

รายงานการวิจัย

การบูรณาการจตุภาคีเพื่อลดปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจยุคนิวนอร์มอลของคนไทย
ในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธธรรม

INTEGRATING THE JATIPAIRA TO MITIGATE THE NEW NORMAL
ECONOMIC CRISIS OF THE THAI PEOPLE IN THE 21st CENTURY
WITH BUDDHIST PRINCIPLES

พระครูกิตติวราทร

พระราชปริยัติวิมล

พรพิมล โพธิ์ชัยหล้า

วิมลพร สุวรรณแสนทวี

จรุงภรณ์ กลางบุรีรัมย์

รายงานการวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจาก
กองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (ววน.)
สถาบันวิจัยญาณสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ประจำปีงบประมาณ 2565

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

รายงานการวิจัย

การบูรณาการจตุภาคีเพื่อลดปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจยุคนิวนอร์มอลของคนไทย
ในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธธรรม

INTEGRATING THE JATIPAIRA TO MITIGATE THE NEW NORMAL
ECONOMIC CRISIS OF THE THAI PEOPLE IN THE 21st CENTURY
WITH BUDDHIST PRINCIPLES

พระครูกิตติวราทร

พระราชปริยัติวิมล

พรพิมล โพธิ์ชัยหล้า

วิมลพร สุวรรณแสนทวี

จรุงภรณ์ กลางบุรีรัมย์

รายงานการวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจาก
กองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (ววน.)
สถาบันวิจัยญาณสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ประจำปีงบประมาณ 2565

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

บทคัดย่อ

โครงการวิจัยชุดเรื่อง การบูรณาการจตุภาคีเพื่อลดปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจยุคนิวนอร์มอลของคนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธธรรม คณะผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบบูรณาการที่ใช้วิธีการวิจัยแบบผสมวิธี ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ และการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัย คือ เพื่อศึกษาการบูรณาการจตุภาคีเพื่อลดปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจยุคนิวนอร์มอลของคนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธธรรม และเพื่อเป็นฐานข้อมูลจัดทำเสนอแนะเชิงนโยบายในการพัฒนาสังคมต่อหน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง จำนวน 6 เรื่อง คือ 1) การพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันเพื่อลดปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจยุคนิวนอร์มอลของคนไทยตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงในศตวรรษที่ 21 ด้วยพุทธวิธี 2) ผลสัมฤทธิ์การพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมกระบวนการจตุภาคีในการป้องกันยาเสพติดของเยาวชนศตวรรษที่ 21 ด้วยพุทธวิธี 3) การสร้างนวัตกรรมพุทธวิถีการพัฒนาจิตสำหรับผู้สูงอายุในศตวรรษที่ 21 4) การพัฒนารูปแบบค่านิยมอุดมการณ์ประชาธิปไตยของเยาวชนในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี 5) รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาจตุภาคีรับความปกติใหม่ของเยาวชนศตวรรษที่ 21 ด้วยพุทธวิธี และ 6) รูปแบบการพัฒนาการสอนภาษาไทยอรรถาธิบายลักษณะความเป็นไทยรับความปกติใหม่ระดับอุดมศึกษาศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ 1) แบบสัมภาษณ์ 2) แผนการจัดกิจกรรมอบรมค่ายธรรมะ 3) แบบสังเกตพฤติกรรมคุณธรรม จริยธรรม และ 4) แบบสอบถาม กลุ่มเป้าหมายในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหาร นักเรียน นิสิต นักศึกษา บุคลากรสถาบันการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญ หน่วยงานภาครัฐและเอกชน ชุมชน และประชาชนทั่วไป นักวิชาการทางด้านศาสนา นักวิชาการทางด้านวัฒนธรรม สำนักงานพระพุทธศาสนา พระสงฆ์ผู้สูงอายุ/ปราชญ์ชาวบ้าน

ผลการวิจัยพบว่า

1. รูปแบบการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจยุคนิวนอร์มอลของคนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี (ใช้หลักธรรมอริยบท 4) ได้แก่ ด้านสังคมด้านจิตใจ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมด้านเศรษฐกิจสร้างรูปแบบการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจยุคนิวนอร์มอลของคนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี (ใช้หลักธรรมอริยบท 4) ประกอบด้วย 4 ด้าน 22 ตัวชี้วัด ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ทุกองค์ประกอบและทุกตัวบ่งชี้ผ่านเกณฑ์ สามารถนำไปใช้ได้คู่มือการพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจยุคนิวนอร์มอลของคนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี (ใช้หลักธรรมอริยบท 4) ความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านประโยชน์จากการนำคู่มือไปใช้ รองลงมา คือ ด้านรูปแบบและการใช้ภาษาและด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านรูปเล่ม

2. ผลการพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมกระบวนการจตุภาคีในการป้องกันยาเสพติดของเด็กและเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย พบว่า ด้านการป้องกัน, ด้านหลักพุทธวิธีไตรสิกขา ศีล สมาธิ ปัญญา, ด้านการปราบปราม, ด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ตามลำดับ 2) ผลการตรวจสอบความสอดคล้องของการพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมกระบวนการจตุภาคีในการป้องกันยาเสพติดของเด็กและเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี ที่โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 20 รูป/คน พบว่า มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ 4 ด้าน 52 ข้อ ประกอบด้วย 1) ด้านการป้องกันจำนวน 16 ข้อ 2) ด้านการปราบปราม จำนวน 16 ข้อ และ 3) ด้านด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดจำนวน 9 ข้อ และ 4) ด้านการบูรณาการหลักพุทธวิธีหลักไตรสิกขา ศีล สมาธิ ปัญญา จำนวน 11 ข้อ ซึ่งข้อมูลที่ได้ผู้วิจัยได้นำมาจัดหมวดหมู่ เพื่อกำหนดเป็นการพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมกระบวนการจตุภาคีในการป้องกันยาเสพติดของเด็กและเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21

3. ผลการวิเคราะห์การสร้างนวัตกรรมพุทธวิถีการพัฒนาจิตผู้สูงอายุในศตวรรษที่ 21 ปรากฏดังนี้ การสร้างนวัตกรรมพุทธวิถีการพัฒนาจิตผู้สูงอายุในศตวรรษที่ 21 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดด้านพัฒนาจิตด้วยปัญญา ($\bar{X} = 4.43$) รองลงมา คือ ด้านพัฒนาจิตด้วยศีล ($\bar{X} = 4.37$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านผลที่ได้จากการพัฒนาจิต ($\bar{X} = 4.12$) ตามลำดับด้านการพัฒนาจิตด้วยศีล พบว่า การสร้างนวัตกรรมพุทธวิถีการพัฒนาจิตผู้สูงอายุในศตวรรษที่ 21 โดยรวมด้านการพัฒนาจิตด้วยศีล อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อโดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อที่ 5 ที่ว่า ละเว้นการพูดปด พูดส่อเสียด พูดเพ้อเจ้อ ($\bar{X} = 4.39$) รองลงมา คือ ข้อที่ 7 ที่ว่า ไม่ใช่เครื่องสำอางน้ำหอมเวลาปฏิบัติธรรม ($\bar{X} = 4.38$) และ ข้อที่ 9 ที่ว่า ไม่นอนที่นอนสูงเกิน ใช้ที่นอนตามที่กำหนดในการปฏิบัติธรรม ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อที่ 2 ที่ว่า ละเว้นการฆ่าสัตว์ เป็นนิจ ($\bar{X} = 4.32$) ด้านพัฒนาจิตด้วยสมาธิ พบว่า การสร้างนวัตกรรมพุทธวิถีการพัฒนาจิตผู้สูงอายุในศตวรรษที่ 21 ด้านพัฒนาจิตด้วยสมาธิ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ปรากฏว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อที่ 10 ที่ว่า ส่งเสริมให้คนในสังคมแก้ไขข้อบกพร่องด้วยวิธีการที่เหมาะสม ($\bar{X} = 4.40$) รองลงมา คือ ข้อที่ 4 ที่ว่า ใช้อริยบทการนั่งสมาธิแบบต่างๆ ($\bar{X} = 4.39$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ข้อที่ 6 และข้อที่ 7 ที่ว่า มีพระพี่เลี้ยงแนะนำในการทำสมาธิที่ถูกต้องและมีการประเมินรูปแบบการทำสมาธิ แล้วเอากลับมาปรับปรุง ($\bar{X} = 4.34$) ด้านพัฒนาจิตด้วยปัญญา พบว่า การสร้างนวัตกรรมพุทธวิถีการพัฒนาจิตผู้สูงอายุในศตวรรษที่ 21 ด้านพัฒนาจิตด้วยปัญญา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ปรากฏว่า อยู่ในระดับมากทั้งหมด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อที่ 2 ที่ว่า เป็นมิตรกับทุกคนที่มีปฏิบัตินิยมเพื่อ

เสริมสร้างความรู้ให้เกิดปัญญา ($\bar{X} = 4.46$) รองลงมา คือ ข้อที่ 9 ที่ว่า นำเอาความรู้ที่ได้มาแนะนำ ถ่ายทอดให้เพื่อนปฏิบัติตาม ($\bar{X} = 4.45$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อที่ 1 ที่ว่า ได้ใช้หลักธรรม อกุศลกรรมบถในการเจริญปัญญา ($\bar{X} = 4.39$) ด้านผลที่ได้จากการพัฒนาจิต พบว่า การสร้างนวัตกรรม พุทธวิถีการพัฒนาจิตผู้สูงอายุในศตวรรษที่ 21 ด้านผลที่ได้จากการพัฒนาจิต โดยรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ปรากฏว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อที่ 1 ที่ว่า สามารถรู้เท่าทันกิเลส ตัณหา อุปทานได้ ($\bar{X} = 4.44$) รองลงมา คือ ข้อที่ 2 ที่ว่า สามารถรู้เท่าทัน กิเลส ตัณหา อุปทานได้ ($\bar{X} = 4.43$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อที่ 6 ที่ว่า ไม่ยินดีหรือยินร้าย จนควบคุมตัวเองไม่ได้ ($\bar{X} = 4.04$)

4. ค่านิยมของคนไทยอุดมการณ์ประชาธิปไตยเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิถี (ใช้หลักธรรมสัปปุริสธรรม 7) 6 ประการ ได้แก่ 1) อำนาจเป็นของประชาชน 2) สิทธิมนุษยชน 3) การใช้ เหตุผลและสันติธรรม 4) การปกครองโดยเสียงส่วนใหญ่ 5) ฉันทานุมัติ 6) กระบวนการประชาธิปไตยรูปแบบ ค่านิยมของคนไทยอุดมการณ์ประชาธิปไตยเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิถี (ใช้ หลักธรรมสัปปุริสธรรม 7) ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ 19 ตัวบ่งชี้ประเมินความเหมาะสมและ ความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากคู่มือการพัฒนา รูปแบบค่านิยมของคนไทยอุดมการณ์ประชาธิปไตย เยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิถี (ใช้หลักธรรมสัปปุริสธรรม 7) ความเหมาะสมของคู่มือเพื่อ การพัฒนารูปแบบค่านิยมของคนไทยอุดมการณ์ประชาธิปไตยเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลัก พุทธวิถี (ใช้หลักธรรมสัปปุริสธรรม 7) โดยรวมอยู่ในระดับมากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านประโยชน์ จากการนำคู่มือไปใช้ รองลงมา คือ ด้านความเป็นไปได้และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการออกแบบ

5. องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาจตุภาคีรับความปกติใหม่ของเยาวชนไทย ในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิถี (ใช้หลักธรรมพละ 5) ใน 4 ด้าน คือ 1) ด้านการบริหารวิชาการ 2) ด้าน การบริหารงบประมาณ 3) ด้านการบริหารงานบุคคล 4) ด้านการบริหารทั่วไปโดยมุ่งศึกษาประเด็นที่ เกี่ยวข้องโดยได้ใช้หลักแนวคิดในทางพระพุทธศาสนาโดยใช้หลักธรรมพละ 5 และด้านการบริหาร วิชาการมีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสูงสุดรูปแบบและประเมินการบริหารจัดการศึกษาจตุภาคี รับความปกติใหม่ของเยาวชนไทย ในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิถี (ใช้หลักธรรมพละ 5) จำนวน 4 องค์ประกอบหลัก 12 องค์ประกอบย่อย 45 ตัวชี้วัดประเมินความเหมาะสมและความเป็น ประโยชน์ผ่านเกณฑ์สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้คู่มือการบริหารจัดการศึกษาจตุภาคีรับความปกติ ใหม่ของเยาวชนไทย ในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิถี (ใช้หลักธรรมพละ 5) คู่มือฉบับนี้ประกอบด้วย ส่วนประกอบต่างๆ และเนื้อหาสาระ ด้านรูปแบบและการใช้ภาษาด้านการออกแบบด้านรูปแบบด้าน ประโยชน์ความเป็นไปได้จากการนำคู่มือไปใช้

6. รูปแบบการพัฒนาการสอนภาษาไทยอรรถลักษณะความเป็นไทยรับความปกติใหม่ ระดับอุดมศึกษาศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิถีผลการศึกษาและผลการตรวจสอบความสอดคล้อง

จากการทำแบบประเมินการตรวจสอบประสิทธิภาพและความสอดคล้อง ด้านที่มาและความสำคัญ
ของรูปแบบการเรียนการสอน ด้านแนวคิดทฤษฎีที่ใช้เป็นพื้นฐาน ด้านองค์ประกอบของรูปแบบการ
เรียนการสอน ด้านหน่วยการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์ และด้านการวัดและการประเมินผล อยู่
ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.52 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .491 ผลงานวิจัยนี้เป็น
ระบบเชิงผลลัพธ์ที่ต้องเน้นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ความคิด ทักษะ และเจตคติของผู้เรียนซึ่งเกิด
จากความเข้าใจ ด้วยหลักพุทธวิธีตามหลักพาสัจจะ คือการนำหลักพาสัจจะมาบูรณาการกับการ
เรียนการสอนวิชาการสอนภาษาไทย เพื่อเยาวชน นิสิตและนักศึกษา ที่ธำรงอัตลักษณ์ความเป็นไทย
อย่างภาคภูมิใจในความเป็นคนไทย

คำสำคัญ : 1. การบูรณาการจตุภาคี 2. วิกฤตเศรษฐกิจ 3. ยุคนิวนอร์มอล 4. ศตวรรษที่ 21
4. หลักพุทธธรรม

ABSTRACT

This research project on Integrating the Jatipaira to mitigate the New Normal economic crisis of the Thai people in the 21st century with Buddhist principles. 6 topics is 1) Model development for enhancing immunity against economic crisis in the new normal era of Thai people in the 21st century with Buddhist principles under Itthibath 4. 2) The Development model of participation in the bilateral process of drug prevention of Thai children and youth in the 21st century using Buddhist methods. 3) The creation of Buddhist innovations for the development of the mind of the elderly in the 21st century. 4) Values model development of Thais and democratic ideology of Thai youth in 21st century with Buddhist principles under sappurisadhamma 7. 5) Quadruped al Education Management Model in Acceptance of New Normality of Thai Youth in the 21st Century with Buddhist Principals under Bala 5. and 6) Thai language teaching development model to maintain Thai identity to accept the new normal higher education in the 21st century with Buddhist methods.

The results showed that:

1. A model for enhancing immunity to problems of economic crisis in the New Normal era of Thai people in the 21st century with the Buddhist principals under Itthibath 4 are social, psychological, natural resources and environment, and economic. The creation of a model for enhancing immunity against economic crisis in the New Normal era of Thai people in the 21st century with the Buddhist principals under Itthibath 4 consists of 4 aspects, 22 indicators to assess the suitability and feasibility. All aspects and indicators have reached the criteria and can be applied accordingly. For the manual for developing a model for enhancing immunity from the economic crisis in the New Normal era for Thai people in the 21st century with the Buddhist principals under Itthibath 4, the overall suitability was at a high level. The aspect with the highest average value was the benefit of using the manual, followed by the format and language usage. The aspect with the lowest mean is the its template.

2. The development of the model of participation in the bilateral process of drug prevention of Thai children and youth in the 21st century using Buddhist methods was found, in both overall and individual aspects, to stand at a 'MUCH' level. The leading aspect was found prevention, followed by Integration of Buddhist methods, trisikkha principles, five precepts, concentration, and wisdom, Suppression, and Treatment and rehabilitation of drug addicts, respectively. 2) The results of the conformity examination of the development of a model of participation in the bilateral process in drug prevention of Thai children and youth in the 21st century using Buddhist methods by 20 experts found that there were consistency with the empirical data in 4 aspects, 52 items, consisting of 1) Prevention, 16 items, 2) Suppression, 16 items, 3) Treatment and rehabilitation of drug addicts, 9 items and 4) Integration of Buddhist methods, trisikkha principles, five precepts, concentration, and wisdom, 11 items in which the data obtained by the researcher has been categorized to designate the development of a model of participation in the bilateral process in drug prevention of Thai children and youth in the 21st century.

3. The results of the analysis of the creation of Buddhist innovations for the development of the elderly's mind in the 21st century are as follows: The creation of Buddhist innovations for the mental development of the elderly in the 21st century overall was at a high level. when considering each aspect By sorting the mean from highest to lowest, it was found that the side with the highest mean The aspect of mental development with wisdom ($\bar{X}=4.43$), followed by the aspect of mental development through precepts ($\bar{X}=4.37$) and the aspect with the least mean was the outcome of mental development ($\bar{X}=4.12$), respectively. In terms of mental development with precepts, it was found that the creation of Buddhist innovations for the mental development of the elderly in the 21st century overall. at a high level When considering each item, it was found that all items were at a high level. The verses with the highest average value were verse 5, refraining from lying, slandering, and frivolous talk ($\bar{X}=4.39$), followed by verse 7, non-perfume when practicing Dharma ($\bar{X}=4.38$), and verse 9 where that the mattress is not too high Use the mattress as prescribed in the Dharma practice. As for the item with the least average value, item 2, which always refrains from killing animals ($\bar{X}=4.32$). In terms of mental development

through concentration, it was found that the creation of Buddhist innovations for mental development of the elderly in the 21st century. Overall, it's at a high level. When considering each item, it appeared that all items were at a high level. The item with the highest average value was item 10, which was to encourage people in society to correct their flaws by appropriate means ($\bar{X}=4.40$), followed by item 4, which was to use various types of meditation postures ($\bar{X}=4.39$). The items with the least mean values were verses 6 and verse 7 that there were mentors to guide correct meditation and meditation patterns were assessed. and then bring it back to improve ($\bar{X}=4.34$). On the development of the mind with wisdom, it was found that the creation of Buddhist innovations for the mental development of the elderly in the 21st century, on the development of the mind with wisdom Overall, it's at a high level. When considering each item, it appeared that all were at a high level. The item with the highest average value was item 2, which was friendliness to everyone who practiced Dharma to enhance knowledge ($\bar{X}=4.46$), followed by item 9, which was to apply the knowledge gained. It is recommended to pass it on to friends to follow ($\bar{X}=4.45$). The item with the least average value is item 1 that uses the principle of unwholesome practice to develop wisdom ($\bar{X}=4.39$). As for the results of mental development, it was found that the creation of Buddhist innovations for mental development of the elderly in the 21st century. Overall, it's at a high level. When considering each item, it appeared that all items were at a high level. The item with the highest average value was item 1 that it was able to keep up with desires, desires, and supply ($\bar{X}=4.44$), followed by item 2 that it was able to keep up with desires, desires, and supply ($\bar{X}=4.43$). The least average is item 6, which is not happy or ill to the point of being out of control ($\bar{X}=4.04$).

4. Values model of Thai people and democratic ideology of Thai youth in the 21st century with Buddhist principles under Sappurisdhamma⁷ are 1) Power belongs to the people; 2) Human rights; 3) Reason and tolerance; 4) Majority rule; 5) Consensus; and 6) Democratic process. With assess suitability and usefulness at a high level, values model of Thai people and democratic ideology of Thai youth in the 21st century with Buddhist principles under Sappurisdhamma consists of 6 elements and 19 indicators. A manual on values model and democratic ideology of

Thai youth in the 21st century with Buddhist principals under Sappurisdhamma⁷ on the overall suitability of a manual for the development of the value model of Thai people and the democratic ideology of Thai youth in the 21st century with Buddhist principles under Sappurisdhamma⁷ is at a high level. The aspect with the highest average was the benefit from the manual implementation, followed by the feasibility aspect. The aspect with the lowest average is the design.

5. There are 4 aspects of quadruple education management in accepting the new normality of Thai youth in the 21st century with the Buddhist principals under Bala 5. The 4 aspects are 1) academic administration; 2) budget management; 3) personnel management; and 4) general administration. All aspects aim to focus on the issue related to an application of concepts in Buddhism using Bala 5. There are 4 main components, 12 sub-components, and 45 indicators in quadruple education management in accepting the new normality of Thai youth in the 21st century with the Buddhist principals under Bala 5, all of which are assessed for suitability and usefulness that pass the criteria. This manual for quadruple education management in accepting the new normality of Thai youth in the 21st century with the Buddhist principals under Bala 5 contains elements and content regarding form and language, design, print, and feasibility of using the manual.

6. Thai language teaching development model to maintain Thai identity to accept the new normal higher education in the 21st century with Buddhist methods. The results of the study and the results of the conformity check from the performance and conformity audit assessment form the origin and importance of the teaching style in terms of the theoretical concepts used as the basis the elements of the teaching style the unit of learning is consistent with the purpose and measurement and evaluation at a high level with a mean of 4.52 and a standard deviation of .491 this research is an outcome-oriented system that focuses on changes in learners' behavior, thinking, skills and attitudes arising from understanding. with the Buddhist method according to the principle is to bring the principle of truth to integrate with teaching and learning Thai language for youth, students and students that maintains a Thai identity with pride in being Thai.

Keywords : 1. Integration Quattro 2. Economic Crisis 3. New Normalcy 4. 21st century
5. Buddhist principles.

กิตติกรรมประกาศ

โครงการวิจัยชุดเรื่อง การบูรณาการจตุภาคีเพื่อลดปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจคนวัยนอร์มอลของคนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธธรรม จำนวน 6 เรื่อง คือ 1) การพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันเพื่อลดปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจคนวัยนอร์มอลของคนไทยตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงในศตวรรษที่ 21 ด้วยพุทธวิธี 2) ผลสัมฤทธิ์การพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมกระบวนการจตุภาคีในการป้องกันยาเสพติดของเยาวชนศตวรรษที่ 21 ด้วยพุทธวิธี 3) การสร้างนวัตกรรมพุทธวิถีการพัฒนาจิตสำหรับผู้สูงอายุในศตวรรษที่ 21 4) การพัฒนารูปแบบค่านิยมอุดมการณ์ประชาธิปไตยของเยาวชนในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี 5) รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาจตุภาคีรับความปกติใหม่ของเยาวชนศตวรรษที่ 21 ด้วยพุทธวิธี และ 6) รูปแบบการพัฒนาการสอนภาษาไทยอ้างอัตลักษณ์ความเป็นไทยรับความปกติใหม่ระดับอุดมศึกษาศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจาก สถาบันวิจัยญาณสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ซึ่งสำเร็จลงได้ด้วยดีเพราะได้รับความอนุเคราะห์ช่วยเหลือหลายๆ ฝ่าย เช่น คณะสงฆ์ ผู้บริหารมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด สถานีตำรวจ สถาบันการศึกษา คณะผู้วิจัย รวมทั้งผู้ให้ข้อมูลทุกท่านที่กรุณาให้ข้อมูลและได้ให้ความช่วยเหลือในการทำงานวิจัยให้สำเร็จลุล่วงด้วยดี คณะผู้วิจัยจึงขอขอบพระคุณและขอบคุณไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า รายงานการวิจัยเรื่องนี้คงจะอำนวยคุณประโยชน์แก่ผู้สนใจ
พอสมควร

พระครูกิตติวราทร, ผศ.ดร.
หัวหน้าโครงการวิจัยและคณะ

17 เมษายน 2566

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ญ
สารบัญ	ฎ
สารบัญตาราง	ฐ
สารบัญรูปภาพ	ท
บทที่	
1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 ปัญหาวิจัย	3
1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย	3
1.4 ขอบเขตของการวิจัย	5
1.5 นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย	9
1.6 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	10
1.7 หน่วยงานที่นำผลการวิจัยไปใช้	11
2 ทฤษฎี แนวคิด และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	12
2.1 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบูรณาการ	12
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม	13
2.3 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับจิตภาวะ	15
2.4 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจ	16
2.5 แนวคิดเกี่ยวกับวิกฤตเศรษฐกิจยุคนิวนอร์มอล	17
2.6 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องในศตวรรษที่ 21	18
2.7 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับหลักพุทธธรรม	20
2.8 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	20
2.9 สรุปกรอบแนวความคิดที่ใช้ในการวิจัย	20
3 สภาพพื้นที่ที่วิจัย	23
3.1 จังหวัดร้อยเอ็ด	23
3.2 จังหวัดมหาสารคาม	31

3.3	จังหวัดกาฬสินธุ์	32
3.4	จังหวัดขอนแก่น	35
4	วิธีดำเนินการวิจัย	40
4.1	กลุ่มเป้าหมาย	41
4.2	พื้นที่ที่วิจัย	44
4.3	เครื่องมือและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย	44
4.4	การเก็บรวบรวมข้อมูล	54
4.5	การวิเคราะห์ข้อมูล	59
5	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	64
5.1	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	64
6	สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	118
6.1	สรุปผลการวิจัย	122
6.2	อภิปรายผลการวิจัย	141
6.3	ข้อเสนอแนะ	163
	บรรณานุกรม	169
	ประวัตินักวิจัย	170

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1.1	แสดงวัตถุประสงค์ข้อที่ 1	8

สารบัญรูปภาพ

ภาพที่		หน้า
2.1	แสดงตัวอย่างแพลตฟอร์มขับเคลื่อน BCG Model ในรูปแบบจตุภาคี	15

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สถานการณ์ปัจจุบันหลายประเทศทั่วโลกเกิดแพร่ระบาดทั่วโลกมากกว่า 9 เดือน ปัจจุบันมีผู้ติดเชื้อสะสมมากกว่า 35 ล้านคน (ข้อมูล ณ วันที่ 6 ตุลาคม 63) แต่สถานการณ์การแพร่ระบาดในแทบทุกประเทศยังน่าเป็นห่วง ล่าสุด นายแพทย์ไมค์ ไรอัน ผู้อำนวยการบริหารฝ่ายโครงการฉุกเฉินขององค์การอนามัยโลก (WHO) กล่าวเตือนว่า ตัวเลขประมาณการที่ดีที่สุดของ WHO ระบุว่า ขณะนี้ประชากรราว 1 ใน 10 ของทั่วโลกได้ติดเชื้อไวรัสโควิด-19 แล้ว รวมทั้งประเทศไทยนั้นตกอยู่ในสภาพวิกฤติในทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ปัญหาสภาวะวิกฤติอย่างหนัก ภาครัฐซึ่งมีมาตรการเพื่อให้พ้นตัวจากสภาวะดังกล่าวได้ออกมาตรการต่างๆในสภาวะทางเศรษฐกิจ ความเป็นอยู่ของประชาชน รัฐบาลมีแผนเร่งด่วนในการแก้ไขปัญหาวิกฤติของประเทอย่างจริงจัง ในการปรับตัวภายใต้ฐานวิถีชีวิตใหม่ยุคนิวนอร์มอลพลิกวิกฤติให้เป็นโอกาส โดยรูปแบบการใช้ชีวิตประจำวันบางอย่างจะเปลี่ยนไป ทำให้เกิดฐานวิถีชีวิตใหม่ บทบาทของเศรษฐกิจดิจิทัลที่จะมาเร็วขึ้นพร้อมกับวิถีชีวิตที่ยืดหยุ่นมากขึ้น วิกฤติครั้งนี้ให้บทเรียนสำคัญกับเราว่า การใช้มาตรการล็อกดาวน์มีต้นทุนที่สูงเพื่อแลกกับชีวิตและสุขภาพของประชาชน และได้เรียนรู้ว่าปัญหาเรื่องสุขภาพ สังคม และเศรษฐกิจ เพื่อให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (2560-2564) ในการปฏิรูปประเทศและสถานการณ์โลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วเชื่อมโยงกับมานอนนำหลัก ”ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” เพื่อเสริมสร้างภูมิคุ้มกันตนเอง และกรอบยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (2560-2579) แผนหลักของการพัฒนาประเทศ และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน(Sustinable Development Goals:SDGs) รวมทั้งการปรับโครงสร้างไปสู่ประเทศไทย 4.0 ในศตวรรษที่ 21 ในการน้อมนำพระราชดำรัส เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ณ ศาลาดุสิดาลัย วันที่ 4 ธันวาคม 2539 “...การจะเป็นเสือนั้นไม่สำคัญ สำคัญอยู่ที่เรามีเศรษฐกิจแบบพอมีพอกิน แบบพอมีพอกินนั้น หมายความว่า อุ้มชูตัวเองได้ ให้มีพอเพียงกับตนเอง ความพอเพียงนี้ไม่ได้หมายความว่าทุกครอบครัวจะต้องผลิตอาหารของตัวเอง จะต้องทอผ้าใส่เอง อย่างนั้นมันเกินไป แต่ว่าในหมู่บ้านหรือในอำเภอ จะต้องมีความพอเพียงพอสมควร บางสิ่งบางอย่างผลิตได้มากกว่าความต้องการก็ขายได้ แต่ขายในที่ไม่ห่างไกลเท่าไร ไม่ต้องเสียค่าขนส่งมากนัก...”

ปัญหาวิกฤติของประเทศ ด้านเศรษฐกิจ ด้านยาเสพติด ด้านผู้สูงอายุ ด้านการเมือง และด้านการศึกษา เพื่อลดวิกฤติปัญหาความยากจนและการดำรงชีวิตอย่างพอเพียงในการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันปัญหาวิกฤติตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ปัญหาด้านยาเสพติดทุกส่วนต้องร่วมกัน

โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมจตุรภาคีในการป้องกันยาเสพติดของเด็กและเยาวชน วิถีชีวิตที่ต้องทำมีการวางแผนอีกอย่างก็คือผู้สูงอายุ ณ ปัจจุบันมีจำนวนผู้สูงอายุของไทยมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นเป็นสังคมผู้สูงอายุ ปัจจุบันประเทศไทยมีปัญหาด้านการเมืองโดยเยาวชนมีความสนใจเรื่องการเมืองมากขึ้น ก่อให้เกิดปัญหาเพื่อแก้ไขปัญหามันต้องมีการสร้างค่านิยมด้านคุณธรรมจริยธรรมสำนึกความเป็นไทย อุดมการณ์ประชาธิปไตยของเด็กและเยาวชนไทย และเรื่องที่ต้องให้ความสำคัญมากที่สุดอีกประการหนึ่งก็คือปฏิรูปการศึกษาทุกช่วงวัย แห่งอนาคตในศตวรรษที่ 21”และด้านเทคโนโลยีสนับสนุน Thailand 4.0

แถลงข่าวเศรษฐกิจและการเงินภาคตะวันออกเฉียงเหนือเดือนพฤษภาคม 2563 ว่า ภาคเศรษฐกิจภาคตะวันออกเฉียงเหนือเดือนพฤษภาคม 2563 หดตัวน้อยลงจากเดือนก่อน เนื่องจากสถานการณ์ระบาดโควิด-19 ในประเทศที่มีทิศทางดีขึ้น ส่งผลให้ทางการเริ่มผ่อนคลายมาตรการควบคุมโรค ทำให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจกลับมาดำเนินการได้บางส่วน ทั้งนี้ กิจกรรมทางเศรษฐกิจในภาพรวมยังอยู่ในระดับต่ำ โดยการอุปโภคบริโภคภาคเอกชนหดตัวน้อยลง ตามการใช้จ่ายสินค้าในชีวิตประจำวันที่หดตัวน้อยลง ผลผลิตสินค้าเกษตรหดตัวน้อยลงจากผลผลิตปศุสัตว์ที่เพิ่มขึ้นตามการบริโภค การลงทุนภาคเอกชนหดตัวต่อเนื่องในทุกหมวดตามอุปสงค์ทั้งในและต่างประเทศที่อ่อนแอ การผลิตภาคอุตสาหกรรมหดตัวมากขึ้นตามการผลิตชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ที่กลับมาหดตัว หลังเร่งผลิตและส่งออกในเดือนก่อน ขณะที่การใช้จ่ายภาครัฐขยายตัวชะลอลงจากรายจ่ายประจำหลังจากที่เร่งไปมากในเดือนก่อนอย่างไรก็ตาม รายจ่ายลงทุนกลับมาขยายตัวเป็นครั้งแรกในรอบ 7 เดือน ด้านเสถียรภาพเศรษฐกิจ อัตราเงินเฟ้อทั่วไปติดลบมากขึ้น จากราคาน้ำมันขายปลีกในประเทศที่หดตัวต่อเนื่อง ประกอบกับค่ากระแสไฟฟ้าและน้ำประปาที่ลดลงตามมาตรการบรรเทาค่าครองชีพ และราคาอาหารสดที่ชะลอลง ด้านตลาดแรงงานยังเปราะบาง สะท้อนจากจำนวนผู้ขอรับสิทธิ์ว่างงานในระบบประกันสังคมที่เพิ่มขึ้นมากสำหรับภาคการเงิน เดือนเมษายน 2563 ปัญหาวิกฤติเศรษฐกิจของประเทศจ่ายออกไปสู่ภาคต่างๆทุกภาคของประเทศส่วนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทั้ง 20 จังหวัด กาฬสินธุ์ ขอนแก่น ชัยภูมิ นครพนม นครราชสีมา บุรีรัมย์ บึงกาฬ มหาสารคาม มุกดาหาร ยโสธร ร้อยเอ็ด เลย ศรีสะเกษ สกลนคร สุรินทร์ หนองคาย หนองบัวลำภู อำนาจเจริญ อุดรธานี และอุบลราชธานี ปัจจุบันมีการกล่าวถึงหลักพระพุทธศาสนาในการแก้ปัญหาวิกฤติเศรษฐกิจของไทย เพื่อให้เกิดสันติสุขในสังคม โดยการบูรณาการหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา นำมาบูรณาการในการแก้ไขปัญหาวิกฤติด้านเศรษฐกิจ เยาวชน ผู้สูงอายุ และประชาชน ในการพัฒนาในทุกช่วงวัยให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี สามารถดำรงชีวิตได้ด้วยตนเองอย่างมีคุณค่าและสร้างโอกาสที่เอื้อต่อการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขพร้อมรับสังคมสูงวัยยุคนิวนอร์มอล และเชื่อมโยงกับนโยบายแผนกลยุทธ์มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ระยะ 10 ปี (2556-65) และมีความเชื่อมโยงของแผนยุทธศาสตร์สู่ท้องถิ่น ด้าน

การวิจัยที่จัดทำเกี่ยวกับเรื่อง การบูรณาการหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาในการพัฒนาสังคม และประเทศชาติมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยในฐานะพระภิกษุสงฆ์ พระวิทยากร และอาจารย์ของมหาวิทยาลัยสงฆ์จึงมีความสนใจที่จะศึกษาการบูรณาการกระบวนการมีส่วนร่วมจตุภาคีเพื่อลดปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจยุคนิวนอร์มอลของคนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธธรรม ในการแก้ไขปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจของชาติ ในการมีส่วนร่วมกลุ่มเครือข่ายจตุภาคี ภาครัฐ เอกชน ชุมชน สังคม มหาวิทยาลัย สถาบันวิจัย และรวมถึงเครือข่ายต่างประเทศถือว่าเป็นพลังที่สำคัญที่สุดในการต่อสู้กับวิกฤตเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในสังคมไทย เพื่อความอยู่ดี กินดี มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีสิ่งแวดล้อมที่ดี และใช้ศักยภาพคนอย่างเต็มที่ของประชาชนทุกช่วงวัยในการพัฒนาสังคมไทย เพื่อให้ได้แนวนโยบายและยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมพระพุทธศาสนาที่เหมาะสมและปฏิบัติได้ นำไปใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาสังคมให้มีความสมานฉันท์และมีความสุขแบบยั่งยืนต่อไป

1.2 ปัญหาวิจัย

การบูรณาการจตุภาคีเพื่อลดปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจยุคนิวนอร์มอลของคนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธธรรม สร้างอย่างไร

1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.3.1 วัตถุประสงค์หลัก

เพื่อศึกษาการบูรณาการจตุภาคีเพื่อลดปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจยุคนิวนอร์มอลของคนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธธรรม และเพื่อเป็นฐานข้อมูลจัดทำเสนอแนะเชิงนโยบายในการพัฒนาสังคมต่อหน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง

1.3.2 วัตถุประสงค์รอง

1) โครงการวิจัยย่อยเรื่องที่ 1 เรื่อง การพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันเพื่อลดปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจยุคนิวนอร์มอลของคนไทยตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงในศตวรรษที่ 21 ด้วยพุทธวิถี มีวัตถุประสงค์การวิจัย คือ 1) เพื่อศึกษารูปแบบการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจยุคนิวนอร์มอลของคนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิถี (ใช้หลักธรรมอริยบท 4) 2) เพื่อสร้างรูปแบบการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจยุคนิวนอร์มอลของคนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิถี (ใช้หลักธรรมอริยบท 4) 3) เพื่อนำเสนอคู่มือการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจยุคนิวนอร์มอลของคนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิถี(ใช้หลักธรรมอริยบท 4)

2) โครงการวิจัยย่อยเรื่องที่ 2 เรื่อง ผลสัมฤทธิ์การพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วม กระบวนการจตุภาคีในการป้องกันยาเสพติดของเยาวชนศตวรรษที่ 21 ด้วยพุทธวิธีมีวัตถุประสงค์การวิจัย คือ 1) เพื่อพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมกระบวนการจตุภาคีในการป้องกันยาเสพติดของเด็กและเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธีหลักไตรสิกขา 2) เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องการพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมกระบวนการจตุภาคีในการป้องกันยาเสพติดของเด็กและเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธีหลักไตรสิกขา

3) โครงการวิจัยย่อยเรื่องที่ 3 เรื่อง การสร้างนวัตกรรมพุทธวิถีการพัฒนาจิตสำหรับผู้สูงอายุในศตวรรษที่ 21 มีวัตถุประสงค์การวิจัย คือ 1) เพื่อศึกษาหลักธรรมในการสร้างนวัตกรรมพุทธวิถีการพัฒนาจิตในศตวรรษที่ 21 2) เพื่อศึกษากระบวนการการสร้างนวัตกรรมพุทธวิถีการพัฒนาจิตผู้สูงอายุในศตวรรษที่ 21 3) เพื่อเสนอรูปแบบการสร้างนวัตกรรมพุทธวิถีการพัฒนาจิตผู้สูงอายุในศตวรรษที่ 21

4) โครงการวิจัยย่อยเรื่องที่ 4 เรื่อง การพัฒนารูปแบบค่านิยมอุดมการณ์ประชาธิปไตยของเยาวชนในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี มีวัตถุประสงค์การวิจัย คือ 1) เพื่อศึกษาค่านิยมของคนไทยอุดมการณ์ประชาธิปไตยเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี (ใช้หลักธรรมสัปปริยธรรม 7) 2) เพื่อสร้างรูปแบบค่านิยมของคนไทยอุดมการณ์ประชาธิปไตยเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี (ใช้หลักธรรมสัปปริยธรรม 7) 3) เพื่อนำเสนอคู่มือการพัฒนารูปแบบค่านิยมของคนไทยอุดมการณ์ประชาธิปไตยเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี (ใช้หลักธรรมสัปปริยธรรม 7)

5) โครงการวิจัยย่อยเรื่องที่ 5 เรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาจตุภาคีรับความ ปกติใหม่ของเยาวชนศตวรรษที่ 21 ด้วยพุทธวิธี มีวัตถุประสงค์การวิจัย คือ 1) เพื่อศึกษาองค์ประกอบ การบริหารจัดการศึกษาจตุภาคีรับความปกติใหม่ของเยาวชนไทย ในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี (ใช้หลักธรรมพละ 5) 2) เพื่อสร้างรูปแบบและประเมินการบริหารจัดการศึกษาจตุภาคีรับความปกติ ใหม่ของเยาวชนไทย ในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี (ใช้หลักธรรมพละ 5) 3) เพื่อนำเสนอคู่มือการบริหารจัดการศึกษาจตุภาคีรับความปกติใหม่ของเยาวชนไทย ในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี (ใช้หลักธรรมพละ 5)

6) โครงการวิจัยย่อยเรื่องที่ 6 เรื่อง รูปแบบการพัฒนาการสอนภาษาไทยอ้างอัตลักษณ์ ความเป็นไทยรับความปกติใหม่ระดับอุดมศึกษาศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี มีวัตถุประสงค์การ วิจัย คือ 1) เพื่อศึกษารูปแบบการพัฒนาการสอนภาษาไทยอ้างอัตลักษณ์ความเป็นไทยรับความปกติ ใหม่ระดับอุดมศึกษาศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธีหลักพาหุสัจจะ 2) เพื่อตรวจสอบความสอดคล้อง ของรูปแบบการพัฒนาการสอนภาษาไทยอ้างอัตลักษณ์ความเป็นไทยรับความปกติใหม่ ระดับอุดมศึกษาศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธีหลักพาหุสัจจะ

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การบูรณาการจตุภาคีเพื่อลดปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจยุคนิวนอร์มอลของคนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธธรรม คณะผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ ดังนี้

1.4.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา ได้แก่

การบูรณาการจตุภาคีเพื่อลดปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจยุคนิวนอร์มอลของคนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธธรรม จำนวน 6 วิธี คือ

- 1) การพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันเพื่อลดปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจยุคนิวนอร์มอลของคนไทยตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงในศตวรรษที่ 21 ด้วยพุทธวิธี
- 2) ผลสัมฤทธิ์การพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมกระบวนการจตุภาคีในการป้องกันยาเสพติดของเยาวชนศตวรรษที่ 21 ด้วยพุทธวิธี
- 3) การสร้างนวัตกรรมพุทธวิถีการพัฒนาจิตสำหรับผู้สูงอายุในศตวรรษที่ 21
- 4) การพัฒนารูปแบบค่านิยมอุดมการณ์ประชาธิปไตยของเยาวชนในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี
- 5) รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาจตุภาคีรับความปกติใหม่ของเยาวชนศตวรรษที่ 21 ด้วยพุทธวิธี
- 6) รูปแบบการพัฒนาการสอนภาษาไทยอรรถาธิบายอัตลักษณ์ความเป็นไทยรับความปกติใหม่ระดับอุดมศึกษาศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี

1.4.2 ขอบเขตด้านประชากร ได้แก่

1) โครงการวิจัยย่อยเรื่องที่ 1 เรื่อง การพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันเพื่อลดปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจยุคนิวนอร์มอลของคนไทยตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงในศตวรรษที่ 21 ด้วยพุทธวิธี ผู้วิจัยได้กำหนดประชากร ดังนี้

ประชากรที่ใช้ศึกษาในครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรในศูนย์การเรียนรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริ ศูนย์สาธิตและส่งเสริมงานศิลปาชีพ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วย ร้อยเอ็ด ยโสธร ศรีสะเกษ สกลนคร จำนวน 632 ศูนย์ฯ จำนวนประชากรทั้งหมด 1,392 คน

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยในครั้งนี้ ประกอบด้วย บุคลากรในศูนย์การเรียนรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริ ศูนย์สาธิตและส่งเสริมงานศิลปาชีพ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วย ร้อยเอ็ด ยโสธร ศรีสะเกษ สกลนคร ได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยคำนวณจากสูตรของ ทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane, 1973) ที่ระดับความคลาดเคลื่อนในการสุ่มที่ .05 ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified random sampling) จำนวน 311 คน

2) โครงการวิจัยย่อยเรื่องที่ 2 เรื่อง ผลสัมฤทธิ์การพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วม กระบวนการจตุภาคีในการป้องกันยาเสพติดของเยาวชนศตวรรษที่ 21 ด้วยพุทธวิธีผู้วิจัยได้กำหนด ประชากร ดังนี้

2.1) กลุ่มเป้าหมายเชิงปริมาณ

2.1.1) ประชากร ประกอบด้วย กลุ่มที่ 1 ผู้บริหาร บุคลากรสถาบันการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญ หน่วยงานภาครัฐและเอกชน ชุมชน และประชาชนทั่วไป ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนกลาง (จังหวัดร้อยเอ็ด และจังหวัดมหาสารคาม)

2.1.2) กลุ่มตัวอย่าง แบ่งออกเป็น 2 กลุ่มเป้าหมาย ดังนี้

- กลุ่มที่ 1 ผู้บริหาร นักเรียน นิสิต นักศึกษา บุคลากรสถาบันการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญ หน่วยงานภาครัฐและเอกชน ชุมชน และประชาชนทั่วไปในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนกลาง (จังหวัดร้อยเอ็ด และจังหวัดมหาสารคาม) โดยใช้วิธีวิธีสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) รวมทั้งสิ้นจำนวน 310 คน และทดลองตรวจสอบความสอดคล้องโดยใช้เครื่องมือจาก กลุ่มตัวอย่างผู้บริหาร บุคลากรสถาบันการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญ หน่วยงานภาครัฐและเอกชน ชุมชน และประชาชนทั่วไปจังหวัดร้อยเอ็ด 20 คน

- กลุ่มที่ 2 ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนารูปแบบ จำนวน 20 รูป/คน โดยการใช้เทคนิคเดลฟาย (Delphi Technique)

2.2) กลุ่มเป้าหมายเชิงคุณภาพ

ประชากร คือ ผู้เชี่ยวชาญ และผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน โดยเลือกแบบเจาะจง ซึ่งเกณฑ์ในการเลือกผู้เชี่ยวชาญ และผู้ทรงคุณวุฒิ แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

- กลุ่มที่ 1 ได้แก่ ผู้บริหาร นักเรียน นิสิต นักศึกษา บุคลากรสถาบันการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญ หน่วยงานภาครัฐและเอกชน ชุมชน และประชาชนทั่วไป จำนวน 310 คน

- กลุ่มที่ 2 ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนารูปแบบ จำนวน 20 รูป/คน โดยการใช้เทคนิคเดลฟาย (Delphi Technique)

3) โครงการวิจัยย่อยเรื่องที่ 3 เรื่อง การสร้างนวัตกรรมพุทธวิถีการพัฒนาจิตสำหรับผู้สูงอายุในศตวรรษที่ 21ผู้วิจัยได้กำหนดประชากร ดังนี้

3.1) บุคลากร / นักวิชาการ 10 คน ได้แก่ นักวิชาการทางด้านศาสนา นักวิชาการทางด้านวัฒนธรรม สำนักงานพระพุทธศาสนา จังหวัดร้อยเอ็ด กาฬสินธุ์ และมหาสารคาม

3.2) พระสังฆาธิการ พระนักปกครอง พระสงฆ์ จำนวน 50 รูป ได้แก่ เจ้าคณะจังหวัด เจ้าคณะอำเภอ เจ้าสำนักเรียน เจ้าคณะตำบล เจ้าอาวาส

3.3) ผู้สูงอายุ / ปราชญ์ชาวบ้าน จำนวน 100 คน ได้แก่ ผู้ที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไปมีความรู้ ในด้านการพัฒนาจิต ในการดำเนินชีวิต

4) โครงการวิจัยย่อยเรื่องที่ 4 เรื่อง การพัฒนารูปแบบค่านิยมอุดมการณ์ประชาธิปไตยของเยาวชนในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี ผู้วิจัยได้กำหนดประชากร ดังนี้

4.1) ประชากร (Population) ที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ เยาวชนไทยที่มีอายุระหว่าง 15-24ปี จากนิยามของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.) ในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ประกอบด้วย จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 166,775 คน ขอนแก่น จำนวน 237,541 คน มหาสารคาม จำนวน 136,858 คน และกาฬสินธุ์จำนวน 121,488 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 662,662 คน

4.2) กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ เยาวชนไทยที่มีอายุระหว่าง 15-24ปี จากนิยามของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.) ในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ประกอบด้วย จังหวัดร้อยเอ็ด ขอนแก่น มหาสารคาม และกาฬสินธุ์ ได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยคำนวณจากสูตรของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane, 1973) ที่ระดับความคลาดเคลื่อนในการสุ่มที่ .05 ได้จำนวน 400 คน ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่ง ชั้นภูมิ (Stratified random sampling)

5) โครงการวิจัยย่อยเรื่องที่ 5 เรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาจตุภาคีรับความปกติใหม่ของเยาวชนศตวรรษที่ 21 ด้วยพุทธวิธี ผู้วิจัยได้กำหนดประชากร ดังนี้

5.1) ประชากร (Population) ที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ประกอบด้วย จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 60 คน ขอนแก่น จำนวน 84 คน มหาสารคาม จำนวน 35 คน และกาฬสินธุ์ จำนวน 55 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 234 คน

5.2) กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ประกอบด้วย จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 38 คน ขอนแก่น จำนวน 53 คน มหาสารคาม จำนวน 23 คน และกาฬสินธุ์ จำนวน 34 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 148 คน ซึ่งกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน (R.V.Krejcie and D.W.Morgan, 1970) และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified random sampling)

6) โครงการวิจัยย่อยเรื่องที่ 6 เรื่อง รูปแบบการพัฒนาการสอนภาษาไทยอ้างอัตลักษณ์ความเป็นไทยรับความปกติใหม่ระดับอุดมศึกษาศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธีผู้วิจัยได้กำหนดประชากร ดังนี้

6.1) การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research)

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1

ตารางที่ 1.1 แสดงวัตถุประสงค์ข้อที่ 1

ที่	หน่วยงาน	กลุ่มเป้าหมาย	
		นิสิต/ นักศึกษา	ผู้บริหาร และครู
1	มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด	100	5
2	มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม	100	5
3	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม วิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด(ทดลองใช้ เครื่องมือวิจัยจากกลุ่มตัวอย่าง)	100	5
รวม		300	15
รวม		315	

6.2) การวิจัยพหุกรณีศึกษา (multi-cases study)

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2

ประชากร (Population)คือ ผู้เชี่ยวชาญ และผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 20 คน โดยเลือกแบบเจาะจง ซึ่งเกณฑ์ในการเลือกผู้เชี่ยวชาญ และผู้ทรงคุณวุฒิ แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้ กลุ่มที่ 1 ได้แก่ พระอาจารย์ และอาจารย์ ที่มีประสบการณ์การสอนภาษาไทย จำนวน 12 รูป/คน กลุ่มที่ 2 ได้แก่ ผู้บริหาร อาจารย์ ที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาการสอนภาษาไทยอ้างอัตลักษณ์ความเป็นไทยรับความปกติใหม่ระดับอุดมศึกษาศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธีตามหลักพหุสัจจะหรือระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา จำนวน 3 คน กลุ่มที่ 3 ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนารูปแบบ จำนวน 5 รูป/คน โดยการใช้เทคนิคเดลฟาย (Delphi Technique) เลือกแบบเจาะจง (purposive method) ซึ่งมีคุณสมบัติเป็นผู้มีประสบการณ์การสอนภาษาไทย มากกว่า 10 ปีขึ้นไป

1.4.3 ขอบเขตด้านพื้นที่ ได้แก่

1) โครงการวิจัยย่อยเรื่องที่ 1 เรื่อง การพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันเพื่อลดปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจยุคนิวนอร์มอลของคนไทยตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงในศตวรรษที่ 21 ด้วยพุทธวิธี ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตพื้นที่ ดังนี้ ศูนย์การเรียนรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริ ศูนย์สาธิตและส่งเสริมงานศิลปอาชีพ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วย ร้อยเอ็ด โยธธร ศรีสะเกษ สกลนคร จำนวน 632 ศูนย์ฯ

2) โครงการวิจัยย่อยเรื่องที่ 2 เรื่อง ผลสัมฤทธิ์การพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วม กระบวนการจตุภาคีในการป้องกันยาเสพติดของเยาวชนศตวรรษที่ 21 ด้วยพุทธวิธี ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตพื้นที่ ดังนี้

2.1) สถาบันการศึกษา ได้แก่ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย และสถาบันการศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ดและจังหวัดมหาสารคาม

2.2) หน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน ได้แก่ คณะสงฆ์ สำนักงานคุมประพฤติ จังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักงานพระพุทธศาสนา สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดร้อยเอ็ด สถานีตำรวจภูธร จังหวัดร้อยเอ็ดและจังหวัดมหาสารคาม

3) โครงการวิจัยย่อยเรื่องที่ 3 เรื่อง การสร้างนวัตกรรมพุทธวิถีการพัฒนาจิตสำหรับผู้สูงอายุในศตวรรษที่ 21 ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตพื้นที่ ดังนี้

3.1) มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

3.2) ศูนย์พัฒนาคุณธรรมประจำจังหวัด ในการกำกับดูแลของคณะสงฆ์จังหวัดร้อยเอ็ด กาฬสินธุ์ มหาสารคาม

3.3) สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดร้อยเอ็ด กาฬสินธุ์ มหาสารคาม

4) โครงการวิจัยย่อยเรื่องที่ 4 เรื่อง การพัฒนาแบบค่านิยมอุดมการณ์ประชาธิปไตยของเยาวชนในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตพื้นที่ ดังนี้ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ประกอบด้วย จังหวัดร้อยเอ็ด ขอนแก่น มหาสารคาม และกาฬสินธุ์

5) โครงการวิจัยย่อยเรื่องที่ 5 เรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาจตุภาคีรับความปกติใหม่ของเยาวชนศตวรรษที่ 21 ด้วยพุทธวิธี ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตพื้นที่ ดังนี้กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ประกอบด้วย จังหวัดร้อยเอ็ด ขอนแก่น มหาสารคาม และกาฬสินธุ์

6) โครงการวิจัยย่อยเรื่องที่ 6 เรื่อง รูปแบบการพัฒนาการสอนภาษาไทยอรรถลักษณะความเป็นไทยรับความปกติใหม่ระดับอุดมศึกษาศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตพื้นที่ ดังนี้มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด และมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

1.4.4 ขอบเขตด้านเวลา ได้แก่

ปีงบประมาณ 2565 เริ่มตั้งแต่ 1 ตุลาคม 2564 – 30 กันยายน 2565

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

การบูรณาการ หมายถึง การประสานกลมกลืนกันของแผน กระบวนการ สารสนเทศ การจัดสรรทรัพยากร การปฏิบัติการ ผลลัพธ์ และการวิเคราะห์ เพื่อสนับสนุนเป้าประสงค์ที่สำคัญขององค์กร การบูรณาการที่มีประสิทธิผล เป็นมากกว่าความสอดคล้องไปในแนวทางเดียวกัน

(Alignment) และจะสำเร็จได้ก็ต่อเมื่อการดำเนินการของแต่ละองค์ประกอบภายในระบบการจัดการผลการดำเนินการมีความเชื่อมโยงกันเป็นหนึ่งเดียวอย่างสมบูรณ์

จตุรภาคี หมายถึง “จตุรภาคี” (Quadruple Helix) ซึ่งเป็นการทำงานร่วมกันระหว่างภาครัฐ เอกชน ชุมชน สังคม มหาวิทยาลัย สถาบันวิจัย และเครือข่ายต่างประเทศ เพื่อเลือกรับพัฒนาต่อยอด และปรับใช้องค์ความรู้และเทคโนโลยีให้เหมาะสม กับบริบทของไทย

วิกฤตเศรษฐกิจยุคนิวนอร์มอล หมายถึง แนวทางที่หลายๆ คนจะต้องปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบวิถีชีวิตไปพร้อมกันทั่วโลก เกิดเป็นวิถีใหม่ในการดำรงชีวิต ซึ่งเมื่อเราจำต้อง ปฏิบัติกันเป็นปกติต่อเนื่องในระยะเวลาหนึ่งจนเกิดเป็นความพอใจ ในที่สุดทั้งหมดนี้ก็ได้กลายเป็น New Normal ในสังคม

ศตวรรษที่ 21 หมายถึง ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะสารสนเทศ สื่อ เทคโนโลยี ทักษะชีวิตและอาชีพ

หลักพุทธธรรม หมายถึง ศาสนาทุกศาสนามีหลักธรรมคำสอนเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจของศาสนิกชน โดยทุก ศาสนามี เป้าหมายเดียวกันคือ “มุ่งให้ทุกคนมีธรรมะ มีคุณธรรม และสอนให้คนเป็นคนดี” ดังนั้น ศาสนาแต่ละศาสนาจึงมีหลักธรรมคำสอนของตนเอง เป็นแนวทางในการประพฤติปฏิบัติ.หลักธรรมอริยบท 4หลักไตรสิกขาหลักจิตและปัญญา หลักธรรมสัปปุริสธรรม 7 หลักธรรมพละ 5 หลักพาหุสัจจะ

1.6 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1.6.1 ประโยชน์ทางด้านวิชาการ

วิจัยด้านนี้เพราะผู้วิจัยได้รวบรวมแนวคิดทฤษฎี จากนักการศึกษาที่เกี่ยวข้องมาบูรณาการในการเพื่อการบูรณาการจตุรภาคีเพื่อลดปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจยุคนิวนอร์มอลของคนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธธรรม ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลางที่มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ซึ่งผลการวิจัยที่ได้มาจะเป็นการเพิ่มเติมความรู้ใหม่ ทั้งยังเป็นการอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนารูปแบบได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

1.6.2 ประโยชน์เชิงนโยบาย

การนำผลการวิจัยมานำเสนอเพื่อกำหนดนโยบายในระดับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มหาวิทยาลัยหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน 15 สถานศึกษา

1.6.3 ประโยชน์ในการประยุกต์ใช้

1) ได้ข้อมูลเชิงประจักษ์เกี่ยวกับการบูรณาการจตุภาคีเพื่อลดปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจยุคนิวนอร์มอลของคนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธธรรม ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง และเป็นประโยชน์ในการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจในกลุ่มเด็กและเยาวชนได้

2) ได้นำการบูรณาการจตุภาคีเพื่อลดปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจยุคนิวนอร์มอลของคนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธธรรม ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีของเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21

3) นำไปเป็นการบูรณาการจตุภาคีเพื่อลดปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจยุคนิวนอร์มอลของคนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธธรรม ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง

1.7 หน่วยงานที่นำผลการวิจัยไปใช้

1.7.1 สถานศึกษาภาครัฐและเอกชนจังหวัดร้อยเอ็ด จังหวัดกาฬสินธุ์ จังหวัดมหาสารคาม และจังหวัดขอนแก่น

1.7.2 คณะพระสงฆ์ในจังหวัดร้อยเอ็ดจังหวัดกาฬสินธุ์ จังหวัดมหาสารคาม และจังหวัดขอนแก่น.

1.7.3 สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดร้อยเอ็ดจังหวัดกาฬสินธุ์ จังหวัดมหาสารคาม และจังหวัดขอนแก่น

1.7.4 สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดร้อยเอ็ดจังหวัดกาฬสินธุ์ จังหวัดมหาสารคาม และจังหวัดขอนแก่น

1.7.5 สถาบันครอบครัวจังหวัดร้อยเอ็ด จังหวัดกาฬสินธุ์ จังหวัดมหาสารคาม และจังหวัดขอนแก่น

1.7.6 สำนักงานคุมความประพฤติจังหวัดร้อยเอ็ดจังหวัดกาฬสินธุ์ จังหวัดมหาสารคาม และจังหวัดขอนแก่น

1.7.7 กรมราชทัณฑ์ จังหวัดร้อยเอ็ด จังหวัดกาฬสินธุ์ จังหวัดมหาสารคาม และจังหวัดขอนแก่น

บทที่ 2

แนวคิดทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

โครงการวิจัยชุดเรื่อง การบูรณาการจตุภาคีเพื่อลดปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจยุคนิวนอร์มอลของคนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธธรรมโดยผู้วิจัยกำหนดขอบเขตในการวิจัยไว้ 6 ประการ คือ 1) การพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันเพื่อลดปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจยุคนิวนอร์มอลของคนไทยตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงในศตวรรษที่ 21 ด้วยพุทธวิธี 2) ผลสัมฤทธิ์การพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมกระบวนการจตุภาคีในการป้องกันยาเสพติดของเยาวชนศตวรรษที่ 21 ด้วยพุทธวิธี 3) การสร้างนวัตกรรมพุทธวิถีการพัฒนาจิตสำหรับผู้สูงอายุในศตวรรษที่ 21 4) การพัฒนารูปแบบค่านิยมอุดมการณ์ประชาธิปไตยของเยาวชนในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี 5) รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาจตุภาคีรับความปกติใหม่ของเยาวชนศตวรรษที่ 21 ด้วยพุทธวิธี และ 6) รูปแบบการพัฒนาการสอนภาษาไทย อารมณ์อัตลักษณ์ความเป็นไทยรับความปกติใหม่ระดับอุดมศึกษาศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี พร้อมกับได้ศึกษาค้นคว้าแนวคิด ทฤษฎีจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

- 2.1 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบูรณาการ
- 2.2 แนวคิดเกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วม
- 2.3 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับจตุภาคี
- 2.4 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจ
- 2.5 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับยุคนิวนอร์มอล
- 2.6 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับคนไทยในศตวรรษที่ 21
- 2.7 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับหลักพุทธธรรม
- 2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2.9 สรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบูรณาการ

ความหมายงานวิจัยเชิงบูรณาการ (Integrated Research) หมายถึง งานวิจัยที่มีกระบวนการค้นคว้าหาความรู้ความจริงโดยวิธีการที่เชื่อถือได้ และมีการบูรณาการระหว่างงานวิจัยและพันธกิจหลักของหน่วยงานเข้าด้วยกัน ได้แก่ งานบริการวิชาการ งานการเรียนการสอน หรืองานทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม เพื่อนำเอาผลที่ได้มาจากการวิจัยมาใช้ประโยชน์ในเชิงสาธารณะ หรือการใช้ประโยชน์เชิงนโยบายหรือการใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ หรือการใช้ประโยชน์ทางอ้อมของงานสร้างสรรค์

หลักการของการวิจัยเชิงบูรณาการ

การวิจัยแบบบูรณาการเป็นการมุ่งให้ได้คำตอบที่มีความครบถ้วนสมบูรณ์แบบองค์รวม (holistic) การวิจัยแบบบูรณาการระหว่างสาขาวิชาที่มีได้เน้นเป้าหมายให้ได้คำตอบถึงระดับที่เป็นองค์รวมเป็นสำคัญ เรียกว่าการวิจัยแบบสหวิทยาการ (Interdisciplinary research) อย่างไรก็ตามในการวิจัยเรื่องหนึ่งๆ นักวิจัยย่อมพยายามที่จะแสวงหาคำตอบของปัญหาการวิจัยในเรื่องนั้นๆ ให้ได้ถูกต้อง เทียงตรง และครอบคลุมที่สุด โดยที่คำตอบนั้นจะได้ความเป็นองค์รวมหรือไม่ก็ตาม โดยสามารถแบ่งรูปแบบการบูรณาการออกได้ดังนี้

1. บูรณาการแบบพหุวิทยาการ (Multidisciplinary) เป็นการรวมตัวกัน ระหว่างวิทยาการสองสาขาวิชาขึ้นไป โดยไม่มีการผสมผสานระหว่างองค์ประกอบของศาสตร์
2. บูรณาการแบบอเนกวิทยาการ (Pluridisciplinarity) เป็นการรวมตัวกันระหว่างวิทยาการที่มีจุดมุ่งหมายใกล้เคียงกัน และเป็นวิทยาการระดับเดียวกัน ผลจากการบูรณาการได้เป็นวิชาใหม่ที่มีขอบเขตกว้างกว่าเดิมและก้าวหน้ามากขึ้น
3. บูรณาการแบบสหวิทยาการ (Interdisciplinarity) เป็นการผสมผสานของวิทยาการในอุดมคติของวิทยาการทั้ง 4 แบบ มีการผสมผสานองค์ประกอบของวิทยาการเข้าเป็นระบบเดียวกันได้เป็นวิทยาการสาขาใหม่ที่ครอบคลุมมวลวิทยาการเดิมและความสัมพันธ์ระหว่างวิทยาการเดิมด้วย

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม

การมีส่วนร่วมของประชาชน ให้ความสำคัญอยู่ที่การให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อกำหนดความต้องการและเข้าร่วมดำเนินการในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ร่วมกับคณะกรรมการพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล มีประเด็นที่น่าสนใจ ผู้วิจัยจะได้เสนอ ดังต่อไปนี้

ความหมายการมีส่วนร่วม

คณิงนิจ ศรีบัวเอี่ยม และคณะ (2540, หน้า 14) ให้ความหมายการมีส่วนร่วม (Public Participation) หมายถึง การกระจายโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมือง และการบริหารเกี่ยวกับการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ รวมทั้ง การจัดสรรทรัพยากรของชุมชนและของชาติ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชน โดยการให้ข้อมูล แสดงความคิดเห็น ให้คำแนะนำปรึกษา ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติ รวมตลอดจนการควบคุมโดยตรงจากประชาชน

บวรศักดิ์ อุวรรณโณ (2548, หน้า 15) กล่าวถึง การมีส่วนร่วมในระบอบประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมว่า หมายถึง การที่อำนาจในการตัดสินใจไม่ควรเป็นของกลุ่มคนจำนวนน้อย แต่อำนาจควรได้รับการจัดสรรในระหว่างประชาชน เพื่อทุกๆ คนได้มีโอกาสที่จะมีอิทธิพลต่อกิจกรรมส่วนรวม

กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น (2549, หน้า 19) ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชนซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลจะต้องส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนา โดยเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นแกนหลักในการพัฒนาแบ่งออกเป็นสี่ด้าน ประกอบด้วย คือ ด้านการร่วมกำหนดปัญหาและความต้องการ ด้านการร่วมจัดทำแผนและโครงการ ด้านการร่วมตรวจสอบแผนพัฒนา และด้านการร่วมติดตามประเมินผล

เกียรติขจร วัจนะสวัสดิ์ (2550, หน้า 1) กล่าวว่า การมีส่วนร่วม (Participation) ตามพจนานุกรมอังกฤษฉบับออกฟอร์ด ได้ให้คำนิยามไว้ว่า “เป็นการมีส่วนร่วม (ร่วมกับคนอื่น) ในการกระทำบางอย่างหรือบางเรื่อง” คำว่า การมีส่วนร่วม โดยมากมักจะใช้ในความหมายตรงข้ามกับคำว่า “การเมินเฉย (Apathy)” ฉะนั้น คำว่าการมีส่วนร่วมตามความหมายข้างต้น จึงหมายถึง การที่บุคคลกระทำการในเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือในประเด็นที่บุคคลนั้นสนใจ ไม่ว่าจะเขาจะได้ปฏิบัติการเพื่อแสดงถึงความสนใจอย่างจริงจังหรือไม่ก็ตาม และไม่จำเป็นที่บุคคลนั้นจะต้องเข้าไปเกี่ยวข้องกับกิจกรรมนั้นโดยตรงก็ได้ แต่การมีทัศนคติ ความคิดเห็น ความสนใจ ห่วงใย ก็เพียงพอแล้วที่จะเรียกว่าเป็นการมีส่วนร่วมได้ และยังได้ให้คำจำกัดความของการมีส่วนร่วมของประชาชนว่า “การมีส่วนร่วมของประชาชน” หมายถึง การที่กลุ่มประชาชน หรือขบวนการที่สมาชิกของชุมชนที่กระทำการออกมาในลักษณะของการทำงานร่วมกัน ที่จะแสดงให้เห็นถึงความต้องการร่วม ความสนใจร่วม มีความต้องการที่จะบรรลุถึงเป้าหมายร่วมทางเศรษฐกิจและสังคมหรือการเมือง หรือการดำเนินการร่วมกันเพื่อให้เกิดอิทธิพลต่อรองอำนาจ มติชน ไม่ว่าจะเป็ทางตรงหรือทางอ้อม หรือการดำเนินการเพื่อให้เกิดอิทธิพลต่อรองอำนาจทางการเมือง เศรษฐกิจ การปรับปรุงสถานภาพทางสังคมในกลุ่มชุมชน

ถวิลวดี บุรีกุล (2551, หน้า 3) ได้ให้นิยามคำว่า “การมีส่วนร่วมของประชาชน” หมายถึง การมีส่วนร่วม เป็นกระบวนการที่รวบรวมเอาความห่วงกังวล ความต้องการและค่านิยมต่าง ๆ ของสาธารณชนไว้อยู่ในกระบวนการตัดสินใจของรัฐและเอกชน เป็นการสื่อสารสองทางและเป็นการมีปฏิสัมพันธ์ที่มีเป้าหมายเพื่อการตัดสินใจที่ดีกว่าและที่ได้รับการสนับสนุนจากสาธารณชน

สรุปได้ว่า ความหมายของการมีส่วนร่วมหมายถึง การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการร่วมคิด ร่วมปฏิบัติ ร่วมรับผล และร่วมรับผิดชอบด้วยกันไม่ว่าจะเป็นบุคคลหรือกลุ่ม ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดการดำเนินงาน เกิดการพัฒนา และเกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดีขึ้นตามความต้องการ

2.3 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับจตุภาคี

ตัวอย่างแพลตฟอร์มขับเคลื่อน BCG Model ในรูปแบบจตุภาคี

ภาพที่ 2.1 แสดงตัวอย่างแพลตฟอร์มขับเคลื่อน BCG Model ในรูปแบบจตุภาคี

องค์ประกอบของภาคีเครือข่าย

องค์ประกอบของภาคีเครือข่ายความร่วมมือมีองค์ประกอบหลายอย่างที่สำคัญ ซึ่งได้มีนักการศึกษา นักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงองค์ประกอบของเครือข่ายความร่วมมือไว้ ดังนี้

พระมหาสุทิตย์ อาภากร (2547, หน้า 48) กล่าวว่า มีจุดร่วมที่สำคัญ 5 ประการที่เป็นองค์ประกอบ คือ 1. หน่วยชีวิตหรือสมาชิก 2. จุดมุ่งหมาย 3. การทำหน้าที่อย่างมีจิตสำนึก 4. การมีส่วนร่วม และการแลกเปลี่ยน 5. ระบบความสัมพันธ์

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2553, หน้า 33) กล่าวถึง องค์ประกอบของการสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วมว่าควรมีองค์ประกอบ 5 องค์ประกอบ คือ 1. วัตถุประสงค์หรือเป้าหมาย 2. สมาชิก 3. ผู้ประสานงานและคณะกรรมการ 4. กิจกรรม 5. ทรัพยากรเพื่อการดำเนินการให้เกิดประสิทธิภาพของเครือข่ายสถานศึกษา

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2555, หน้า 197) ได้นำเสนอองค์ประกอบสำคัญของเครือข่ายไว้ 7 องค์ประกอบ คือ 1. การรับรู้มุมมองร่วมกัน (Common perception 2. การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน (Common Vision) 3. การมีผลประโยชน์ และความสนใจร่วมกัน (Mutual Interests/ Benefits) 4. การมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่ายอย่างกว้างขวาง (All stakeholder participation) 5. การเสริมสร้างซึ่งกันและกัน(Complementary relationship) 6. การพึ่งพาอิงร่วมกัน (Interdependence) 7. การปฏิสัมพันธ์เชิงแลกเปลี่ยน (Interaction)

จากที่ได้กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า องค์ประกอบหลักที่สำคัญของเครือข่ายร่วมมือได้แก่ การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน สมาชิกและโครงสร้างของเครือข่าย การมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่าย การทำหน้าที่อย่างมีจิตสำนึก กิจกรรมของกลุ่มเครือข่าย การเรียนรู้และการพัฒนาบุคลากรเครือข่าย

2.4 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจ

เศรษฐกิจติดโควิด: แนวโน้มเศรษฐกิจไทยปี 2563 – 2564 สถานการณ์การระบาดของโรค Covid-19 ที่แพร่กระจายไปทั่วโลก มาตรการ “เว้นระยะห่างทางกายภาพ” (Physical distancing) และการจำกัดการเดินทางเข้าประเทศของชาวต่างชาติ เป็นเครื่องมือหลักที่เกือบทุกประเทศใช้เพื่อจำกัดการแพร่ระบาดของโรคประเทศไทยจนถึงปัจจุบัน ถือว่าประสบความสำเร็จในการควบคุมการแพร่กระจายและความรุนแรงของโรค ดังจะเห็นจากจำนวนผู้ติดเชื้อใหม่ที่ลดลงเรื่อย ๆ และอัตราการเสียชีวิตที่ต่ำเมื่อเทียบกับประเทศอื่น ๆ ใดก็ตาม การใช้มาตรการข้างต้น ส่งผลต่อเศรษฐกิจอย่างรุนแรงทั่วโลก จากการพยากรณ์ล่าสุดโดย IMF คาดว่าในปี 2563 นี้ เศรษฐกิจในประเทศพัฒนาแล้ว จะหดตัวร้อยละ -6.5 และในประเทศกำลังพัฒนาจะหดตัวร้อยละ -2.4 โดยในประเทศกลุ่มอาเซียน หลักคาดว่าจะหดตัวร้อยละ -1.7 ในกรณีประเทศไทยค่าพยากรณ์ล่าสุดที่ผมคำนวณไว้ (NIDA forecast) คาดว่าเศรษฐกิจไทยจะหดตัวร้อยละ -6.8 ในปี 2563 ก่อนจะกลับมาฟื้นตัวในปี 2564 ซึ่งคาดว่าเศรษฐกิจจะขยายตัวร้อยละ 5.5

ภาวะการถดถอยทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นมาจากการหดตัวของการบริโภคภาคเอกชนจากมาตรการปิดสถานประกอบการต่าง ๆ เพื่อการเว้นระยะห่างทางกายภาพ (คาดว่า การบริโภคภาคเอกชนในปี 2563 จะหดตัวร้อยละ -1.6) การชะงักของการลงทุนภาคเอกชนจากภาวะความเสี่ยงที่เกิดขึ้นทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ (คาดว่า การลงทุนภาคเอกชนในปี 2563 จะหดตัวร้อยละ -13.9) การลดลงของการส่งออกสินค้าจากภาวะเศรษฐกิจถดถอยทั่วโลก (คาดว่า ปริมาณการส่งออกสินค้าจะหดตัวร้อยละ -9.6) และการท่องเที่ยวที่หายไปจากการจำกัดการเดินทางเข้าประเทศของชาวต่างชาติ และจากปัญหาการระบาดในต่างประเทศ (คาดว่า การส่งออกบริการจะหดตัวร้อยละ -46.6) ซึ่งในประเทศไทยบทบาทของภาคการท่องเที่ยว และภาคการส่งออกถือว่ามีสัดส่วนสูงเทียบกับประเทศอาเซียนอื่น ๆ เช่น อินโดนีเซียฟิลิปปินส์ ทำให้เศรษฐกิจไทยมีขนาดการถดถอยในปี 2563 ที่สูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศอาเซียนมาก

แม้ว่าปัจจุบัน เป็นเรื่องยากที่จะคาดการณ์สถานการณ์ระบาดของโรคโควิดล่วงหน้าในอนาคต เนื่องจากเป็นโรคอุบัติใหม่ที่เรายังไม่มีข้อมูลที่ชัดเจนเกี่ยวกับพฤติกรรมการระบาดระยะสองหรือสามที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต รวมถึงยังยากในการคาดเดาระยะเวลาในการพัฒนาวัคซีนและยาต้านไวรัสที่ใช้ในการรักษา แต่จากการประเมินเบื้องต้นของผม โดยใช้แบบจำลองเศรษฐกิจมหภาคของนิต้า คาดว่า ในปี 2564 เศรษฐกิจไทยจะปรับตัวดีขึ้นโดยคาดว่าจะมีอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจ

ร้อยละ 5.5 ซึ่งจากรูปจะเห็นว่าเศรษฐกิจในปี 2564 น่าจะฟื้นตัวมาประมาณร้อยละ 2/3 ของที่หดตัวไป ขนาดการฟื้นตัวในปี 2564 ของไทยน่าจะดีกว่าในประเทศพัฒนาแล้วซึ่ง IMF คาดว่า GDP จะขยายตัวร้อยละ 4.2 ซึ่งจากทิศทางข้างต้น ทำให้คาดว่า หากไม่มีการระบาดระลอกสองที่รุนแรงขึ้นกว่าเดิม อัตราดอกเบี้ยนโยบายการเงินในปี 2563 – 2564 น่าจะคงที่ ณ ระดับปัจจุบัน (ร้อยละ 0.50) ดังนั้นค่าเงินบาทน่าจะมีเสถียรภาพที่ระดับ 32.0 – 32.5 บาทต่อดอลลาร์สหรัฐ

เมื่อเปรียบเทียบภาวะถดถอยทางเศรษฐกิจจากการระบาดของไวรัสโควิดในปัจจุบันกับวิกฤตเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในช่วง 30 ปีที่ผ่านมา พบว่า ค่าพยากรณ์ขนาดการถดถอยทางเศรษฐกิจในช่วงไตรมาส 2-3 ของปี 2563 จากวิกฤตโควิดมีขนาดใกล้เคียงกับวิกฤตต้มยำกุ้งในครึ่งหลังของปี 2540 แต่การฟื้นตัวของเศรษฐกิจในปี 2564 น่าจะเร็วกว่าในช่วงวิกฤตต้มยำกุ้ง แต่จะไม่เร็วเหมือนในปี 2555 ที่เศรษฐกิจฟื้นตัวจากวิกฤตน้ำท่วมในปลายปี 2554 โดยคาดว่า น่าจะมีรูปแบบการฟื้นตัวที่คล้ายกับช่วงวิกฤตแฮมเบอร์เกอร์ในปี 2552

จากการวิเคราะห์รายองค์ประกอบของ GDP ในปี 2564 บทบาทของการลงทุนภาคเอกชน และการส่งออก ที่ชะลอตัวอย่างรุนแรงในปี 2563 น่าจะกลับมาฟื้นตัวได้ ดังนั้นนโยบายภาครัฐในปี 2564 ควรมีการปรับจากนโยบายที่ช่วยพยุงการบริโภคภาคเอกชน เช่น มาตรการให้เงินช่วยเหลือภายใต้โครงการ “เราจะไม่ทิ้งกัน” ซึ่งมุ่งเน้นการพยุงการบริโภคภาคเอกชนในปี 2563 นี้ มามุ่งส่งเสริมการลงทุนภาคเอกชน โดยเฉพาะการลงทุนจากต่างประเทศ และส่งเสริมการส่งออกในปี 2564 หากสถานการณ์การระบาดของไวรัสโควิดในระดับโลกดีขึ้น ไม่เกิดภาวะระลอกสองที่รุนแรงในช่วงครึ่งหลังของปี 2563

อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบัน ข้อมูลเกี่ยวกับผลกระทบจากปัญหาการระบาดของไวรัสโควิดทั้งในเชิงการแพทย์และผลต่อเศรษฐกิจยังมีอยู่จำกัดและมีการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว ทำให้การประเมินผลกระทบทั้งจำนวนผู้ป่วย และอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจ อย่างชัดเจนทำได้โดยยาก จึงจำเป็นต้องมีการปรับปรุงข้อมูลอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งผมจะมานำเสนอทิศทางเศรษฐกิจ และวิเคราะห์ผลของนโยบายเศรษฐกิจเพิ่มเติมต่อไปครับ

2.5 แนวคิดเกี่ยวกับวิกฤตเศรษฐกิจยุคนิวนอร์มอล

“New Normal” คืออะไร เมื่อไม่นานมานี้ ราชบัณฑิตยสภา ได้บัญญัติศัพท์ “New Normal” เพิ่มเข้ามา โดย รศ.มาลี บุญศิริพันธ์ คณะกรรมการบัญญัติศัพท์นิเทศศาสตร์ราชบัณฑิตยสภา ได้อธิบายคำนี้ผ่านทางเฟซบุ๊ก MaleeBoonsiripunth เอาไว้ว่า New Normal แปลว่า ความปกติใหม่, ฐานวิถีชีวิตใหม่ หมายถึงรูปแบบการดำเนินชีวิตอย่างใหม่ที่แตกต่างจากอดีต อันเนื่องมาจากมีบางสิ่งมากระทบ จนแบบแผนและแนวทางปฏิบัติที่คุ้นเคยอย่างหนึ่งเป็นปกติและเคยคาดหมายล่วงหน้าได้ ต้องเปลี่ยนแปลงไปสู่วิถีใหม่ภายใต้หลักมาตรฐานใหม่ที่ไม่คุ้นเคย

รูปแบบวิถีชีวิตใหม่นี้ ประกอบด้วยวิถีคิด วิธีเรียนรู้ วิธีสื่อสาร วิธีปฏิบัติและการจัดการ การใช้ชีวิตแบบใหม่เกิดขึ้นหลังจากเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างใหญ่หลวงและรุนแรงอย่างใดอย่างหนึ่ง ทำให้มนุษย์ต้องปรับตัวเพื่อรับมือกับสถานการณ์ปัจจุบันมากกว่าจะดำรงรักษาวิถีดั้งเดิมหรือหวนหาถึงอดีตแนวคิดเรื่อง "New Normal" ของ Bill Gross ในช่วงแรกไม่ได้รับความสนใจ และยังถูกปฏิเสธโดยนักเศรษฐศาสตร์จำนวนหนึ่งที่เชื่อว่า การชะลอตัวที่เกิดขึ้นเป็นเพียงการถดถอย (recession) ตามวัฏจักรเศรษฐกิจเดิมเท่านั้น และในไม่ช้าเศรษฐกิจและการจ้างงานก็จะกลับมาเติบโตได้ที่ค่าเฉลี่ยดังเดิม แต่สถานการณ์เศรษฐกิจโลกในปัจจุบันได้พิสูจน์ให้เห็นว่าสิ่งที่ Bill Gross ได้พูดไว้ตั้งแต่ปี 2008 นั้นมีส่วนที่ถูกอยู่ไม่น้อย 1. "New Normal" ด้านสาธารณสุขไทย 2. "New Normal" ด้านไลฟ์สไตล์ ดูหนัง มหรสพ 3. "New Normal" ด้านการศึกษา 4. "New Normal" ด้านการท่องเที่ยวไทย

2.6 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องในศตวรรษที่ 21

ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21

ความท้าทายด้านการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในการเตรียมนักเรียนให้พร้อมกับการใช้ชีวิตในศตวรรษที่ 21 เป็นเรื่องสำคัญของกระแสการปรับเปลี่ยนทางสังคมที่เกิดขึ้นในศตวรรษที่ 21 ส่งผลต่อวิถีการดำรงชีพของสังคมอย่างทั่วถึง ครูจึงต้องมีความตื่นตัวและเตรียมพร้อมในการจัดการเรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมให้นักเรียนมีทักษะสำหรับการออกไปดำรงชีวิตในโลกในศตวรรษที่ 21 ที่เปลี่ยนไปจากศตวรรษที่ 20 และ 19 โดยทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ที่สำคัญที่สุด คือ ทักษะการเรียนรู้ (Learning Skill) ส่งผลให้มีการเปลี่ยนแปลงการจัดการเรียนรู้เพื่อให้เด็กในศตวรรษที่ 21 นี้ มีความรู้ความสามารถ และทักษะจำเป็น ซึ่งเป็นผลจากการปฏิรูปเปลี่ยนแปลงรูปแบบการจัดการเรียนการสอน ตลอดจนการเตรียมความพร้อมด้านต่างๆ

ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 (21st Century Skills) วิจารย์ พานิช (2555, หน้า 16-21) ได้กล่าวถึงทักษะเพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ดังนี้

สาระวิชาก็มีความสำคัญ แต่ไม่เพียงพอสำหรับการเรียนรู้เพื่อมีชีวิตในโลกยุคศตวรรษที่ 21 ปัจจุบันการเรียนรู้สาระวิชา (content หรือ subject matter) ควรเป็นการเรียนจากการค้นคว้าเองของศิษย์ โดยครูช่วยแนะนำ และช่วยออกแบบกิจกรรมที่ช่วยให้นักเรียนแต่ละคนสามารถประเมินความก้าวหน้าของการเรียนรู้ของตนเองได้ สาระวิชาหลัก (Core Subjects) ประกอบด้วย ภาษาแม่ และภาษาสำคัญของโลก ศิลปะ คณิตศาสตร์ การปกครองและหน้าที่พลเมือง เศรษฐศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์

โดยวิชาแกนหลักนี้จะนำมาสู่การกำหนดเป็นกรอบแนวคิดและยุทธศาสตร์สำคัญต่อการจัดการเรียนรู้ในเนื้อหาเชิงสหวิทยาการ (Interdisciplinary) หรือหัวข้อสำหรับศตวรรษที่ 21 โดยการ

ส่งเสริมความเข้าใจในเนื้อหาวิชาแกนหลัก และสอดแทรกทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 เข้าไปในทุกวิชาแกนหลัก ดังนี้

ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21

ความรู้เกี่ยวกับโลก (Global Awareness)

ความรู้เกี่ยวกับการเงิน เศรษฐศาสตร์ ธุรกิจ และการเป็นผู้ประกอบการ (Financial, Economics, Business and Entrepreneurial Literacy)

ความรู้ด้านการเป็นพลเมืองที่ดี (Civic Literacy)

ความรู้ด้านสุขภาพ (Health Literacy)

ความรู้ด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Literacy)

ทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม จะเป็นตัวกำหนดความพร้อมของนักเรียนเข้าสู่โลกการทำงานที่มีความซับซ้อนมากขึ้นในปัจจุบัน ได้แก่ความรู้เริ่มสร้างสรรค์และนวัตกรรมการคิดอย่างมีวิจรรณญาณและการแก้ปัญหาการสื่อสารและการร่วมมือ

ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี เนื่องด้วยในปัจจุบันมีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผ่านทางสื่อและเทคโนโลยีมากมาย ผู้เรียนจึงต้องมีความสามารถในการแสดงทักษะการคิดอย่างมีวิจรรณญาณและปฏิบัติงานได้หลากหลาย โดยอาศัยความรู้ในหลายด้านดังนี้ ความรู้ด้านสารสนเทศ ความรู้เกี่ยวกับสื่อความรู้ด้านเทคโนโลยี

ทักษะด้านชีวิตและอาชีพ ในการดำรงชีวิตและทำงานในยุคปัจจุบันให้ประสบความสำเร็จ นักเรียนจะต้องพัฒนาทักษะชีวิตที่สำคัญดังต่อไปนี้ความยืดหยุ่นและการปรับตัวการริเริ่มสร้างสรรค์และเป็นตัวของตัวเองทักษะสังคมและสังคมข้ามวัฒนธรรมการเป็นผู้สร้างหรือผู้ผลิต (Productivity) และความรับผิดชอบเชื่อถือได้ (Accountability) ภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ (Responsibility)

ทักษะของคนในศตวรรษที่ 21 ที่ทุกคนจะต้องเรียนรู้ตลอดชีวิต คือ การเรียนรู้ 3R x 7C 3R คือ Reading (อ่านออก), (W)Riting (เขียนได้), และ (A)Rithmetics (คิดเลขเป็น) 7C ได้แก่ Critical Thinking and Problem Solving (ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจรรณญาณ และทักษะในการแก้ปัญหา) Creativity and Innovation (ทักษะด้านการสร้างสรรค์ และนวัตกรรม) Cross-cultural Understanding (ทักษะด้านความเข้าใจความต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์) Collaboration, Teamwork and Leadership (ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ) Communications, Information, and Media Literacy (ทักษะด้านการสื่อสารสารสนเทศ และรู้เท่าทันสื่อ) Computing and ICT Literacy (ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร)

แนวคิดทักษะแห่งอนาคตใหม่: การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และกรอบแนวคิดเพื่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เป็นการกำหนดแนวทางยุทธศาสตร์ในการจัดการ

เรียนรู้ โดยร่วมกันสร้างรูปแบบและแนวปฏิบัติในการเสริมสร้างประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยเน้นที่องค์ความรู้ ทักษะ ความเชี่ยวชาญและสมรรถนะที่เกิดกับตัวผู้เรียน เพื่อใช้ในการดำรงชีวิตในสังคมแห่งความเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน โดยจะอ้างอิงรูปแบบ (Model) ที่พัฒนามาจากเครือข่ายองค์กรความร่วมมือเพื่อทักษะแห่งการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (Partnership For 21st Century Skills) (www.p21.org) ที่มีชื่อย่อว่า เครือข่าย P21 ซึ่งได้พัฒนารอบแนวคิดเพื่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยผสมผสานองค์ความรู้ ทักษะเฉพาะด้าน ความชำนาญการและความรู้เท่าทันด้านต่างๆ เข้าด้วยกัน เพื่อความสำเร็จของผู้เรียนทั้งด้านการทำงานและการดำเนินชีวิต

2.7 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับหลักพุทธธรรม

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับหลักพุทธธรรม หลักสปุริสธรรม 7 หลักศีล หลักไตรสิกขา หลักภาวนา 4 หลักพาหุสัจจะ หลักอิทธิบาท และหลักพละ 5

2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

รัตนา ตฤณารังสี (2564) ได้ศึกษาการเปลี่ยนแปลงเพื่อความสำเร็จของการทำงานในยุคนิวนอร์มอลตามหลักพุทธธรรม บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเสนอแนวคิดการเปลี่ยนแปลงการทำงานในยุคนิวนอร์มอลของผู้บริหารและปฏิบัติงานในองค์กรเพื่อความสำเร็จของการทำงาน ต้องมีองค์ประกอบ 4 ประการ ได้แก่ การมีอิทธิพลเชิงอุดมการณ์การสร้างแรงบันดาลใจ การกระตุ้นการใช้ปัญญา และการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล โดยการบูรณาการหลักพุทธธรรมสำหรับผู้บริหารและปฏิบัติงานในองค์กรควรนำมาเป็นแนวทางในปฏิบัติเพื่อความสำเร็จของการทำงานคือ อิทธิบาท 4 ได้แก่ 1) ฉันทะ หมายถึง ความพอใจ 2) วิริยะ หมายถึง ความเพียร 3) จิตตะ หมายถึง ความคิดมุ่งไป 4) วิมังสา หมายถึง ความไตร่ตรองซึ่งเป็นฐานหรือหนทางสู่ความสำเร็จ หรือคุณธรรมที่นำไปสู่ความสำเร็จแห่งผลที่มุ่งหมายในยุคนิวนอร์มอล ผู้บริหารและปฏิบัติต้องนำหลัก อิทธิบาท 4 มาใช้เป็นแนวทางการเปลี่ยนแปลงการทำงานในยุคนิวนอร์มอล (New normal) โดยสรุปความสำคัญ ได้ดังนี้ 1) ความพอใจหรือความเต็มใจที่จะทำงาน 2) ความขยันหมั่นเพียรที่จะทำงาน 3) ความเอาใจใส่มุ่งมั่นที่จะทำงาน และ 4) การตรวจสอบ ติดตาม แก้ไข ปรับปรุง และพัฒนางานที่ทำ ตามรูปแบบวงจรการควบคุมคุณภาพ (PDCA Deming Cycle) ประกอบด้วย 1) P : Plan คือฉันทะ : มีใจรักที่จะทำ 2) D : Do คือ วิริยะ : ทำด้วยความเพียร 3) C : Check คือ จิตตะ :เอาใจใส่ไม่ทอดทิ้ง และ 4) A : Action คือ วิมังสา : แก้ไขปรับปรุง ทั้งนี้เพื่อนำพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จและอย่างยั่งยืนต่อไป

2.9 สรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้สร้างกรอบแนวคิดในการวิจัยการบูรณาการจตุภาคีเพื่อลดปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจยุคนิวนอร์มอลของคนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธธรรมเพื่อกำหนดกรอบ

แนวคิดในการสร้างเครื่องมือวิจัยและออกแบบการวิจัยต่อไป ซึ่งเขียนเป็นผังที่เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ได้ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 กระบวนการวิเคราะห์ สังเคราะห์

ขั้นตอนที่ 2 กระบวนการพัฒนารูปแบบ และองค์ความรู้

ขั้นตอนที่ 3 กระบวนการวิจัย

ขั้นตอนที่ 4 ศูนย์การเรียนรู้และแหล่งให้ความรู้ข้อมูลกับชุมชนท้องถิ่น และแผนการดำเนินการในอนาคต

ขั้นตอนที่ 1 กระบวนการวิเคราะห์ สังเคราะห์ การบูรณาการจตุภาคีเพื่อลดปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจยุคนิวนอร์มอลของคนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธธรรม

- โครงการวิจัยย่อยที่ 1 การพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจยุคนิวนอร์มอลของคนไทยตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงในศตวรรษที่ 21 ด้วยพุทธวิธี

- โครงการวิจัยย่อยที่ 2 ผลสัมฤทธิ์การพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมกระบวนการจตุภาคีในการป้องกันยาเสพติดของเยาวชนศตวรรษที่ 21 ด้วยพุทธวิธี

- โครงการวิจัยย่อยที่ 3 การสร้างนวัตกรรมพุทธวิถีการพัฒนาจิตสำหรับผู้สูงอายุศตวรรษที่ 2

- โครงการวิจัยย่อยที่ 4 การพัฒนารูปแบบค่านิยมอุดมการณ์ประชาธิปไตยของเยาวชนในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี

- โครงการวิจัยย่อยที่ 5 รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาจตุภาคีรับความปกติใหม่ของเยาวชนศตวรรษที่ 21 ด้วยพุทธวิธี

- โครงการวิจัยย่อยที่ 6 รูปแบบการพัฒนาการสอนภาษาไทยอรรถลักษณะความเป็นไทยรับความปกติใหม่ระดับอุดมศึกษาศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี

ขั้นตอนที่ 2 กระบวนการพัฒนารูปแบบ และองค์ความรู้ด้านพุทธวิธี และองค์ความรู้ด้านพุทธวิธี

ขั้นตอนที่ 3 กระบวนการวิจัย

3.1 กระบวนการวิจัย การวิจัย (R and D) การวิจัยแบบมีส่วนร่วม (PAR) การจัดการความรู้ (KM)

3.2 สร้างและพัฒนารูปแบบและนวัตกรรมการบูรณาการจตุภาคีเพื่อลดปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจยุคนิวนอร์มอลของคนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธธรรม

3.3 สร้างสื่อวีดิทัศน์ตำราหรือคู่มือท้องถิ่น

3.4 ประเมินและขยายผลการพัฒนารูปแบบและนวัตกรรมการเรียนรู้

3.5 สร้างเครือข่ายการเรียนรู้ภายใน และเครือข่ายภายนอก

ขั้นตอนที่ 4 ศูนย์การเรียนรู้และแหล่งให้ความรู้ข้อมูลกับชุมชนท้องถิ่น

- 4.1 เป็นศูนย์การเรียนรู้การบูรณาการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นในทุกภาคส่วน
- 4.2 เป็นฐานความรู้แหล่งข้อมูลให้ความรู้กับชุมชนท้องถิ่น
- 4.3 เป็นแผนดำเนินการในอนาคต

บทที่ 3

สภาพพื้นที่ที่วิจัย

การวิจัยเรื่อง การบูรณาการจตุภาคีเพื่อลดปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจยุคนิวนอร์มอลของคนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธธรรม โดยผู้วิจัยกำหนดพื้นที่วิจัย คือ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

- 3.1 จังหวัดร้อยเอ็ด
- 3.2 จังหวัดมหาสารคาม
- 3.3 จังหวัดกาฬสินธุ์
- 3.4 จังหวัดขอนแก่น

3.1 จังหวัดร้อยเอ็ด

3.1.1 ภูมิศาสตร์

1) ที่ตั้งและอาณาเขต

จังหวัดร้อยเอ็ด ตั้งอยู่ตอนกลางของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ระหว่างละติจูดที่ 15 องศา 24 ลิปดาเหนือ ถึง 16 องศา 19 ลิปดาเหนือ และลองจิจูดที่ 103 องศา 16 ลิปดาตะวันออก ถึง 104 องศา 21 ลิปดาตะวันออก อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร โดยทางรถยนต์ประมาณ 512 กิโลเมตร มีพื้นที่ทั้งสิ้น 8,299.46 ตารางกิโลเมตร หรือ 5,187,156 ไร่ มีเขตแดนติดต่อกับจังหวัดอื่น ดังนี้

ทิศเหนือและตะวันตกเฉียงเหนือ จรด จังหวัดกาฬสินธุ์

ทิศตะวันออกเฉียงเหนือ จรด จังหวัดมุกดาหาร

ทิศตะวันออก จรด จังหวัดยโสธร

ทิศตะวันออกเฉียงใต้ จรด จังหวัดศรีสะเกษ

ทิศใต้ จรด จังหวัดสุรินทร์

ทิศตะวันตก จรด จังหวัดมหาสารคาม

2) ลักษณะภูมิประเทศ

จังหวัดร้อยเอ็ด ตั้งอยู่บริเวณตอนกลางของภาคตะวันออกเฉียงเหนือของไทย ลักษณะภูมิประเทศโดยทั่วไปเป็นที่ราบสูง สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 120-160 เมตร มีภูเขาทางตอนเหนือซึ่งติดต่อกับเทือกเขาภูพาน บริเวณตอนกลางของจังหวัด มีลักษณะเป็นที่ราบลูกคลื่น บริเวณตอนล่างมีลักษณะเป็นที่ราบลุ่มริมฝั่งแม่น้ำมูลและสาขา ได้แก่ ได้แก่ลำน้ำชี ลำน้ำ

พลับพลา ลำน้ำเตา เป็นต้น บริเวณที่ราบต่ำอันกว้างขวาง เรียกว่า พุงกุลาร้องไห้ มีพื้นที่ประมาณ 80,000 ไร่ มีลักษณะเป็นที่ราบแอ่งกระทะ

3) ลักษณะภูมิอากาศ

จังหวัดร้อยเอ็ด ได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือและลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ สภาพภูมิอากาศอยู่ในประเภทฝนเมืองร้อน ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย 1,196.8 ลูกบาศก์ มิลลิเมตร ฝนตกชุกในเดือนมิถุนายนถึงกันยายน อากาศร้อนแห้งแล้งในเดือนกุมภาพันธ์ถึงเมษายน

3.1.2 การคมนาคม

ทางรถยนต์ : ห่างจากกรุงเทพมหานคร ระยะทางประมาณ 520 กม. เส้นทางที่สะดวกคือใช้เส้นทางถนนพหลโยธินเข้าสู่สระบุรี และเลี้ยวขวาเข้าสู่ถนนมิตรภาพ ผ่านนครราชสีมา เมืองพล บ้านไผ่ แล้วเลี้ยวขวาเข้าสู่ถนนแจ้งสนิท ผ่านมหาสารคาม แล้วเข้าสู่ร้อยเอ็ด

ทางรถโดยสารประจำทาง : โดยที่สถานีขนส่งจังหวัดร้อยเอ็ด และยังมีหลายบริษัทที่เปิดให้บริการ โดยผ่านร้อยเอ็ด หลายบริษัท ในอำเภอต่างๆ ก็มีรถประจำทางบริการ ได้แก่ โพนทอง เสลภูมิ สุวรรณภูมิ พนมไพร ปทุมรัตน์ ศรีสมเด็จ สุรปุคือมีรถไปทุกอำเภอ นอกจากนี้ยังมีรถโดยสารประจำทางไปในจังหวัดต่างๆด้วย เช่น เชียงใหม่ อุบลราชธานี อุตรธานี ขอนแก่น กาฬสินธุ์ สุรินทร์ บุรีรัมย์ เป็นต้น

ทางรถไฟ : จังหวัดร้อยเอ็ดนั้น ปัจจุบันยังไม่มีทางรถไฟตัดผ่าน อย่างไรก็ตามสามารถใช้บริการได้ที่สถานีรถไฟในจังหวัดขอนแก่น ดังนี้ สถานีรถไฟขอนแก่น จากนั้นต่อรถยนต์มาจังหวัดร้อยเอ็ด (อำเภอเมืองร้อยเอ็ด) ในอนาคตมีโครงการก่อสร้างรถไฟ สายบ้านไผ่ ร้อยเอ็ด นครพนม และขณะนี้อยู่ระหว่างการดำเนินการ คาดว่าจะเปิดใช้ในปี 2562

ทางเครื่องบิน : ท่าอากาศยานร้อยเอ็ด หรือ สนามบินร้อยเอ็ด (อังกฤษ: Roi Et Airport) ตั้งอยู่เลขที่ 135 ถนนร้อยเอ็ด-โพนทอง (ทางหลวงหมายเลข 2044) ตำบลมะฮี อำเภอธวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด ห่างจากตัวเมืองประมาณ 11 กิโลเมตร เป็นท่าอากาศยานในสังกัดกรมการบินพลเรือน กระทรวงคมนาคม[1] ประกอบด้วยอาคารที่พักผู้โดยสารขนาด 3,013 ตารางเมตร ประตูผู้โดยสารขาเข้าและขาออกอยู่ชั้นเดียวกัน ทางวิ่ง (รันเวย์) 45 x 2,100 เมตร ท่าอากาศยานร้อยเอ็ด มีสายการบินที่ให้บริการอยู่ 2 สายการบิน สายการบินนกแอร์ ให้บริการทุกวันๆละ 2 เที่ยวบิน สายการบินไทยแอร์เอเชีย ให้บริการทุกวันๆ ละ 4 เที่ยวบิน รวมวันละ 6 เที่ยวบิน

การคมนาคมภายในจังหวัด ในการเดินทางภายในจังหวัดก็มีรถโดยสารประจำทางให้บริการ และรถสองแถว มอเตอร์ไซค์รับจ้าง สามล้อรับจ้าง และแท็กซี่มอเตอร์ (2 กม. แรก 30 บาท กม.ต่อไป 4 บาท

3.1.3 การเมืองการปกครอง

- 1) การปกครองส่วนภูมิภาค แบ่งออกเป็น 20 อำเภอ 193 ตำบล 2,446 หมู่บ้าน
- 2) การปกครองส่วนท้องถิ่น มีองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหมด 203 แห่ง แบ่งออกเป็น 1 เทศบาลเมือง 65 เทศบาลตำบล 1 องค์การบริหารส่วนจังหวัด และ 137 องค์การบริหารส่วนตำบล

3.1.4 ประชากร

มีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 1,310,259 คน แยกเป็นชาย 654,508 คน หญิง 655,751 คน โดยมีอำเภอที่มีประชากรมากที่สุดได้แก่ อำเภอเมืองร้อยเอ็ด 118,789 คน รองลงมาได้แก่ อำเภอเสลภูมิ มีจำนวน 108,063 คน และอำเภอสุวรรณภูมิ มีจำนวน 106,451 คน สำหรับอำเภอที่มีความหนาแน่นของประชากรมากที่สุด คือ อำเภอจังหาร โดยมีอัตราความหนาแน่น 295 คนต่อตารางกิโลเมตร รองลงมาได้แก่ อำเภอเมืองร้อยเอ็ด มีอัตราความหนาแน่น 240 คนต่อตารางกิโลเมตร และอำเภอเชียงขวัญมีอัตราความหนาแน่น 215 คนต่อตารางกิโลเมตร โดยอัตราความหนาแน่นโดยเฉลี่ยของจังหวัดอยู่ในระดับ 158 คนต่อตารางกิโลเมตร

โดยประชากรมีกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ดังต่อไปนี้

- 1) กลุ่มภาษาไทย-ลาว เป็นคนกลุ่มหลักในจังหวัดร้อยเอ็ด แบ่งย่อยเป็น 2 กลุ่มได้แก่ 1. ชาวไทยอีสานเดิม คนกลุ่มนี้มีภาษาไทยที่เป็นเอกลักษณ์เรียกว่า “สำเนียงร้อยเอ็ด” ไม่พบการใช้สำเนียงนี้ในที่อื่นนอกจากร้อยเอ็ด เป็นกลุ่มภาษาเดียวในภาคอีสานที่จังหวัดอื่นไม่มี สันนิษฐานว่าเป็นชนพื้นเมืองร้อยเอ็ดในรุ่นแรกที่เข้ามาอาศัยไม่ต่ำกว่า 500 ปี จนวิวัฒนาการมีภาษาและสำเนียงของตน ทางประเทศลาวได้กำหนดภาษาลาวไว้ 6 สำเนียง โดยสำเนียงร้อยเอ็ดนี้ทางประเทศลาวได้จัดให้เป็นภาษาลาวตะวันตก มีในเฉพาะในจังหวัดร้อยเอ็ดเท่านั้นและไม่พบการพูดสำเนียงนี้ในที่อื่นๆรวมถึงประเทศลาว แต่ทั้งนี้และทั้งนั้น ภาษาลาวจัดอยู่ตระกูลภาษาไท-กะได เช่นเดียวกับภาษาไทยทุกสำเนียง แต่ที่ถูกเรียกเป็นภาษาลาวเพราะทางการลาวใช้สำเนียงเวียงจันทน์เป็นภาษากลางในการจำแนก จึงทำให้สำเนียงร้อยเอ็ดถูกจัดให้อยู่ในกลุ่มลูกของภาษาลาว เนื่องจากมีความใกล้เคียงกับภาษาเวียงจันทน์มากกว่าทางกรุงเทพมหานคร 2. ชาวไทยอีสานใหม่ เป็นกลุ่มชาวไทยอีสานที่โยกย้ายกันในยุคต้นกรุงรัตนโกสินทร์เป็นต้นมา ไม่ว่าจะเป็นยุคสงครามหรือการเมือง คนไทยอีสานในกลุ่มนี้ไม่ได้ใช้สำเนียงร้อยเอ็ด แต่ใช้ภาษาอีสานที่มีในอีสานเหนือ, อีสานกลาง รวมถึงสำเนียงลาวใต้ที่พบในแขวงจำปาสัก, แขวงอัตตะปือ อีกทั้งมีการพบสำเนียงลาวเวียงจันทน์ที่โยกย้ายเข้ามาช่วงต้นกรุงรัตนโกสินทร์

- 2) กลุ่มภาษาเขมร เป็นคนพื้นเมืองร้อยเอ็ด แต่มีบรรพบุรุษเชื้อสายเขมร อยู่ในอำเภอสุวรรณภูมิ และอำเภอเกษตรวิสัย กลุ่มคนเหล่านี้มีภาษาใกล้เคียงกับชาวเขมรในอีสานใต้ หรือ

ที่เรียกกันว่าภาษาเขมรสูง แยกเป็นอีกสำเนียงหนึ่งในตระกูลภาษาเขมร โดยคนกัมพูชาฟังไม่ค่อยเข้าใจ แต่ชาวเขมรสูงในประเทศไทยสามารถฟังภาษาเขมรในกัมพูชาแตกฉาน

3) กลุ่มภาษาส่วย-กวย เป็นคนที่อยู่ในจังหวัดร้อยเอ็ด มีเชื้อสายเป็นชาวส่วยหรือกวย อยู่บริเวณอำเภอสุวรรณภูมิ, อำเภอปทุมรัตต์ และอำเภอพนทราย ติดต่อกับจังหวัดศรีสะเกษ ภาษา กวย จัดอยู่ในตระกูลภาษาออสโตร-เอเชียติก เช่นเดียวกับกลุ่มภาษามอญ-เขมร แต่ชาว กวย แยกสายออกมาเป็นเวลานานมากจึงทำให้มีภาษาใหม่ ปัจจุบันภาษา กวย ถูกแยกย่อยเป็นอีกกลุ่มภาษาคือกลุ่มภาษากะตู่ภาษาย่อยกวย

4) กลุ่มภูไทหรือผู้ไท เป็นกลุ่มที่ตั้งถิ่นฐานในเขตอำเภอเมยวดี, อำเภอหนองพอก ซึ่งติดต่อกับจังหวัดกาฬสินธุ์, ยโสธร และมุกดาหาร คนกลุ่มนี้เข้ามาในประเทศไทยตั้งแต่ต้นกรุงรัตนโกสินทร์ ยาวจนถึงสมัยรัชกาลที่ 5 โดยในปัจจุบันคือแขวงหัวพัน, แขวงเชียงขวาง, แขวงพงสาลี รวมถึงดินแดนสิบสองจุไท หรือในปัจจุบันคือจังหวัดเดียนเบียนฟูในประเทศเวียดนาม พูดภาษาผู้ไท และเรียกตนเองว่าไทนาหน้า เช่น ไทดำ นอกจากนี้ภาษาใกล้เคียงมากกับชาวไทพวน โดย "พวน" คือชื่อเมือง

5) กลุ่มไทย้อ เป็นกลุ่มที่มีเชื้อสายมาจากแขวงคำมวน ประเทศลาว อาศัยอยู่ในเขตอำเภอโพธิ์ชัย ภาษาไทย้อจัดอยู่ในกลุ่มภาษาไทตะวันตกเฉียงใต้ ในประเทศไทยมีจำนวนกว่า 50,000 คน ถึงแม้ในอดีตจะมาจากฝั่งประเทศลาว แต่ชาติพันธุ์ไทย้อไม่ได้ถูกนับรวมกับกลุ่มภาษาลาวทั้ง 6 สำเนียงจากทางการ ภาษาไทย้อใกล้เคียงกับภาษาภูไท, ผู้ไท, พวน, ลาวโซ่ง และไทดำ

นอกจากนี้ยังมีกลุ่มคนอพยพเข้ามาอาศัยในจังหวัดร้อยเอ็ดในภายหลัง ได้แก่ กลุ่มชาวจีน, ชาวเวียดนาม, แขก

3.1.5 การศึกษา

การศึกษาในจังหวัดร้อยเอ็ดได้ริเริ่มอย่างเป็นแบบตะวันตกนั้นได้เกิดขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2453 โดยพระครูเอกตรस्ताธิคุณ (โหมง) เจ้าอาวาสวัดศรีมงคล (ปัจจุบันคือวัดสระทอง) อำเภอเมืองร้อยเอ็ด ตรงกับช่วงเวลาที่พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงริเริ่มขยายการศึกษาไปสู่หัวเมืองต่าง ๆ ในปี พ.ศ. 2454 รัฐบาลจึงได้มอบหมายให้ราชบุรุษจันทร์มาเปิดโรงเรียนอย่างเป็นทางการที่วัดศรีมงคลโดยได้ตั้งชื่อว่า โรงเรียนวัดศรีมงคล ปลาย พ.ศ. 2456 จึงได้ย้ายมาทำการสอนที่อาคารที่ว่าการอำเภอเก่าริมคูเมือง พร้อมทั้งเปลี่ยนชื่อเป็น โรงเรียนประจำมณฑลร้อยเอ็ด และตั้งเป็นโรงเรียนประจำมณฑลร้อยเอ็ด (ร้อยเอ็ด มหาสารคาม และกาฬสินธุ์) ซึ่งภายหลังได้เปลี่ยนชื่อเป็น โรงเรียนร้อยเอ็ดวิทยาลัย

เนื่องจากโรงเรียนประจำมณฑลร้อยเอ็ดเปิดสอนเฉพาะนักเรียนชาย จึงได้มีการจัดตั้งโรงเรียนประจำมณฑลหญิงขึ้นในปี พ.ศ. 2462 โดยได้แยกออกมาทำการเรียนการสอนบริเวณนอกคูเมืองทางทิศใต้ ซึ่งปัจจุบันคือ โรงเรียนสตรีศึกษา ต่อมารัฐก็ได้พยายามส่งเสริมการศึกษาระดับ

มัธยมศึกษามากขึ้น โดยได้จัดตั้งโรงเรียนวิสามันญ์ประจำอำเภอจนครบทุกอำเภอในปี พ.ศ. 2513 จนกระทั่งปัจจุบันจังหวัดร้อยเอ็ดมีการจัดการศึกษาในทุกระดับการศึกษาทั้งระดับอุดมศึกษา อาชีวศึกษา การศึกษาขั้นพื้นฐานและการศึกษานอกโรงเรียน ทั้งในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

3.1.6 สัญลักษณ์

ตราประจำจังหวัดร้อยเอ็ด

อินทนิลบก ดอกไม้ประจำจังหวัด

โหวด

ตราประจำจังหวัด : ประกอบด้วยสัญลักษณ์ที่สำคัญคือรูปบึงพลาญชัย ศาลหลักเมือง พระมหาเจดีย์ชัยมงคล ตัวเลข ๑๐๑ และรวงข้าวหอมมะลิ ตราที่ใช้ในปัจจุบันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อ ปี พ.ศ. 2545 ออกแบบโดย นายรังสรรค์ ต้นทัพไทย

คำขวัญประจำจังหวัด : สิบเอ็ดประตูเมืองงาม เรืองนามพระสูงใหญ่ ผ้าไหมสาเกต บุญผะเหวดประเพณี มหาเจดีย์ชัยมงคล งามน่ายลบึงพลาญชัย เขตกว้างไกลทุ่งกุลา โลกลือชาข้าวหอมมะลิ

ต้นไม้ประจำจังหวัด : ต้นกระบก (Irvingiamalayana)

ดอกไม้ประจำจังหวัด : ดอกอินทนิลบก (Lagerstroemia macrocarpa)

สัตว์น้ำประจำจังหวัด : ปลาหลดจูด (Macrogathussiamensis)

เครื่องดนตรีประจำจังหวัด : โหวด

3.1.7 แหล่งท่องเที่ยว

1) บึงพลาญชัย

บึงพลาญชัยร้อยเอ็ด ตั้งอยู่บริเวณกลางเมืองร้อยเอ็ด ถือเป็นสัญลักษณ์ของจังหวัด มีลักษณะเป็นเกาะอยู่กลางบึงน้ำขนาดใหญ่ มีเนื้อที่ประมาณ 2 แสนตารางเมตร เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ ตกแต่งเป็นสวนไม้ดอกขนาดใหญ่ มีพรรณไม้ต่างๆ รมรื่น และในบึงน้ำมีปลาชนิดต่างๆ หลายพันธุ์ มีเรือจักรยานน้ำและเรือพายไว้บริการประชาชนพายเล่นในบึง นอกจากนี้ยังใช้เป็นสถานที่จัดงานเทศกาลของจังหวัด รวมทั้งจัดมหรสพต่างๆ ภายในบึงพลาญชัยยังมีสิ่งก่อสร้างที่น่าสนใจคือ ศาลเจ้าพ่อหลักเมือง เป็นของคู่บ้านคู่เมืองที่ชาวร้อยเอ็ดเคารพนับถือ และเชื่อว่าเจ้าพ่อจะช่วยดลบันดาลให้ชาวเมืองมีความสุข คิดสิ่งใดสมปรารถนา จึงเป็นสถานที่อีกแห่งหนึ่งที่ชาวเมืองร้อยเอ็ดจะพากันมากราบนมัสการขอพรเป็นประจำ พระพุทธรูปปางลีลาขนาดใหญ่ กลางสวนดอกไม้ พานรัฐธรรมนูญ และนาฬิกาดอกไม้ ภูพลาญชัย มีลักษณะเป็นน้ำตกจำลอง และรูปปั้นสัตว์ต่างๆ คล้ายสวนสัตว์ สนามเด็กเล่น และ สวนสุขภาพ เป็นสวนออกกำลังกาย เพื่อให้ประชาชนได้ออกกำลังกาย อันเป็นการเสริมสร้างพลานามัยแก่ชาวร้อยเอ็ด น้ำพุดนตรี

2) พระมหาเจดีย์ชัยมงคล

พระมหาเจดีย์ชัยมงคล ตั้งอยู่บริเวณวัดผาน้ำทิพย์เทพประสิทธิ์วราราม ตำบลโคกสว่าง อำเภอนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด ระยะทางจากตัวเมืองร้อยเอ็ดประมาณ 80 กิโลเมตร มีลักษณะเป็นมหาเจดีย์ขนาดใหญ่ที่วิจิตรพิสดาร ใช้ศิลปกรรมร่วมสมัยระหว่างภาคกลางและภาคอีสานเป็นการผสมกันระหว่างพระปฐมเจดีย์และพระธาตุนม ในเชิงประมาณก่อสร้างถึงปัจจุบันกว่า 3,000 ล้านบาท ดำเนินการสร้างโดย “พระอาจารย์ศรี มหาวิโร” ซึ่งเป็นศิษย์พระอาจารย์มั่น ภูริทัตโต พระมหาเจดีย์นี้ออกแบบโดยกรมศิลปากรเป็นสีขาวตกแต่งลวดลายตระการตาด้วยสีทองเหลืองอร่าม รายล้อมด้วยเจดีย์องค์เล็กทั้ง 8 ทิศ สร้างในเนื้อที่ 101 ไร่ กว้าง 101 เมตร ยาว 101 เมตร ความสูง 101 เมตร รวมยอดทองคำเป็น 109 เมตร ใช้ทองคำหนัก 4,750 บาท หรือประมาณ 60 กิโลกรัม ภายในองค์พระมหาเจดีย์เหมือนอยู่บนวิมานแดนสวรรค์

ชั้นที่ 1 เป็นห้องโถงกว้างใหญ่ โอบอ้า ฉนังจารึกนามทานาธิเบตีต่างๆ ใช้เป็นห้องประชุม
บำเพ็ญบุญ

ชั้นที่ 2 เป็นห้องโถงโอบอ้าเช่นกัน ฉนังติดตั้งรูปพระพุทธรูปประวัติ ลวดลาย ไทยวิจิตรพิสดาร

ชั้นที่ 3 เป็นที่ประดิษฐานรูปพระณาจารย์ ปราชญ์อีสานในอดีต เป็นรูปเหมือนสลักหิน
อ่อน และหุ่นรูปเหมือนพระสุปฏิปันโน 101 องค์

ชั้นที่ 4 จัดเป็นพิพิธภัณฑ์แสดงวัดวาอาราม สถานปฏิบัติสมณะวิปัสสนา กรรณฐานที่หลวง
ปู่ศรี เคยบำเพ็ญธรรมมา

ชั้นที่ 5 บันไดเวียน 119 ชั้น เป็นห้องโถงรูปประฆัง 8 เหลี่ยมบรรจุพระบรมสารีริกธาตุ

3) ทุ่งกุลาร้องไห้

ทุ่งกุลาร้องไห้ เป็นที่ราบขนาดใหญ่มีพื้นที่ประมาณ 2 ล้านไร่ อยู่ในเขตจังหวัดสุรินทร์
จังหวัดมหาสารคาม จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดศรีสะเกษ และจังหวัดร้อยเอ็ด การที่ได้ชื่อว่าทุ่งกุลาร้องไห้
มีเรื่องเล่าสืบกันมาว่า คนเผ่ากุลลาซึ่งเป็นชนกลุ่มน้อยจากเมืองเมาะตะมะ ประเทศพม่า ได้เดินทางมา
ค้าขายผ่านทุ่งแห่งนี้ ต้องใช้เวลาเดินทางหลายวัน ไม่พบหมู่บ้านใด ๆ เลย น้ำก็ไม่ดื่ม ต้นไม้ก็ไม่มีที่
จะให้ร่มเงา มีแต่ทุ่งหญ้าเต็มไปหมด พื้นดินเป็นทราย เดินทางยากลำบากเหมือนอยู่กลางทะเลทราย
ทำให้คนพวกนี้ถึงกับร้องไห้

ในอดีตทุ่งกุลาร้องไห้ในฤดูแล้ง พื้นที่ส่วนใหญ่จะแห้งแล้งมาก ส่วนในฤดูฝนน้ำจะท่วม
ทุกปี ใต้พื้นดินลงไปเป็นน้ำเค็ม ไม่สามารถทำการเกษตรได้ หลังจากที่ได้มีการพัฒนาที่ดินแล้ว ทุ่งกุลา
ร้องไห้ได้กลายเป็นแหล่งผลิตข้าวหอมมะลิที่สำคัญของประเทศ และกลายเป็นอู่ข้าวอู่น้ำที่มีชื่อเสียง
ของไทย

4) พระพุทธรูปรัตนมงคลมหาบุณี

พระพุทธรูปที่สูงที่สุดอันดับที่สองของประเทศไทย ตั้งอยู่ในวัดบูรพาพิราม อำเภอเมือง

3.1.8 ประเพณี วัฒนธรรม

1) ประเพณีบุญผะเหวด ผ่าผะเหวด งานบุญพระเวสสันดรชาดก หรือบุญผะเหวดในภาษาอีสาน เป็นบุญประเพณีที่มีการเทศน์มหาชาติเป็นงานที่ยิ่งใหญ่ของจังหวัดร้อยเอ็ด โดยเฉพาะจังหวัดได้กำหนดให้เป็นงานประเพณีประจำปีของจังหวัดและจัดได้ยิ่งใหญ่มากเป็นไปตามฮีต 12 คือ หมายถึงเดือนสี่มีการทำบุญผะเหวดดังกล่าวไว้ในฮีตว่า

ฮีตหนึ่ง พอถึงเดือนสี่ได้ให้เก็บดอกบวบผา หามาลา

ดวงหอมสูต่นเก็บไว้

อย่าได้ไคคองนี้เสียศรีสุญเปล่า

หาเอาตากแดดไว้ได้ทำแท้สูคน

อย่าได้ไคหนีเว้นแนวคองตั้งแต่เก่า

ไฟทั้งหลายสิแล่นเข้าเผาบ้านสิเสื่อมสูญदै

2) ประเพณีบุญบั้งไฟสุวรรณภูมิ (ลายศรีภูมิ) เป็นงานบุญประเพณีที่สำคัญของจังหวัดอีกหนึ่งงาน ที่มีการจัดอย่างต่อเนื่อง โดยมีเอกลักษณ์ คือ ประกวดแข่งขัน การเอ้ บั้งไฟ ประเภท ลายกรรไกรตัด หรือ "บั้งไฟลายศรีภูมิ" เพียงแห่งเดียวในประเทศไทย โดย ทั่วไปพื้นที่อื่นๆ การตกแต่งตัวบั้งไฟ จะใช้ลายสับ ทั้งนี้ ในเขตเทศบาลตำบลสุวรรณภูมิ และอำเภอสุวรรณภูมิ มีช่างเอ้ ช่างตัดลายบั้งไฟที่มีชื่อเสียง และถ่ายทอดภูมิปัญญา มาไม่น้อยกว่า 100 ปี และที่ มีบันทึกทางวิชาการ ลวดลายกระดาศ โดยช่างมีฝีมือ ที่มีหลักฐานสืบต้นทางวิชาการ ที่มีพัฒนาการและนวัตกรรม การตัดลายกระดาศ "ลายศรีภูมิ" ระหว่าง 70 - 90 ปี และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง งานบั้งไฟลายศรีภูมิ นั้น เป็นที่ทราบกันดีของช่างบั้งไฟเอ้ ทั่วจังหวัดร้อยเอ็ด และจังหวัดในภาคอีสาน ว่า งานประเพณีบุญบั้งไฟ

สุวรรณภูมิ เป็นงาน ที่รวบรวมช่างฝีมือการเอ้าบั้งไฟและการตกแต่งเครื่องลาง มาร่วมแข่งขันบั้งไฟเอ้สวยงามขนาดใหญ่ มากที่สุดในประเทศไทย โดย การจัดงานประเพณีบุญบั้งไฟสุวรรณภูมิ จะจัดทุกวัน เสาร์ อาทิตย์แรก ของเดือนมิถุนายน ของทุกปี

3) ประเพณีบุญบั้งไฟพนมไพร เป็นงานประเพณีที่มีชื่อเสียงในระดับประเทศ ในการจัดการแข่งขันบั้งไฟ และขบวนแห่ซึ่งถวายพระราชทานสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาสยามบรมราชกุมารี และมีการจัดตามฮีตสิบสองคองสิบสี่ โดยยึดวัน ขึ้น 15 ค่ำ เดือน 7 เป็นการจัดงานในทุกปี และมีการจุดบั้งไฟถวาย (ถวาย) องค์พระมหาธาตุวัดกลางอุดมเวทย์ ซึ่งมีบั้งไฟแสน รวมบั้งไฟขนาดอื่นๆ จุดมากที่สุดในประเทศ

3.2 จังหวัดมหาสารคาม

3.2.1 ภูมิศาสตร์

1) ที่ตั้งและอาณาเขต จังหวัดมหาสารคามตั้งอยู่บริเวณตอนกลางของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีพื้นที่ประมาณ 5,300 ตารางกิโลเมตร (3,307,300 ไร่) ระยะทางห่างจากกรุงเทพฯ 475 กิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียง ดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับ จังหวัดขอนแก่น และจังหวัดกาฬสินธุ์

ทิศใต้ ติดต่อกับ จังหวัดสุรินทร์ และจังหวัดบุรีรัมย์

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ จังหวัดกาฬสินธุ์ และจังหวัดร้อยเอ็ด

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ จังหวัดขอนแก่น และจังหวัดบุรีรัมย์

2) ภูมิประเทศ โดยทั่วไป จังหวัดมหาสารคามมีพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงลูกคลื่นลอนลาด สูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ 130 – 230 เมตร ทิศตะวันตกและทิศเหนือเป็นที่สูงในเขตอำเภอโกสุมพิสัย อำเภอเขียงยืนและอำเภอกันทรวิชัย ครอบคลุมพื้นที่ประมาณครึ่งหนึ่งของจังหวัด และค่อยๆ เทลาดมาทางทิศตะวันออกและทิศใต้ สภาพพื้นที่แบ่งออกเป็น 3 ลักษณะ คือ พื้นที่ราบเรียบถึงค่อนข้างราบเรียบ ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่มริมน้ำ เช่น ที่ราบลุ่มริมแม่น้ำชี ในบริเวณอำเภอเมืองมหาสารคาม อำเภอโกสุมพิสัย และทางตอนใต้ของจังหวัดแถบชายทุ่งกุลาร้องไห้ พื้นที่ค่อนข้างราบเรียบสลับกับลูกคลื่นลอนลาด ตอนเหนือของอำเภอพยัคฆภูมิพิสัย เป็นแนวยาวไปทางตะวันออกถึงอำเภอเมืองมหาสารคาม พื้นที่ลูกคลื่นลอนลาดสลับกับพื้นที่ลูกคลื่นลอนชัน ตอนเหนือและตะวันตกของจังหวัด บริเวณนี้มีเนื้อที่ประมาณครึ่งหนึ่งของจังหวัด

3) ภูมิอากาศ ลักษณะภูมิอากาศในเขตจังหวัดมหาสารคาม เป็นแบบมรสุมเมืองร้อน มีฝนตกสลับกับอากาศแห้ง ในปี พ.ศ. 2555 มีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยรายเดือน 118.1 มิลลิเมตร และปริมาณน้ำฝนมากที่สุดที่ 414.9 มิลลิเมตร ในเดือนพฤษภาคม อุณหภูมิเฉลี่ยในเดือนมกราคม-กรกฎาคม ที่ 27.91 องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุด 39.3 องศาเซลเซียส ในเดือนเมษายน และ

อุณหภูมิต่ำสุด 15.0 องศาเซลเซียส ในเดือนมกราคม ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ย ประมาณ 73.55 % (เดือนมกราคม - กรกฎาคม)

4) การเมืองการปกครอง

- การปกครองส่วนภูมิภาค จังหวัดมหาสารคามแบ่งการปกครองออกเป็น 13 อำเภอ 133 ตำบล 1,804 หมู่บ้าน

- การปกครองส่วนท้องถิ่น แบ่งออกเป็น 1 องค์การบริหารส่วนจังหวัด 123 องค์การบริหารส่วนตำบล 1 เทศบาลเมือง และ 18 เทศบาลตำบล

5) การคมนาคม

- ทางบก รถยนต์ส่วนตัว เส้นทางที่สะดวกและสั้นที่สุด คือใช้เส้นทางถนนพหลโยธินเข้าสู่จังหวัดสระบุรี และเลี้ยวขวาเข้าสู่ถนนมิตรภาพ ผ่านจังหวัดนครราชสีมา เข้าสู่จังหวัดขอนแก่น แล้วเลี้ยวขวาเข้าสู่ถนนแจ้งสนิท จนกระทั่งเข้าสู่จังหวัดมหาสารคาม รถโดยสารประจำทางสถานีขนส่งผู้โดยสารจังหวัดมหาสารคาม ตั้งอยู่บริเวณถนนเลียบบคลองสมถวิล ผู้ให้บริการรถโดยสารจากกรุงเทพฯ อาทิ บริษัท ขนส่ง จำกัด, นครชัยแอร์, เซ็ดชัยทัวร์, รุ่งประเสริฐทัวร์ และชาญทัวร์ นอกจากนี้ยังมีผู้ให้บริการรถโดยสารไปยังจังหวัดข้างเคียง อาทิ สหพันธ์ร้อยเอ็ดทัวร์, แสงประทีปทัวร์ และอื่นๆ จากอำเภอเมืองมหาสารคาม มีรถโดยสารประจำทางให้บริการไปยังอำเภอต่างๆ ได้แก่ พยัคฆภูมิพิสัย วาปีปทุม นาइन นาเชือก บรบือ กุดรัง และเชียงยืน จังหวัดมหาสารคาม มีสถานีขนส่งผู้โดยสารหลายแห่ง ได้แก่ที่เทศบาลเมืองมหาสารคาม, บรบือ, พยัคฆภูมิพิสัย, วาปีปทุม และโกสุมพิสัย

- ทางรถไฟ ในปัจจุบัน จังหวัดมหาสารคามยังไม่มีทางรถไฟตัดผ่าน สถานีรถไฟที่อยู่ใกล้ที่สุด ได้แก่ สถานีรถไฟขอนแก่น (71 กิโลเมตร) และสถานีรถไฟบ้านไผ่ (69 กิโลเมตร) ซึ่งทั้งสองสถานีนั้นอยู่ในจังหวัดขอนแก่น ในอนาคต จะมีโครงการรถไฟทางคู่สายบ้านไผ่-นครพนม ซึ่งจะผ่านหลายจังหวัดในอีสานตอนกลาง รวมถึงมหาสารคามด้วย

- ทางอากาศ จังหวัดมหาสารคามไม่มีท่าอากาศยาน จึงต้องใช้บริการท่าอากาศยานของจังหวัดข้างเคียง ได้แก่ ท่าอากาศยานขอนแก่น (82 กิโลเมตร), ท่าอากาศยานร้อยเอ็ด (59 กิโลเมตร) และท่าอากาศยานบุรีรัมย์ (121 กิโลเมตร)

3.3 จังหวัดกาฬสินธุ์

3.3.1 ภูมิศาสตร์

อาณาเขตติดต่อ จังหวัดกาฬสินธุ์มีอาณาเขตติดกับจังหวัดอื่นๆ ดังนี้

ทิศเหนือ จรดจังหวัดอุดรธานีและจังหวัดสกลนคร

ทิศตะวันออก จรดจังหวัดมุกดาหาร

ทิศใต้ จรดจังหวัดร้อยเอ็ดและจังหวัดมหาสารคาม

ทิศตะวันตก จรดจังหวัดมหาสารคามและจังหวัดขอนแก่น

3.3.2 สัญลักษณ์จังหวัด

ตราประจำจังหวัด

ต้นมะหาด

ดอกพะยอม

โปงลาง

ผ้าไหมแพรวา

3.3.3 การเมืองการปกครอง

- 1) การปกครองส่วนภูมิภาค แบ่งออกเป็น 18 อำเภอ 135 ตำบล 1,584 หมู่บ้าน
- 2) การปกครองส่วนท้องถิ่น องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหมด 151 แห่ง คือ องค์การบริหารส่วนจังหวัด 1 แห่ง เทศบาลเมือง 2 แห่ง และเทศบาลตำบล 67 แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล 81 แห่ง

3.3.4 เศรษฐกิจ

ผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรในจังหวัดกาฬสินธุ์ เช่น ข้าว มันสำปะหลัง อ้อย กุ้ง ก้ามกราม ยางพารา เป็นต้น

3.3.5 การศึกษา

จังหวัดกาฬสินธุ์ มีสถาบันการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานหลากหลายแห่ง ดังนี้

- 1) การแบ่งเขตพื้นที่มัธยมศึกษา
 - สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ครอบคลุมโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัด
 - สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ ครอบคลุมโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัด

2) การแบ่งเขตพื้นที่ประถมศึกษา

- สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1-3
- สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่างๆ -ครอบคลุมโรงเรียนประถมศึกษาและ

ขยายโอกาสทางการศึกษาในจังหวัด

3) สถานศึกษาระดับอาชีวศึกษา

3.3.6 การขนส่ง

จังหวัดกาฬสินธุ์ ใช้ระบบการขนส่งทางถนนเป็นหลัก และไม่มีการขนส่งระบบรางในจังหวัด ทางหลวงแผ่นดินที่สำคัญ ได้แก่ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 12, ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 213, ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 214, และทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 227

3.3.7 วัฒนธรรม

- 1) เทศกาลและงานประเพณี
- 2) งานมหรหรรพ์โปงลาง แพรวและกาชาด
- 3) งานมหรหรรพ์วิถีตรแพรวาราชินีแห่งใหม่
- 4) งานประเพณีบวงสรวงเจ้าปู่ (อำเภอหนองกุงศรี)
- 5) งานประเพณีบุญบั้งไฟล้าน (อำเภอท่าคันโท)
- 6) งานนมัสการพระธาตุนมจำลอง (อำเภอห้วยเม็ก)
- 7) งานประเพณีบุญคุณลาน (อำเภอขามเฒ่า)
- 8) งานนมัสการพระธาตุยาคู (อำเภอกมลาไสย)
- 9) งานประเพณีบุญบั้งไฟทะเลล้าน (อำเภอกุฉินารายณ์)
- 10) งานมหรหรรพ์เส็งกลองร้องคำ (อำเภอร่องคำ)

3.3.8 อาหารพื้นเมือง

- 1) ตำเมี่ยงตะไคร้
- 2) หมูทุบ
- 3) ตำบักหุ่ง
- 4) เมี่ยงนาคว
- 5) ไข่กรอกปลาอากาศสินธุ์

3.4 จังหวัดขอนแก่น

3.4.1 ภูมิศาสตร์

1) ภูมิประเทศ จังหวัดขอนแก่นมีสภาพพื้นที่ลาดเอียงจากทิศตะวันตกไปทิศตะวันออก และทิศใต้ บริเวณที่สูงทางด้านตะวันตกมีสภาพพื้นที่เป็นเขาหินปูนตะปุ่มตะป่ำสลับกับพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย มีระดับความสูงประมาณ 200-250 เมตรจากระดับน้ำทะเล มีภูเขารูปแอ่งหรือภูเขาเว้าวงตัวอยู่ติดอำเภอภูเวียง บริเวณที่สูงตอนกลางและด้านเหนือมีสภาพพื้นที่เป็นเทือกเขา ได้แก่ ภูเก้า ภูเม็ง ภูพานคำ เป็นแนวขวางมาจากด้านเหนือ แล้ววกลงมาทางตะวันตกเฉียงใต้ ไหล่เขาด้านบนมีความสูงและลาดชันมาก สูงประมาณ 300-660 เมตร ไหล่เขาด้านในมีความลาดชันน้อย มีระดับความสูงประมาณ 220-250 เมตร

บริเวณแอ่งโคราช ครอบคลุมพื้นที่ทางด้านใต้จังหวัด สภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย มีความสูงประมาณ 150-200 เมตร มีบางส่วนเป็นเนิน สูงประมาณ 170-250 เมตร และลาดต่ำไปทางราบลุ่มที่ขนานกับลำน้ำชี มีความสูงประมาณ 130-150 เมตร จากนั้น พื้นที่จะลาดชันไปทางตะวันออก มีลักษณะเป็นลูกคลื่นลอนลาดมีความสูงประมาณ 200-250 เมตร และค่อนข้างราบ มีความสูงประมาณ 170 -180 เมตร

2) อาณาเขตติดต่อ

ทิศเหนือ ติดต่อกับ จังหวัดเลย จังหวัดหนองบัวลำภู และจังหวัดอุดรธานี

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ จังหวัดกาฬสินธุ์และจังหวัดมหาสารคาม

ทิศใต้ ติดต่อกับ จังหวัดนครราชสีมาและจังหวัดบุรีรัมย์

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ จังหวัดชัยภูมิและจังหวัดเพชรบูรณ์

3) ภูมิอากาศ สภาพภูมิอากาศของขอนแก่น โดยทั่วไปเป็นแบบทุ่งหญ้าในเขตร้อน คือ มีฝนตกสลับกับแห้งแล้ง ได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ และลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ โดยมีอุณหภูมิสูงสุดโดยเฉลี่ย 36.35 องศาเซลเซียส และมี 3 ฤดู คือ ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ ถึงเดือนพฤษภาคม อากาศร้อนจัดในช่วงเดือนเมษายนของทุกปี ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ถึงเดือนตุลาคม โดยจะมีฝนตกชุกในช่วงเดือนสิงหาคมของทุกปี และฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่เดือนตุลาคม ถึงเดือนกุมภาพันธ์ สภาพอากาศจะหนาวเย็น โดยทั่วไปจะหนาวจัดในช่วงเดือนธันวาคมจนถึงเดือนมกราคมของทุกปี อุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย 15.4 องศาเซลเซียส

3.4.2 สัญลักษณ์ประจำจังหวัด

ดอกราชพฤกษ์หรือดอกคูน ดอกไม้ประจำจังหวัดขอนแก่น

3.4.3 การเมืองการปกครอง

- 1) การปกครองส่วนภูมิภาคแบ่งเขตการปกครองออกเป็น 26 อำเภอ 199 ตำบล 2331 หมู่บ้าน
- 2) การปกครองส่วนท้องถิ่น มีจำนวนทั้งสิ้น 225 แห่ง แบ่งออกเป็น องค์การบริหารส่วนจังหวัด 1 แห่ง เทศบาลนคร 1 แห่ง เทศบาลเมือง 6 แห่ง เทศบาลตำบล 77 แห่ง และ องค์การบริหารส่วนตำบล 140 แห่ง

3.4.4 เศรษฐกิจ

จังหวัดขอนแก่น มีผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ หรือจีดีพี เป็นอันดับที่ 2 ของภาคอีสาน แต่มีรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปีมากที่สุดคือ 107,607 บาท

ภาคการเงินการธนาคาร จังหวัดขอนแก่นมีจำนวนสำนักงานของธนาคารทั้งสิ้น 102 สำนักงาน (พ.ศ. 2554) เงินรับฝากรวมทุกประเภท ทั้งสิ้น 68,000 ล้านบาท และเงินให้สินเชื่อรวมทุกประเภท (มี.ค.2557) ทั้งสิ้น 90,000 ล้านบาท

กรมธนารักษ์ประเมินราคาที่ดินระยะ 4 ปี โดยประกาศใช้ตั้งแต่ 1ม.ค. 2559-31ธ.ค. 2562 พบว่าจังหวัดขอนแก่นมีราคาที่ดินเพิ่มขึ้นเฉลี่ย 28.53% ราคาสูงสุดไม่เปลี่ยนแปลงที่ 2 แสนบาทต่อตรว. โดยเป็นราคาที่ดินที่แพงที่สุดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยย่านถนน ถนนศรีจันทร์ มีราคาสูงที่สุด เฉลี่ย 5,000-200,000 ต่อตารางวา ซึ่งทำให้เกิดอสังหาริมทรัพย์ประเภทคอนโดมิเนียมแบบ high rise ได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก ดังจะเห็นได้จาก คอนโดมิเนียมความสูง 30 ชั้นขึ้นไปหลายแห่งภายในเขตเทศบาล

3.4.5 ย่านการค้าที่สำคัญ

ถนนศรีจันทร์ ย่านการค้าดั้งเดิมที่เป็นที่ตั้งของสถาบันการเงินต่างๆ รวมทั้งเป็นที่ตั้งของ ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยมีประตูเมืองขนาดใหญ่เป็น

จุดเริ่มต้นของถนน โดยในช่วงเทศกาล สงกรานต์ ถนนเส้นนี้จะเปลี่ยนชื่อเป็น ถนนข้าวเหนียว เพื่อใช้ในการเล่นน้ำสงกรานต์อย่างยิ่งใหญ่ทุกปี

ถนนกลางเมือง-ถนนหน้าเมือง ที่ตั้งของตลาดสดเทศบาล - ร้านรวง และโรงแรมยุคแรกๆ ของเมือง

ถนนมิตรภาพ ย่านการค้าใหม่ ของจังหวัดขอนแก่น เป็นที่ตั้งของ เซ็นทรัลพลาซ่าขอนแก่น ห้างสรรพสินค้าใหญ่ที่สุดของภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง โฮมโปร บิ๊กซี ซูเปอร์เซ็นเตอร์ เทสโก้ โลตัส สวนน้ำไดโนพาร์ค ประตูน้้าขอนแก่น CP Land และ ศูนย์ประชุมและแสดงสินค้า KhonKaen Convention Exhibition Center (KICE) ศูนย์ประชุมขนาด 7,500 ตารางเมตรแห่งใหม่ของประเทศไทย ซึ่งมีความจุสูงสุดมากกว่า 10,000 ที่นั่ง

3.4.6 อุตสาหกรรม

การผลิตภาคอุตสาหกรรมมีอัตราการขยายตัวในอัตราที่สูงอย่างต่อเนื่อง และเพิ่ม ความสำคัญต่อเศรษฐกิจของจังหวัดมากขึ้นเป็นลำดับ ประเภทของอุตสาหกรรมได้เริ่มปรับเปลี่ยน จากอุตสาหกรรมเกษตร มาเป็นอุตสาหกรรมวิศวกรรม ทั้งนี้อุตสาหกรรมส่วนใหญ่เป็นอุตสาหกรรมที่ เกี่ยวข้องกับวัตถุดิบทางการเกษตร เช่น โรงสีข้าว โรงงานมันเส้น โรงงานน้ำตาล และ โรงงานเยื่อกระดาษ ฯลฯ

อุตสาหกรรมที่สำคัญของจังหวัด 4 อันดับ ได้แก่

1) อุตสาหกรรมกระดาษและผลิตภัณฑ์จากกระดาษ เงินลงทุนรวม 14,795 ล้านบาท และ ในปี 2550 ยังมีการอนุญาตการประกอบกิจการโรงงานผลิตกระดาษของบริษัท ฟินิกซ์พัลพ์ แอนด์ เพเพอร์ จำกัด (มหาชน) ด้วยเงินลงทุน 7,168 ล้านบาท ประกอบกิจการผลิตกระดาษพิมพ์เขียนชนิด ไม่เคลือบผิว กำลังการผลิต 200,000 ตัน/ปี

2) อุตสาหกรรมไฟฟ้า เงินลงทุนรวม 4,036 ล้านบาท เช่น การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่ง ประเทศไทย ผลิตไฟฟ้าจากพลังน้ำบริเวณเขื่อนอุบลรัตน์ในอำเภออุบลรัตน์ โรงไฟฟ้าน้ำพอง บริษัท โรงไฟฟ้าน้ำตาลขอนแก่น จำกัด บริษัท พานาโซนิค อิเล็กทริกเวิร์คส์ จำกัด บริษัท เอ็นเนอร์ยี่ซีเอส เท็มส์ จำกัด ผลิตชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น

3) อุตสาหกรรมอาหาร ด้วยเงินลงทุน 3,830 ล้านบาท อาทิเช่น อุตสาหกรรมที่ เกี่ยวกับอาหารสัตว์ บริษัท ศรีวิโรจน์ฟาร์ม จำกัด บริษัท อุตสาหกรรมกระดูกสัตว์ จำกัด เป็นต้น อุตสาหกรรมเกี่ยวกับน้ำและน้ำแข็ง เช่น หจก.โรงน้ำแข็งมิตรภาพ หจก.โรงน้ำแข็งหลอดศรี นวล อุตสาหกรรมน้ำตาลทราย เช่น บริษัท น้ำตาลขอนแก่น จำกัด บริษัท น้ำตาลมิตรภูเวียง จำกัด

4) อุตสาหกรรมเครื่องตี๋ม เงินลงทุนรวม 3,037 ล้านบาท เช่น บริษัท ขอนแก่น บริวเวอรี่ จำกัด ผลิตโซดาและน้ำตี๋ม บริษัท ไทยน้ำทิพย์ จำกัด ผลิตน้ำอัดลมและน้ำตี๋ม บริษัท คราฟท์ พุดส์ (ประเทศไทย) จำกัด ผลิตเครื่องตี๋มชนิดผง บริษัท แก่นขวัญ จำกัด ผลิตสุรา เป็นต้น

3.4.7 ประชากร

สถิติประชากรตามทะเบียนราษฎรจังหวัดขอนแก่น		
ปี	ประชากร	±%
2555	1,774,816	+0.5%
2556	1,781,655	+0.4%
2557	1,790,049	+0.5%
2558	1,798,014	+0.4%
2559	1,801,753	+0.2%
2560	1,805,910	+0.2%
อ้างอิง:กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย		

จังหวัดขอนแก่น มีประชากรทั้งสิ้น 1,790,055 คน นับเป็น 576,964 ครัวเรือน นับเป็นประชากรที่อาศัยอยู่ในเขตอำเภอเมือง 141,404 คน (ณ ปี พ.ศ. 2557)

จังหวัดขอนแก่น เคยตกอยู่ใต้อำนาจการปกครองของอาณาจักรล้านช้าง เวียงจันทน์ จำปาศักดิ์ จึงได้มีการอพยพของประชาชนชาวลาวเข้ามาอาศัย โดยส่วนใหญ่เกิดขึ้นในสมัยธนบุรีและต้นสมัยรัตนโกสินทร์ เป็นประชากรดั้งเดิมของจังหวัด นอกจากนั้นแล้ว ในเขตเมืองขอนแก่นยังมีชาวไทยเชื้อสายจีนเป็นจำนวนมาก ซึ่งถือเป็นชุมชนใหญ่และมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจเป็นอย่างมาก รวมถึงชาวไทยเชื้อสายเวียดนาม และชาวต่างชาติ ซึ่งย้ายเข้ามาตั้งถิ่นฐานในจังหวัดขอนแก่น

3.4.8 การขนส่ง

1) ทางถนนรถโดยสารประจำทาง ใช้เวลาเดินทางประมาณ 7 ชั่วโมง รถออกจากสถานีขนส่งสายตะวันออกเฉียงเหนือ (หมอชิต 2) มีรถโดยสารธรรมดา รถปรับอากาศ และรถนอนพิเศษ ชนิด 24 ที่นั่ง วิ่งบริการทุกวัน สอบถามรายละเอียดได้ที่ โทร.0 2936 2852-66 สถานีขนส่งขอนแก่น (รถธรรมดา) 0 4323 7472 สถานีรถปรับอากาศ 0 43 23 9910 <http://www.transport.co.th/> รถโดยสารประจำทางระหว่างประเทศ บริษัทขนส่งจำกัด และรัฐวิสาหกิจรถเมล์นครหลวงเวียงจันทน์ ร่วมเปิดเส้นทางเดินรถระหว่าง ขอนแก่น-นครหลวงเวียงจันทน์ โดยจัดรถปรับอากาศมาตรฐาน 45 ที่นั่ง ให้บริการ 2 เที่ยวต่อวัน มีต้นทางและปลายทางที่สถานีขนส่งผู้โดยสารจังหวัดขอนแก่น แห่งที่ 2 และ สถานีรถเมล์ขนส่งผู้โดยสารตลาดเช้า นครหลวงเวียงจันทน์ โดยไม่มีจุดจอดระหว่างทาง

2) ทางรถไฟขบวนรถไฟออกจากสถานีรถไฟกรุงเทพ ผ่านจังหวัดขอนแก่นไปยังจังหวัดอุดรธานี และหนองคายทุกวัน ขบวนรถที่ให้บริการได้แก่ รถด่วนพิเศษอีสานมรรคา, รถด่วนดีเซลรางปรับอากาศ และรถเร็ว

สถานีรถไฟขอนแก่นเป็นสถานีรถไฟประจำจังหวัด โดยด้านหน้าสถานีจะมีขอนไม้ตั้งอยู่พร้อมตัวอักษร "ขอนแก่น" อาคารสถานีเดิมถูกยกเลิกในปี พ.ศ. 2560 และสร้างขึ้นใหม่ในรูปแบบสถานียกระดับเพื่อรองรับรถไฟทางคู่ที่มาจากสถานีรถไฟชุมทางถนนจิระ จังหวัดนครราชสีมา

3) ทางอากาศปัจจุบัน สนามบินขอนแก่นมีสายการบินมาเปิดให้บริการเป็นจำนวนมากไปยังกรุงเทพฯ สงขลา และเชียงใหม่ได้ทุกวัน

3.4.9 การศึกษา

1) การแบ่งเขตพื้นที่มัธยมศึกษา

- สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ครอบคลุมโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดขอนแก่น 84 แห่ง

- สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ครอบคลุมโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดขอนแก่น 17 แห่ง

2) การแบ่งเขตพื้นที่ประถมศึกษา

- สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1-5

- สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่างๆ ครอบคลุมโรงเรียนประถมศึกษาและขยายโอกาสทางการศึกษาในจังหวัด 43 แห่ง

3.4.10 งานประเพณีและงานเทศกาลท้องถิ่นที่สำคัญ

1) งานประเพณีทำบุญตักบาตรในวันขึ้นปีใหม่ โดยจะจัดขึ้นในวันที่ 1 มกราคม ของทุกปี

2) งานประเพณีสวดยอดสงกรานต์อีสานเทศกาลดอกคูณ-เสียงแคน และถนนข้าวเหนียว โดยจะจัดขึ้นในระหว่างวันที่ 5-15 เมษายน ของทุกปี

3) งานประเพณีวันเข้าพรรษา โดยจะจัดขึ้นระหว่างวันเข้าพรรษาของทุกปี

4) งานประเพณีออกพรรษา ใต้ประทีปบูชา พุทธกัตถัญญ โดยจะจัดขึ้นระหว่างวันออกพรรษาของทุกปี

5) งานเทศกาลไหมสากล ประเพณีผูกเสี่ยวและงานกาชาด จัดขึ้นในระหว่างวันที่ 29 พฤศจิกายน-10 ธันวาคม ของทุกปี

6) งานส่งท้ายปีเก่าต้อนรับปีใหม่ KhonKaen Countdown จัดขึ้นในช่วงปลายเดือนธันวาคมของทุกปี

บทที่ 4

วิธีดำเนินการวิจัย

โครงการวิจัยชุดเรื่อง การบูรณาการการจตุภาคีเพื่อลดปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจยุคนิวนอร์มอลของคนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธธรรม

คณะผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบบูรณาการที่ใช้วิธีการวิจัยแบบ R&D (Research and Development) โดยโครงการวิจัยย่อยทั้งหมดเป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mix Method Research) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณกับเชิงคุณภาพ จำนวน 6 โครงการ ได้แก่

1. โครงการวิจัยย่อยเรื่องที่ 1 เรื่อง การพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันเพื่อลดปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจยุคนิวนอร์มอลของคนไทยตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงในศตวรรษที่ 21 ด้วยพุทธวิธี
2. โครงการวิจัยย่อยเรื่องที่ 2 เรื่อง ผลสัมฤทธิ์การพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมกระบวนการจตุภาคีในการป้องกันยาเสพติดของเยาวชนศตวรรษที่ 21 ด้วยพุทธวิธี
3. โครงการวิจัยย่อยเรื่องที่ 3 เรื่อง การสร้างนวัตกรรมพุทธวิถีการพัฒนาจิตสำหรับผู้สูงอายุในศตวรรษที่ 21
4. โครงการวิจัยย่อยเรื่องที่ 4 เรื่อง การพัฒนารูปแบบค่านิยมอุดมการณ์ประชาธิปไตยของเยาวชนในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี
5. โครงการวิจัยย่อยเรื่องที่ 5 เรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาจตุภาคีรับความปกติใหม่ของเยาวชนศตวรรษที่ 21 ด้วยพุทธวิธี
6. โครงการวิจัยย่อยเรื่องที่ 6 เรื่อง รูปแบบการพัฒนาการสอนภาษาไทยอ้างอัตลักษณ์ความเป็นไทยรับความปกติใหม่ระดับอุดมศึกษาศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี

คณะผู้วิจัยมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังนี้

- 4.1 กลุ่มเป้าหมาย
- 4.2 พื้นที่ที่วิจัย
- 4.3 เครื่องมือและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย
- 4.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 4.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 กลุ่มเป้าหมาย

1.) โครงการวิจัยย่อยเรื่องที่ 1 เรื่อง การพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันเพื่อลดปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจยุคนิวนอร์มอลของคนไทยตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงในศตวรรษที่ 21 ด้วยพุทธริติ ผู้วิจัยได้กำหนดประชากร ดังนี้

ประชากรที่ใช้ศึกษาในครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรในศูนย์การเรียนรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริ ศูนย์สาธิตและส่งเสริมงานศิลปาชีพ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วย ร้อยเอ็ด ยโสธร ศรีสะเกษ สกลนคร จำนวน 632 ศูนย์ฯ จำนวนประชากรทั้งหมด 1,392 คน

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยในครั้งนี้ ประกอบด้วย บุคลากรในศูนย์การเรียนรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริ ศูนย์สาธิตและส่งเสริมงานศิลปาชีพ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วย ร้อยเอ็ด ยโสธร ศรีสะเกษ สกลนคร ได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยคำนวณจากสูตรของ ทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane, 1973) ที่ระดับความคลาดเคลื่อนในการสุ่มที่ .05 ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified random sampling) จำนวน 311 คน

2.) โครงการวิจัยย่อยเรื่องที่ 2 เรื่อง ผลสัมฤทธิ์การพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมกระบวนการจตุภาคีในการป้องกันยาเสพติดของเยาวชนศตวรรษที่ 21 ด้วยพุทธริติ ผู้วิจัยได้กำหนดประชากร ดังนี้

2.1 กลุ่มเป้าหมายเชิงปริมาณ

2.1.1 ประชากร ประกอบด้วย กลุ่มที่ 1 ผู้บริหาร บุคลากรสถาบันการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญ หน่วยงานภาครัฐและเอกชน ชุมชน แลประชาชนทั่วไป ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง (จังหวัดร้อยเอ็ด และจังหวัดมหาสารคาม)

2.1.2 กลุ่มตัวอย่าง แบ่งออกเป็น 2 กลุ่มเป้าหมาย ดังนี้

-กลุ่มที่ 1 ผู้บริหาร นักเรียน นิสิต นักศึกษา บุคลากรสถาบันการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญ หน่วยงานภาครัฐและเอกชน ชุมชน และประชาชนทั่วไปในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง (จังหวัดร้อยเอ็ด และจังหวัดมหาสารคาม) โดยใช้วิธีวิธีสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) รวมทั้งสิ้นจำนวน 310 คน และทดลองตรวจสอบความสอดคล้องโดยใช้เครื่องมือจากกลุ่มตัวอย่างผู้บริหาร บุคลากรสถาบันการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญ หน่วยงานภาครัฐและเอกชน ชุมชน และประชาชนทั่วไป จังหวัดร้อยเอ็ด 20 คน

- กลุ่มที่ 2 ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนารูปแบบ จำนวน 20 รูป/คน โดยการใช้เทคนิคเดลฟาย (Delphi Technique)

2.2.) กลุ่มเป้าหมายเชิงคุณภาพ

ประชากร คือ ผู้เชี่ยวชาญ และผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน โดยเลือกแบบเจาะจงซึ่งเกณฑ์ในการเลือกผู้เชี่ยวชาญ และผู้ทรงคุณวุฒิ แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

- กลุ่มที่ 1 ได้แก่ ผู้บริหาร นักเรียน นิสิต นักศึกษา บุคลากรสถาบันการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญ หน่วยงานภาครัฐและเอกชน ชุมชน และประชาชนทั่วไป จำนวน 310 คน

- กลุ่มที่ 2 ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนารูปแบบ จำนวน 20 รูป/คน โดยการใช้เทคนิคเดลฟาย (Delphi Technique)

3.) โครงการวิจัยย่อยเรื่องที่ 3 เรื่อง การสร้างนวัตกรรมพุทธรูปวิถีการพัฒนาจิตสำหรับผู้สูงอายุในศตวรรษที่ 21 ผู้วิจัยได้กำหนดประชากร ดังนี้

3.1. บุคลากร/นักวิชาการ 10 คน ได้แก่ นักวิชาการทางด้านศาสนา นักวิชาการทางด้านวัฒนธรรม สำนักงานพระพุทธศาสนา จังหวัดร้อยเอ็ด การพลินธุ์ และมหาสารคาม

3.2. พระสังฆาธิการ พระนักปกครอง พระสงฆ์ จำนวน 50 รูป ได้แก่ เจ้าคณะจังหวัด เจ้าคณะอำเภอ เจ้าสำนักเรียน เจ้าคณะตำบล เจ้าอาวาส

3.3. ผู้สูงอายุ/ปราชญ์ชาวบ้าน จำนวน 100 คน ได้แก่ ผู้ที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไปมีความรู้ในด้านการพัฒนาจิต ในการดำเนินชีวิต

4) โครงการวิจัยย่อยเรื่องที่ 4 เรื่อง การพัฒนารูปแบบค่านิยมอุดมการณ์ประชาธิปไตยของเยาวชนในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธรูป ผู้วิจัยได้กำหนดประชากร ดังนี้

4.1. ประชากร (Population) ที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ เยาวชนไทยที่มีอายุระหว่าง 15-24 ปี จากนิยามของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.) ในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ประกอบด้วย จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 166,775 คน ขอนแก่น จำนวน 237,541 คน มหาสารคาม จำนวน 136,858 คน และกาฬสินธุ์ จำนวน 121,488 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 662,662 คน

4.2. กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ เยาวชนไทยที่มีอายุระหว่าง 15-24 ปี จากนิยามของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.) ในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ประกอบด้วย จังหวัดร้อยเอ็ด ขอนแก่น มหาสารคาม และกาฬสินธุ์ ได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยคำนวณจากสูตรของทาโร ยามานะ (Taro Yamane, 1973) ที่ระดับความคลาดเคลื่อนในการสุ่มที่ .05 ได้จำนวน 400 คน ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่ง ชั้นภูมิ (Stratified random sampling)

5) โครงการวิจัยย่อยเรื่องที่ 5 เรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาจากตุลาการรับความปกติใหม่ของเยาวชนศตวรรษที่ 21 ด้วยพุทธรูป ผู้วิจัยได้กำหนดประชากร ดังนี้

5.1. ประชากร (Population) ที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ประกอบด้วย จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 60 คน ขอนแก่น จำนวน 84 คน มหาสารคาม จำนวน 35 คน และกาฬสินธุ์ จำนวน 55 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 234 คน

5.2. กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ประกอบด้วย จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 38 คน ขอนแก่น จำนวน 53 คน มหาสารคาม จำนวน 23 คน และกาฬสินธุ์ จำนวน 34 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 148 คน ซึ่งกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางจซีและมอร์แกน (R.V.KrejcieandD.W.Morgan, 1970) และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified random sampling)

6) โครงการวิจัยย่อยเรื่องที่ 6 เรื่อง รูปแบบการพัฒนาการสอนภาษาไทยอ้างอัตลักษณ์ความเป็นไทยรับความปกติใหม่ระดับอุดมศึกษาศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี ผู้วิจัยได้กำหนดประชากร ดังนี้

6.1. การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research)

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1

ที่	หน่วยงาน	กลุ่มเป้าหมาย	
		นิสิต/นักศึกษา	ผู้บริหารและครู
1	มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด	100	5
2	มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม	100	5
3	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด(ทดลองใช้เครื่องมือวิจัยจากกลุ่มตัวอย่าง)	100	5
	รวม	300	15
	รวม	315	

6.2) การวิจัยพหุกรณีศึกษา (multi-cases study)

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2

ประชากร (Population) คือ ผู้เชี่ยวชาญ และผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 20 คน โดยเลือกแบบเจาะจง ซึ่งเกณฑ์ในการเลือกผู้เชี่ยวชาญ และผู้ทรงคุณวุฒิ แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้ กลุ่มที่ 1 ได้แก่ พระอาจารย์ และอาจารย์ ที่มีประสบการณ์การสอนภาษาไทย จำนวน 12 รูป/คน กลุ่มที่ 2 ได้แก่ ผู้บริหาร อาจารย์ ที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาการสอนภาษาไทยอ้างอัตลักษณ์ความเป็นไทยรับความปกติใหม่ระดับอุดมศึกษาศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธีตามหลักพหุสัจจะหรือระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา จำนวน 3 คน กลุ่มที่ 3 ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนารูปแบบ จำนวน 5 รูป/คน โดยการใช้เทคนิคเดลฟาย (Delphi Technique) เลือกแบบเจาะจง (purposive method) ซึ่งมีคุณสมบัติเป็นผู้มีประสบการณ์การสอนภาษาไทย มากกว่า 10 ปีขึ้นไป

4.2 พื้นที่ที่วิจัย

สำหรับการศึกษาวินิจฉัยครั้งนี้คณะผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ 6 ประการ และพื้นที่วิจัยไว้ คือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ประกอบด้วย

- 1) จังหวัดร้อยเอ็ด
- 2) จังหวัดมหาสารคาม
- 3) จังหวัดกาฬสินธุ์
- 4) จังหวัดขอนแก่น

4.3 เครื่องมือและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย

4.3.1 โครงการวิจัยย่อยเรื่องที่ 1 เรื่อง การพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันเพื่อลดปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจยุคนิวอร์มอลของคนไทยตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงในศตวรรษที่ 21 ด้วยพุทธวิธี

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1) แบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยสร้างแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับรูปแบบการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจยุคนิวอร์มอลของคนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี(ใช้หลักธรรมอิทธิบาท 4) ใน 5 ด้าน คือ 1) ด้านจิตใจ 2) ด้านสังคม 3) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 4) ด้านเทคโนโลยี 5) ด้านเศรษฐกิจ โดยมุ่งศึกษาประเด็นที่เกี่ยวข้องโดยใช้หลักแนวคิดในทางพระพุทธศาสนาโดยใช้หลักธรรมอิทธิบาท 4 (พระพรหมคุณาภรณ์. 2556: 169) โดยบูรณาการหลักเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต 1) หลักพอประมาณ 2) หลักเหตุผล 3) หลักภูมิคุ้มกัน

2) แบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเองแบ่งเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์ของรูปแบบการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจยุคนิวอร์มอลของคนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี(ใช้หลักธรรมอิทธิบาท 4) มีลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ

เกณฑ์การให้คะแนนตอนที่ 2

5	หมายถึง	สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับ	มากที่สุด
4	หมายถึง	สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับ	มาก
3	หมายถึง	สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับ	ปานกลาง
2	หมายถึง	สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับ	น้อย

1 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับ น้อยที่สุด การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

1) ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับรูปแบบการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจยุคคน วนอร์มอลของคนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี(ใช้หลักธรรมอิทธิบาท 4)

2) นำร่างแบบสอบถามรูปแบบการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจยุคคน วนอร์มอลของคนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี(ใช้หลักธรรมอิทธิบาท 4) ไปเรียนปรึกษา ผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณาความเหมาะสมและนำข้อเสนอแนะมาแก้ไขปรับปรุงให้

3) ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

4) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ประเมินความสอดคล้อง ระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยหรือนิยามศัพท์เฉพาะ (IOC : Index of Item-Objective Congruence) โดยให้ประเมินเป็น 3 ระดับ คือ (+1) แน่ใจว่าสอดคล้อง (0) ไม่แน่ใจว่า สอดคล้อง และ (-1) แน่ใจว่าไม่สอดคล้องแล้วนำมาหาค่า IOC (สมนึก ภัททิยธนี, 2546, หน้า 230-231)

5) นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับบุคลากรในศูนย์การเรียนรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ตามแนวพระราชดำริ ศูนย์สาธิตและส่งเสริมงานศิลปอาชีพ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วย นครราชสีมา สุรินทร์ บุรีรัมย์ อุบลราชธานี ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จังหวัดละ 10 คน จำนวน 40 คน

6) นำแบบสอบถามที่ได้รับคืน จำนวน 40 ชุด มาตรวจให้คะแนนแล้วนำไปหาความ เทียงตรง โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 99-100)

7) จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

4.3.2 โครงการวิจัยย่อยเรื่องที่ 2 เรื่อง ผลสัมฤทธิ์การพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วม กระบวนการจตุภาคีในการป้องกันยาเสพติดของเยาวชนศตวรรษที่ 21 ด้วยพุทธวิธี

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ดังนี้

1) เครื่องมือที่ใช้แบบสอบถามประมาณค่า (Rating scale)

2) การสร้างเครื่องมือผู้วิจัยนำเสนอลักษณะของเครื่องมือการสร้างและตรวจสอบ คุณภาพของเครื่องมือตามลำดับดังนี้

2.1. ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแบบสอบถาม จำนวน 22 ข้อ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยอาศัยกรอบแนวคิดเชิงทฤษฎีที่ได้จากการศึกษาวิเคราะห์ วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในบทที่ 2 โดยพิจารณาเครื่องมือที่มีผู้วิจัยมาก่อนและคำนึงถึง ความสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะที่กำหนดไว้ในบทที่ 1 แบบสอบถามจำนวน 22 ข้อ จำแนกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 แบบสอบถามระดับสภาพการดำเนินการพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วม กระบวนการ จตุภาคีในการป้องกันยาเสพติดของเด็กและเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธีเป็นแบบมาตร

ประเมินค่า (rating scale) 5 ระดับ และตอนที่ 3 ความต้องการในการดำเนินการพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมกระบวนการจตุภาคีในการป้องกันยาเสพติดของเด็กและเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี

2.2. การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) นั้นใช้เทคนิค IOC (index of item - objective congruence) หรือดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์แล้วคัดเลือกข้อที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไปมาทดลองใช้เกณฑ์ของCox and Vagars (1996) Bernnan (1972) และ Berk (1980, อ้างถึงใน ศิริชัย กาญจนวาสี, 2550) โดย ใช้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ราย เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาว่าข้อความเกี่ยวกับสภาพปัญหาวิธีการพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมกระบวนการจตุภาคีในการป้องกันยาเสพติดของเด็กและเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี ซึ่งเป็นข้อคำถามที่ตรงกับสิ่งที่ต้องการศึกษามีความถูกต้องและครอบคลุมเนื้อหาเชิงทฤษฎีที่ได้ศึกษาวิเคราะห์และกำหนดไว้เป็นนิยามศัพท์เฉพาะหรือไม่ซึ่งค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ของแบบสอบถามที่ใช้วิจัยในครั้งนี้อยู่ระหว่าง 0.60-1.00 และตรวจสอบการใช้ถ้อยคำภาษาที่มีความเหมาะสมและสื่อความหมายที่ตรงกับสิ่งที่ต้องการจะสอบถาม

2.3. การตรวจสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (reliability) เป็นการหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามแบบประมาณค่า 5 ระดับ โดยนำไปทดลองใช้ (try out) กับผู้ให้ข้อมูลในโรงเรียนที่ไม่ได้รับการสุ่มเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนำมาวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach's Alpha Coefficients) ตามวิธีของ Cronbach (1970) ผลการวิเคราะห์หาค่าความเชื่อถือได้ของเครื่องมือวัดตัวแปรที่ใช้ในงานวิจัย ผลการวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามในงานวิจัยจำนวน 22 ข้อ ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา .972

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ดังนี้

1) เครื่องมือที่ใช้ เป็นแบบสอบถามปลายเปิด และแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยใช้กระบวนการวิจัยตามเทคนิคเดลฟาย (Delphi techniques)

2) การสร้างเครื่องมือ

รอบที่ 1 ให้ผู้เชี่ยวชาญ และผู้ทรงคุณวุฒิตอบแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับความคิดเห็นข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมกระบวนการจตุภาคีในการป้องกันยาเสพติดของเด็กและเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี

รอบที่ 2 ผู้วิจัยนำข้อความที่ได้รับจากการตอบแบบสอบถามในรอบที่ 1 ของผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิมาจำแนกและจัดกลุ่มข้อมูล แล้วจัดทำเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่าของไลเคิร์ท (Likert's Five Rating Scale) ซึ่งกำหนดค่าระดับคะแนนช่วงความคิดเห็นเป็น 5 ระดับ มีความหมาย ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ และผู้ทรงคุณวุฒิต้องการให้เกิดในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ และผู้ทรงคุณวุฒิต้องการให้เกิดในระดับมาก
 ระดับ 3 หมายถึง กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ และผู้ทรงคุณวุฒิต้องการให้เกิดในระดับปานกลาง
 ระดับ 2 หมายถึง กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ และผู้ทรงคุณวุฒิต้องการให้เกิดในระดับน้อย
 ระดับ 1 หมายถึง กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ และผู้ทรงคุณวุฒิต้องการให้เกิดในระดับน้อยที่สุด
 จากนั้นนำแบบสอบถามที่ได้ตรวจสอบคุณภาพในด้านการพัฒนารูปแบบโครงสร้าง และ
 เนื้อหาแล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ และผู้ทรงคุณวุฒิตอบแบบสอบถาม โดยให้นำหนักตามลำดับ
 ความสำคัญของเรื่องต่างๆ

รอบที่ 3 ผู้วิจัยนำหลักการตอบแบบสอบถามที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญ และผู้ทรงคุณวุฒิ
 ทั้งหมดมาหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วนำไปให้
 ผู้ทรงคุณวุฒิตอบแบบสอบถามอีกครั้ง เพื่อเป็นการยืนยันความคิดเห็นเดิมในรอบที่ 1 - 2 พร้อมกับให้
 ผู้เชี่ยวชาญ และผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาว่ามีความคิดเห็นตรงหรือสอดคล้องกับตำแหน่งของคำตอบที่
 ผู้เชี่ยวชาญท่านอื่นแสดงความคิดเห็นหรือไม่ หากไม่เห็นด้วยก็ให้แสดงเหตุผลเพิ่มเติม แต่ถ้าผู้ตอบ
 แบบสอบถามไม่แสดงเหตุผลก็ถือว่าเห็นด้วยกับตำแหน่งของคำตอบดังกล่าว

4.3.3 โครงการวิจัยย่อยเรื่องที่ 3 เรื่อง การสร้างนวัตกรรมพฤติกรรมการพัฒนาจิตสำหรับ
 ผู้สูงอายุในศตวรรษที่ 21

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัย มีความสนใจในประเด็นเรื่องการสร้างนวัตกรรมพฤติกรรมการพัฒนาจิต
 ผู้สูงอายุในศตวรรษที่ 21 ใช้แบบสัมภาษณ์เพื่อหาข้อมูลเชิงลึก โครงการอบรมปฏิบัติธรรมพัฒนาจิต
 มีโอกาสได้พบเห็นและเข้าไปมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาต่างๆ มากมายในการปฏิบัติธรรม จึงได้ทำการ
 วิจัยค้นหาข้อมูลและวิธีการต่างๆ ให้เกิดความสมบูรณ์ของข้อมูลในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

วิธีการเก็บข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เก็บข้อมูลโดยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกแบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured) ซึ่งเป็นวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลที่มีความยืดหยุ่นและเปิดกว้าง หลังจากที่ได้ทำการ
 คัดเลือกผู้ให้ข้อมูลและทำการนัดหมายในการสัมภาษณ์แล้วเสร็จ ผู้วิจัยได้ทบทวนและทำความเข้าใจ
 แนวคำถามสัมภาษณ์ รวมถึงวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดของการวิจัยอีกครั้งก่อนจะลงเก็บข้อมูล
 ผู้วิจัยจะพูดคุยสนทนาอย่างเป็นกันเองกับผู้ให้ข้อมูล เพื่อสร้างความคุ้นเคยและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน
 การถามคำถามจะดำเนินไม่มีลำดับข้อคำถามขึ้นอยู่กับสถานการณ์โดยใช้คำถามที่เข้าใจง่าย
 ขึ้นการสัมภาษณ์จะดำเนินการค่อยเป็นค่อยไป เปิดโอกาสให้ผู้ศึกษามียืดหยุ่นที่จะใช้เวลาในการ
 สัมภาษณ์และเปิดโอกาสให้ผู้ตอบได้แสดงออกซึ่งความคิดเห็นและความรู้สึกโดยอิสระ ไม่มีคำตอบที่
 กำหนดแน่นอนตายตัว ในขณะที่สัมภาษณ์จะให้ความสนใจผู้ฟังด้วยความใส่ใจ ทั้งนี้ผู้ศึกษาจะทำการ
 สัมภาษณ์และจดบันทึกข้อมูลไปพร้อมตนเอง โดยทำการสรุปและจดยละเอียด (field note)

เกี่ยวกับเนื้อหาและข้อสังเกตที่ได้ รวมถึงละเอียดที่เป็นสาระและประโยชน์ต่อข้อมูลในการวิจัย การสัมภาษณ์แต่ละครั้งผู้ศึกษากำหนดเวลาแน่นอนไม่ได้ บางรายอาจมีการสัมภาษณ์มากกว่าหนึ่ง ครั้ง ขึ้นอยู่ที่ว่าข้อมูลที่ได้มีความละเอียดลึกซึ้งเพียงพอแล้วหรือยังก่อนสัมภาษณ์ได้ขออนุญาตผู้ให้ ข้อมูลในการบันทึกเทป ผู้ให้สัมภาษณ์สามารถอนุญาตหรือปฏิเสธก็ได้ก่อนการสัมภาษณ์ ผู้วิจัย แนะนำตัวต่อให้ข้อมูลหรือผู้ให้ข้อมูลสำคัญในฐานะผู้วิจัย เพื่อสร้างบรรยากาศความคุ้นเคยและความ เป็นกันเอง ขณะนั้นผู้วิจัยจะทำการพูดคุย สนทนาเรื่องทั่วไปกับผู้ให้ข้อมูลหรือผู้ให้ข้อมูลสำคัญเพื่อ เป็นการสร้างความคุ้นเคย ผู้วิจัยสอบถามข้อมูลหรือผู้ให้ข้อมูลเพื่อสร้างความคุ้นเคย ผู้วิจัยสอบถาม ข้อมูลส่วนตัวของผู้ให้ข้อมูลหรือผู้ให้ข้อมูลสำคัญอีกครั้งเพื่อตรวจสอบว่าผู้ให้ข้อมูลหรือผู้ให้ข้อมูล สำคัญนั้นตรงตามคุณสมบัติของการเข้าร่วมโครงการวิจัยหรือไม่ ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญทุก คนมีคุณสมบัติตรงตามเกณฑ์การเข้าร่วมโครงการวิจัย จากนั้นผู้วิจัยทำการอธิบายถึงรายละเอียดของ โครงการและสอบถามถึงความยินยอมในการให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยจะให้ผู้ให้ข้อมูลลงนาม ยินยอมเข้าร่วมโครงการวิจัย ผู้วิจัยจะสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหรือผู้ให้ข้อมูลสำคัญต่อเมื่อผู้ให้ข้อมูลหรือ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการบันทึกเสียงทุกครั้ง

การสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ผู้วิจัยทำการพูดคุย สนทนาอย่าง เป็นกันเองกับผู้ให้ข้อมูลและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ผู้วิจัยจะไม่นำแนวคำถามสัมภาษณ์มาดูในแต่ละการ สัมภาษณ์ เพื่อให้การสนทนาเป็นไปอย่างราบรื่นและไม่ให้ข้อมูลหรือผู้ให้ข้อมูลหรือข้อมูลสำคัญ เกิดคำถามแล้วให้ผู้ให้ข้อมูลหรือผู้ให้ข้อมูลสำคัญตอบ แนวคำถามมีการเปลี่ยนแปลงและยืดหยุ่นใน ทุกการสัมภาษณ์เนื่องจากความแตกต่างของปัจจัยส่วนบุคคล บริบท การพูดคุยของผู้ให้ข้อมูลและ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่แตกต่างกันออกไปอย่างไรก็ตามยังคงตั้งอยู่บนฐานของวัตถุประสงค์ของ การวิจัยและกรอบแนวคิดในการวิจัย ระหว่างการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหรือข้อมูลสำคัญเกิดความ เข้าใจง่ายมากขึ้น ผู้วิจัยจะการจดบันทึกข้อมูลที่สำคัญจากการสัมภาษณ์ด้วยตัวเอง โดยทำการสรุป ตามหัวข้อเรื่องจดยละเอียดเกี่ยวกับเนื้อหาข้อสังเกต อารมณ์ และท่าทางของผู้ให้ข้อมูลหรือผู้ให้ ข้อมูลสำคัญเกิดอาการเบื่อ หรือไม่สนใจในการสนทนา ผู้วิจัยจะเปลี่ยนหัวข้อในการสนทนา ถ้ามถึง เหตุการณ์หรือเรื่องให้ผู้ให้ข้อมูลหรือผู้ให้ข้อมูลสำคัญสนใจ เพื่อเป็นการดึงความสนใจของผู้ให้ข้อมูล และผู้ให้ข้อมูลสำคัญกลับสู่การสัมภาษณ์ ในการสัมภาษณ์แต่ละครั้งจะใช้เวลาประมาณ 25-30 นาที ผู้ให้ข้อมูลและผู้ให้ข้อมูลสำคัญทุกรายให้ความร่วมมือในการสัมภาษณ์เป็นอย่างดี ซึ่งอาจมีอาการ สับสนหรือไม่เข้าใจในข้อความคำถามในบางครั้ง แต่การสัมภาษณ์ก็ดำเนินไปได้อย่างราบรื่น ไม่มีผู้ให้ข้อมูล หรือผู้ให้ข้อมูลสำคัญรายใดขอยุติการสัมภาษณ์ขณะที่กำลังสัมภาษณ์

หลังจากทำการสัมภาษณ์เสร็จสิ้น ผู้วิจัยกล่าวขอบคุณและทำการนัดหมายการ สัมภาษณ์ต่อเนื่อง แต่กรณีที่ผู้ให้ข้อมูลหรือผู้ให้ข้อมูลสำคัญไม่สะดวกในการสัมภาษณ์มากกว่า 1 ครั้ง

ผู้วิจัยจะขออนุญาตผู้ให้ข้อมูลหรือผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการโทรศัพท์ติดต่อสอบถามเพิ่มเติมหากข้อมูลที่ยังไม่ชัดเจน

4.3.4 โครงการวิจัยย่อยเรื่องที่ 4 เรื่อง การพัฒนารูปแบบค่านิยมอุดมการณ์ประชาธิปไตยของเยาวชนในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี

ระยะที่ 1 ศึกษาองค์ประกอบ และตัวชี้วัดรูปแบบค่านิยมของคนไทยอุดมการณ์ประชาธิปไตยเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี(ใช้หลักธรรมสัปปุริสธรรม 7)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1) ชุดที่ 1 เป็นแบบสอบถาม แบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ประกอบด้วย 2 ตอน ดังนี้
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบเลือกตอบเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check - list)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์รูปแบบค่านิยมของคนไทยอุดมการณ์ประชาธิปไตยเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี (ใช้หลักธรรมสัปปุริสธรรม 7) มีลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามวิธีการวัดแบบลิเคิทสเกล (Likert, 1970) ตั้งแต่ระดับปฏิบัติ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

2) ชุดที่ 2 เป็นแบบประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ มีลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ประกอบด้วย 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบเลือกตอบเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบประเมิน ลักษณะคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check - list)

ตอนที่ 2 ประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์รูปแบบค่านิยมของคนไทยอุดมการณ์ประชาธิปไตยเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี(ใช้หลักธรรมสัปปุริสธรรม 7) มีลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามวิธีการวัดแบบลิเคิทสเกล Likert (1970) ตั้งแต่ระดับปฏิบัติ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

ระยะที่ 2 การรูปแบบค่านิยมของคนไทยอุดมการณ์ประชาธิปไตยเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี(ใช้หลักธรรมสัปปุริสธรรม 7) โดยการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเองแบ่งเป็น 2 ตอนดังนี้

1) ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ
2) ตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์ของรูปแบบค่านิยมของคนไทยอุดมการณ์ประชาธิปไตยเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี(ใช้หลักธรรมสัปปุริสธรรม 7) มีลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ
เกณฑ์การให้คะแนนตอนที่ 2

5 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับ มากที่สุด

4	หมายถึง	สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับ	มาก
3	หมายถึง	สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับ	ปานกลาง
2	หมายถึง	สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับ	น้อย
1	หมายถึง	สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับ	น้อยที่สุด

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

1) ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับรูปแบบค่านิยมของคนไทยอุดมการณ์ประชาธิปไตยเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี(ใช้หลักธรรมสัปปุริสธรรม 7)

2) นำร่างแบบสอบถามรูปแบบค่านิยมของคนไทยอุดมการณ์ประชาธิปไตยเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี(ใช้หลักธรรมสัปปุริสธรรม 7) ไปเรียนปรึกษาผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณาความเหมาะสมและนำข้อเสนอแนะมาแก้ไขปรับปรุงให้

3) ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

4) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยหรือนิยามศัพท์เฉพาะ (IOC : Index of Item-Objective Congruence) โดยให้ประเมินเป็น 3 ระดับ คือ (+1) แน่ใจว่าสอดคล้อง (0) ไม่แน่ใจว่าสอดคล้อง และ (-1) แน่ใจว่าไม่สอดคล้องแล้วนำมาหาค่า IOC (สมนึก ภัททิยธนี, 2546, หน้า 230-231)

5) นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับบุคลากรในสถานศึกษากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ใน 4 จังหวัด คือ ยโสธร มุกดาหาร บุรีรัมย์ นครราชสีมา ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจังหวัดละ 10 คน จำนวน 40 คน

6) นำแบบสอบถามที่ได้รับคืน จำนวน 40 ชุด มาตรวจให้คะแนนแล้วนำไปหาความเที่ยงตรง โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 99-100)

7) จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

4.3.5 โครงการวิจัยย่อยเรื่องที่ 5 เรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาจากตุลาการรับความปกติใหม่ของเยาวชนศตวรรษที่ 21 ด้วยพุทธวิธี

ระยะที่ 1 ศึกษาองค์ประกอบ และตัวชี้วัดรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาจากตุลาการรับความปกติใหม่ของเยาวชนไทย ในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี (ใช้หลักธรรมพละ 5)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยสร้างแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษาจากตุลาการและหลักธรรมพละ 5 ตามกรอบแนวคิด คือ ขอบข่ายการบริหารสถานศึกษา 4 ด้าน ได้แก่ 1) การบริหารวิชาการ 2) การบริหารงบประมาณ 3) การบริหารงานบุคคล 4) การบริหารทั่วไป โดยการใช้หลักธรรมพละ 5 มี 5 ประการ ประกอบด้วย คือ 1) สัทธา ความเชื่อ 2) วิริยะ ความเพียร 3) สติ ความระลึกได้ 4) สมาธิ ความตั้งใจมั่น 5) ปัญญา ความรู้ทั่วชัด

ระยะที่ 2 การสร้างรูปแบบและประเมินการบริหารจัดการศึกษาดูภาคีรับความปกติใหม่ของคนไทย ในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี (ใช้หลักธรรมพละ 5) ด้วยการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเองแบ่งเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารจัดการศึกษาดูภาคีรับความปกติใหม่ของคนไทย ในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี มีลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ

เกณฑ์การให้คะแนนตอนที่ 2

5 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับ มากที่สุด

4 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับ มาก

3 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับ ปานกลาง

2 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับ น้อย

1 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

1) ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษาดูภาคีรับความปกติใหม่ของคนไทย ในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี

2) นำร่างแบบสอบถามการบริหารจัดการศึกษาดูภาคีรับความปกติใหม่ของคนไทย ในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี ไปเรียนปรึกษาผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณาความเหมาะสมและนำข้อเสนอแนะมาแก้ไขปรับปรุงให้

3) ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

4) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยหรือนิยามศัพท์เฉพาะ (IOC : Index of Item-Objective Congruence) โดยให้ประเมินเป็น 3 ระดับ คือ (+1) แน่ใจว่าสอดคล้อง (0) ไม่แน่ใจว่าสอดคล้อง และ (-1) แน่ใจว่าไม่สอดคล้องแล้วนำมาหาค่า IOC (สมนึก ภัททิยธนี, 2546, หน้า 230-231) ได้ค่า IOC ระหว่าง 0.80-1.00

5) นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับบุคลากรในสถานศึกษากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนกลาง ใน 4 จังหวัด คือ ขอนแก่น กาฬสินธุ์ ร้อยเอ็ด มหาสารคาม ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จังหวัดละ 10 คน จำนวน 40 คน

6) นำแบบสอบถามที่ได้รับคืน จำนวน 40 ชุด มาตรวจให้คะแนนแล้วนำไปหาความเที่ยงตรง โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 99-100) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.91

7) จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

4.3.6 โครงการวิจัยย่อยเรื่องที่ 6 เรื่อง รูปแบบการพัฒนาการสอนภาษาไทยอ้างอัตลักษณ์ความเป็นไทยรับความปกติใหม่ระดับอุดมศึกษาศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 มีดังนี้

1) เครื่องมือที่ใช้แบบสอบถามประมาณค่า (Rating scale)

2) การสร้างเครื่องมือผู้วิจัยนำเสนอลักษณะของเครื่องมือการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือตามลำดับดังนี้

2.1) ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแบบสอบถามจำนวน 20 ข้อ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยอาศัยกรอบแนวคิดเชิงทฤษฎีที่ได้จากการศึกษาวิเคราะห์วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในบทที่ 2 โดยพิจารณาเครื่องมือที่มีผู้วิจัยมาก่อนและคำนึงถึงความสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะที่กำหนดไว้ในบทที่ 1 แบบสอบถามจำนวน 20 ข้อ จำแนกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 แบบสอบถามระดับความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนาการสอนภาษาไทยอ้างอัตลักษณ์ความเป็นไทยรับความปกติใหม่ระดับอุดมศึกษาศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธีตามหลักพหุสัจจะภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นแบบมาตราประเมินค่า (rating scale) 5 ระดับ และตอนที่ 2 แบบสอบถามความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ในการดำเนินรูปแบบการพัฒนาการสอนภาษาไทยอ้างอัตลักษณ์ความเป็นไทยรับความปกติใหม่ระดับอุดมศึกษาศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธีตามหลักพหุสัจจะ

2.2) การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) นั้นใช้เทคนิค IOC (index of item - objective congruence) หรือดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์แล้วคัดเลือกข้อที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไปมาทดลองใช้เกณฑ์ของ Cox and Vagars (1996) Bernnan(1972) และ Berk (1980, อ้างถึงใน ศิริชัย กาญจนวาสี, 2550) โดยใช้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาว่าข้อความเกี่ยวกับสภาพปัญหาวิธีรูปแบบการพัฒนาการสอนภาษาไทยอ้างอัตลักษณ์ความเป็นไทยรับความปกติใหม่ระดับอุดมศึกษาศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธีตามหลักพหุสัจจะภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ซึ่งเป็นข้อคำถามที่ตรงกับสิ่งที่ต้องการศึกษามีความถูกต้องและครอบคลุมเนื้อหาเชิงทฤษฎีที่ได้ศึกษาวิเคราะห์และกำหนดไว้เป็นนิยามศัพท์เฉพาะหรือไม่ซึ่งค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ของแบบสอบถามที่ใช้วิจัยในครั้งนี้นี้อยู่ระหว่าง 0.60-1.00 และตรวจสอบการใช้ถ้อยคำภาษาที่มีความเหมาะสมและสื่อความหมายที่ตรงกับสิ่งที่ต้องการจะสอบถาม

2.3) การตรวจสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (reliability) เป็นการหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามแบบประมาณค่า 5 ระดับ โดยนำไปทดลองใช้ (try out) กับผู้ให้ข้อมูลในโรงเรียนที่ไม่ได้รับการสุ่มเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนำมาวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach's Alpha Coefficients) ตามวิธีของ Cronbach (1970) ผลการวิเคราะห์หาค่าความเชื่อถือได้ของเครื่องมือวัดตัวแปรที่ใช้ในงานวิจัยผลการวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามในงานวิจัยจำนวน 20 ข้อ ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา .951

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 มีดังนี้

1) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยใช้กระบวนการวิจัยตามเทคนิคเดลฟาย (Delphi techniques)

2) การสร้างเครื่องมือ

รอบที่ 1 ให้ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการพัฒนาการสอนภาษาไทยอ้างอัตลักษณ์ความเป็นไทยรับความปกติใหม่ระดับอุดมศึกษาศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธีตามหลักพาหุสัจจะ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง

รอบที่ 2 ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามในรอบที่ 1 ของผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิมาจำแนกและจัดกลุ่มข้อมูล ตามมาตราส่วนประมาณค่าของไลเคิร์ต (Likert's Five Rating Scale) ซึ่งกำหนดค่าระดับคะแนนช่วงความคิดเห็นเป็น 5 ระดับ มีความหมาย ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ และผู้ทรงคุณวุฒิต้องการให้เกิดในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ และผู้ทรงคุณวุฒิต้องการให้เกิดในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ และผู้ทรงคุณวุฒิต้องการให้เกิดในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ และผู้ทรงคุณวุฒิต้องการให้เกิดในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ และผู้ทรงคุณวุฒิต้องการให้เกิดในระดับน้อยที่สุด

จากนั้นนำแบบสอบถามที่ได้ตรวจสอบคุณภาพในด้านรูปแบบโครงสร้าง และเนื้อหา แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ และผู้ทรงคุณวุฒิตอบแบบสอบถาม โดยให้นำหน้าหนักตามลำดับความสำคัญของเรื่องต่างๆ

รอบที่ 3 ผู้วิจัยนำผลการตอบแบบสอบถามที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิทั้งหมดมาหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตอบแบบสอบถามอีกครั้ง เพื่อเป็นการยืนยันความคิดเห็นเดิมในรอบที่ 1 - 2 พร้อมกับให้ผู้เชี่ยวชาญ และผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาว่ามีความคิดเห็นตรงหรือสอดคล้องกับคำตอบที่ผู้เชี่ยวชาญท่านอื่นหรือไม่ หากผู้ตอบแบบสอบถามไม่แสดงเหตุผลก็ถือว่าเห็นด้วยกับตำแหน่งของคำตอบดังกล่าว

4.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้ใช้วิธีการวิจัยจากเอกสารและการศึกษาภาคสนาม โดยมีขั้นตอนในการดำเนินงาน ดังนี้

4.4.1 โครงการวิจัยย่อยเรื่องที่ 1 เรื่อง การพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันเพื่อลดปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจยุคนิวนอร์มอลของคนไทยตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงในศตวรรษที่ 21 ด้วยพุทธรูท

1) ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามจำนวน 311 ชุด ไปยังศูนย์การเรียนรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริ ศูนย์สาธิตและส่งเสริมงานศิลปาชีพ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อขอเก็บรวบรวมข้อมูล

2) ผู้วิจัยตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถาม จำนวน 400 ชุด เพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

3) วิเคราะห์ความต้องการจำเป็น (Modified Priority Needs Index : PNI_{modified}) โดยการเรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย และไม่ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยรวมของค่า PNI นำข้อมูลที่ได้มาสังเคราะห์เป็นรูปแบบการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจยุคนิวนอร์มอลของคนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธรูท(ใช้หลักธรรมอิทธิบาท 4)

4.4.2 โครงการวิจัยย่อยเรื่องที่ 2 เรื่อง ผลสัมฤทธิ์การพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมกระบวนการจิตภาคีในการป้องกันยาเสพติดของเยาวชนศตวรรษที่ 21 ด้วยพุทธรูท

1) การเก็บรวบรวมข้อมูล วัตถุประสงค์ข้อที่ 1

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1.1. ขอนหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลจาก มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด เพื่อขออนุญาตและขอความอนุเคราะห์จากผู้อำนวยการสถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการ

1.2. ส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความร่วมมือและความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามส่งถึงผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างและส่งทางไปรษณีย์โดยขอความอนุเคราะห์ให้ตอบกลับภายใน 3 สัปดาห์

2) การเก็บรวบรวมข้อมูล วัตถุประสงค์ข้อที่ 2

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

2.1, ติดต่อผู้เชี่ยวชาญ และผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้วิจัยติดต่อผู้เชี่ยวชาญ และผู้ทรงคุณวุฒิด้วยตนเอง เพื่อแจ้งวัตถุประสงค์รายละเอียดของการวิจัยและขอทราบความสมัครใจในการแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะต่างๆ

เกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมกระบวนการจตุภาคีในการป้องกันยาเสพติดของเด็กและเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี ตลอดจนข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับผู้เชี่ยวชาญ และผู้ทรงคุณวุฒิแต่ละท่านเพื่อคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญ และผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 20 คน

2.2. การใช้แบบสอบถาม

ในรอบที่ 1 ผู้วิจัยจัดส่งแบบสอบถามปลายเปิดพร้อมคำชี้แจงประกอบคำถามให้ผู้เชี่ยวชาญ และผู้ทรงคุณวุฒิแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ เพื่อนำความคิดเห็นมาวิเคราะห์ และสร้างแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ในด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมกระบวนการจตุภาคีในการป้องกันยาเสพติดของเด็กและเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี

ในรอบที่ 2 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นจากการแสดงความคิดเห็นตามทัศนะของผู้เชี่ยวชาญ และผู้ทรงคุณวุฒิในรอบที่ 1 ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ และผู้ทรงคุณวุฒิตอบแบบสอบถามอีกครั้ง โดยนำส่งด้วยตนเอง จากนั้นผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ในรอบที่ 3 ผู้วิจัยจัดส่งแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่าที่มีรายละเอียดจากรอบที่ 2 ให้ผู้เชี่ยวชาญ และผู้ทรงคุณวุฒิชุดเดิมมาตอบแบบสอบถามอีกครั้ง โดยแสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของคำตอบจากผู้เชี่ยวชาญ และผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 20 คน เพื่อประกอบการพิจารณาในการตอบแบบสอบถามของผู้เชี่ยวชาญ และผู้ทรงคุณวุฒิอีกครั้ง

4.4.3 โครงการวิจัยย่อยเรื่องที่ 3 เรื่อง การสร้างนวัตกรรมพุทธวิถีการพัฒนาจิตสำหรับผู้สูงอายุในศตวรรษที่ 21

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เก็บข้อมูลโดยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกแบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured) ซึ่งเป็นวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลที่มีความยืดหยุ่นและเปิดกว้าง หลังจากที่ได้ทำการคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลและทำการนัดหมายในการสัมภาษณ์แล้วเสร็จ ผู้วิจัยได้ทบทวนและทำความเข้าใจแนวคำถามสัมภาษณ์ รวมถึงวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดของการวิจัยอีกครั้งก่อนจะลงเก็บข้อมูล ผู้วิจัยจะพูดคุยสนทนาอย่างเป็นกันเองกับผู้ให้ข้อมูล เพื่อสร้างความคุ้นเคยและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน การถามคำถามจะดำเนินไม่มีลำดับข้อคำถามขึ้นอยู่กับสถานการณ์โดยใช้คำถามที่เข้าใจง่ายขึ้น การสัมภาษณ์จะดำเนินการค่อยเป็นค่อยไป เปิดโอกาสให้ผู้ศึกษามียืดหยุ่นที่จะใช้เวลาในการสัมภาษณ์และเปิดโอกาสให้ผู้ตอบได้แสดงออกซึ่งความคิดเห็นและความรู้สึกโดยอิสระ ไม่มีคำตอบที่กำหนดแน่นอนตายตัว ในขณะที่สัมภาษณ์จะให้ความผู้ฟังด้วยความใส่ใจ ทั้งนี้ผู้ศึกษาจะทำการ

สัมภาษณ์และจดบันทึกข้อมูลไปพร้อมตนเอง โดยทำการสรุปและจดยละเอียด (field note) เกี่ยวกับเนื้อหาและข้อสังเกตที่ได้ รวมถึงละเอียดที่เป็นสาระและประโยชน์ต่อข้อมูลในการวิจัยการสัมภาษณ์แต่ละครั้งผู้ศึกษากำหนดเวลาแน่นอนไม่ได้ บางรายอาจมีการสัมภาษณ์มากกว่าหนึ่งครั้ง ขึ้นอยู่กับว่าข้อมูลที่ได้รับความละเอียดลึกซึ้งเพียงพอแล้วหรือยังก่อนสัมภาษณ์ได้ขออนุญาตผู้ให้ข้อมูลในการบันทึกเทป ผู้ให้สัมภาษณ์สามารถอนุญาตหรือปฏิเสธก็ได้ก่อนการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยแนะนำตัวต่อให้ข้อมูลหรือผู้ให้ข้อมูลสำคัญในฐานะผู้วิจัย เพื่อสร้างบรรยากาศความคุ้นเคยและความเป็นกันเอง ขณะนั้นผู้วิจัยจะทำการพูดคุย สนทนาเรื่องทั่วไปกับผู้ให้ข้อมูลหรือผู้ให้ข้อมูลสำคัญเพื่อเป็นการสร้างความคุ้นเคย ผู้วิจัยสอบถามข้อมูลหรือผู้ให้ข้อมูลเพื่อสร้างความคุ้นเคย ผู้วิจัยสอบถามข้อมูลส่วนตัวของผู้ให้ข้อมูลหรือผู้ให้ข้อมูลสำคัญอีกครั้งเพื่อตรวจสอบว่าผู้ให้ข้อมูลหรือผู้ให้ข้อมูลสำคัญนั้นตรงตามคุณสมบัติของการเข้าร่วมโครงการวิจัยหรือไม่ ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญทุกคนมีคุณสมบัติตรงตามเกณฑ์การเข้าร่วมโครงการวิจัย จากนั้นผู้วิจัยทำการอธิบายถึงรายละเอียดของโครงการและสอบถามถึงความยินยอมในการให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยจะให้ผู้ให้ข้อมูลลงนามยินยอมเข้าร่วมโครงการวิจัย ผู้วิจัยจะสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหรือผู้ให้ข้อมูลสำคัญต่อเมื่อผู้ให้ข้อมูลหรือผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการบันทึกเสียงทุกครั้ง

การสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ผู้วิจัยทำการพูดคุย สนทนาอย่างเป็นกันเองกับผู้ให้ข้อมูลและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ผู้วิจัยจะไม่นำแนวคำถามสัมภาษณ์มาดูในแต่ละการสัมภาษณ์ เพื่อให้การสนทนาเป็นไปอย่างราบรื่นและไม่ให้ข้อมูลหรือผู้ให้ข้อมูลหรือข้อมูลสำคัญเกิดคำถามแล้วให้ผู้ให้ข้อมูลหรือผู้ให้ข้อมูลสำคัญตอบ แนวคำถามมีการเปลี่ยนแปลงและยืดหยุ่นในทุกการสัมภาษณ์เนื่องจากความแตกต่างของปัจจัยส่วนบุคคล บริบท การพูดคุยของผู้ให้ข้อมูลและผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่แตกต่างกันออกไปอย่างไรก็ตามยังคงตั้งอยู่บนฐานของวัตถุประสงค์ของการวิจัยและกรอบแนวคิดในการวิจัย ระหว่างการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหรือข้อมูลสำคัญเกิดความเข้าใจง่ายมากขึ้น ผู้วิจัยจะการจดบันทึกข้อมูลที่สำคัญจากการสัมภาษณ์ด้วยตัวเอง โดยทำการสรุปตามหัวข้อเรื่องจดยละเอียดเกี่ยวกับเนื้อหาข้อสังเกต อารมณ์ และท่าทางของผู้ให้ข้อมูลหรือผู้ให้ข้อมูลสำคัญเกิดอาการเบื่อ หรือไม่สนใจในการสนทนา ผู้วิจัยจะเปลี่ยนหัวข้อในการสนทนา ถ้ามถึงเหตุการณ์หรือเรื่องให้ผู้ให้ข้อมูลหรือผู้ให้ข้อมูลสำคัญสนใจ เพื่อเป็นการดึงความสนใจของผู้ให้ข้อมูลและผู้ให้ข้อมูลสำคัญกลับสู่การสัมภาษณ์ ในการสัมภาษณ์แต่ละครั้งจะใช้เวลาประมาณ 25-30 นาที ผู้ให้ข้อมูลและผู้ให้ข้อมูลสำคัญทุกรายให้ความร่วมมือในการสัมภาษณ์เป็นอย่างดี ซึ่งอาจมีอาการสับสนหรือไม่เข้าใจในข้อความในบางครั้ง แต่การสัมภาษณ์ก็ดำเนินไปได้อย่างราบรื่น ไม่มีผู้ให้ข้อมูลหรือผู้ให้ข้อมูลสำคัญรายใดขอยุติการสัมภาษณ์ขณะที่กำลังสัมภาษณ์

หลังจากทำการสัมภาษณ์เสร็จสิ้น ผู้วิจัยกล่าวขอบคุณและทำการนัดหมายการสัมภาษณ์ต่อเนื่อง แต่กรณีผู้ให้ข้อมูลหรือผู้ให้ข้อมูลสำคัญไม่สะดวกในการสัมภาษณ์มากกว่า

1 ครั้ง ผู้วิจัยจะขออนุญาตผู้ให้ข้อมูลหรือผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการโทรศัพท์ติดต่อสอบถามเพิ่มเติมหากข้อมูลที่ยังไม่ชัดเจน

4.4.4 โครงการวิจัยย่อยเรื่องที่ 4 เรื่อง การพัฒนารูปแบบค่านิยมอุดมการณ์ประชาธิปไตยของเยาวชนในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1) ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามจำนวน 400 ชุด ไปยังสถานศึกษากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ใน 4 จังหวัด คือ ขอนแก่น กาฬสินธุ์ ร้อยเอ็ด มหาสารคาม ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อขอเก็บรวบรวมข้อมูล

2) ผู้วิจัยตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถาม จำนวน 400 ชุด เพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

3) วิเคราะห์ความต้องการจำเป็น (Modified Priority Needs Index : PNI_{modified}) โดยการเรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย และไม่ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยรวมของค่า PNI นำข้อมูลที่ได้มาสังเคราะห์เป็นรูปแบบค่านิยมของคนไทยอุดมการณ์ประชาธิปไตยเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี(ใช้หลักธรรมสัปปุริสธรรม 7)

4.4.5 โครงการวิจัยย่อยเรื่องที่ 5 เรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาจตุภาคีรับความปกติใหม่ของเยาวชนศตวรรษที่ 21 ด้วยพุทธวิธี

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1) ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามจำนวน 148 ชุด ไปยังสถานศึกษากลุ่มจังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ใน 4 จังหวัด คือ ขอนแก่น กาฬสินธุ์ ร้อยเอ็ด มหาสารคามที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อขอเก็บรวบรวมข้อมูล

2) ผู้วิจัยตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามจำนวน 148 ชุด เพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

3) วิเคราะห์ความต้องการจำเป็น (Modified Priority Needs Index : PNI_{modified}) โดยการเรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย และไม่ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยรวมของค่า PNI นำข้อมูลที่ได้มาสังเคราะห์เป็นรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาจตุภาคีรับความปกติใหม่ของเยาวชนไทย ในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี

4.4.6 โครงการวิจัยย่อยเรื่องที่ 6 เรื่อง รูปแบบการพัฒนาการสอนภาษาไทยอ้างอัตลักษณ์ความเป็นไทยรับความปกติใหม่ระดับอุดมศึกษาศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี

1) การเก็บรวบรวมข้อมูลวัตถุประสงค์ข้อที่ 1

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1.1. จัดทำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลจาก มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ดและมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เพื่อขออนุญาตและขอความอนุเคราะห์จากผู้บริหารสถานศึกษา

1.2. ส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความร่วมมือและความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามส่งถึงผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างและส่งทางไปรษณีย์โดยขอความอนุเคราะห์ให้ตอบกลับภายใน 3 สัปดาห์หรือลงภาคสนามเก็บข้อมูลแบบสอบถามด้วยตนเอง

2) การเก็บรวบรวมข้อมูล วัตถุประสงค์ข้อที่ 2

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

2.1) ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้วิจัยติดต่อผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิด้วยตนเอง เพื่อแจ้งวัตถุประสงค์รายละเอียดของการวิจัยและขอทราบความสมัครใจในการแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะต่างๆ เกี่ยวกับการพัฒนาการสอนภาษาไทยอ้างอัตลักษณ์ความเป็นไทยรับความปกติใหม่ระดับอุดมศึกษา ศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักทฤษฎีตามหลักพหุสัจจะ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ตลอดจนข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับผู้เชี่ยวชาญ และผู้ทรงคุณวุฒิแต่ละท่านเพื่อคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญ และผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 20 คน

2.2. การใช้แบบสอบถาม

ในรอบที่ 1 ผู้วิจัยจัดส่งแบบสอบถามพร้อมคำชี้แจงประกอบคำถามให้ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อนำความคิดเห็นมาวิเคราะห์และสร้างแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ในด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการสอนภาษาไทยอ้างอัตลักษณ์ ความเป็นไทยรับความปกติใหม่ระดับอุดมศึกษาศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักทฤษฎีตามหลักพหุสัจจะ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง

ในรอบที่ 2 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นจากการแสดงความคิดเห็นตามทัศนะของผู้เชี่ยวชาญ และผู้ทรงคุณวุฒิจากรอบที่ 1 ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ และผู้ทรงคุณวุฒิตอบแบบสอบถามอีกครั้ง โดยนำส่งด้วยตนเอง จากนั้นผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ในรอบที่ 3 ผู้วิจัยจัดส่งแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่าที่มีรายละเอียดจากรอบที่ 2 ให้ผู้เชี่ยวชาญ และผู้ทรงคุณวุฒิชุดเดิมมาตอบแบบสอบถามอีกครั้ง โดยแสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของคำตอบจากผู้เชี่ยวชาญ และผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 20 คน เพื่อประกอบการพิจารณาในการตอบแบบสอบถามของผู้เชี่ยวชาญ และผู้ทรงคุณวุฒิอีกครั้ง

4.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

4.5.1 โครงการวิจัยย่อยเรื่องที่ 1 เรื่อง การพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันเพื่อลดปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจคนวัยนอร์มอลของคนไทยตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงในศตวรรษที่ 21 ด้วยพุทธรวิถี มีการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากพื้นฐาน จากแบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถาม ตลอดระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลแล้วนำเสนอข้อมูลด้วยการบรรยาย โดยใช้สถิติพื้นฐานในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.5.2 โครงการวิจัยย่อยเรื่องที่ 2 เรื่อง การพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมกระบวนการจตุภาคีในการป้องกันยาเสพติดของเยาวชนศตวรรษที่ 21 ด้วยพุทธรวิถี มีการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1) การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย โดยใช้เกณฑ์ที่ผู้วิจัยกำหนดมาตรวจให้คะแนนและนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติ โดยเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนการมีส่วนร่วมกระบวนการจตุภาคีในการป้องกันยาเสพติดของเยาวชนศตวรรษที่ 21 ด้วยพุทธรวิถี โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test for Dependent Samples) ว่าการมีส่วนร่วมกระบวนการจตุภาคีในการป้องกันยาเสพติดของเยาวชนศตวรรษที่ 21 ด้วยพุทธรวิถี แตกต่างกันหรือไม่

2) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2.1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และ ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2549)

2.2. สถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบคะแนนการมีส่วนร่วมกระบวนการจตุภาคีในการป้องกันยาเสพติดของเยาวชนศตวรรษที่ 21 ด้วยพุทธรวิถี ได้แก่ การทดสอบค่าที (t-test for Dependent Samples) (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2549)

4.5.3 โครงการวิจัยย่อยเรื่องที่ 3 เรื่อง การสื่อสารอย่างสันติเพื่อลดความรุนแรงของการใช้ภาษาของคนไทยในศตวรรษที่ 21 มีการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1) ระยะที่ 1 วิเคราะห์ปัญหาเพื่อลดความรุนแรงการใช้ภาษาของคนไทยในศตวรรษที่ 21 และวิเคราะห์ปัจจัยทางสังคมที่สัมพันธ์กับกลวิธีทางภาษาที่แสดงความรุนแรงของผู้ใช้เฟซบุ๊ก (Facebook) ในการแสดงความคิดเห็น

การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยในระยะที่ 1 นี้ ผู้วิจัยนำข้อมูลทั้งหมดมาจัดหมวดหมู่และบันทึกคะแนนแต่ละข้อแต่ละจังหวัดลงในแบบรหัส (Coding Form) หลังจากนั้นจึงนำไปวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อทดสอบสมมติฐานเชิงทฤษฎี

1.1. การวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Method) เพื่ออธิบายข้อมูลทั่วไปของตัวแปรอิสระของเยาวชน ข้อมูลสถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ความถี่ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

1.2. สถิติวิเคราะห์ เพื่อทดสอบสมมติฐานในการวิจัย ใช้การวิเคราะห์จำแนกประเภท (Discriminant Analysis) แบบเป็นขั้นตอน (Stepwise Method) และสหสัมพันธ์แคนนอนิกอล (Canonical Correlation Analysis) เพื่ออธิบายความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารอย่างสันติเพื่อลดความรุนแรงของการใช้ภาษาของคนไทยในศตวรรษที่ 21 โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 (Level of Significant .05)

2) ระยะเวลาที่ 2 สร้างนวัตกรรมกิจกรรมที่ใช้การสื่อสารอย่างสันติโดยใช้หลักทฤษฎีจิตวิทยาและอิทธิบาท 4 เพื่อลดความรุนแรงการใช้ภาษาของคนไทยในศตวรรษที่ 21

การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยในระยะเวลาที่ 1 ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อวิจารณ์และข้อเสนอแนะที่ได้จากการถอดข้อความว่าอยู่ในตัวแปรใด (ที่ได้จากการวิจัยระยะที่ 1) และนำมาจัดกลุ่ม (Grouping) จากนั้นก็ทำการสังเคราะห์กลุ่มการวิจารณ์และข้อเสนอแนะที่ได้จากการถอดข้อความ เพื่อนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลมาสร้างนวัตกรรมโครงสร้างภาษาที่ใช้การสื่อสารอย่างสันติเพื่อลดความรุนแรงการใช้ภาษาของคนไทยในศตวรรษที่ 21 โดยมีขั้นตอนดังนี้

2.1. นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการวิจัย ระยะที่ 1 วิเคราะห์กลวิธีทางภาษาที่เป็นปัญหาหรือการสื่อสารไม่สันติของคนไทยในศตวรรษที่ 21 ในการแสดงความคิดเห็น (Comment) ในเฟซบุ๊ก (Facebook) เพื่อใช้เป็นร่างในการพิจารณา

2.2. นำรูปแบบมาสร้างขึ้นมาระดมสมอง เพื่อวิพากษ์กลวิธีทางภาษาที่เป็นปัญหาหรือการสื่อสารไม่สันติของคนไทยในศตวรรษที่ 21 และให้คำแนะนำโดยการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshops) ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการ และผู้เกี่ยวข้องในการพัฒนาการมีส่วนร่วมภาคสื่อมวลชน จำนวน 10 คน ให้ร่วมกันวิพากษ์กลวิธีทางภาษาที่เป็นปัญหาหรือการสื่อสารไม่สันติของคนไทยในศตวรรษที่ 21 ในการแสดงความคิดเห็น (Comment) ในเฟซบุ๊ก (Facebook) และนำเสนอผลการประชุมกลุ่ม สรุป และอภิปรายผลทั้งหมด

4.5.4 โครงการวิจัยย่อยเรื่องที่ 4 เรื่อง การพัฒนารูปแบบการป้องกันแก้ไขปัญหาการทะเลาะวิวาทของเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยพุทธวิธี มีการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1) วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อสร้างและพัฒนารูปแบบการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทะเลาะวิวาทของเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยพุทธวิธี มีการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1.1. ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้รับจากแบบสอบถามปลายเปิดในรอบที่ 1 ของผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 20 ฉบับ มาวิเคราะห์โดยนำความคิดเห็นมาจำแนกจัดกลุ่ม รวบรวมเนื้อหาที่ใกล้เคียงกันมาไว้ในข้อเดียวกันเพื่อสร้างแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

1.2. ผู้วิจัยนำคำตอบจากการตอบแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับของผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิในรอบที่ 2 และรอบที่ 3 มาหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่อสรุปเป็นระดับของการพยากรณ์แต่ละข้อเป็นเกณฑ์ในการ

พิจารณาความสอดคล้องของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ และผู้ทรงคุณวุฒิ ถ้าค่าสถิติของแบบสอบถามในแต่ละข้ออยู่ในเกณฑ์ที่กำหนด ถือว่าสอดคล้องกัน ถ้าค่าสถิติค่าใดค่าหนึ่งอยู่นอกเกณฑ์ที่กำหนดหรือนอกเกณฑ์ทั้งสองค่า จะถือว่าไม่สอดคล้องกันและนำมาเสนอเป็นผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งนี้ผู้วิจัยคัดเลือกข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 5 อันดับแรก ในแต่ละตัวแปรมาอภิปรายผลการวิจัยโดยเลือกใช้สถิติในการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

1.3. การวิเคราะห์ข้อมูลใช้คอมพิวเตอร์ช่วยในการกระทำข้อมูลโดยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป เพื่อหาค่าสถิติต่าง ๆ ดังนี้

2) วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อประเมินประสิทธิภาพ และทดลองความสอดคล้องของรูปแบบการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทะเลาะวิวาทของเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยพุทธรวิธี มีการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

เป็นการการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณผู้วิจัยใช้ค่าสถิติพื้นฐานเพื่อเป็นข้อมูลในการเปรียบเทียบกับเป้าหมายหรือแสดงให้เห็นการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ซึ่งการวิเคราะห์ผู้วิจัยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ร้อยละค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การนำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางพร้อมบรรยายสรุปผลการวิจัย โดยใช้เกณฑ์แปลความหมายของค่าเฉลี่ยของ Best (1978, อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2545)

คะแนนเฉลี่ยอยู่ในช่วง 4.51 – 5.00 หมายถึง เหมาะสม/ปฏิบัติ ในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ยอยู่ในช่วง 3.51 – 4.50 หมายถึง เหมาะสม/ปฏิบัติ ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ยอยู่ในช่วง 2.51 – 3.50 หมายถึง เหมาะสม/ปฏิบัติ ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ยอยู่ในช่วง 1.51 – 2.50 หมายถึง เหมาะสม/ปฏิบัติ ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ยอยู่ในช่วง 1.00 – 1.50 หมายถึง เหมาะสม/ปฏิบัติ ในระดับน้อยที่สุด

และการใช้สถิติในการเปรียบเทียบก่อนและหลังการใช้รูปแบบการดำเนินชีวิตอย่างมีคุณภาพของผู้สูงอายุในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลางโดยใช้หลักจักรสี่ ใช้ค่าสถิติ t-test แบบ Dependent

4.5.5 โครงการวิจัยย่อยเรื่องที่ 5 เรื่อง การพัฒนารูปแบบสื่อปฏิสัมพันธ์ด้วยพุทธรวิธีเพื่อลดความก้าวร้าวของเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 มีการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 3 ระยะ ดังนี้

1) ระยะที่ 1 การศึกษาและสำรวจความก้าวร้าวของเยาวชนไทย
ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

2) ระยะที่ 2 การออกแบบและพัฒนารูปแบบสื่อปฏิสัมพันธ์ด้วยพุทธรวิธีเพื่อลดความก้าวร้าวของเยาวชนไทย

2.1) หาค่าประสิทธิภาพของ กระบวนการ (E1)/ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E2) ของสื่อประสม โดยการจัดการเรียนรู้ตามสถิติคะแนนที่ใช้สื่อบันทึกคะแนนระหว่างเรียนและทดสอบหลังการใช้สื่อเปรียบเทียบเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนด

2.2) ทดสอบค่าที (t-test) โดยการทดสอบความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน (Pre-test) และหลังเรียน (post-test)

3) ระยะที่ 3 การประเมินยืนยันรูปแบบสื่อปฏิสัมพันธ์ด้วยพุทธิวิธีเพื่อลดความก้าวร้าวของเยาวชนไทยสู่การเป็นบุคคลที่มีสมรรถนะในศตวรรษที่ 21

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับรูปแบบสื่อปฏิสัมพันธ์ด้วยพุทธิวิธีเพื่อลดความก้าวร้าวของเยาวชนไทยสู่การเป็นบุคคลที่มีสมรรถนะในศตวรรษที่ 21 ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา และสรุปความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุง

4.5.6 โครงการวิจัยย่อยเรื่องที่ 6 เรื่อง การเผยแผ่พุทธิวิธีเพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าวของคนไทยในศตวรรษที่ 21 มีการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1) การวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผล

การวิจัยครั้งนี้ใช้สถิติวิเคราะห์ข้อมูลทั้ง ตอนที่ 1 ตอนที่ 2 และตอนที่ 3 ดังนี้

1.1) นำแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมได้มาตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบ

1.2) นำแบบสอบถามตอนที่ 1 และ ตอนที่ 2 ที่มีความสมบูรณ์ของการตอบแล้วลงรหัสตามแบบการลงรหัส (Coding Form) แจกความถี่และคำนวณค่าร้อยละ

1.3) นำแบบสอบถามตอนที่ 2 ที่ลงรหัส (Coding Form) ให้คะแนนระดับความคิดเห็นแต่ละข้อดังนี้

มีระดับความคิดเห็นมากที่สุด	คะแนน	5	คะแนน
มีระดับความคิดเห็นมาก	คะแนน	4	คะแนน
มีระดับความคิดเห็นปานกลาง	คะแนน	3	คะแนน
มีระดับความคิดเห็นน้อย	คะแนน	2	คะแนน
มีระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด	คะแนน	1	คะแนน

2) การวัดค่าตัวแปร

นำคะแนนไปคำนวณหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และกำหนดเกณฑ์ในการแปลค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดเห็นพุทธิวิธีเพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าวของคนไทยในศตวรรษที่ 21 โดยใช้เกณฑ์การแปลผลดังนี้

ค่าเฉลี่ย	4.51 - 5.00	แปลความว่า	มีระดับความคิดเห็นมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.51 - 4.50	แปลความว่า	มีระดับความคิดเห็นมาก
ค่าเฉลี่ย	2.51 - 3.50	แปลความว่า	มีระดับความคิดเห็นปานกลาง

ค่าเฉลี่ย	1.51 – 2.50	แปลความว่า	มีระดับความคิดเห็นน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.50	แปลความว่า	มีระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด

3) การหาประสิทธิภาพ

3.1) การวิเคราะห์เชิงปริมาณ ใช้เกณฑ์ที่ผู้วิจัยกำหนดมาตรวจให้คะแนนและนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติ โดยเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมคุณธรรมจริยธรรมทั้งก่อนและหลังการใช้นวัตกรรมโดยใช้การทดสอบค่าที (t-test for Dependent Samples) ว่านักเรียนมีคะแนนพฤติกรรมคุณธรรมจริยธรรมก่อนและหลังการทดลองใช้นวัตกรรมแตกต่างกันหรือไม่

3.2) การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยเขียนบรรยายผลการใช้นวัตกรรมเชิงคุณภาพจากการสังเกตและการบันทึกข้อมูลภาคสนาม

3.3) การปรับปรุงแก้ไขนำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไข และให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบพิจารณาหาความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ได้ค่า 0.84

3.4) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

- สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และ ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
- สถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบคะแนนพฤติกรรมก่อนใช้พุทธวิธีและหลังการใช้พุทธวิธี ได้แก่ การทดสอบค่าที (t-test)

บทที่ 5

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

โครงการวิจัยชุดเรื่อง การบูรณาการจตุภาคีเพื่อลดปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจยุคนิวนอร์มอลของคนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธธรรม คณะผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบบูรณาการที่ใช้วิธีการวิจัยแบบ R&D (Research and Development) โดยโครงการวิจัยย่อยทั้งหมดเป็นการวิจัยแบบผสมผสาน(Mix Method Research) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณกับเชิงคุณภาพ โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัย คือ เพื่อศึกษาการบูรณาการจตุภาคีเพื่อลดปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจยุคนิวนอร์มอลของคนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธธรรม และเพื่อเป็นฐานข้อมูลจัดทำเสนอแนะเชิงนโยบายในการพัฒนาสังคมต่อหน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง จำนวน 6 เรื่อง คือ 1) การพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันเพื่อลดปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจยุคนิวนอร์มอลของคนไทยตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงในศตวรรษที่ 21 ด้วยพุทธวิธี 2) ผลสัมฤทธิ์การพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมกระบวนการจตุภาคีในการป้องกันยาเสพติดของเยาวชนศตวรรษที่ 21 ด้วยพุทธวิธี 3) การสร้างนวัตกรรมพุทธวิถีการพัฒนาจิตสำหรับผู้สูงอายุในศตวรรษที่ 21 4) การพัฒนารูปแบบค่านิยมอุดมการณ์ประชาธิปไตยของเยาวชนในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี 5) รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาจตุภาคีรับความปกติใหม่ของเยาวชนศตวรรษที่ 21 ด้วยพุทธวิธี และ 6) รูปแบบการพัฒนาการสอนภาษาไทยดำรงอัตลักษณ์ความเป็นไทยรับความปกติใหม่ระดับอุดมศึกษาศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธีซึ่งปรากฏผลการวิจัยในแต่ละเรื่อง ดังนี้

5.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1.1 โครงการวิจัยย่อยเรื่องที่ 1 เรื่อง การพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันเพื่อลดปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจยุคนิวนอร์มอลของคนไทยตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงในศตวรรษที่ 21 ด้วยพุทธวิธี

มีวัตถุประสงค์การวิจัย คือ 1) เพื่อศึกษารูปแบบการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจยุคนิวนอร์มอลของคนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี(ใช้หลักธรรมอิทธิบาท 4) 2) เพื่อสร้างรูปแบบการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจยุคนิวนอร์มอลของคนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี(ใช้หลักธรรมอิทธิบาท 4) 3) เพื่อนำเสนอคู่มือการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจยุคนิวนอร์มอลของคนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี(ใช้หลักธรรมอิทธิบาท 4) ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1) เพื่อศึกษารูปแบบการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจยุคนิว นอร์มอลของคนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี(ใช้หลักธรรมอริยบท 4)

ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของ รูปแบบการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจยุคนิว นอร์มอลของคนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วย หลักพุทธวิธี(ใช้หลักธรรมอริยบท 4) พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชาย จำนวน 112 คน คิด เป็นร้อยละ 36.01 เพศหญิง จำนวน 199 คน คิดเป็นร้อยละ 63.99 ปวช./ปวส. จำนวน 102 คน คิด เป็นร้อยละ 32.80 ปริญญาตรีจำนวน 138คน คิดเป็นร้อยละ 44.37 สูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 71 คน คิด เป็นร้อยละ 22.83

ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของรูปแบบ การเสริมสร้างภูมิคุ้มกันปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจยุคนิว นอร์มอลของคนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลัก พุทธวิธี(ใช้หลักธรรมอริยบท 4) พบว่า สภาพปัจจุบันของรูปแบบการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันปัญหา วิกฤตเศรษฐกิจยุคนิว นอร์มอลของคนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี(ใช้หลักธรรมอริยบท 4) โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.98$, S.D.=0.85) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านเทคโนโลยี ($\bar{X}=3.45$, S.D.=0.88) รองลงมา คือ ด้านเศรษฐกิจ ($\bar{X}=3.20$, S.D.=0.87) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านจิตใจ ($\bar{X}=2.71$, S.D.=0.80)

สภาพที่พึงประสงค์ของรูปแบบการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจยุคนิว นอร์ มอลของคนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี(ใช้หลักธรรมอริยบท 4) โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.00$, S.D.=0.73) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านเศรษฐกิจ($\bar{X}=4.20$, S.D.=0.48) รองลงมา คือ ด้านเทคโนโลยี($\bar{X}=4.11$, S.D.=0.72) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านจิตใจ($\bar{X}=3.79$, S.D.=0.78)

ความต้องการจำเป็นของรูปแบบการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจยุคนิว นอร์มอลของคนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี(ใช้หลักธรรมอริยบท 4) โดยรวมมีค่า $PNI_{modified}$ เท่ากับ .34 มีความต้องการจำเป็นโดยมีค่า $PNI_{modified}$ อยู่ระหว่าง 0.23-0.41 รายการ ความต้องการจำเป็นที่พบว่ามีค่า $PNI_{modified}$ มากกว่า .30 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านสังคม ($PNI_{modified}=0.41$) รองลงมา คือ ด้านจิตใจ ($PNI_{modified}=0.40$) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, ด้านเศรษฐกิจ ($PNI_{modified}=0.31$) ผู้วิจัยได้นำมาเรียงลำดับใหม่ตามค่า PNI ดังนี้

1. ด้านสังคม ($PNI_{modified}=0.41$)
2. ด้านจิตใจ ($PNI_{modified}=0.40$)
3. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ($PNI_{modified}=0.31$)
4. ด้านเศรษฐกิจ ($PNI_{modified}=0.31$)

ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของรูปแบบ การเสริมสร้างภูมิคุ้มกันปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจยุคนิว นอร์มอลของคนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลัก

พุทธรวิถี(ใช้หลักธรรมอิทธิบาท 4) ด้านจิตใจ พบว่า สภาพปัจจุบันของรูปแบบการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจยุคนิวนอร์มอลของคนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธรวิถี(ใช้หลักธรรมอิทธิบาท 4)ด้านจิตใจโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง($\bar{X}=2.71$, S.D.=0.80) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ การตระหนักในคุณธรรม รู้ผิดชอบชั่วดี ชื่อสัตย์สุจริต($\bar{X}=3.10$, S.D.=0.85) รองลงมา ได้แก่ มีความขยันหมั่นเพียร อดทน ไม่โลภ ไม่ตระหนี่ รู้จักแบ่งปันและรับผิดชอบในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม($\bar{X}=2.75$, S.D.=0.86) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ความเชื่อในความสามารถกำกับ และพึ่งพาตนเอง($\bar{X}=2.53$, S.D.=0.66)

สภาพที่พึงประสงค์ของรูปแบบการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจยุคนิวนอร์มอลของคนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธรวิถี(ใช้หลักธรรมอิทธิบาท 4) ด้านจิตใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก($\bar{X}=3.79$, S.D.=0.78) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การตระหนักในคุณธรรม รู้ผิดชอบชั่วดี ชื่อสัตย์สุจริต($\bar{X}=4.17$, S.D.=0.72) รองลงมาได้แก่ มีความขยันหมั่นเพียร อดทน ไม่โลภ ไม่ตระหนี่ รู้จักแบ่งปันและรับผิดชอบในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม($\bar{X}=3.80$, S.D.=0.84) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ความเชื่อในความสามารถกำกับ และพึ่งพาตนเอง($\bar{X}=3.66$, S.D.=0.71)

ความต้องการจำเป็นของรูปแบบการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจยุคนิวนอร์มอลของคนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธรวิถี(ใช้หลักธรรมอิทธิบาท 4) ด้านจิตใจมีความต้องการจำเป็นโดยมีค่า $PNI_{modified}$ อยู่ระหว่าง 0.35-0.45 รายการความต้องการจำเป็นที่พบว่ามีค่า $PNI_{modified}$ มากกว่า .30 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความเชื่อในความสามารถกำกับ และพึ่งพาตนเอง($PNI_{modified}=0.45$) รองลงมา คือ ความพยายามลงมือแก้ปัญหาที่เป็นการจัดการโดยตรงกับปัญหา($PNI_{modified}=0.43$) การสร้างความเชื่อมั่นในตนเองเชื่อในสิ่งที่ตั้งงามว่าเป็นสิ่งที่ถูกต้องและคิดอย่างสร้างสรรค์($PNI_{modified}=0.42$) ใช้สติปัญญาอย่างถูกต้องและเหมาะสมในการดำเนินชีวิต($PNI_{modified}=0.41$) มีความขยันหมั่นเพียร อดทน ไม่โลภ ไม่ตระหนี่ รู้จักแบ่งปันและรับผิดชอบในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม, การใช้ความคิดในการประเมินสถานการณ์ที่เป็นปัญหาที่เกิดการตอบสนองทางอารมณ์($PNI_{modified}=0.38$) การตระหนักในคุณธรรม รู้ผิดชอบชั่วดี ชื่อสัตย์สุจริต($PNI_{modified}=0.35$)

ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของรูปแบบการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจยุคนิวนอร์มอลของคนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธรวิถี(ใช้หลักธรรมอิทธิบาท 4)ด้านสังคมพบว่า สภาพปัจจุบันของรูปแบบการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจยุคนิวนอร์มอลของคนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธรวิถี(ใช้หลักธรรมอิทธิบาท 4)ด้านสังคมโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง($\bar{X}=2.80$, S.D.=0.80) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ การเอาใจเขามาเปรียบกันมุ่งร้ายทำลายกัน($\bar{X}=3.56$, S.D.=0.84) รองลงมา ได้แก่ มุ่งให้เกิดสังคมที่มี

ความสุขสงบ ประชาชนมีความเมตตาเอื้ออาทร ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน($\bar{X}=2.72$, S.D.=0.83) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ รู้จักแยกแยะผิดชอบชั่วดี ละอายที่จะทำความชั่ว เกรงกลัวต่อผลจากการกระทำที่ไม่ถูกต้อง($\bar{X}=2.45$, S.D.=0.88)

สภาพที่พึงประสงค์ของรูปแบบการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจยุคนิวนอร์มอลของคนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี(ใช้หลักธรรมอิทธิบาท 4) ด้านสังคมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.94$, S.D.=0.81) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การเอาใจเอาเปรียบกันมุ่งร้ายทำลายกัน ($\bar{X}=4.72$, S.D.=0.78) รองลงมาได้แก่ มุ่งให้เกิดสังคมที่มีความสุขสงบ ประชาชนมีความเมตตาเอื้ออาทร ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน($\bar{X}=3.84$, S.D.=0.84) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ รู้จักแยกแยะผิดชอบชั่วดี ละอายที่จะทำความชั่ว เกรงกลัวต่อผลจากการกระทำที่ไม่ถูกต้อง ($\bar{X}=3.55$, S.D.=0.90)

ความต้องการจำเป็นของรูปแบบการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจยุคนิวนอร์มอลของคนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี(ใช้หลักธรรมอิทธิบาท 4)ด้านสังคมมีความต้องการจำเป็นโดยมีค่า $PNI_{modified}$ อยู่ระหว่าง 0.33-0.48 รายการความต้องการจำเป็นที่พบว่ามีค่า $PNI_{modified}$ มากกว่า .30 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มุ่งให้เกิดความสามัคคีร่วมมือ เพื่อให้ทุกคนอยู่ร่วมกันได้โดย ปราศจากการเบียดเบียนกัน($PNI_{modified}=0.48$) รองลงมา คือ รู้จักแยกแยะผิดชอบชั่วดี ละอายที่จะทำความชั่ว เกรงกลัวต่อผลจากการกระทำที่ไม่ถูกต้อง ($PNI_{modified}=0.45$) มุ่งให้เกิดสังคมที่มีความสุขสงบ ประชาชนมีความเมตตาเอื้ออาทร ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ($PNI_{modified}=0.41$) การเอาใจเอาเปรียบกันมุ่งร้ายทำลายกัน ($PNI_{modified}=0.33$)

ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของรูปแบบการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจยุคนิวนอร์มอลของคนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี(ใช้หลักธรรมอิทธิบาท 4)ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมพบว่า สภาพปัจจุบันของรูปแบบการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจยุคนิวนอร์มอลของคนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี(ใช้หลักธรรมอิทธิบาท 4)ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง($\bar{X}=2.75$, S.D.=0.88) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่นต่างๆ ด้านเพราะการพัฒนาจะประสบผลสำเร็จได้ขึ้นอยู่กับความร่วมมือร่วมใจของประชาชน($\bar{X}=3.75$, S.D.=0.87) รองลงมา ได้แก่ การบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม($\bar{X}=3.19$, S.D.=0.94)ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ การเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาแม่น้ำลำคลองในการเก็บขยะกำจัดวัชพืชน้ำ($\bar{X}=2.38$, S.D.=0.91)

สภาพที่พึงประสงค์ของรูปแบบการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจยุคนิวนอร์มอลของคนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี(ใช้หลักธรรมอิทธิบาท 4)ด้านทรัพยากรธรรมชาติ

และสิ่งแวดล้อมโดยรวมอยู่ในระดับมาก($\bar{X}=3.96$, S.D.=0.88) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม($\bar{X}=4.62$, S.D.=0.91) รองลงมาได้แก่ ส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่นทุก ๆ ด้านเพราะการพัฒนาจะประสบผลสำเร็จได้ขึ้นอยู่กับความร่วมมือร่วมใจของประชาชน($\bar{X}=4.37$, S.D.=0.88) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ การเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาแม่น้ำลำคลองในการเก็บขยะกำจัดวัชพืชน้ำ($\bar{X}=3.66$, S.D.=0.91)

ความต้องการจำเป็นของรูปแบบการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจยุคนิวนอร์มอลของคนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี(ใช้หลักธรรมอิทธิบาท 4)ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีความต้องการจำเป็นโดยมีค่า $PNI_{modified}$ อยู่ระหว่าง 0.23-0.35 รายการความต้องการจำเป็นที่พบว่ามีค่า $PNI_{modified}$ มากกว่า .30 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาแม่น้ำลำคลองในการเก็บขยะกำจัดวัชพืชน้ำ ($PNI_{modified}=0.35$) รองลงมาคือ การชักชวนให้สมาชิกในครอบครัวเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาแหล่งน้ำเนื่องในวันสำคัญ ($PNI_{modified}=0.33$) สนับสนุนงบประมาณในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและควรส่งเสริมสนับสนุนให้มีการจัดตั้งกลุ่มอาสาสมัครพิทักษ์สิ่งแวดล้อม, ส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่นทุก ๆ ด้านเพราะการพัฒนาจะประสบผลสำเร็จได้ขึ้นอยู่กับความร่วมมือร่วมใจของประชาชน ($PNI_{modified}=0.32$) การบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ($PNI_{modified}=0.31$)

ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของรูปแบบการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจยุคนิวนอร์มอลของคนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี(ใช้หลักธรรมอิทธิบาท 4)ด้านเทคโนโลยีพบว่า สภาพปัจจุบันของรูปแบบการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจยุคนิวนอร์มอลของคนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี(ใช้หลักธรรมอิทธิบาท 4) ด้านเทคโนโลยีโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง($\bar{X}=3.45$, S.D.=0.88) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ เทคโนโลยีสามารถทำให้การปฏิบัติงานบรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมาย ($\bar{X}=3.90$, S.D.=0.89) รองลงมา ได้แก่ เทคโนโลยีสารสนเทศช่วยให้มีเวลาไปปฏิบัติงานด้านอื่น ๆ เพิ่มขึ้น ($\bar{X}=3.87$, S.D.=0.91)ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ การทำงานร่วมกับกับทุกคนในองค์กรผ่าน Google Doc สามารถทำงานร่วมกันได้ทันทีไม่ว่าจะอยู่ที่ไหน($\bar{X}=2.69$, S.D.=0.86)

สภาพที่พึงประสงค์ของรูปแบบการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจยุคนิวนอร์มอลของคนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี(ใช้หลักธรรมอิทธิบาท 4)ด้านเทคโนโลยีโดยรวมอยู่ในระดับมาก($\bar{X}=4.11$, S.D.=0.72) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การใช้ระบบสารสนเทศในการปฏิบัติงานจะทำให้การทำงานสะดวกและรวดเร็วขึ้น($\bar{X}=4.47$, S.D.=0.35) รองลงมาได้แก่ เทคโนโลยีสารสนเทศช่วยให้มีเวลาไปปฏิบัติงานด้านอื่น ๆ เพิ่มขึ้น($\bar{X}=4.22$, S.D.=0.72) ส่วนข้อที่มี

ค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ การทำงานร่วมกับกับทุกคนในองค์กรผ่าน Google Doc สามารถทำงานร่วมกันได้ทันทีไม่ว่าจะอยู่ที่ไหน ($\bar{X}=3.77$, S.D.=0.88)

ความต้องการจำเป็นของรูปแบบการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจยุคนิวนอร์มอลของคนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี(ใช้หลักธรรมอริยาบท 4)ด้านเทคโนโลยีมีความต้องการจำเป็นโดยมีค่า $PNI_{modified}$ อยู่ระหว่าง 0.08-0.42 รายการความต้องการจำเป็นที่พบว่ามีค่า $PNI_{modified}$ มากกว่า .30 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การทำงานพนักงานต้องปรับเปลี่ยนการทำงานโดยทำที่บ้านและใช้เทคโนโลยีในการสื่อสาร ($PNI_{modified}=0.42$) รองลงมา คือ การทำงานร่วมกับกับทุกคนในองค์กรผ่าน Google Doc สามารถทำงานร่วมกันได้ทันทีไม่ว่าจะอยู่ที่ไหน ($PNI_{modified}=0.40$) เห็นคุณค่าและตระหนักถึงความสำคัญของเทคโนโลยี ($PNI_{modified}=0.33$)

ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของรูปแบบการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจยุคนิวนอร์มอลของคนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี(ใช้หลักธรรมอริยาบท 4) ด้านเศรษฐกิจ พบว่า สภาพปัจจุบันของรูปแบบการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจยุคนิวนอร์มอลของคนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี(ใช้หลักธรรมอริยาบท 4)ด้านเศรษฐกิจโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง($\bar{X}=3.20$, S.D.=0.87) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ มีการระดมทุนทางสังคม เศรษฐกิจเพื่อพัฒนาชุมชน($\bar{X}=3.87$, S.D.=0.91) รองลงมา ได้แก่ ลดรายจ่ายในการทำเกษตรกรรม โดยใช้ปุ๋ยหมักธรรมชาติที่ได้ชุมชน($\bar{X}=3.59$, S.D.=0.86) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ มีการพัฒนาหมู่บ้านท่องเที่ยว หรือกลุ่ม OTOP ในหมู่บ้านที่มีศักยภาพ ($\bar{X}=2.52$, S.D.=0.90)

สภาพที่พึงประสงค์ของรูปแบบการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจยุคนิวนอร์มอลของคนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี(ใช้หลักธรรมอริยาบท 4) ด้านเศรษฐกิจโดยรวมอยู่ในระดับมาก($\bar{X}=4.20$, S.D.=0.48) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ มีการระดมทุนทางสังคม เศรษฐกิจเพื่อพัฒนาชุมชน($\bar{X}=4.43$, S.D.=0.41) รองลงมาได้แก่ ลดรายจ่ายในการทำเกษตรกรรมโดยใช้ปุ๋ยหมักธรรมชาติที่ได้ชุมชน($\bar{X}=4.41$, S.D.=0.29) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ มีการพัฒนาหมู่บ้านท่องเที่ยว หรือกลุ่ม OTOP ในหมู่บ้านที่มีศักยภาพ($\bar{X}=3.63$, S.D.=0.88)

ความต้องการจำเป็นของรูปแบบการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจยุคนิวนอร์มอลของคนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี(ใช้หลักธรรมอริยาบท 4) ด้านเศรษฐกิจมีความต้องการจำเป็นโดยมีค่า $PNI_{modified}$ อยู่ระหว่าง 0.14-0.44 รายการความต้องการจำเป็นที่พบว่ามีค่า $PNI_{modified}$ มากกว่า .30 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการพัฒนากลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต, มีการพัฒนาหมู่บ้านท่องเที่ยว หรือกลุ่ม OTOP ในหมู่บ้านที่มีศักยภาพ ($PNI_{modified}=0.44$) รองลงมา คือ เขียนรัฐรายรับ-รายจ่ายของตนเองโดยการจัดทำบัญชีครัวเรือน, มีการกำหนดทิศ

ทางการพัฒนาอาชีพและรายได้ของชุมชน ($PNI_{\text{modified}}=0.35$) มีการเพิ่มคุณภาพการผลิตของชุมชน บนพื้นฐานความรู้และเอกลักษณ์ของชุมชน ($PNI_{\text{modified}}=0.34$) ดำเนินชีวิตโดยยึดหลักทางสายกลาง รู้จักพอประมาณ ($PNI_{\text{modified}}=0.31$)

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อสร้างรูปแบบการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจยุค นวนอร์มอลของคนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี(ใช้หลักธรรมอริยาบท 4)

ผลการสนทนากลุ่มรูปแบบการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจยุคนวนอร์มอล ของคนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี(ใช้หลักธรรมอริยาบท 4) พบว่า ได้รูปแบบการ เสริมสร้างภูมิคุ้มกันปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจยุคนวนอร์มอลของคนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธ วิธี(ใช้หลักธรรมอริยาบท 4) จำนวน 4 กลยุทธ์ 22 ตัวชี้วัด รูปแบบการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันปัญหา วิกฤตเศรษฐกิจยุคนวนอร์มอลของคนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี(ใช้หลักธรรมอริยาบท 4) หลังการสนทนา

1. ด้านสังคม (วิริยะ)

1.1 มุ่งให้เกิดความสามัคคีร่วมมือ เพื่อให้ทุกคนอยู่ร่วมกันได้โดย ปราศจากการ เบียดเบียนกัน

1.2 รู้จักแยกแยะผิดชอบชั่วดี ละอายที่จะทำความชั่ว เกรงกลัวต่อผลจากการ กระทำที่ไม่ถูกต้อง

1.3 มุ่งให้เกิดสังคมที่มีความสุขสงบ ประชาชนมีความเมตตาเอื้ออาทร ช่วยเหลือซึ่ง กันและกัน

1.4 การเอาใจเอื้อเปรียบกันมุ่งร้ายทำลายกัน

2. ด้านจิตใจ (จิตตะ)

2.1 ความเชื่อในความสามารถกำกับ และพึ่งพาตนเอง

2.2 ความพยายามลงมือแก้ปัญหาที่เป็นการจัดการโดยตรงกับปัญหา

2.3 การสร้างความเชื่อมั่นในตนเองเชื่อในสิ่งที่ตั้งมาว่าเป็นสิ่งที่ถูกต้องและคิดอย่าง สร้างสรรค์

2.4 ใช้สติปัญญาอย่างถูกต้องและเหมาะสมในการดำเนินชีวิต

2.5 มีความขยันหมั่นเพียร อดทน ไม่วอกแวก ไม่ตระหนี่ รู้จักแบ่งปันและรับผิดชอบในการ อยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม

2.6 การใช้ความคิดในการประเมินสถานการณ์ที่เป็นปัญหาที่เกิดการตอบสนองทาง อารมณ์

3. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (วิมังสา)

3.1 การเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาแม่น้ำลำคลองในการเก็บขยะกำจัดวัชพืชน้ำ

- 3.2 การชักชวนให้สมาชิกในครอบครัวเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาแหล่งน้ำเนื่องในวันสำคัญ
- 3.3 สนับสนุนงบประมาณในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและควรส่งเสริมสนับสนุนให้มีการจัดตั้งกลุ่มอาสาสมัครพิทักษ์สิ่งแวดล้อม
- 3.4 ส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่นทุก ๆ ด้านเพราะการพัฒนาจะประสบผลสำเร็จได้ขึ้นอยู่กับความร่วมมือร่วมใจของประชาชน
- 3.5 การบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

4. ด้านเศรษฐกิจ (ฉันทะ)

- 4.1 มีการพัฒนากลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต
- 4.2 มีการพัฒนาหมู่บ้านท่องเที่ยว หรือกลุ่ม OTOP ในหมู่บ้านที่มีศักยภาพ
- 4.3 เขียนรู้รายรับ-รายจ่ายของตนเองโดยการจัดทำบัญชีครัวเรือน
- 4.4 มีการกำหนดทิศทางการพัฒนาอาชีพและรายได้ของชุมชน
- 4.5 มีการเพิ่มคุณภาพการผลิตของชุมชนบนพื้นฐานความรู้และเอกลักษณ์ของชุมชน
- 4.6 ดำเนินชีวิตโดยยึดหลักทางสายกลาง รู้จักพอประมาณ

ผลการศึกษาค้นคว้าความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจยุคนิวนอร์มอลของคนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิถี(ใช้หลักธรรมอิทธิบาท 4) ตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิพบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นสอดคล้องกันว่ารูปแบบการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจยุคนิวนอร์มอลของคนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิถี(ใช้หลักธรรมอิทธิบาท 4) ปรากฏว่า ทุกองค์ประกอบและทุกตัวบ่งชี้มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้

วัตถุประสงค์ข้อที่ 3) เพื่อนำเสนอคู่มือการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจยุคนิวนอร์มอลของคนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิถี(ใช้หลักธรรมอิทธิบาท 4)

จัดทำคู่มือคู่มือการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจยุคนิวนอร์มอลของคนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิถี(ใช้หลักธรรมอิทธิบาท 4)

ในการจัดทำคู่มือการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจยุคนิวนอร์มอลของคนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิถี(ใช้หลักธรรมอิทธิบาท 4) โดยการนำข้อมูลจากการศึกษาสภาพจากตอนที่ 1 เพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำคู่มือการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจยุคนิวนอร์มอลของคนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิถี(ใช้หลักธรรมอิทธิบาท 4) คู่มือฉบับนี้ประกอบด้วยส่วนประกอบต่างๆ และเนื้อหาสาระ ด้านรูปแบบและการใช้ภาษา ด้านการออกแบบด้านรูปแบบด้านประโยชน์ความเป็นไปได้จากการนำคู่มือไปใช้

เมื่อได้คู่มือการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจยุคนิวนอร์มอลของคนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิถี(ใช้หลักธรรมอิทธิบาท 4)ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดทำเนื้อหาสาระตามที่

ได้มีการปรับแก้ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญที่ได้ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา ผลการตรวจสอบคู่มือโดยให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) พิจารณาความเหมาะสม ความสอดคล้องและความสัมพันธ์ของส่วนต่างๆ ของเนื้อหาในคู่มือ วิเคราะห์ข้อมูล

ผลการศึกษาคำคิดเห็นความเหมาะสมของคู่มือการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจยุคนิวนอร์มอลของคนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิถี(ใช้หลักธรรมอิทธิบาท 4) พบว่า ผลการประเมินคู่มือโดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ประเมินความสอดคล้องของคู่มือการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจยุคนิวนอร์มอลของคนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิถี(ใช้หลักธรรมอิทธิบาท 4) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องของคู่มือ (IOC) นั้น พบว่า ความสอดคล้องของคู่มือ มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.80-1.00 แสดงว่าคู่มือมีความเหมาะสมและสอดคล้องสามารถนำไปใช้ได้

ผลการศึกษาระดับความเหมาะสมของคู่มือการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจยุคนิวนอร์มอลของคนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิถี(ใช้หลักธรรมอิทธิบาท 4) โดยรวมพบว่า ระดับความเหมาะสมของคู่มือการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจยุคนิวนอร์มอลของคนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิถี(ใช้หลักธรรมอิทธิบาท 4) โดยรวมอยู่ในระดับมาก($\bar{X} = 4.50$, S.D.=0.56) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านประโยชน์จากการนำคู่มือไปใช้($\bar{X} = 4.69$, S.D.=0.51) รองลงมา คือ ด้านรูปแบบและการใช้ภาษา($\bar{X} = 4.55$, S.D.=0.53) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านรูปเล่ม($\bar{X} = 4.38$, S.D.=0.62)

ผลการศึกษาระดับความเหมาะสมของคู่มือการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจยุคนิวนอร์มอลของคนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิถี(ใช้หลักธรรมอิทธิบาท 4) ด้านเนื้อหาพบว่า ระดับความเหมาะสมของคู่มือการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจยุคนิวนอร์มอลของคนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิถี(ใช้หลักธรรมอิทธิบาท 4) ด้านเนื้อหา โดยรวมอยู่ในระดับมาก($\bar{X} = 4.48$, S.D.=0.55) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ความชัดเจนในการอธิบายเนื้อหา ($\bar{X} = 4.58$, S.D.=0.56) รองลงมา คือ เนื้อหาสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของคู่มือ($\bar{X} = 4.54$, S.D.=0.56) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การเรียบเรียงเนื้อหาที่เข้าใจง่าย($\bar{X} = 4.29$, S.D.=0.65)

ผลการศึกษาระดับความเหมาะสมของคู่มือการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจยุคนิวนอร์มอลของคนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิถี(ใช้หลักธรรมอิทธิบาท 4) ด้านรูปแบบและการใช้ภาษาพบว่า ระดับความเหมาะสมของระดับความเหมาะสมของคู่มือการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจยุคนิวนอร์มอลของคนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิถี(ใช้หลักธรรมอิทธิบาท 4) ด้านรูปแบบและการใช้ภาษาโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด($\bar{X} = 4.55$, S.D.=0.53) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การจัดวางองค์ประกอบเหมาะสม($\bar{X} = 4.67$, S.D.=0.56) รองลงมา คือ มีความชัดเจนของภาพ

และความเหมาะสมของภาษา($\bar{X} = 4.54$, S.D.=0.46) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การใช้ภาษา ถูกต้องเหมาะสมตามหลักวิชาการ($\bar{X} = 4.49$, S.D.=0.55)

ผลการศึกษาระดับความเหมาะสมของคู่มือการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันปัญหาวิกฤต เศรษฐกิจยุคนิวนอร์มอลของคนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี(ใช้หลักธรรมอิทธิบาท 4) ด้านการออกแบบ พบว่า ระดับความเหมาะสมของคู่มือการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจยุคนิวนอร์มอลของคนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี(ใช้หลักธรรมอิทธิบาท 4) ด้านการออกแบบโดยรวมอยู่ในระดับมาก($\bar{X} = 4.43$, S.D.=0.61) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ความเหมาะสมของภาพประกอบ($\bar{X} = 4.49$, S.D.=0.61) รองลงมา คือ ความเหมาะสมของขนาดตัวอักษร($\bar{X} = 4.42$, S.D.=0.62) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ความชัดเจนของภาพประกอบ($\bar{X} = 4.38$, S.D.=0.61)

ผลการศึกษาระดับความเหมาะสมของคู่มือการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันปัญหาวิกฤต เศรษฐกิจยุคนิวนอร์มอลของคนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี(ใช้หลักธรรมอิทธิบาท 4) ด้านรูปแบบพบว่า ระดับความเหมาะสมของคู่มือการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจยุคนิวนอร์มอลของคนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี(ใช้หลักธรรมอิทธิบาท 4) ด้านรูปแบบ โดยรวมอยู่ในระดับมาก($\bar{X} = 4.38$, S.D.=0.62) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ความเหมาะสมของขนาดเล่ม($\bar{X} = 4.39$, S.D.=0.64) รองลงมา คือ รูปแบบของคู่มือดึงดูดความสนใจ($\bar{X} = 4.37$, S.D.=0.62)

ผลการศึกษาระดับความเหมาะสมของคู่มือการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันปัญหาวิกฤต เศรษฐกิจยุคนิวนอร์มอลของคนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี(ใช้หลักธรรมอิทธิบาท 4)ด้านประโยชน์จากการนำคู่มือไปใช้พบว่า ระดับความเหมาะสมของคู่มือการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจยุคนิวนอร์มอลของคนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี(ใช้หลักธรรมอิทธิบาท 4) ด้านประโยชน์จากการนำคู่มือไปใช้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก($\bar{X} = 4.69$, S.D.=0.51) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การดำเนินการตามคู่มือมีความชัดเจนและผลที่ได้จากการกำหนดการตามคู่มือแต่ละขั้นตอนมีประโยชน์สำหรับสถานศึกษา($\bar{X} = 4.76$, S.D.=0.45) รองลงมา คือ การนำคู่มือไปใช้จะทำให้สถานศึกษามีความมั่นใจในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา($\bar{X} = 4.71$, S.D.=0.50) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การดำเนินงานตามคู่มือมีประโยชน์ต่อฝ่ายการบริหารกิจการนักเรียน($\bar{X} = 4.60$, S.D.=0.62)

ผลการศึกษาระดับความเหมาะสมของคู่มือการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันปัญหาวิกฤต เศรษฐกิจยุคนิวนอร์มอลของคนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี(ใช้หลักธรรมอิทธิบาท 4)ด้านความเป็นไปได้พบว่า ระดับความเหมาะสมของคู่มือเพื่อการพัฒนาแบบค่านิยมของคนไทยอุดมการณ์ประชาธิปไตยเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี(ใช้หลักธรรมสัปปุริสธรรม 7) ด้านความเป็นไปได้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก($\bar{X} = 4.49$, S.D.=0.54) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ คู่มือสามารถนำไปใช้ในสถานศึกษาได้จริง โดยเนื้อหาสาระและประโยชน์ซึ่งสามารถนำไปประยุกต์ได้

(\bar{X} =4.58, S.D.=0.45) รองลงมา คือ มีความเป็นไปได้ที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะนำคู่มือไปใช้(\bar{X} =4.50, S.D.=0.59) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ คู่มือนี้สามารถยอมรับได้ (\bar{X} =4.38, S.D.=0.55)

ในการจัดทำคู่มือคู่มือการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจคุณนิวนอร์มอลของคนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี(ใช้หลักธรรมอิทธิบาท 4)โดยการนำข้อมูลจากการศึกษาสภาพจากตอนที่ 1 เพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำคู่มือการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจคุณนิวนอร์มอลของคนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี(ใช้หลักธรรมอิทธิบาท 4)คู่มือฉบับนี้ประกอบด้วยส่วนประกอบต่างๆ และเนื้อหาสาระ ด้านรูปแบบและการใช้ภาษา ด้านการออกแบบ ด้านรูปแบบด้านประโยชน์ความเป็นไปได้จากการนำคู่มือไปใช้

5.1.2 โครงการวิจัยย่อยเรื่องที่ 2 เรื่อง ผลสัมฤทธิ์การพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมกระบวนการจตุภาคีในการป้องกันยาเสพติดของเยาวชนศตวรรษที่ 21 ด้วยพุทธวิธี

โดยมีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมกระบวนการจตุภาคีในการป้องกันยาเสพติดของเด็กและเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี 2) เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องการพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมกระบวนการจตุภาคีในการป้องกันยาเสพติดของเด็กและเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี ซึ่งในบทนี้ผู้วิจัยจะนำเสนอเป็น 3 ตอน ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมกระบวนการจตุภาคีในการป้องกันยาเสพติดของเด็กและเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับระดับความเหมาะสมและการปฏิบัติ การพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมกระบวนการจตุภาคีในการป้องกันยาเสพติดของเด็กและเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธีผลรวมรายด้านตามความเห็นผู้บริหาร นักเรียน นิสิต นักศึกษา บุคลากรสถาบันการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญ หน่วยงานภาครัฐและเอกชน ชุมชน และประชาชน ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลางพบว่า ด้านการป้องกัน ในภาพรวมอยู่ในระดับมากค่าเฉลี่ย 3.54 ประเด็นที่ 2 รองลงมาคือ ด้านหลักพุทธวิธีไตรสิกขา ศีล สมาธิ ปัญญา ค่าเฉลี่ย 3.41 รองลงมาคือ ด้านการปราบปราม ค่าเฉลี่ย 3.29 รองลงมาคือ ด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ค่าเฉลี่ย 3.18 ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับระดับความเหมาะสมและการปฏิบัติ การพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมกระบวนการจตุภาคีในการป้องกันยาเสพติดของเด็กและเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี ตามความเห็นผู้บริหาร นักเรียน นิสิต นักศึกษา บุคลากรสถาบันการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญ หน่วยงานภาครัฐและเอกชน ชุมชน และประชาชน ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ด้านการป้องกันพบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมากค่าเฉลี่ย 3.54 ประเด็นที่มีค่าความ ถิ่น้อยที่สุด คือ การมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเวทีชาวบ้านในเรื่องการป้องกัน

การแพร่ระบาดของยาเสพติด ค่าเฉลี่ย 3.45 รองลงมาคือ การมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินการป้องกันยาเสพติด ค่าเฉลี่ย 3.48 ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับระดับความเหมาะสมด้านการปราบปราม การพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมกระบวนการจตุภาคีในการป้องกันยาเสพติดของเด็กและเยาวชนไทย ในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี ตามความเห็นของผู้บริหาร นักเรียน นิสิต นักศึกษา บุคลากร สถาบันการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญ หน่วยงานภาครัฐและเอกชน ชุมชน และประชาชน ด้านการปราบปรามพบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางประเด็นที่มีค่าความถี่น้อยที่สุด คือ การมีส่วนร่วมกับเจ้าหน้าที่ (ตำรวจ ฝ่ายปกครอง) ในการจับกุมผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ค่าเฉลี่ย 3.04 รองลงมาคือการมีส่วนร่วมปรึกษาหารือกับเจ้าหน้าที่ (ตำรวจ ฝ่ายปกครอง) ในการปราบปรามยาเสพติด ค่าเฉลี่ย 3.20 ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับระดับความเหมาะสมด้านด้านการบำบัดรักษา และฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด การพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมกระบวนการจตุภาคีในการป้องกันยาเสพติดของเด็กและเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี ตามความเห็นของผู้บริหาร นักเรียน นิสิต นักศึกษา บุคลากรสถาบันการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญ หน่วยงานภาครัฐและเอกชน ชุมชน และประชาชน ด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.18 ประเด็นที่มีค่าความถี่น้อยที่สุด คือ การมีส่วนร่วมในการประสานเจ้าหน้าที่ผู้นำผู้ติดยาเสพติดเข้ารับการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ ค่าเฉลี่ย 3.09 รองลงมา คือ การมีส่วนร่วมในการติดตามตรวจสอบผู้ที่ผ่านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดว่ายังมีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติดอีกหรือไม่ ค่าเฉลี่ย 3.10 ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับระดับความเหมาะสมด้านการพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมกระบวนการจตุภาคีในการป้องกันยาเสพติดของเด็กและเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี ตามความเห็นของผู้บริหาร นักเรียน นิสิต นักศึกษา บุคลากรสถาบันการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญ หน่วยงานภาครัฐและเอกชน ชุมชน และประชาชน ด้านหลักพุทธวิธีไตรสิกขา ศีล สมาธิ ปัญญา พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางที่สุด ค่าเฉลี่ย 3.41 ประเด็นที่มีค่าความถี่น้อยที่สุด คือด้านสมาธิการมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อให้เยาวชนได้เรียนรู้และเข้าใจเกี่ยวกับสภาวะอารมณ์ เพื่อพัฒนาจิตใจไม่ให้หวั่นไหว ต่อสิ่งเร้าที่เข้ามากระทบจิตใจเป็นการสร้างความเพียงที่ก่อให้เกิดอารมณ์ที่นำไปสู่พฤติกรรมการติดยาเสพติดค่าเฉลี่ย 3.35 รองลงมาคือด้านปัญญา การมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อให้เยาวชนได้เรียนรู้ทักษะในการคิดวิเคราะห์ และตัดสินใจแก้ปัญหาพฤติกรรมอันไม่พึงประสงค์ จะส่งผลต่อวิถีการดำเนินชีวิต และนำไปสู่การเลิกพฤติกรรมต่อการติดยาเสพติดในอนาคต ค่าเฉลี่ย 3.38 ตามลำดับ

2. ผลสำรวจความคิดเห็นในเรื่อง การพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมกระบวนการจตุภาคีในการป้องกันยาเสพติดของเด็กและเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี ในประเด็นหลัก 4 ด้าน คือ ด้านการป้องกัน ด้านการปราบปราม ด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดและการบูรณาการหลักพุทธวิธีตามหลักไตรสิกขา ศีล สมาธิ ปัญญา

ผู้วิจัยได้สำรวจความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 20 รูป/คน เป็นแบบสอบถามรอบที่ 1 จากทั้งหมด 3 รอบในเทคนิคเดลฟาย (Delphi techniques) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นหลังจากได้สำรวจสภาพปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมกระบวนการจตุภาคีในการป้องกันยาเสพติดของเด็กและเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี และมุ่งสำรวจความคิดเห็นในเรื่อง การพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมกระบวนการจตุภาคีในการป้องกันยาเสพติดของเด็กและเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี ในประเด็นหลัก 4 ด้าน คือ ด้านการป้องกัน ด้านการปราบปราม และด้านพุทธวิธีหลักไตรสิกขา ศีล สมาธิ ปัญญา ซึ่งข้อมูลที่ได้ผู้วิจัยจะนำมาจัดหมวดหมู่แล้วสร้างเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับในรอบที่ 2 ตามขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามในเทคนิคเดลฟาย (Delphi techniques) ต่อไป

3. ผลสำรวจความคิดเห็นเพื่อตรวจสอบความสอดคล้องในเรื่องการพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมกระบวนการจตุภาคีในการป้องกันยาเสพติดของเด็กและเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธีในประเด็น หลัก 4 ด้าน คือ ด้านการป้องกัน ด้านการปราบปราม ด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด และ 4) การบูรณาการหลักพุทธวิธีตามหลักไตรสิกขา ศีล สมาธิ ปัญญา ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ระดับความเหมาะสมในเรื่องการพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมกระบวนการจตุภาคีในการป้องกันยาเสพติดของเด็กและเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธีหลักไตรสิกขา ศีล สมาธิ ปัญญาพบว่า ทุกประเด็นมีความเหมาะสมทุกด้าน เมื่อพิจารณารายด้าน จะเห็นว่า ด้านการป้องกันมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุดค่าเฉลี่ย 3.54 รองลงมาคือ ด้านหลักพุทธวิธี ไตรสิกขา ศีล สมาธิ ปัญญาที่ระดับค่าเฉลี่ย 3.41 รองลงมาคือด้านการปราบปราม ค่าเฉลี่ย 3.29 และด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ค่าเฉลี่ย 3.18 ตามลำดับ

ระดับความเหมาะสมในเรื่องการพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมกระบวนการจตุภาคีในการป้องกันยาเสพติดของเด็กและเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี ด้านการป้องกันพบว่า ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิเห็นว่ามีเหมาะสม ภาพรวมในระดับน้อย ค่าเฉลี่ย 2.44 และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ความรู้ด้านโทษพิษภัยและการป้องกันปัญหาเสพติดในโรงเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด 2.65 รองลงมา คือ ชมรมกิจกรรมโครงการและนิทรรศการเพื่อการป้องกันปัญหาเสพติดในโรงเรียน และชุมชน ค่าเฉลี่ย 2.60 และการบรรยายหรือกิจกรรมด้านการป้องกัน

ปัญหาเสพติดโดยวิทยากรภายนอก และอาจารย์สอนสอดแทรกความรู้ด้านการป้องกันปัญหาเสพติดในวิชาต่างๆ ค่าเฉลี่ย 2.45 ตามลำดับ

ระดับความเหมาะสมในเรื่องการพัฒนารูปแบบวิธีการป้องกันแก้ไขปัญหาเสพติดในกลุ่มเด็กและเยาวชน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือด้านการปราบปราม พบว่า ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิเห็นว่ามีความเหมาะสม ภาพรวมในระดับน้อย ค่าเฉลี่ย 2.22 และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การมีส่วนร่วมในการแจ้งข่าวสารข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งมั่วสุมของวัยรุ่นในหมู่บ้านให้เจ้าหน้าที่ค่าเฉลี่ย 2.45 รองลงมา คือ การมีส่วนร่วมในการร่วมตั้งจุดตรวจสกัดยาเสพติดในหมู่บ้าน ค่าเฉลี่ย 2.30 และการมีส่วนร่วมในการฝึกอบรมตามโครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในการป้องกันแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมโครงการหมู่บ้าน/ชุมชนต่อต้านยาเสพติด (พลังแผ่นดิน) การมีส่วนร่วมปรึกษาหารือกับเจ้าหน้าที่ (ตำรวจ ฝ่ายปกครอง) ในการปราบปรามยาเสพติดการมีส่วนร่วมในการติดตามสืบสวนหาข่าวเกี่ยวกับคนแปลกหน้าที่เข้ามาในหมู่บ้านซึ่งอาจเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ค่าเฉลี่ย 2.20 ตามลำดับ

ระดับความเหมาะสมในเรื่องการพัฒนารูปแบบวิธีการป้องกันแก้ไขปัญหาเสพติดในกลุ่มเด็กและเยาวชน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พบว่า ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิเห็นว่ามีความเหมาะสม ภาพรวมในระดับน้อย ค่าเฉลี่ย 2.22 และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การมีแนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนในการแก้ไขปัญหาเสพติด ค่าเฉลี่ย 2.50 รองลงมาคือ การมีส่วนร่วมสำรวจข้อมูลผู้ติดยาเสพติดในหมู่บ้าน ค่าเฉลี่ย 2.35 และการมีส่วนร่วมในการชักชวนแนะนำให้ผู้ติดยาเสพติดเข้ารับการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ ค่าเฉลี่ย 2.25 ตามลำดับ

ระดับความเหมาะสมในเรื่องการพัฒนารูปแบบวิธีการป้องกันแก้ไขปัญหาเสพติดในกลุ่มเด็กและเยาวชน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือด้านหลักพุทธวิธี ไตรสิกขา ศีล สมาธิ ปัญญา พบว่า ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิเห็นว่ามีความเหมาะสม ภาพรวมในระดับน้อย ค่าเฉลี่ย 2.42 และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ กิจกรรมด้านศีล การมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อให้เยาวชนได้เรียนรู้ในการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขด้วยการสร้างมนุษยสัมพันธ์ที่เกิดจากการติดยาเสพติด ด้วยกาย วาจา ใจ และเห็นคุณค่าของผู้อื่น ค่าเฉลี่ย 2.75 รองลงมาคือ กิจกรรมด้านสมาธิ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อให้เยาวชนได้เรียนรู้และเข้าใจเกี่ยวกับสภาวะอารมณ์ เพื่อพัฒนาจิตใจไม่ให้หวั่นไหว ต่อสิ่งเร้าที่เข้ามากระทบจิตใจเป็นการสร้างความเพียงที่เกิคมอารมณ์ที่นำไปสู่พฤติกรรมการติดยาเสพติด และกิจกรรมด้านปัญญา การมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อให้เยาวชนได้เรียนรู้ทักษะในการคิดวิเคราะห์ และตัดสินใจแก้ปัญหาพฤติกรรมอันไม่พึงประสงค์จะส่งผลกระทบต่อวิถีการดำเนินชีวิต และนำไปสู่การเลิกพฤติกรรมต่อการติดยาเสพติดในอนาคต ค่าเฉลี่ย 2.25 ตามลำดับ

5.1.3 โครงการวิจัยย่อยเรื่องที่ 3 เรื่อง การสร้างนวัตกรรมพุทธรูปวิถีการพัฒนาจิตสำหรับผู้สูงอายุในศตวรรษที่ 21

มีวัตถุประสงค์การวิจัย คือ 1) เพื่อศึกษาหลักธรรมในการสร้างนวัตกรรมพุทธรูปวิถีการพัฒนาจิตในศตวรรษที่ 21 2) เพื่อศึกษากระบวนการการสร้างนวัตกรรมพุทธรูปวิถีการพัฒนาจิตผู้สูงอายุในศตวรรษที่ 21 3) เพื่อเสนอรูปแบบการสร้างนวัตกรรมพุทธรูปวิถีการพัฒนาจิตผู้สูงอายุในศตวรรษที่ 21 ซึ่งมีผลการวิจัย ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า ผู้ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 22 และเพศหญิงจำนวน 234 คน คิดเป็นร้อยละ 78

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุพบว่า ผู้ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุ 70-79 ปี จำนวน 148 คน คิดเป็นร้อยละ 49.3 รองลงมา มีอายุระหว่าง 60-69 ปี จำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 38 และอายุ 80 ปีขึ้นไป จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 6.7

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุดพบว่า ผู้ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน 173 คน คิดเป็นร้อยละ 57.7 รองลงมา คือมีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาจำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 23.7 และมีการศึกษาระดับปริญญาตรี ขึ้นไปจำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 15.3 ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอาชีพพบว่า ผู้ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอาชีพ จำนวน 159 คนคิดเป็นร้อยละ 46.5 รองลงมา คือ อาชีพค้าขาย จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 26.3 และมีอาชีพธุรกิจส่วนตัว 33 คน คิดเป็นร้อยละ 11 ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการสร้างนวัตกรรมพุทธรูปวิถีการพัฒนาจิตผู้สูงอายุในศตวรรษที่ 21 โดยรวมและรายด้าน พบว่า การสร้างนวัตกรรมพุทธรูปวิถีการพัฒนาจิตผู้สูงอายุในศตวรรษที่ 21 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านพัฒนาจิตด้วยปัญญา ($\bar{X}=4.43$) รองลงมา คือ ด้านพัฒนาจิตด้วยศีลและด้านพัฒนาจิตด้วยสมาธิ ($\bar{X}=4.36$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านเมตตา ด้านผลที่ได้จากการพัฒนาจิต ($\bar{X}=4.12$) ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการสร้างนวัตกรรมพุทธรูปวิถีการพัฒนาจิตผู้สูงอายุในศตวรรษที่ 21 ด้านพัฒนาจิตด้วยศีล พบว่า การสร้างนวัตกรรมพุทธรูปวิถีการพัฒนาจิตผู้สูงอายุในศตวรรษที่ 21 ด้านพัฒนาจิตด้วยศีล โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อที่ 5 ที่ว่า ละเว้นการพูดปด พูดส่อเสียด พูดเพื่อเจ้า ($\bar{X}=4.39$) รองลงมา คือ ข้อที่ 7 และ 9 ที่ว่า ไม่ใช่เครื่องสำอางน้ำหอมเวลาปฏิบัติธรรม และ ไม่นอนที่นอนสูงเกิน

ใช้ที่นอนตามที่กำหนดในการปฏิบัติธรรม($\bar{X} = 4.38$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อที่ 2 ที่ว่า ละเว้นการฆ่าสัตว์ เป็นนิจ($\bar{X} = 3.32$)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการสร้างนวัตกรรมพุทธวิถีการพัฒนาคิดผู้สูงอายุในศตวรรษที่ 21 ด้านพัฒนาคิดด้วยสมาธิ พบว่า การสร้างนวัตกรรมพุทธวิถีการพัฒนาคิดผู้สูงอายุในศตวรรษที่ 21 ด้านพัฒนาคิดด้วยสมาธิ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ปรากฏว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อที่ 10 ที่ว่า ส่งเสริมให้คนในสังคมแก้ไขข้อบกพร่องด้วยวิธีการที่เหมาะสม($\bar{X} = 4.40$) รองลงมา คือ ข้อที่ 4 ที่ว่า ใช้ரியบทธการนั่งสมาธิ แบบต่างๆ($\bar{X} = 4.39$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อที่ 6 และข้อที่ 7 ที่ว่า มีพระพี่เลี้ยงแนะนำในการทำสมาธิที่ถูกต้องและมีการประเมินรูปแบบการทำสมาธิ แล้วเอากลับมาปรับปรุง($\bar{X} = 4.34$)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการสร้างนวัตกรรมพุทธวิถีการพัฒนาคิดผู้สูงอายุในศตวรรษที่ 21 ด้านพัฒนาคิดด้วยปัญญาพบว่า การสร้างนวัตกรรมพุทธวิถีการพัฒนาคิดผู้สูงอายุในศตวรรษที่ 21 ด้านพัฒนาคิดด้วยปัญญา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ปรากฏว่า อยู่ในระดับมากทั้งหมด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อที่ 2 ที่ว่า เป็นมิตรกับทุกคนที่มีปฏิบัติธรรมเพื่อเสริมสร้างความรู้ให้เกิดปัญญา ($\bar{X} = 4.46$) รองลงมา คือ ข้อที่ 9 ที่ว่า นำเอาความรู้ที่ได้มาแนะนำถ่ายทอดให้เพื่อนปฏิบัติตาม ($\bar{X} = 4.45$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อที่ 1 ที่ว่า ได้ใช้หลักธรรมอภุศลกรรมบถในการเจริญปัญญา ($\bar{X} = 4.39$)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการสร้างนวัตกรรมพุทธวิถีการพัฒนาคิดผู้สูงอายุในศตวรรษที่ 21 ด้านผลที่ได้จากการพัฒนาคิด พบว่า การสร้างนวัตกรรมพุทธวิถีการพัฒนาคิดผู้สูงอายุในศตวรรษที่ 21 ด้านผลที่ได้จากการพัฒนาคิด โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ปรากฏว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อที่ 1 ที่ว่าสามารถรู้เท่าทันกิเลส ตัณหา อุปทานได้($\bar{X} = 4.44$) รองลงมา คือข้อที่ 2 ที่ว่าสามารถรู้เท่าทันกิเลส ตัณหา อุปทานได้($\bar{X} = 4.43$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อที่ 6 ที่ว่าไม่ยินดีหรือยินร้ายจนควบคุมตัวเองไม่ได้($\bar{X} = 4.04$)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการสร้างนวัตกรรมพุทธวิถีการพัฒนาคิดผู้สูงอายุในศตวรรษที่ 21 โดยรวม จำแนกตามเพศ พบว่า ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อการสร้างนวัตกรรมพุทธวิถีการพัฒนาคิดผู้สูงอายุในศตวรรษที่ 21 โดยรวม จำแนกตามเพศ โดยรวมอยู่ในระดับมาก

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีการสร้างนวัตกรรมพุทธวิถีการพัฒนาคิดผู้สูงอายุในศตวรรษที่ 21 โดยรวม จำแนกตามเพศ พบว่า ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อการสร้างนวัตกรรมพุทธวิถีการพัฒนาคิดผู้สูงอายุในศตวรรษที่ 21 จำแนกตามเพศ โดยรวมทั้งสี่ด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

การสร้างนวัตกรรมพุทธรูปวิถีการพัฒนาคิดผู้สูงอายุในศตวรรษที่ 21 จำแนกตามอาชีพ ด้านผลที่ได้จากการพัฒนาคิด พบว่า ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อการสร้างนวัตกรรมพุทธรูปวิถีการพัฒนาคิดผู้สูงอายุในศตวรรษที่ 21 จำแนกตามอาชีพ ด้านผลที่ได้จากการพัฒนาคิด อยู่ในระดับมาก

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีการสร้างนวัตกรรมพุทธรูปวิถีการพัฒนาคิดผู้สูงอายุในศตวรรษที่ 21 จำแนกอาชีพ ด้านผลที่ได้จากการพัฒนาคิด พบว่า ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อการสร้างนวัตกรรมพุทธรูปวิถีการพัฒนาคิดผู้สูงอายุในศตวรรษที่ 21 จำแนกตามอาชีพ ด้านผลที่ได้จากการพัฒนาคิด ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

5.1.4 โครงการวิจัยย่อยเรื่องที่ 4 เรื่อง การพัฒนารูปแบบค่านิยมอุดมการณ์ประชาธิปไตยของเยาวชนในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธรูป

มีวัตถุประสงค์การวิจัย คือ 1) เพื่อศึกษาค่านิยมของคนไทยอุดมการณ์ประชาธิปไตยเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธรูป (ใช้หลักธรรมสัปติสธรรม 7) 2) เพื่อสร้างรูปแบบค่านิยมของคนไทยอุดมการณ์ประชาธิปไตยเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธรูป (ใช้หลักธรรมสัปติสธรรม 7) 3) เพื่อนำเสนอคู่มือการพัฒนารูปแบบค่านิยมของคนไทยอุดมการณ์ประชาธิปไตยเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธรูป (ใช้หลักธรรมสัปติสธรรม 7) ซึ่งมีผลการวิจัย ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการกร่างรูปแบบค่านิยมของคนไทยอุดมการณ์ประชาธิปไตยเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธรูป (ใช้หลักธรรมสัปติสธรรม 7) การวิจัยเอกสาร (Documentary Research) เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยการศึกษาวิเคราะห์และสังเคราะห์แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีเอกสารและผลงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย 6 ประการ ได้แก่

- 1) อำนาจเป็นของประชาชน
- 2) สิทธิมนุษยชน
- 3) การใช้เหตุผลและขันติธรรม
- 4) การปกครองโดยเสียงส่วนใหญ่
- 5) ฉันทานุมัติ
- 6) กระบวนการประชาธิปไตย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินความเหมาะสม ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาขององค์ประกอบรูปแบบค่านิยมของคนไทยอุดมการณ์ประชาธิปไตยเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธรูป (ใช้หลักธรรมสัปติสธรรม 7) พบว่า ในภาพรวมผลประเมินความเหมาะสม

ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ขององค์ประกอบรูปแบบค่านิยมของคนไทยอุดมการณ์ประชาธิปไตย เยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี(ใช้หลักธรรมสัปปุริสธรรม 7) พบว่า มีความเหมาะสม ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาในระดับร้อยละ 90 เมื่อพิจารณาด้านที่มีความเหมาะสม ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาในระดับร้อยละ 100 ได้แก่ ด้านอำนาจเป็นของประชาชน, ด้านกระบวนการประชาธิปไตย ส่วนด้านที่มีความเหมาะสม เที่ยงตรงเชิงเนื้อหาในระดับร้อยละ 80 ได้แก่ ด้านสิทธิมนุษยชน, ด้านการใช้เหตุผลและขันติธรรม, ด้านการปกครองโดยเสียงส่วนใหญ่, ด้านฉันทานุมัติ โดยผู้ทรงคุณวุฒิมีข้อเสนอแนะให้ปรับนิยามศัพท์ทุกตัวแปร

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชาย จำนวน 292 คน คิดเป็นร้อยละ 73.00 เพศหญิง จำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 27.00 มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวส. จำนวน 167 คน คิดเป็นร้อยละ 41.75 ปริญญาตรี จำนวน 171 คน คิดเป็นร้อยละ 42.75 มัธยมศึกษาตอนต้น/ปวช.จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 15.50

สภาพปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของรูปแบบค่านิยมของคนไทย อุดมการณ์ประชาธิปไตยเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี(ใช้หลักธรรมสัปปุริสธรรม 7) พบว่า สภาพปัจจุบันของรูปแบบค่านิยมของคนไทยอุดมการณ์ประชาธิปไตยเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี(ใช้หลักธรรมสัปปุริสธรรม 7)โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง($\bar{X}=3.08$, S.D.=0.79) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการใช้เหตุผลและขันติธรรม($\bar{X}=3.39$, S.D.=0.65) รองลงมา คือ ด้านอำนาจเป็นของประชาชน($\bar{X}=3.17$, S.D.=0.84) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านกระบวนการประชาธิปไตย($\bar{X}=2.74$, S.D.=0.87)

สภาพที่พึงประสงค์ของรูปแบบค่านิยมของคนไทยอุดมการณ์ประชาธิปไตยเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี(ใช้หลักธรรมสัปปุริสธรรม 7) โดยรวมอยู่ในระดับมาก($\bar{X}=3.95$, S.D.=0.72) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการใช้เหตุผลและขันติธรรม($\bar{X}=4.12$, S.D.=0.67) รองลงมา คือ ด้านอำนาจเป็นของประชาชน($\bar{X}=4.09$, S.D.=0.70) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านสิทธิมนุษยชน($\bar{X}=3.79$, S.D.=0.80)

ความต้องการจำเป็นของรูปแบบค่านิยมของคนไทยอุดมการณ์ประชาธิปไตยเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี(ใช้หลักธรรมสัปปุริสธรรม 7) มีความต้องการจำเป็นโดยมีค่า $PNI_{modified}$ อยู่ระหว่าง 0.40-0.20 รายการความต้องการจำเป็นที่พบว่า มีค่า $PNI_{modified}$ มากกว่า .30 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ด้านกระบวนการประชาธิปไตย ($PNI_{modified}=0.40$) รองลงมา คือ ด้านฉันทานุมัติ ($PNI_{modified}=0.37$)

ผู้วิจัยได้นำผล $PNI_{modified}$ มาเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นดังนี้

- 1) ด้านกระบวนการประชาธิปไตย

2) ด้านฉันทานุมัติ

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้องค์ประกอบของรูปแบบค่านิยมของคนไทยอุดมการณ์ประชาธิปไตยเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิถี(ใช้หลักธรรมสัปปุริสธรรม 7) ทั้ง 6 ด้านเนื่องจากได้ผ่านพิจารณาคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญมาแล้ว 1. ด้านกระบวนการประชาธิปไตย 2. ด้านฉันทานุมัติ 3. ด้านอำนาจเป็นของประชาชน 4. ด้านการปกครองโดยเสียงส่วนใหญ่ 5. ด้านการใช้เหตุผลและขันติธรรม 6. ด้านสิทธิมนุษยชน

สภาพปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของรูปแบบค่านิยมของคนไทยอุดมการณ์ประชาธิปไตยเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิถี(ใช้หลักธรรมสัปปุริสธรรม 7) ด้านอำนาจเป็นของประชาชนพบว่า สภาพปัจจุบันของรูปแบบค่านิยมของคนไทยอุดมการณ์ประชาธิปไตยเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิถี(ใช้หลักธรรมสัปปุริสธรรม 7)ด้านอำนาจเป็นของประชาชนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง($\bar{X}=3.17$, S.D.=0.84) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ อำนาจอธิปไตยถือเป็นอำนาจสูงสุดของประชาชนอันเป็นหัวใจของประชาธิปไตย($\bar{X}=3.86$, S.D.=0.67) รองลงมา คือ ประชาธิปไตยต้องคำนึงถึงเสียงส่วนใหญ่ของประชาชนทั้งนี้เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ส่วนรวมมากที่สุด($\bar{X}=3.45$, S.D.=0.99) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การใช้อำนาจในการตัดสินใจเด็ดขาด รวดเร็วมีความจำเป็นในการแก้ไขปัญหาบ้านเมืองในปัจจุบัน($\bar{X}=2.75$, S.D.=0.71)

สภาพที่พึงประสงค์ของรูปแบบค่านิยมของคนไทยอุดมการณ์ประชาธิปไตยเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิถี(ใช้หลักธรรมสัปปุริสธรรม 7)ด้านอำนาจเป็นของประชาชนโดยรวมอยู่ในระดับมาก($\bar{X}=4.09$, S.D.=0.70) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การใช้อำนาจในการตัดสินใจเด็ดขาด รวดเร็วมีความจำเป็นในการแก้ไขปัญหาบ้านเมืองในปัจจุบัน($\bar{X}=4.39$, S.D.=0.64) รองลงมา คือ การเลือกตั้งที่บริสุทธิ์ยุติธรรมทำให้ได้ผู้แทนที่ถูกต้องตามแนวคิดของประชาธิปไตย($\bar{X}=4.21$, S.D.=0.65) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ รัฐบาลที่มีการบริหารประเทศที่โปร่งใส ตรวจสอบได้เป็นสิ่งสำคัญในระบอบประชาธิปไตย($\bar{X}=3.86$, S.D.=0.86)

ความต้องการจำเป็นของรูปแบบค่านิยมของคนไทยอุดมการณ์ประชาธิปไตยเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิถี(ใช้หลักธรรมสัปปุริสธรรม 7)ด้านอำนาจเป็นของประชาชนมีความต้องการจำเป็นโดยมีค่า PNI_{modified} อยู่ระหว่าง 0.60-0.08 รายการความต้องการจำเป็นที่พบว่ามีค่า PNI_{modified} มากกว่า .30 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การใช้อำนาจในการตัดสินใจเด็ดขาด รวดเร็วมีความจำเป็นในการแก้ไขปัญหาบ้านเมืองในปัจจุบัน ($PNI_{\text{modified}}=0.60$) รองลงมา คือ นักการเมืองไทยจะมีนายทุนเป็นผู้อุปถัมภ์ถือว่าไม่ใช่เรื่องที่เสียหายต่อระบอบประชาธิปไตย ($PNI_{\text{modified}}=0.41$) และหลักเสรีภาพนั้นเป็นการที่บุคคลกระทำสิ่งใดก็ได้ที่เหมาะสมกับตนเองและ คำนึงว่าจะกระทบหรือละเมิดผู้อื่น($PNI_{\text{modified}}=0.40$) ตามลำดับ

ผู้วิจัยได้นำผล PNI_{modified} มาเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นอย่างนี้

- 1) การใช้อำนาจในการตัดสินใจเด็ดขาด รวดเร็วมีความจำเป็นในการแก้ไขปัญหาบ้านเมืองในปัจจุบัน
- 2) นักการเมืองไทยจะมีนายทุนเป็นผู้อุปถัมภ์ถือว่าไม่ใช่เรื่องที่เสียหายต่อระบอบประชาธิปไตย
- 3) หลักเสรีภาพนั้นเป็นการที่บุคคลกระทำการสิ่งใดก็ได้ที่เหมาะสมกับตนเองและคำนึงว่าจะกระทบหรือละเมิดผู้อื่น

สภาพปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของรูปแบบค่านิยมของคนไทยอุดมการณ์ประชาธิปไตยเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี(ใช้หลักธรรมสัปปุริสธรรม 7) ด้านสิทธิมนุษยชน พบว่า สภาพปัจจุบันของรูปแบบค่านิยมของคนไทยอุดมการณ์ประชาธิปไตยเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี(ใช้หลักธรรมสัปปุริสธรรม 7) ด้านสิทธิมนุษยชนอยู่ในระดับปานกลาง($\bar{X}=3.16$, $S.D.=0.76$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เยาวชนไทยมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะเพื่อประโยชน์ต่อการดำรงชีวิต($\bar{X}=3.90$, $S.D.=0.68$) รองลงมา เยาวชนไทยมีสิทธิได้รับความคุ้มครองโดยรัฐ($\bar{X}=3.40$, $S.D.=0.85$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ เยาวชนไทยมีสิทธิที่ได้รับการคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หรือตามกฎหมายไทยหรือสนธิสัญญาที่ประเทศไทยเป็นภาคี($\bar{X}=2.29$, $S.D.=0.80$)

สภาพที่พึงประสงค์ของรูปแบบค่านิยมของคนไทยอุดมการณ์ประชาธิปไตยเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี(ใช้หลักธรรมสัปปุริสธรรม 7) ด้านสิทธิมนุษยชนอยู่ในระดับมาก($\bar{X}=3.79$, $S.D.=0.80$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เยาวชนไทยมีสิทธิได้รับความคุ้มครองโดยรัฐ($\bar{X}=4.11$, $S.D.=0.64$) รองลงมา คือ เยาวชนไทยมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะเพื่อประโยชน์ต่อการดำรงชีวิต($\bar{X}=4.09$, $S.D.=0.68$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ เยาวชนไทยมีสิทธิที่ได้รับการคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หรือตามกฎหมายไทยหรือสนธิสัญญาที่ประเทศไทยเป็นภาคี($\bar{X}=3.08$, $S.D.=1.22$)

ความต้องการจำเป็นของรูปแบบค่านิยมของคนไทยอุดมการณ์ประชาธิปไตยเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี(ใช้หลักธรรมสัปปุริสธรรม 7)ด้านสิทธิมนุษยชนมีความต้องการจำเป็นโดยมีค่า PNI_{modified} อยู่ระหว่าง 0.34-0.05 รายการความต้องการจำเป็นที่พบว่ามีค่า PNI_{modified} มากกว่า .30 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า เยาวชนไทยมีสิทธิที่ได้รับการคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หรือตามกฎหมายไทยหรือสนธิสัญญาที่ประเทศไทยเป็นภาคี, เยาวชนไทยมีสิทธิได้รับความช่วยเหลือจากรัฐ ($PNI_{\text{modified}}=0.34$)

ผู้วิจัยได้นำผล PNI_{modified} มาเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นอย่างนี้

1) เยาวชนไทยมีสิทธิที่ได้รับการคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หรือตามกฎหมายไทยหรือสนธิสัญญาที่ประเทศไทยเป็นภาคี

2) เยาวชนไทยมีสิทธิได้รับความช่วยเหลือจากรัฐ

สภาพปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของรูปแบบค่านิยมของคนไทยอุดมการณ์ประชาธิปไตยเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธรวิถี(ใช้หลักธรรมสัปปุริสธรรม 7) ด้านการใช้เหตุผลและขันติธรรม พบว่า สภาพปัจจุบันของรูปแบบค่านิยมของคนไทยอุดมการณ์ประชาธิปไตยเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธรวิถี(ใช้หลักธรรมสัปปุริสธรรม 7)ด้านการใช้เหตุผลและขันติธรรมอยู่ในระดับปานกลาง($\bar{X}=3.39$, S.D.=0.65) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เยาวชนไทยสามารถที่จะรับยับยั้งเหตุแห่งทุกข์ต่างๆ ไปได้ ทั้งทำจิตใจให้สบาย คือสบายดี เหมือนอย่างไม่ได้ถูกกระทบกระทั่งอะไรด้วยกายวาจา($\bar{X}=3.98$, S.D.=0.71) รองลงมา คือ เยาวชนไทยคำนึงถึงความสำเร็จจากการใช้เหตุผลและขันติธรรมเพื่อวางเป้าหมายของชีวิตให้ชัดเจนและดำเนินกิจกรรมไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้($\bar{X}=3.94$, S.D.=0.69) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ เยาวชนไทยมีความอดทนต่อทุกขเวทนาที่เกิดจากความเจ็บไข้ได้ป่วย($\bar{X}=2.99$, S.D.=0.66)

สภาพที่พึงประสงค์ของรูปแบบค่านิยมของคนไทยอุดมการณ์ประชาธิปไตยเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธรวิถี(ใช้หลักธรรมสัปปุริสธรรม 7) ด้านการใช้เหตุผลและขันติธรรมอยู่ในระดับมาก($\bar{X}=4.12$, S.D.=0.69) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เยาวชนไทยคำนึงถึงความสำเร็จจากการใช้เหตุผลและขันติธรรมเพื่อวางเป้าหมายของชีวิตให้ชัดเจนและดำเนินกิจกรรมไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้($\bar{X}=4.29$, S.D.=0.60) รองลงมา คือ เยาวชนไทยมีความตระหนักในกระบวนการใช้เหตุผลและขันติธรรมที่ต้องใช้ความอดทนในการพัฒนาตนเองอย่างสูง($\bar{X}=4.22$, S.D.=0.69) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ เยาวชนไทยมีความอดทนต่อทุกขเวทนาที่เกิดจากความเจ็บไข้ได้ป่วย($\bar{X}=3.99$, S.D.=0.62)

ความต้องการจำเป็นของรูปแบบค่านิยมของคนไทยอุดมการณ์ประชาธิปไตยเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธรวิถี(ใช้หลักธรรมสัปปุริสธรรม 7)ด้านการใช้เหตุผลและขันติธรรมมีความต้องการจำเป็นโดยมีค่า PNI_{modified} อยู่ระหว่าง 0.40-0.04 รายการความต้องการจำเป็นที่พบว่ามีค่า PNI_{modified} มากกว่า .30 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเยาวชนไทยมีความตระหนักในกระบวนการใช้เหตุผลและขันติธรรมที่ต้องใช้ความอดทนในการพัฒนาตนเองอย่างสูง ($PNI_{\text{modified}}=0.40$) เยาวชนไทยมีความอดทนต่อความทุกข์ยากจากการทำงาน($PNI_{\text{modified}}=0.36$) เยาวชนไทยมีความอดทนต่อทุกขเวทนาที่เกิดจากความเจ็บไข้ได้ป่วย($PNI_{\text{modified}}=0.33$)

ผู้วิจัยได้นำผล PNI_{modified} มาเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นดังนี้

1) เยาวชนไทยมีความตระหนักในกระบวนการใช้เหตุผลและขันติธรรมที่ต้องใช้ความอดทนในการพัฒนาตนเองอย่างสูง

2) เยาวชนไทยมีความอดทนต่อความทุกข์ยากจากการทำงาน

3) เยาวชนไทยมีความอดทนต่อทุกขเวทนาที่เกิดจากความเจ็บไข้ได้ป่วย

สภาพปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของรูปแบบค่านิยมของคนไทยอุดมการณ์ประชาธิปไตยเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิถี(ใช้หลักธรรมสัปปุริสธรรม 7) ด้านการปกครองโดยเสียงส่วนใหญ่ พบว่า สภาพปัจจุบันของรูปแบบค่านิยมของคนไทยอุดมการณ์ประชาธิปไตยเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิถี(ใช้หลักธรรมสัปปุริสธรรม 7)ด้านการปกครองโดยเสียงส่วนใหญ่ อยู่ในระดับปานกลาง($\bar{X}=3.15$, S.D.=0.79) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ยึดหลักการดำเนินการเป็นรูปธรรม เช่น การลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ได้รับคะแนนสูงสุดจะเป็นผู้ที่ได้รับเลือก หรือในการออกเสียงประชามติ($\bar{X}=3.56$, S.D.=0.72) รองลงมา คือ ปฏิบัติตามกฎหมายของบ้านเมืองอย่างสม่ำเสมอ และช่วยทำให้กฎหมายของบ้านเมืองมีความศักดิ์สิทธิ์($\bar{X}=3.04$, S.D.=0.75) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การจะตัดสินใจใดๆ ต้องเกิดจากการปรึกษาหารือของสมาชิกในกลุ่มเป็นการปกครองโดยประชาชนส่วนใหญ่จึงให้ความสำคัญกับหลักการเสียงข้างมาก($\bar{X}=2.57$, S.D.=0.82)

สภาพที่พึงประสงค์ของรูปแบบค่านิยมของคนไทยอุดมการณ์ประชาธิปไตยเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิถี(ใช้หลักธรรมสัปปุริสธรรม 7) ด้านการปกครองโดยเสียงส่วนใหญ่ อยู่ในระดับมาก($\bar{X}=3.91$, S.D.=0.72) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การจะตัดสินใจใดๆ ต้องเกิดจากการปรึกษาหารือของสมาชิกในกลุ่มเป็นการปกครองโดยประชาชนส่วนใหญ่จึงให้ความสำคัญกับหลักการเสียงข้างมาก($\bar{X}=4.01$, S.D.=0.68) รองลงมา คือ ปฏิบัติตามกฎหมายของบ้านเมืองอย่างสม่ำเสมอ และช่วยทำให้กฎหมายของบ้านเมืองมีความศักดิ์สิทธิ์($\bar{X}=4.01$, S.D.=0.70) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ยอมรับการแก้ไขปัญหาคความขัดแย้งด้วยสันติวิธี ไม่นิยมความรุนแรง($\bar{X}=3.80$, S.D.=0.73)

ความต้องการจำเป็นของรูปแบบค่านิยมของคนไทยอุดมการณ์ประชาธิปไตยเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิถี(ใช้หลักธรรมสัปปุริสธรรม 7) ด้านการปกครองโดยเสียงส่วนใหญ่ มีความต้องการจำเป็นโดยมีค่า PNI_{modified} อยู่ระหว่าง 0.56-0.11 รายการความต้องการจำเป็นที่พบว่ามีค่า PNI_{modified} มากกว่า .30 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อการจะตัดสินใจใดๆ ต้องเกิดจากการปรึกษาหารือของสมาชิกในกลุ่มเป็นการปกครองโดยประชาชนส่วนใหญ่จึงให้ความสำคัญกับหลักการเสียงข้างมาก ($PNI_{\text{modified}}=0.56$) เคารพเหตุผลมากกว่าบุคคลการที่ประชาชนในมติของประชาชนส่วนใหญ่เป็นหลักในการทำงาน($PNI_{\text{modified}}=0.48$) ความรับผิดชอบต่อส่วนรวม ซึ่งเกิดขึ้นจากความรู้สึกของคนในสังคมว่าตนเป็นเจ้าของประเทศ และประเทศเป็นของคนทุกคน($PNI_{\text{modified}}=0.38$) ปฏิบัติตามกฎหมายของบ้านเมืองอย่างสม่ำเสมอ และช่วยทำให้กฎหมายของบ้านเมืองมีความศักดิ์สิทธิ์($PNI_{\text{modified}}=0.32$)

ผู้วิจัยได้นำผล $PNI_{modified}$ มาเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นดังนี้

- 1) การจะตัดสินใจใดๆ ต้องเกิดจากการปรึกษาหารือของสมาชิกในกลุ่มเป็นการปกครองโดยประชาชนส่วนใหญ่จึงให้ความสำคัญกับหลักการเสียงข้างมาก
- 2) เคารพเหตุผลมากกว่าบุคคลการที่ประชาชนใช้มติของประชาชนส่วนใหญ่เป็นหลักในการทำงาน
- 3) ความรับผิดชอบต่อส่วนรวม ซึ่งเกิดขึ้นจากความรู้สึกของคนในสังคมว่า ตนเป็นเจ้าของประเทศ และประเทศเป็นของคนทุกคน
- 4) ปฏิบัติตามกฎหมายของบ้านเมืองอย่างสม่ำเสมอ และช่วยทำให้กฎหมายของบ้านเมืองมีความศักดิ์สิทธิ์

สภาพปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของรูปแบบค่านิยมของคนไทยอุดมการณ์ประชาธิปไตยเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี(ใช้หลักธรรมสัปปุริสธรรม 7)ด้านฉันทานุมัติพบว่า สภาพปัจจุบันของรูปแบบค่านิยมของคนไทยอุดมการณ์ประชาธิปไตยเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี(ใช้หลักธรรมสัปปุริสธรรม 7) ด้านฉันทานุมัติอยู่ในระดับปานกลาง($\bar{X}=2.88$, S.D.=0.85) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ อำนาจอันชอบธรรมในการปกครองของรัฐบาลเกิดจากความยินยอมเป็นแนวคิดเกี่ยวกับสิทธิเสรีภาพ($\bar{X}=3.19$, S.D.=0.86) รองลงมา คือ การมาร่วมตัวกันเกิดเป็นสังคมได้ร่วมกันทำสัญญาหรือที่เรียกว่าสัญญาประชาคม เพื่อเป็นข้อตกลงร่วมกันในการจัดตั้งสังคมและผู้ปกครองขึ้นมา($\bar{X}=2.91$, S.D.=0.81) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การป้องกันสิทธิเสรีภาพของมนุษย์โดยรัฐนั้นต้องมาจากการยินยอมของคนในสังคม เพื่อให้รัฐบาลมาทำหน้าที่ในการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ($\bar{X}=2.54$, S.D.=0.90)

สภาพที่พึงประสงค์ของรูปแบบค่านิยมของคนไทยอุดมการณ์ประชาธิปไตยเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี(ใช้หลักธรรมสัปปุริสธรรม 7) ด้านฉันทานุมัติ อยู่ในระดับมาก($\bar{X}=3.94$, S.D.=0.64) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ อำนาจอันชอบธรรมในการปกครองของรัฐบาลเกิดจากความยินยอมเป็นแนวคิดเกี่ยวกับสิทธิเสรีภาพ($\bar{X}=4.06$, S.D.=0.59) รองลงมา คือ ผู้ที่มีความสนใจทางการเมืองมาก มีแนวโน้มที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองมากกว่าผู้ที่ไม่สนใจทางการเมือง($\bar{X}=4.02$, S.D.=0.68) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การป้องกันสิทธิเสรีภาพของมนุษย์โดยรัฐนั้นต้องมาจากการยินยอมของคนในสังคม เพื่อให้รัฐบาลมาทำหน้าที่ในการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ($\bar{X}=3.68$, S.D.=0.71)

ความต้องการจำเป็นของรูปแบบค่านิยมของคนไทยอุดมการณ์ประชาธิปไตยเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี(ใช้หลักธรรมสัปปุริสธรรม 7)ด้านฉันทานุมัติ มีความต้องการจำเป็นโดยมีค่า $PNI_{modified}$ อยู่ระหว่าง 0.45-0.27 รายการความต้องการจำเป็นที่พบว่ามีค่า $PNI_{modified}$

มากกว่า .30 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อการป้องกันสิทธิเสรีภาพของมนุษย์โดยรัฐนั้นต้องมาจากการยินยอมของคนในสังคม เพื่อให้รัฐบาลมาทำหน้าที่ในการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ($PNI_{modified}=0.45$) ผู้ที่มีความสนใจทางการเมืองมาก มีแนวโน้มที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองมากกว่าผู้ที่ไม่สนใจทางการเมือง($PNI_{modified}=0.40$) การมารวมตัวกันเกิดเป็นสังคมได้ร่วมกันทำสัญญาหรือที่เรียกว่าสัญญาประชาคม เพื่อเป็นข้อตกลงร่วมกันในการจัดตั้งสังคมและผู้ปกครองขึ้นมา($PNI_{modified}=0.37$)

ผู้วิจัยได้นำผล $PNI_{modified}$ มาเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นดังนี้

- 1) การป้องกันสิทธิเสรีภาพของมนุษย์โดยรัฐนั้นต้องมาจากการยินยอมของคนในสังคม เพื่อให้รัฐบาลมาทำหน้าที่ในการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ
- 2) ผู้ที่มีความสนใจทางการเมืองมาก มีแนวโน้มที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองมากกว่าผู้ที่ไม่สนใจทางการเมือง
- 3) การมารวมตัวกันเกิดเป็นสังคมได้ร่วมกันทำสัญญาหรือที่เรียกว่าสัญญาประชาคม เพื่อเป็นข้อตกลงร่วมกันในการจัดตั้งสังคมและผู้ปกครองขึ้นมา

สภาพปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของรูปแบบค่านิยมของคนไทยอุดมการณ์ประชาธิปไตยเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิถี(ใช้หลักธรรมสัปปริสธรรม 7) ด้านกระบวนการประชาธิปไตย พบว่า สภาพปัจจุบันของรูปแบบค่านิยมของคนไทยอุดมการณ์ประชาธิปไตยเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิถี(ใช้หลักธรรมสัปปริสธรรม 7) ด้านกระบวนการประชาธิปไตยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.74$, $S.D.=0.87$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ท่านเข้าใจว่าอำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชน คืออำนาจสูงสุดในการตัดสินใจเป็นของประชาชนทุกคนไม่เฉพาะกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง ($\bar{X}=2.91$, $S.D.=0.78$) รองลงมา คือ ประชาชนมีสิทธิและเสรีภาพในการดำเนินชีวิตโดยอยู่ภายใต้ขอบเขตที่กฎหมายกำหนด ($\bar{X}=2.73$, $S.D.=0.94$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ท่านเข้าใจว่าประชาชนในสังคมมีความเสมอภาคและเท่าเทียมกัน($\bar{X}=2.61$, $S.D.=0.81$)

สภาพที่พึงประสงค์ของรูปแบบค่านิยมของคนไทยอุดมการณ์ประชาธิปไตยเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิถี(ใช้หลักธรรมสัปปริสธรรม 7)ด้านกระบวนการประชาธิปไตยอยู่ในระดับมาก($\bar{X}=3.84$, $S.D.=0.81$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ท่านเข้าใจว่าอำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชน คือ อำนาจสูงสุดในการตัดสินใจเป็นของประชาชนทุกคนไม่เฉพาะกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง ($\bar{X}=3.94$, $S.D.=0.62$) รองลงมา คือ ท่านเข้าใจว่าประชาชนในสังคมมีความเสมอภาคและเท่าเทียมกัน ($\bar{x}=3.88$, $S.D.=0.87$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ประชาชนมีสิทธิและเสรีภาพในการดำเนินชีวิตโดยอยู่ภายใต้ขอบเขตที่กฎหมายกำหนด($\bar{X}=3.71$, $S.D.=0.88$)

ความต้องการจำเป็นของรูปแบบค่านิยมของคนไทยอุดมการณ์ประชาธิปไตยเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิถี(ใช้หลักธรรมสัปปริสธรรม 7)ด้านกระบวนการประชาธิปไตยมี

ความต้องการจำเป็นโดยมีค่า PNI_{modified} อยู่ระหว่าง 0.49-0.34 รายการความต้องการจำเป็นที่พบว่ามีค่า PNI_{modified} มากกว่า .30 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อท่านเข้าใจว่าประชาชนในสังคมมีความเสมอภาคและเท่าเทียมกัน($PNI_{\text{modified}}=0.49$) ผู้ประชาชนแสดงอำนาจในการปกครองผ่านทางกิจกรรมต่างๆ ที่จัดขึ้นและอำนวยความสะดวกโดยรัฐบาล เช่น การเลือกตั้ง การออกเสียงประชามติการเสนอร่างกฎหมายการชุมนุมตามที่กฎหมายกำหนดเพื่อเรียกร้องบางอย่างจากรัฐบาล เป็นต้น ($PNI_{\text{modified}}=0.42$) ประชาชนมีสิทธิและเสรีภาพในการดำเนินชีวิตโดยอยู่ภายใต้ขอบเขตที่กฎหมายกำหนด ($PNI_{\text{modified}}=0.36$) ท่านเข้าใจว่าอำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชน คืออำนาจสูงสุดในการตัดสินใจเป็นของประชาชนทุกคนไม่เฉพาะกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง($PNI_{\text{modified}}=0.34$)

ผู้วิจัยได้นำผล PNI_{modified} มาเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นดังนี้

- 1) ท่านเข้าใจว่าประชาชนในสังคมมีความเสมอภาคและเท่าเทียมกัน
- 2) ประชาชนแสดงอำนาจในการปกครองผ่านทางกิจกรรมต่างๆ ที่จัดขึ้นและอำนวยความสะดวกโดยรัฐบาล เช่น การเลือกตั้ง การออกเสียงประชามติการเสนอร่างกฎหมายการชุมนุมตามที่กฎหมายกำหนดเพื่อเรียกร้องบางอย่างจากรัฐบาล เป็นต้น
- 3) ประชาชนมีสิทธิและเสรีภาพในการดำเนินชีวิตโดยอยู่ภายใต้ขอบเขตที่กฎหมายกำหนด
- 4) ท่านเข้าใจว่าอำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชน คืออำนาจสูงสุดในการตัดสินใจเป็นของประชาชนทุกคนไม่เฉพาะกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง

ผลการประเมินความสอดคล้องรูปแบบค่านิยมของคนไทยอุดมการณ์ประชาธิปไตยเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิถี(ใช้หลักธรรมสัปปุริสธรรม 7) หากคุณภาพรูปแบบค่านิยมของคนไทยอุดมการณ์ประชาธิปไตยเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิถี(ใช้หลักธรรมสัปปุริสธรรม 7) ตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (Content Validity) ภาษาที่ใช้ ว่างมีความสอดคล้องกันในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ พบว่า มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.80-1.00

ผลการสนทนากลุ่มรูปแบบค่านิยมของคนไทยอุดมการณ์ประชาธิปไตยเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิถี(ใช้หลักธรรมสัปปุริสธรรม 7) จากการสนทนากลุ่มโดยผู้ทรงคุณวุฒิได้มีการวิพากษ์ประเด็นการสนทนากลุ่มตัวอย่างหลากหลายสรุป ได้ดังนี้

1. ด้านอำนาจเป็นของประชาชน (ธัมมัญญา)
 - 1) ผู้นำมีการใช้อำนาจในการตัดสินใจเด็ดขาด รวดเร็วมีความจำเป็นในการแก้ไขปัญหาบ้านเมืองในปัจจุบัน
 - 2) นักการเมืองไทยจะมีนายทุนเป็นผู้อุปถัมภ์ถือว่าไม่ใช่เรื่องที่เสียหายต่อระบอบประชาธิปไตย
 - 3) หลักเสรีภาพนั้นเป็นการที่บุคคลกระทำการสิ่งใดก็ได้ที่เหมาะสมกับตนเองและคำนึงว่าจะกระทบหรือละเมิดผู้อื่น

2. ด้านสิทธิมนุษยชน (มัตตัญญูตา)

1) เยาวชนไทยมีสิทธิที่ได้รับการคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หรือตามกฎหมายไทยหรือสนธิสัญญาที่ประเทศไทยเป็นภาคี

2) เยาวชนไทยมีสิทธิได้รับความช่วยเหลือจากรัฐ

3. ด้านการใช้เหตุผลและขั้นตอนธรรม(อัตตัญญูตา)

1) เยาวชนไทยมีความตระหนักในกระบวนการใช้เหตุผลและขั้นตอนธรรมที่ต้องใช้ ความอดทนในการพัฒนาตนเองอย่างสูง

2) เยาวชนไทยมีความอดทนต่อความทุกข์ยากจากการทำงาน

3) เยาวชนไทยมีความอดทนต่อทุกขเวทนาที่เกิดจากความเจ็บไข้ได้ป่วย

4. ด้านการปกครองโดยเสียงส่วนใหญ่ (บุคคลัญญูตา)

1) การจะตัดสินใจใดๆ ต้องเกิดจากการปรึกษาหารือของสมาชิกในกลุ่มเป็นการ ปกครองโดยประชาชนส่วนใหญ่จึงให้ความสำคัญกับหลักการเสียงข้างมาก

2) เคารพเหตุผลมากกว่าบุคคลการที่ประชาชนใช้มติของประชาชนส่วนใหญ่เป็น หลักในการทำงาน

3) ความรับผิดชอบต่อส่วนรวม ซึ่งเกิดขึ้นจากความรู้สึกของคนในสังคมว่า ตนเป็น เจ้าของประเทศ และประเทศเป็นของคนทุกคน

4) ปฏิบัติตามกฎหมายของบ้านเมืองอย่างสม่ำเสมอ และช่วยทำให้กฎหมายของ บ้านเมืองมีความศักดิ์สิทธิ์

5. ด้านฉันทานุมัติ (อัตตัญญูตา)

1) การป้องกันสิทธิเสรีภาพของมนุษย์โดยรัฐนั้นต้องมาจากการยินยอมของคนใน สังคม เพื่อให้รัฐบาลมาทำหน้าที่ในการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ

2) ผู้ที่มีความสนใจทางการเมืองมาก มีแนวโน้มที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมือง มากกว่าผู้ที่ไม่สนใจทางการเมือง

3) การมารวมตัวกันเกิดเป็นสังคมได้ร่วมกันทำสัญญาหรือที่เรียกว่าสัญญาประชาคม เพื่อเป็นข้อตกลงร่วมกันในการจัดตั้งสังคมและผู้ปกครองขึ้นมา

6. ด้านกระบวนการประชาธิปไตย(กาลัญญูตา)

1) ท่านเข้าใจว่าประชาชนในสังคมมีความเสมอภาคและเท่าเทียมกัน

2) ประชาชนแสดงอำนาจในการปกครองผ่านทางกิจกรรมต่างๆ ที่จัดขึ้นและอำนวยความสะดวกโดยรัฐบาล เช่น การเลือกตั้งการออกเสียงประชามติการเสนอร่างกฎหมายการชุมนุม ตามที่กฎหมายกำหนดเพื่อเรียกร้องบางอย่างจากรัฐบาล เป็นต้น

3) ประชาชนมีสิทธิและเสรีภาพในการดำเนินชีวิตโดยอยู่ภายใต้ขอบเขตที่กฎหมายกำหนด

4) ท่านเข้าใจว่าอำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชน คืออำนาจสูงสุดในการตัดสินใจเป็นของประชาชนทุกคนไม่เฉพาะกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง

ผลการประเมินรูปแบบค่านิยมของคนไทยอุดมการณ์ประชาธิปไตยเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิถี(ใช้หลักธรรมสัปปุริสธรรม 7) ผลการประเมินความเหมาะสมรูปแบบค่านิยมของคนไทยอุดมการณ์ประชาธิปไตยเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิถี(ใช้หลักธรรมสัปปุริสธรรม 7)อยู่ในระดับมากทุกด้าน(\bar{X} =3.54, S.D.=0.63) โดยด้านที่ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านที่ 5 ด้านฉันทานุมัติ (อัตถัญญตา)(\bar{X} =3.75, S.D.=0.41) รองลงมา คือ กลยุทธ์ที่ 5 การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา(\bar{X} =3.54, S.D.=0.46) ด้านที่ 1 ด้านอำนาจเป็นของประชาชน (อัมมัญญตา)(\bar{X} =3.64, S.D.=0.59) ด้านที่ 6 ด้านกระบวนการประชาธิปไตย(กาลัญญตา) (\bar{X} =3.54, S.D.=0.46) ส่วน ด้านที่ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านที่ 3 การใช้เหตุผลและขันติธรรม(อัติตัญญตา) (\bar{X} =3.34, S.D.=1.01)

ผลการประเมินความเป็นประโยชน์รูปแบบค่านิยมของคนไทยอุดมการณ์ประชาธิปไตยเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิถี(ใช้หลักธรรมสัปปุริสธรรม 7) อยู่ในระดับมากทุกด้าน(\bar{X} =4.14, S.D.=0.92) โดยด้านที่ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านที่ 5 ด้านฉันทานุมัติ (อัตถัญญตา)(\bar{X} =4.25, S.D.=0.84) รองลงมา คือ ด้านที่ 1 ด้านอำนาจเป็นของประชาชน (อัมมัญญตา)(\bar{X} =4.23, S.D.=0.89) ด้านที่ 2 ด้านสิทธิมนุษยชน (มัตตัญญตา)(\bar{X} =4.16, S.D.=0.84) ด้านที่ 3 ด้านการใช้เหตุผลและขันติธรรม(อัติตัญญตา)(\bar{X} =4.15, S.D.=1.01) ส่วน กลยุทธ์ที่ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านที่ 6 ด้านกระบวนการประชาธิปไตย(กาลัญญตา)(\bar{X} =4.00, S.D.=1.01)

ความคิดเห็นความเหมาะสมของคู่มือรูปแบบค่านิยมของคนไทยอุดมการณ์ประชาธิปไตยเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิถี(ใช้หลักธรรมสัปปุริสธรรม 7) ผลการประเมินคู่มือโดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ประเมินความสอดคล้องของคู่มือเพื่อพัฒนารูปแบบค่านิยมของคนไทยอุดมการณ์ประชาธิปไตยเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิถี(ใช้หลักธรรมสัปปุริสธรรม 7)โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องของคู่มือ (IOC) นั้น พบว่า ความสอดคล้องของคู่มือมีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.80-1.00 แสดงว่าคู่มือมีความเหมาะสมและสอดคล้องสามารถนำไปใช้ได้

ระดับความเหมาะสมของคู่มือเพื่อพัฒนารูปแบบค่านิยมของคนไทยอุดมการณ์ประชาธิปไตยเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิถี(ใช้หลักธรรมสัปปุริสธรรม 7) โดยรวมพบว่า ระดับความเหมาะสมของคู่มือเพื่อพัฒนารูปแบบค่านิยมของคนไทยอุดมการณ์

ประชาธิปไตยเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิถี(ใช้หลักธรรมสัปปุริสธรรม 7) โดยรวมอยู่ในระดับมาก($\bar{X}=4.47$, S.D.=0.51) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านประโยชน์จากการนำคู่มือไปใช้ ($\bar{X}=4.57$, S.D.=0.51) รองลงมา คือ ด้านความเป็นไปได้ ($\bar{X}=4.49$, S.D.=0.54) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการออกแบบ ($\bar{X}=4.40$, S.D.=0.61)

ระดับความเหมาะสมของคู่มือเพื่อการพัฒนารูปแบบค่านิยมของคนไทยอุดมการณ์ประชาธิปไตยเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิถี(ใช้หลักธรรมสัปปุริสธรรม 7) ด้านเนื้อหา พบว่า ระดับความเหมาะสมของคู่มือเพื่อการพัฒนารูปแบบค่านิยมของคนไทยอุดมการณ์ประชาธิปไตยเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิถี(ใช้หลักธรรมสัปปุริสธรรม 7) ด้านเนื้อหา โดยรวมอยู่ในระดับมาก($\bar{X}=4.45$, S.D.=0.63) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ความชัดเจนในการอธิบายเนื้อหา($\bar{X}=4.58$, S.D.=0.58) รองลงมา คือ เนื้อหาสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของคู่มือ($\bar{X}=4.54$, S.D.=0.59) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การเรียบเรียงเนื้อหาที่เข้าใจง่าย($\bar{X}=4.29$, S.D.=0.69)

ระดับความเหมาะสมของคู่มือเพื่อการพัฒนารูปแบบค่านิยมของคนไทยอุดมการณ์ประชาธิปไตยเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิถี(ใช้หลักธรรมสัปปุริสธรรม 7)ด้านรูปแบบและการใช้ภาษา พบว่า ระดับความเหมาะสมของคู่มือเพื่อการพัฒนารูปแบบค่านิยมของคนไทยอุดมการณ์ประชาธิปไตยเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิถี(ใช้หลักธรรมสัปปุริสธรรม 7) ด้านรูปแบบและการใช้ภาษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก($\bar{X}=4.45$, S.D.=0.62) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ มีความชัดเจนของภาพและความเหมาะสมของภาษา($\bar{X}=4.54$, S.D.=0.66) รองลงมา คือ การจัดวางองค์ประกอบเหมาะสม($\bar{X}=4.50$, S.D.=0.59) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ความน่าสนใจและเทคนิคที่ใช้ในงาน($\bar{X}=4.33$, S.D.=0.56)

ระดับความเหมาะสมของคู่มือเพื่อการพัฒนารูปแบบค่านิยมของคนไทยอุดมการณ์ประชาธิปไตยเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิถี(ใช้หลักธรรมสัปปุริสธรรม 7) ด้านการออกแบบ พบว่า ระดับความเหมาะสมของคู่มือเพื่อการพัฒนารูปแบบค่านิยมของคนไทยอุดมการณ์ประชาธิปไตยเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิถี(ใช้หลักธรรมสัปปุริสธรรม 7) ด้านการออกแบบ โดยรวมอยู่ในระดับมาก($\bar{X}=4.40$, S.D.=0.67) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ความเหมาะสมของขนาดตัวอักษร($\bar{X}=4.42$, S.D.=0.65) รองลงมา คือ ความเหมาะสมของภาพประกอบ($\bar{X}=4.42$, S.D.=0.72) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ความชัดเจนของภาพประกอบ ($\bar{X}=4.38$, S.D.=0.65)

ระดับความเหมาะสมของคู่มือเพื่อการพัฒนารูปแบบค่านิยมของคนไทยอุดมการณ์ประชาธิปไตยเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิถี(ใช้หลักธรรมสัปปุริสธรรม 7) ด้านรูปเล่ม พบว่า ระดับความเหมาะสมของคู่มือเพื่อการพัฒนารูปแบบค่านิยมของคนไทยอุดมการณ์

ประชาธิปไตยเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธรวิถี(ใช้หลักธรรมสัปปุริสธรรม 7) ด้านรูปเล่ม โดยรวมอยู่ในระดับมาก($\bar{X}=4.48$, S.D.=0.69) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ รูปเล่มของคู่มือดึงดูดความสนใจ($\bar{X}=4.50$, S.D.=0.66) รองลงมา คือ ความเหมาะสมของขนาดเล่ม($\bar{X}=4.46$, S.D.=0.72)

ระดับความเหมาะสมของคู่มือเพื่อการพัฒนา รูปแบบค่านิยมของคนไทยอุดมการณ์ ประชาธิปไตยเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธรวิถี(ใช้หลักธรรมสัปปุริสธรรม 7) ด้านประโยชน์จากการนำคู่มือไปใช้ พบว่า ระดับความเหมาะสมของคู่มือเพื่อการพัฒนา รูปแบบค่านิยมของคนไทยอุดมการณ์ประชาธิปไตยเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธรวิถี(ใช้หลักธรรมสัปปุริสธรรม 7) ด้านประโยชน์จากการนำคู่มือไปใช้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก($\bar{X}=4.57$, S.D.=0.58) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ข้อมูลที่ได้จากการปฏิบัติตามคู่มือจะเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา($\bar{X}=4.63$, S.D.=0.49) รองลงมา คือ การนำคู่มือไปใช้จะทำให้สถานศึกษามีความมั่นใจในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา($\bar{X}=4.58$, S.D.=0.50) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การดำเนินงานตามคู่มือมีประโยชน์ต่อฝ่ายการบริหารกิจการนักเรียน($\bar{X}=4.50$, S.D.=0.66)

ระดับความเหมาะสมของคู่มือเพื่อการพัฒนา รูปแบบค่านิยมของคนไทยอุดมการณ์ ประชาธิปไตยเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธรวิถี(ใช้หลักธรรมสัปปุริสธรรม 7)ด้านความเป็นไปได้ พบว่า ระดับความเหมาะสมของคู่มือเพื่อการพัฒนา รูปแบบค่านิยมของคนไทยอุดมการณ์ ประชาธิปไตยเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธรวิถี(ใช้หลักธรรมสัปปุริสธรรม 7)ด้านความเป็นไปได้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก($\bar{X}=4.49$, S.D.=0.63) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ คู่มือสามารถนำไปใช้ในสถานศึกษาได้จริง โดยเนื้อหา มีสาระและประโยชน์ซึ่งสามารถนำไปประยุกต์ได้ ($\bar{X}=4.58$, S.D.=0.65) รองลงมา คือ มีความเป็นไปได้ที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะนำคู่มือไปใช้ ($\bar{X}=4.50$, S.D.=0.59) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ คู่มือนี้สามารถยอมรับได้ ($\bar{X}=4.38$, S.D.=0.65)

5.1.5 โครงการวิจัยย่อยเรื่องที่ 5 เรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาจตุภาคี รับความปกติใหม่ของเยาวชนศตวรรษที่ 21 ด้วยพุทธรวิถี

มีวัตถุประสงค์การวิจัย คือ 1) เพื่อศึกษาองค์ประกอบการบริหารจัดการศึกษาจตุภาคี รับความปกติใหม่ของเยาวชนไทย ในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธรวิถี (ใช้หลักธรรมพละ 5) 2) เพื่อสร้างรูปแบบและประเมินการบริหารจัดการศึกษาจตุภาคีรับความปกติใหม่ของเยาวชนไทย ในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธรวิถี (ใช้หลักธรรมพละ 5) 3) เพื่อนำเสนอคู่มือการบริหารจัดการศึกษาจตุภาคีรับความปกติใหม่ของเยาวชนไทย ในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธรวิถี (ใช้หลักธรรมพละ 5) ซึ่งมีผลการวิจัย ดังนี้

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1) เพื่อศึกษาองค์ประกอบการบริหารจัดการศึกษาจตุภาคีรับความปกติใหม่ของเยาวชนไทย ในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธรวิถี (ใช้หลักธรรมพละ 5)

ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารจัดการศึกษาจตุภาคีรับความปกติใหม่ของเยาวชนไทย ในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิถี (ใช้หลักธรรมพละ 5) จำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็น เพศชาย จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 62.16 เพศหญิง จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 37.84 ปริญญาตรี จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 41.89 ปริญญาโทจำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 33.10 ปริญญาเอกจำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 25.01 ประสบการณ์การทำงาน 1-10 ปีจำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 32.43, 11-20 ปีจำนวน 53คน คิดเป็นร้อยละ 35.81, 21 ปี ขึ้นไป จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 31.76

สภาพปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาจตุภาคีรับความปกติใหม่ของเยาวชนไทย ในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิถี (ใช้หลักธรรมพละ 5)พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการศึกษาจตุภาคีรับความปกติใหม่ของเยาวชนไทย ในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิถี (ใช้หลักธรรมพละ 5) โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง($\bar{X}=3.23$, S.D.=0.83)

1. ด้านการบริหารวิชาการ (ใช้หลักธรรมพละ 5) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.26$, S.D.=0.71) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาครู($\bar{X}=3.44$, S.D.=0.75) รองลงมา คือ ด้านเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล($\bar{X}=3.24$, S.D.=0.67) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตร($\bar{X}=3.13$, S.D.=0.76)

2. ด้านการบริหารงบประมาณ (ใช้หลักธรรมพละ 5)มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.25$, S.D.=0.93) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการเรียนรู้เป็นทีม($\bar{X}=3.34$, S.D.=0.92) รองลงมา คือ ด้านการวางแผนกระบวนการทำงาน($\bar{X}=3.26$, S.D.=0.86) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการสร้างทีมงาน($\bar{X}=3.15$, S.D.=1.00)

3. ด้านการบริหารงานบุคคล (ใช้หลักธรรมพละ 5)มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.23$, S.D.=0.78) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านส่งเสริมและสร้างกำลังใจให้กัน($\bar{X}=3.38$, S.D.=0.82) รองลงมา คือ ด้านความสมหวังและความสำเร็จ($\bar{X}=3.16$, S.D.=0.81) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการยอมรับและยกย่อง($\bar{X}=3.15$, S.D.=0.72)

4. ด้านการบริหารทั่วไป (ใช้หลักธรรมพละ 5)มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.17$, S.D.=0.89) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการประเมินผล($\bar{X}=3.19$, S.D.=0.93) รองลงมา คือ ด้านการกำกับติดตาม($\bar{X}=3.17$, S.D.=0.92) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการควบคุม ($\bar{X}=3.15$, S.D.=0.83)

สภาพที่พึงประสงค์ของรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาจากตุภาคีรับความปกติใหม่ของเยาวชนไทย ในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิถี (ใช้หลักธรรมพละ 5) โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.28$, S.D.=0.96)

1. ด้านการบริหารวิชาการ (ใช้หลักธรรมพละ 5) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.36$, S.D.=0.90) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X}=4.44$, S.D.=0.79) รองลงมา คือ ด้านการพัฒนาคู ($\bar{X}=4.43$, S.D.=0.72) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ($\bar{X}=4.21$, S.D.=1.15)

2. ด้านการบริหารงบประมาณ (ใช้หลักธรรมพละ 5) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.33$, S.D.=0.97) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการเรียนรู้เป็นทีม ($\bar{X}=4.41$, S.D.=0.90) รองลงมา คือ ด้านวางแผนกระบวนการทำงาน ($\bar{X}=4.31$, S.D.=0.97) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการสร้างทีมงาน ($\bar{X}=4.27$, S.D.=1.04)

3. ด้านการบริหารงานบุคคล (ใช้หลักธรรมพละ 5) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.25$, S.D.=0.95) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านส่งเสริมและสร้างกำลังใจให้กัน ($\bar{X}=4.32$, S.D.=0.89) รองลงมา คือ ด้านการยอมรับและยกย่อง ($\bar{X}=4.23$, S.D.=0.96) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านความสมหวังและความสำเร็จ ($\bar{X}=4.19$, S.D.=0.99)

4. ด้านการบริหารทั่วไป (ใช้หลักธรรมพละ 5) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.19$, S.D.=1.03) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการกำกับติดตาม ($\bar{X}=4.22$, S.D.=1.02) รองลงมา คือ ด้านการประเมินผล ($\bar{X}=4.21$, S.D.=0.98) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการควบคุม ($\bar{X}=4.14$, S.D.=1.08)

ความต้องการจำเป็นของรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาจากตุภาคีรับความปกติใหม่ของเยาวชนไทย ในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิถี (ใช้หลักธรรมพละ 5) โดยรวมมีค่า PNI_{modified} เท่ากับ .33

1. ด้านการบริหารวิชาการ (ใช้หลักธรรมพละ 5) โดยรวมมีค่า PNI_{modified} เท่ากับ .35 มีความต้องการจำเป็นโดยมีค่า PNI_{modified} อยู่ระหว่าง 0.33-0.37 รายการความต้องการจำเป็นที่พบว่ามีค่า PNI_{modified} มากกว่า .30 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการจัดการเรียนการสอน ($PNI_{\text{modified}}=0.37$) รองลงมา คือ ด้านเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล และ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ($PNI_{\text{modified}}=0.35$) ด้านการพัฒนาคู ($PNI_{\text{modified}}=0.33$)

2. ด้านการบริหารงบประมาณ (ใช้หลักธรรมพละ 5) โดยรวมมีค่า PNI_{modified} เท่ากับ .33 มีความต้องการจำเป็นโดยมีค่า PNI_{modified} อยู่ระหว่าง 0.32-0.36 รายการความต้องการจำเป็นที่พบว่ามีค่า PNI_{modified} มากกว่า .30 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการสร้างทีมงาน

($PNI_{\text{modified}}=0.36$) รองลงมา คือ ด้านการเรียนรู้เป็นทีม และ ด้านวางแผนกระบวนการทำงาน ($PNI_{\text{modified}}=0.32$)

3. ด้านการบริหารงานบุคคล (ใช้หลักกรรมผละ 5) โดยรวมมีค่า PNI_{modified} เท่ากับ .31 มีความต้องการจำเป็นโดยมีค่า PNI_{modified} อยู่ระหว่าง 0.27-0.34 รายการความต้องการจำเป็นที่พบว่ามีค่า PNI_{modified} มากกว่า .30 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการยอมรับและยกย่อง ($PNI_{\text{modified}}=0.34$) รองลงมา คือ ด้านความสมหวังและความสำเร็จ ($PNI_{\text{modified}}=0.32$) ด้านส่งเสริมและสร้างกำลังใจให้กัน ($PNI_{\text{modified}}=0.27$)

4. ด้านการบริหารทั่วไป (ใช้หลักกรรมผละ 5) โดยรวมมีค่า PNI_{modified} เท่ากับ .32 มีความต้องการจำเป็นโดยมีค่า PNI_{modified} อยู่ระหว่าง 0.32-0.33 รายการความต้องการจำเป็นที่พบว่ามีค่า PNI_{modified} มากกว่า .30 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการกำกับติดตาม ($PNI_{\text{modified}}=0.33$) รองลงมา คือ ด้านการควบคุม และด้านการประเมินผล ($PNI_{\text{modified}}=0.32$)

สภาพปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาจากตุลาการรับความปกติใหม่ของเยาวชนไทย ในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิถี (ใช้หลักกรรมผละ 5) ด้านการบริหารวิชาการ (ใช้หลักกรรมผละ 5) พบว่า สภาพปัจจุบันของรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาจากตุลาการรับความปกติใหม่ของเยาวชนไทย ในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิถี (ใช้หลักกรรมผละ 5) ด้านการบริหารวิชาการ (ใช้หลักกรรมผละ 5) โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.26$, $S.D.=0.69$) ด้านการจัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.24$, $S.D.=0.72$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ การเรียน Home School โดยผู้ปกครองจะมีบทบาทเป็นผู้จัดการเรียนการสอนในรูปแบบที่เหมาะสมกับผู้เรียน ($\bar{X}=3.43$, $S.D.=0.76$) ผู้เรียนมีความพร้อมในการเรียนผ่านระบบออนไลน์ ผู้ปกครองมีความพร้อมในการช่วยเหลือสนับสนุน รวมทั้งมีเครื่องมือสนับสนุนการเรียนเช่น คอมพิวเตอร์ โน้ตบุ๊ก แท็บเล็ตสมาร์ตโฟน และอินเทอร์เน็ต ($\bar{X}=3.36$, $S.D.=0.76$) การเรียนผสมผสานแบบออนไลน์และออฟไลน์ ($\bar{X}=3.26$, $S.D.=0.75$) การเรียนในห้องเรียนสามารถปฏิบัติตามนโยบาย Social Distancing เพื่อรักษาระยะห่างและการดูแลสุขภาพอนามัยของผู้เรียนได้อย่างเคร่งครัด ($\bar{X}=3.23$, $S.D.=0.65$) ด้านเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล มีค่าเฉลี่ยในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.24$, $S.D.=0.67$) สนับสนุนให้บุคลากรมีทักษะหรือการอบรมที่จำเป็นในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ($\bar{X}=3.29$, $S.D.=0.66$) เทคโนโลยีดิจิทัลช่วยให้การจัดเก็บและรับส่งข้อมูลภายในองค์กรมีความสะดวกและปลอดภัย ($\bar{X}=3.23$, $S.D.=0.70$) สนับสนุนเทคโนโลยีดิจิทัลที่ทันสมัยสำหรับการทำงานในช่วงสถานการณ์ไวรัสโคโรนา 2019 ($\bar{X}=3.21$, $S.D.=0.66$) ด้านการพัฒนาครู มีค่าเฉลี่ยในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.44$, $S.D.=0.75$) ปรับทักษะของครูเพื่อเอาเทคโนโลยีมาใช้ในปัจจุบันและในอนาคต เป็นการฝึกฝนสอนหนังสือผ่านจอโทรทัศน์หรือจอก้องคอมพิวเตอร์ ($\bar{X}=3.50$, $S.D.=0.81$) เปลี่ยนจากครูแบบเดิมเป็น

ครูที่สอนครอบคลุมเกี่ยวกับการใช้ชีวิตจริงได้ (Transform Teachers to New Normal in Education)($\bar{X}=3.32$, S.D.=0.74) แพลตฟอร์มสนับสนุนเพื่อการพัฒนาครูอย่างยั่งยืน (Supporting Platform for New Normal Teachers) ทั้งแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการที่เป็น National Online Platform($\bar{X}=3.20$, S.D.=0.70)ด้านการพัฒนาหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.13$, S.D.=0.76) การพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนให้เป็นหลักสูตรฐานสมรรถนะเพราะหลักสูตรฐานสมรรถนะจะเป็นส่วนหนึ่งที่จะทำให้ค้นพบศักยภาพของเด็กไทยมากขึ้น ($\bar{X}=3.18$, S.D.=0.98) สถานศึกษาส่งเสริมการพัฒนาทักษะการศึกษาให้แก่คนรุ่นใหม่แล้ว($\bar{X}=3.17$, S.D.=0.54) หลักสูตรการเรียนการสอนจึงมีความหลากหลาย($\bar{X}=3.03$, S.D.=0.42)

สภาพที่พึงประสงค์ของรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาจตุภาคีรับความปกติใหม่ของเยาวชนไทย ในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิถี (ใช้หลักธรรมพละ 5)ด้านการบริหารวิชาการ (ใช้หลักธรรมพละ 5)โดยรวมอยู่ในระดับมาก($\bar{X}=4.36$, S.D.=0.90) ด้านการจัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยในระดับมาก($\bar{X}=4.44$, S.D.=0.79) การเรียนในห้องเรียนสามารถปฏิบัติตามนโยบาย Social Distancing เพื่อรักษาระยะห่างและการดูแลสุขอนามัยของผู้เรียนได้อย่างเคร่งครัด($\bar{X}=4.48$, S.D.=0.75) การเรียน Home School โดยผู้ปกครองจะมีบทบาทเป็นผู้จัดการเรียนการสอนในรูปแบบที่เหมาะสมกับผู้เรียน($\bar{X}=4.47$, S.D.=0.81) การเรียนผสมผสานแบบออนไลน์และออฟไลน์ ($\bar{X}=4.41$, S.D.=0.78) ด้านเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล มีค่าเฉลี่ยในระดับมาก($\bar{X}=4.37$, S.D.=0.92) เทคโนโลยีดิจิทัลช่วยให้การจัดเก็บและรับส่งข้อมูลภายในองค์กรมีความสะดวกและปลอดภัย ($\bar{X}=4.41$, S.D.=0.84) สนับสนุนให้บุคลากรมีทักษะหรือการอบรมที่จำเป็นในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ($\bar{X}=4.37$, S.D.=0.93) สนับสนุนเทคโนโลยีดิจิทัลที่ทันสมัยสำหรับการทำงานในช่วงสถานการณ์ไวรัส โควโรน่า 2019($\bar{X}=4.32$, S.D.=0.98) ด้านการพัฒนาครู มีค่าเฉลี่ยในระดับมาก($\bar{X}=4.43$, S.D.=0.72) แพลตฟอร์มสนับสนุนเพื่อการพัฒนาครูอย่างยั่งยืน (Supporting Platform for New Normal Teachers) ทั้งแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการที่เป็น National Online Platform($\bar{X}=4.48$, S.D.=0.65) ปรับทักษะของครูเพื่อเอาเทคโนโลยีมาใช้ในปัจจุบันและในอนาคต เป็นการฝึกฝนสอนหนังสือผ่านจอโทรทัศน์หรือจอกล้องคอมพิวเตอร์($\bar{X}=4.42$, S.D.=0.81) เปลี่ยนจากครูแบบเดิมเป็นครูที่สอนครอบคลุมเกี่ยวกับการใช้ชีวิตจริงได้ (Transform Teachers to New Normal in Education)($\bar{X}=4.38$, S.D.=0.71)ด้านการพัฒนาหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยในระดับมาก($\bar{X}=4.21$, S.D.=1.15) การออกแบบหลักสูตรจึงควรคำนึงถึงความแตกต่างของนักเรียนแต่ละคน, การพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนให้เป็นหลักสูตรฐานสมรรถนะเพราะหลักสูตรฐานสมรรถนะจะเป็นส่วนหนึ่งที่จะทำให้ค้นพบศักยภาพของเด็กไทยมากขึ้น($\bar{X}=4.34$, S.D.=0.95) การออกแบบหลักสูตรจึงควรคำนึงถึงความแตกต่างของนักเรียนแต่ละคน($\bar{X}=4.32$, S.D.=0.98) สถานศึกษาส่งเสริมการพัฒนา

ทักษะการศึกษาให้แก่คนรุ่นใหม่แล้ว($\bar{X}=4.25$, S.D.=0.99) มีการพัฒนาฝีมือแรงงาน เช่น Up-Skill และ Re-Skill($\bar{X}=4.17$, S.D.=1.22)

ความต้องการจำเป็นของรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาจากตุลาการศึกษารับความปกติใหม่ของเยาวชนไทย ในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี (ใช้หลักธรรมพละ 5) ด้านการบริหารวิชาการ (ใช้หลักธรรมพละ 5)มีความต้องการจำเป็นโดยมีค่า PNI_{modified} อยู่ระหว่าง 0.33-0.37 รายการความต้องการจำเป็นที่พบว่ามีค่า PNI_{modified} มากกว่า .30 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ด้านการจัดการเรียนการสอน ($PNI_{\text{modified}}=0.37$) รองลงมา คือ ด้านเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล ($PNI_{\text{modified}}=0.35$) ด้านการพัฒนาหลักสูตร ($PNI_{\text{modified}}=0.35$) ด้านการพัฒนาครู ($PNI_{\text{modified}}=0.33$)

ผู้วิจัยได้นำผล PNI_{modified} มาเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นดังนี้

- 1) ด้านการจัดการเรียนการสอน
- 2) ด้านเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล
- 3) ด้านการพัฒนาหลักสูตร
- 4) ด้านการพัฒนาครู

สภาพปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาจากตุลาการศึกษารับความปกติใหม่ของเยาวชนไทย ในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี (ใช้หลักธรรมพละ 5) ด้านการบริหารงบประมาณ (ใช้หลักธรรมพละ 5) ด้านการบริหารงบประมาณ (ใช้หลักธรรมพละ 5) พบว่า สภาพปัจจุบันของรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาจากตุลาการศึกษารับความปกติใหม่ของเยาวชนไทย ในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี (ใช้หลักธรรมพละ 5) ด้านการบริหารงบประมาณ (ใช้หลักธรรมพละ 5) โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง($\bar{X}=3.25$, S.D.=0.93) การสร้างทีมงาน มีค่าเฉลี่ยในระดับปานกลาง($\bar{X}=3.15$, S.D.=1.00) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ผู้นำทีมมีการใช้อำนาจอย่างเหมาะสมและมีความยืดหยุ่นในการปฏิบัติงาน($\bar{X}=3.18$, S.D.=0.98) การทำงานเป็นทีมมีการเปลี่ยนผู้นำไปตามสถานการณ์ที่เหมาะสม($\bar{X}=3.16$, S.D.=0.94) ผู้นำทีมให้การยอมรับในความรู้ความสามารถของสมาชิกในทีม($\bar{X}=3.13$, S.D.=1.12) ผู้นำทีมสามารถสร้างความเชื่อมั่นและความไว้วางใจและนำพาให้ทีมประสบความสำเร็จได้($\bar{X}=3.12$, S.D.=0.94) การเรียนรู้เป็นทีม มีค่าเฉลี่ยในระดับปานกลาง($\bar{X}=3.34$, S.D.=0.92) บุคลากรมีการทำงานร่วมกันอย่างใกล้ชิด($\bar{X}=3.46$, S.D.=0.91) บุคลากรมีการทำงานด้วยความเคารพซึ่งกันและกัน($\bar{X}=3.39$, S.D.=0.96) บุคลากรมีการสนับสนุนซึ่งกันและกันในการทำงาน($\bar{X}=3.35$, S.D.=0.84) วางแผนกระบวนการทำงาน มีค่าเฉลี่ยในระดับปานกลาง($\bar{X}=3.26$, S.D.=0.86) การเปิดเผยข้อมูลตรงตามความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใต้กฎระเบียบ($\bar{X}=3.33$, S.D.=0.89) การมีความโปร่งใสในการดำเนินงาน สามารถตรวจสอบได้

($\bar{X}=3.29$, S.D.=0.95) การส่งเสริมให้มีการกำกับดูแลให้เป็นไปตามจรรยาบรรณที่ดี($\bar{X}=3.27$, S.D.=0.80)การมีวิสัยทัศน์โดยมองการสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่องค์กร($\bar{X}=3.13$, S.D.=0.80)

สภาพที่พึงประสงค์ของรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาจากตุลาการศึกษาศรีบทความปกติใหม่ของเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี (ใช้หลักธรรมพละ 5) ด้านการบริหารงบประมาณ (ใช้หลักธรรมพละ 5) โดยรวมอยู่ในระดับมาก($\bar{X}=4.33$, S.D.=0.97) การสร้างทีมงาน มีค่าเฉลี่ยในระดับปานกลาง($\bar{X}=4.27$, S.D.=1.04) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ผู้นำทีมมีการใช้อำนาจอย่างเหมาะสมและมีความยืดหยุ่นในการปฏิบัติงาน($\bar{X}=4.34$, S.D.=0.95) การทำงานเป็นทีมมีการเปลี่ยนผู้นำไปตามสถานการณ์ที่เหมาะสม($\bar{X}=4.32$, S.D.=0.98) ผู้นำทีมสามารถสร้างความเชื่อมั่นและความไว้วางใจและนำพาให้ทีมประสบความสำเร็จได้($\bar{X}=4.25$, S.D.=0.99) ผู้นำทีมให้การยอมรับในความรู้ความสามารถของสมาชิกในทีม($\bar{X}=4.17$, S.D.=1.22) การเรียนรู้เป็นทีม มีค่าเฉลี่ยในระดับมาก($\bar{X}=4.41$, S.D.=0.90) บุคลากรมีการทำงานร่วมกันอย่างใกล้ชิด($\bar{X}=4.54$, S.D.=0.71) บุคลากรมีการสนับสนุนซึ่งกันและกันในการทำงาน($\bar{X}=4.44$, S.D.=0.76) บุคลากรมีการทำงานร่วมกันเป็นอย่างดี($\bar{X}=4.39$, S.D.=0.96) บุคลากรมีการช่วยเหลือกันในการทำงานเป็นทีมจนงานสำเร็จ($\bar{X}=4.37$, S.D.=1.08) วางแผนกระบวนการทำงาน มีค่าเฉลี่ยในระดับมาก($\bar{X}=4.31$, S.D.=0.97) การเปิดเผยข้อมูลตรงตามความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใต้กฎระเบียบ($\bar{X}=4.43$, S.D.=0.90) การส่งเสริมให้มีการกำกับดูแลให้เป็นไปตามจรรยาบรรณที่ดี($\bar{X}=4.37$, S.D.=0.80) การมีความโปร่งใสในการดำเนินงาน สามารถตรวจสอบได้($\bar{X}=4.37$, S.D.=1.01)การมีวิสัยทัศน์โดยมองการสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่องค์กร($\bar{X}=4.08$, S.D.=1.17)

ความต้องการจำเป็นของรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาจากตุลาการศึกษาศรีบทความปกติใหม่ของเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี (ใช้หลักธรรมพละ 5) ด้านการบริหารงบประมาณ (ใช้หลักธรรมพละ 5)มีความต้องการจำเป็นโดยมีค่า PNI_{modified} อยู่ระหว่าง 0.32-0.36 รายการความต้องการจำเป็นที่พบว่ามีค่า PNI_{modified} มากกว่า .30 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การสร้างทีมงาน ($PNI_{\text{modified}}=0.36$) รองลงมา คือ การเรียนรู้เป็นทีม ($PNI_{\text{modified}}=0.32$) วางแผนกระบวนการทำงาน ($PNI_{\text{modified}}=0.32$)

ผู้วิจัยได้นำผล PNI_{modified} มาเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นดังนี้

- 1) การสร้างทีมงาน
- 2) การเรียนรู้เป็นทีม
- 3) วางแผนกระบวนการทำงาน

สภาพปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาจากตุลาการศึกษาศรีบทความปกติใหม่ของเยาวชนไทย ในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี

(ใช้หลักธรรมพละ 5) ด้านการบริหารงานบุคคล (ใช้หลักธรรมพละ 5) พบว่า สภาพปัจจุบันของรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาจากตุลาการศึกษารับความปกติใหม่ของเยาวชนไทย ในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี (ใช้หลักธรรมพละ 5) ด้านการบริหารงานบุคคล (ใช้หลักธรรมพละ 5) โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.23$, S.D.=0.78) ส่งเสริมและสร้างกำลังใจให้กัน มีค่าเฉลี่ยในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.38$, S.D.=0.82) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ สถานที่ทำงานที่สะดวกสบาย ปลอดภัยและมีสิ่งดึงดูดใจต่างๆ ($\bar{X}=3.56$, S.D.=0.66) การได้ปฏิบัติงานที่มีความสำคัญ ($\bar{X}=3.54$, S.D.=0.86) การได้รับความไว้วางใจที่จะปฏิบัติงานให้ลุล่วง ($\bar{X}=3.28$, S.D.=0.94) ความปลอดภัยในการทำงาน ($\bar{X}=3.15$, S.D.=0.83) การยอมรับและยกย่อง มีค่าเฉลี่ยในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.15$, S.D.=0.72) การยอมรับจากเพื่อนร่วมงาน ($\bar{X}=3.17$, S.D.=0.68) ความต้องการที่จะให้สังคมยอมรับว่าตนถือเป็นส่วนหนึ่งของสังคมด้วย ($\bar{X}=3.15$, S.D.=0.72) เป็นที่ยอมรับนับถือแก่คนทั้งหลาย ความเชื่อมั่นในตนเอง ทำให้ฐานะทางสังคมของตัวเองเด่นขึ้น ($\bar{X}=3.12$, S.D.=0.76) ความสมหวังและความสำเร็จ มีค่าเฉลี่ยในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.16$, S.D.=0.81) ผลการปฏิบัติงานได้รับการยอมรับจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องว่ามีคุณภาพ ($\bar{X}=3.25$, S.D.=0.74) ได้รับการประเมินผลการปฏิบัติงานอยู่ในระดับที่ดี ($\bar{X}=3.12$, S.D.=0.83) สามารถปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายได้อย่างสมบูรณ์ ($\bar{X}=3.11$, S.D.=0.87)

สภาพที่พึงประสงค์ของรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาจากตุลาการศึกษารับความปกติใหม่ของเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี (ใช้หลักธรรมพละ 5) ด้านการบริหารงานบุคคล (ใช้หลักธรรมพละ 5) โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.33$, S.D.=0.97) ส่งเสริมและสร้างกำลังใจให้กัน มีค่าเฉลี่ยในระดับปานกลาง ($\bar{X}=4.32$, S.D.=0.89) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ การได้ปฏิบัติงานที่มีความสำคัญ ($\bar{X}=4.35$, S.D.=0.91) การได้รับความไว้วางใจที่จะปฏิบัติงานให้ลุล่วง ($\bar{X}=4.34$, S.D.=0.87) สถานที่ทำงานที่สะดวกสบาย ปลอดภัยและมีสิ่งดึงดูดใจต่างๆ ($\bar{X}=4.33$, S.D.=0.90) ความปลอดภัยในการทำงาน ($\bar{X}=4.24$, S.D.=0.86) การยอมรับและยกย่องมีค่าเฉลี่ยในระดับมาก ($\bar{X}=4.23$, S.D.=0.96) ความต้องการที่จะให้สังคมยอมรับว่าตนถือเป็นส่วนหนึ่งของสังคมด้วย ($\bar{X}=4.27$, S.D.=0.98) การยอมรับจากเพื่อนร่วมงาน ($\bar{X}=4.21$, S.D.=0.90) เป็นที่ยอมรับนับถือแก่คนทั้งหลาย ความเชื่อมั่นในตนเอง ทำให้ฐานะทางสังคมของตัวเองเด่นขึ้น ($\bar{X}=4.20$, S.D.=0.99) ความสมหวังและความสำเร็จ มีค่าเฉลี่ยในระดับมาก ($\bar{X}=4.19$, S.D.=0.99) ผลการปฏิบัติงานได้รับการยอมรับจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องว่ามีคุณภาพ ($\bar{X}=4.28$, S.D.=0.85) ได้รับการประเมินผลการปฏิบัติงานอยู่ในระดับที่ดี ($\bar{X}=4.15$, S.D.=1.00) สามารถปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายได้อย่างสมบูรณ์ ($\bar{X}=4.13$, S.D.=1.13)

ความต้องการจำเป็นของรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาจากตุลาการศึกษารับความปกติใหม่ของเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี (ใช้หลักธรรมพละ 5) ด้านการบริหารงานบุคคล

(ใช้หลักธรรมพละ 5)มีความต้องการจำเป็นโดยมีค่า PNI_{modified} อยู่ระหว่าง 0.27-0.34 รายการความต้องการจำเป็นที่พบว่ามีค่า PNI_{modified} มากกว่า .30 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การยอมรับและยกย่อง ($PNI_{\text{modified}}=0.34$) รองลงมา คือ ความสมหวังและความสำเร็จ ($PNI_{\text{modified}}=0.32$) ส่งเสริมและสร้างกำลังใจให้กัน ($PNI_{\text{modified}}=0.27$)

ผู้วิจัยได้นำผล PNI_{modified} มาเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นดังนี้

- 1) การยอมรับและยกย่อง
- 2) ความสมหวังและความสำเร็จ
- 3) ส่งเสริมและสร้างกำลังใจให้กัน

สภาพปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาจตุภาคีรับความปกติใหม่ของเยาวชนไทย ในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิถี (ใช้หลักธรรมพละ 5) ด้านการบริหารทั่วไป (ใช้หลักธรรมพละ 5) พบว่า สภาพปัจจุบันของรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาจตุภาคีรับความปกติใหม่ของเยาวชนไทย ในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิถี (ใช้หลักธรรมพละ 5)ด้านการบริหารทั่วไป (ใช้หลักธรรมพละ 5)โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.17$, S.D.=0.89) การควบคุม มีค่าเฉลี่ยในระดับปานกลาง($\bar{X}=3.15$, S.D.=0.83) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ มีระบบการจัดเก็บเอกสารและระบบการค้นหาที่ทันสมัยรวดเร็ว($\bar{X}=3.16$, S.D.=0.88) มีการประชาสัมพันธ์ข่าวสารหรือกิจกรรมต่างๆ ให้ผู้เกี่ยวข้องได้ทราบอย่างสม่ำเสมอ($\bar{X}=3.16$, S.D.=0.95) มีความรู้ความสามารถในงานและสามารถแก้ไขข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็วด้วยความเต็มใจ($\bar{X}=3.13$, S.D.=0.77) การกำกับติดตาม มีค่าเฉลี่ยในระดับปานกลาง($\bar{X}=3.17$, S.D.=0.92) บริหารจัดการในสายงานตามบทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ($\bar{X}=3.25$, S.D.=1.03) กำกับ ติดตามประสานฝ่ายต่างๆ เพื่อดำเนินกิจกรรมงานโครงการให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการ($\bar{X}=3.19$, S.D.=0.66) กำกับ ติดตาม การดำเนินงานให้ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย และมีประสิทธิภาพ($\bar{X}=3.18$, S.D.=1.01) กำหนดหน้าที่ของบุคลากรในกลุ่ม และควบคุมการปฏิบัติงาน($\bar{X}=3.12$, S.D.=0.98) การประเมินผล มีค่าเฉลี่ยในระดับปานกลาง($\bar{X}=3.19$, S.D.=0.93) ส่งเสริมและพัฒนาผู้บริหาร ครูให้ใช้วิธีการที่หลากหลายในการวัดและประเมินผลในสถานศึกษา ($\bar{X}=3.26$, S.D.=0.98) ศึกษาวิเคราะห์รูปแบบ วิธีการในการพัฒนาแนวทางการวัดผลและประเมินผล ($\bar{X}=3.21$, S.D.=0.92) จัดทำคู่มือการวัดผล เทียบโอนผลการศึกษาสำหรับการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย($\bar{X}=3.16$, S.D.=0.88)

สภาพที่พึงประสงค์ของรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาจตุภาคีรับความปกติใหม่ของเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิถี (ใช้หลักธรรมพละ 5) ด้านการบริหารทั่วไป (ใช้หลักธรรมพละ 5) โดยรวมอยู่ในระดับมาก($\bar{X}=4.19$, S.D.=1.03) การควบคุม มีค่าเฉลี่ยในระดับ

ปานกลาง($\bar{X}=4.14$, S.D.=1.08) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ มีความรู้ความสามารถในงานและสามารถแก้ไขข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็วด้วยความเต็มใจ($\bar{X}=4.21$, S.D.=0.99) มีระบบการจัดเก็บเอกสารและระบบการค้นหาที่ทันสมัยรวดเร็ว($\bar{X}=4.14$, S.D.=1.07) มีการประชาสัมพันธ์ข่าวสารหรือกิจกรรมต่างๆ ให้ผู้เกี่ยวข้องได้ทราบอย่างสม่ำเสมอ($\bar{X}=4.08$, S.D.=1.17) การกำกับติดตามมีค่าเฉลี่ยในระดับมาก($\bar{X}=4.22$, S.D.=1.02) กำกับ ติดตาม ประสานงานให้มีการรวบรวมข้อมูลสถิติให้เป็นปัจจุบันเพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและแก้ไขปัญหา($\bar{X}=4.34$, S.D.=0.94) บริหารจัดการในสายงานตามบทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ($\bar{X}=4.32$, S.D.=0.87) กำกับ ติดตามประสานฝ่ายต่างๆ เพื่อดำเนินกิจกรรมงานโครงการให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการ($\bar{X}=4.17$, S.D.=1.08) กำกับ ติดตาม การดำเนินงานให้ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ($\bar{X}=4.14$, S.D.=1.02) การประเมินผล มีค่าเฉลี่ยในระดับมาก($\bar{X}=4.21$, S.D.=0.98) ส่งเสริมและพัฒนาผู้บริหาร ครูให้ใช้วิธีการที่หลากหลายในการวัดและประเมินผลในสถานศึกษา($\bar{X}=4.32$, S.D.=0.73) ศึกษาวิเคราะห์รูปแบบ วิธีการในการพัฒนาแนวทางการวัดผลและประเมินผล($\bar{X}=4.31$, S.D.=1.03) ส่งเสริมให้ครูพัฒนาตนเอง โดยศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับวิธีการวัดผล และประเมินผลการศึกษา($\bar{X}=4.16$, S.D.=1.10) จัดทำคู่มือการวัดผล เทียบโอนผลการศึกษาสำหรับการศึกษาในระบบการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย($\bar{X}=4.14$, S.D.=1.07)

ความต้องการจำเป็นของรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาจตุภาคีรับความปกติใหม่ของเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิถี (ใช้หลักธรรมพละ 5) ด้านการบริหารทั่วไป (ใช้หลักธรรมพละ 5) มีความต้องการจำเป็นโดยมีค่า PNI_{modified} อยู่ระหว่าง 0.32-0.33 รายการความต้องการจำเป็นที่พบว่ามีค่า PNI_{modified} มากกว่า .30 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การกำกับติดตาม ($PNI_{\text{modified}} = 0.33$) รองลงมา คือ การควบคุม,การประเมินผล ($PNI_{\text{modified}} = 0.32$)

ผู้วิจัยได้นำผล PNI_{modified} มาเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นดังนี้

- 1) การกำกับติดตาม
- 2) การควบคุม
- 3) การประเมินผล

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อสร้างรูปแบบและประเมินการบริหารจัดการศึกษาจตุภาคีรับความปกติใหม่ของเยาวชนไทย ในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิถี (ใช้หลักธรรมพละ 5)

สรุปร่างรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาจตุภาคีรับความปกติใหม่ของเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิถี (ใช้หลักธรรมพละ 5) ประกอบด้วย

1. ด้านการบริหารวิชาการ (ใช้หลักธรรมพละ 5) 4 ประเด็นย่อย 15 ตัวบ่งชี้

1.1 ด้านการจัดการเรียนการสอน

- 1) การเรียนในห้องเรียนสามารถปฏิบัติตามนโยบาย Social Distancing เพื่อรักษาระยะห่างและการดูแลสุขอนามัยของผู้เรียนได้อย่างเคร่งครัด
- 2) การเรียนผสมผสานแบบออนไลน์และออฟไลน์
- 3) การเรียน Home School โดยผู้ปกครองจะมีบทบาทเป็นผู้จัดการเรียนการสอนในรูปแบบที่เหมาะสมกับผู้เรียน
- 4) ผู้เรียนมีความพร้อมในการเรียนผ่านระบบออนไลน์ ผู้ปกครองมีความพร้อมในการช่วยเหลือสนับสนุน รวมทั้งมีเครื่องมือสนับสนุนการเรียนเช่น คอมพิวเตอร์ โน้ตบุ๊ก แท็บเล็ต สมาร์ทโฟน และอินเทอร์เน็ต

1.2 ด้านเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล

- 1) เทคโนโลยีดิจิทัลช่วยให้การจัดเก็บและรับส่งข้อมูลภายในองค์กรมีความสะดวกและปลอดภัย
- 2) สนับสนุนเทคโนโลยีดิจิทัลที่ทันสมัยสำหรับการทำงานในช่วงสถานการณ์ไวรัสโคโรนา 2019
- 3) สนับสนุนให้บุคลากรมีทักษะหรือการอบรมที่จำเป็นในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล

1.3 ด้านการพัฒนาหลักสูตร

- 1) หลักสูตรการเรียนการสอนจึงมีความหลากหลาย
- 2) การออกแบบหลักสูตรจึงควรคำนึงถึงความแตกต่างของนักเรียนแต่ละคน
- 3) การพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนให้เป็นหลักสูตรฐานสมรรถนะเพราะหลักสูตรฐานสมรรถนะจะเป็นส่วนหนึ่งที่จะทำให้ค้นพบศักยภาพของเด็กไทยมากขึ้น
- 4) สถานศึกษาส่งเสริมการพัฒนาทักษะการศึกษาให้แก่คนรุ่นใหม่แล้ว
- 5) มีการพัฒนาฝีมือแรงงาน เช่น Up-Skill และ Re-Skill

1.4 ด้านการพัฒนาครู

- 1) แพลตฟอร์มสนับสนุนเพื่อการพัฒนาครูอย่างยั่งยืน (Supporting Platform for New Normal Teachers) ทั้งแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการที่เป็น National Online Platform
- 2) เปลี่ยนจากครูแบบเดิมเป็นครูที่สอนครอบคลุมเกี่ยวกับการใช้ชีวิตจริงได้ (Transform Teachers to New Normal in Education)
- 3) ปรับทักษะของครูเพื่อเอาเทคโนโลยีมาใช้ในปัจจุบันและในอนาคต เป็นการฝึกฝนสอนหนังสือผ่านจอโทรทัศน์หรือจอกล้องคอมพิวเตอร์

2. ด้านการบริหารงบประมาณ (ใช้หลักธรรมพละ 5)
- 2.1 ด้านการสร้างทีมงาน
- 1) การทำงานเป็นทีมมีการเปลี่ยนผู้นำไปตามสถานการณ์ที่เหมาะสม
- 2) ผู้นำทีมมีการใช้อำนาจอย่างเหมาะสมและมีความยืดหยุ่นในการปฏิบัติงาน
- 3) ผู้นำทีมสามารถสร้างความเชื่อมั่นและความไว้วางใจและนำพาให้ทีมประสบความสำเร็จได้
- 4) ผู้นำทีมให้การยอมรับในความรู้ความสามารถของสมาชิกในทีม
- 2.2 ด้านการเรียนรู้เป็นทีม
- 1) บุคลากรมีการช่วยเหลือกันในการทำงานเป็นทีมจนงานสำเร็จ
- 2) บุคลากรมีการทำงานร่วมกันเป็นอย่างดี
- 3) บุคลากรมีการสนับสนุนซึ่งกันและกันในการทำงาน
- 4) บุคลากรมีการทำงานด้วยความเคารพซึ่งกันและกัน
- 5) บุคลากรมีการทำงานร่วมกันอย่างใกล้ชิด
- 2.3 ด้านวางแผนกระบวนการทำงาน
- 1) การส่งเสริมให้มีการกำกับดูแลให้เป็นไปตามจรรยาบรรณที่ดี
- 2) การมีความโปร่งใสในการดำเนินงาน สามารถตรวจสอบได้
- 3) การเปิดเผยข้อมูลตรงตามความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
- 4) การมีวิสัยทัศน์โดยมองการสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่องค์กร
3. ด้านการบริหารงานบุคคล (ใช้หลักธรรมพละ 5)
- 3.1 ด้านการยอมรับและยกย่อง
- 1) ความต้องการที่จะให้สังคมยอมรับว่าตนถือเป็นส่วนหนึ่งของสังคมด้วย
- 2) เป็นที่ยอมรับนับถือแก่คนทั้งหลาย ความเชื่อมั่นในตนเอง ทำให้ฐานะทางสังคมของตัวเองเด่นชัดขึ้น
- 3) การยอมรับจากเพื่อนร่วมงาน
- 3.2 ด้านความสมหวังและความสำเร็จ
- 1) สามารถปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายได้อย่างสมบูรณ์
- 2) ได้รับการประเมินผลการปฏิบัติงานอยู่ในระดับที่ดี
- 3) ผลการปฏิบัติงานได้รับการยอมรับจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องว่ามีคุณภาพ
4. ด้านการบริหารทั่วไป (ใช้หลักธรรมพละ 5)

4.1 ด้านการกำกับติดตาม

- 1) กำกับ ติดตาม ประสานงานให้มีการรวบรวมข้อมูลสถิติให้เป็นปัจจุบันเพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและแก้ไขปัญหา
- 2) กำหนดหน้าที่ของบุคลากรในกลุ่ม และควบคุมการปฏิบัติงาน
- 3) บริหารจัดการในสายงานตามบทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 4) กำกับ ติดตาม การดำเนินงานให้ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย และมีประสิทธิภาพ
- 5) กำกับ ติดตาม ประสานฝ่ายต่างๆ เพื่อดำเนินกิจกรรมงานโครงการให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการ

4.2 ด้านการควบคุม

- 1) มีความรู้ความสามารถในงานและสามารถแก้ไขข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็วด้วยความเต็มใจ
- 2) มีระบบการจัดเก็บเอกสารและระบบการค้นหาที่ทันสมัยรวดเร็ว
- 3) มีการประชาสัมพันธ์ข่าวสารหรือกิจกรรมต่าง ๆ ให้ผู้เกี่ยวข้องได้ทราบอย่างสม่ำเสมอ

4.3 ด้านการประเมินผล

- 1) ส่งเสริมให้ครูพัฒนาตนเอง โดยศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับวิธีการวัดผล และประเมินผลการศึกษา
- 2) ส่งเสริมและพัฒนาผู้บริหาร ครูให้ใช้วิธีการที่หลากหลายในการวัดและประเมินผลในสถานศึกษา
- 3) ศึกษาวิเคราะห์รูปแบบ วิธีการในการพัฒนาแนวทางการวัดผลและประเมินผล
- 4) จัดทำคู่มือการวัดผล เทียบโอนผลการศึกษาศำหรับการศึกษาในระบบการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

ผลการสนทนากลุ่มรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาจตุภาคีรับความปกติใหม่ของเยาวชนไทย ในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิถี (ใช้หลักธรรมพละ 5)

จากการสนทนากลุ่มของผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า ได้รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาจตุภาคีรับความปกติใหม่ของเยาวชนไทย ในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิถี (ใช้หลักธรรมพละ 5) จำนวน 4 องค์ประกอบหลัก 12 องค์ประกอบย่อย 45 ตัวชี้วัด รูปแบบที่ได้หลังการสนทนากลุ่ม

1. ด้านการบริหารวิชาการ

1.1 ด้านการจัดการเรียนการสอน (ปัญญา ความรู้ทั่วชัด)

- 1) การเรียนในห้องเรียนสามารถปฏิบัติตามนโยบาย Social Distancing เพื่อรักษาระยะห่างและการดูแลสุขอนามัยของผู้เรียนได้อย่างเคร่งครัด
- 2) การเรียนผสมผสานแบบออนไลน์และออฟไลน์
- 3) การเรียน Home School โดยผู้ปกครองจะมีบทบาทเป็นผู้จัดการเรียนการสอนในรูปแบบที่เหมาะสมกับผู้เรียน
- 4) ผู้เรียนมีความพร้อมในการเรียนผ่านระบบออนไลน์ ผู้ปกครองมีความพร้อมในการช่วยเหลือสนับสนุน รวมทั้งมีเครื่องมือสนับสนุนการเรียนรู้เช่น คอมพิวเตอร์ โน้ตบุ๊ก แท็บเล็ต สมาร์ทโฟน และอินเทอร์เน็ต

1.2 ด้านเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล (ศรัทธา ความเชื่อ)

- 1) เทคโนโลยีดิจิทัลช่วยให้การจัดเก็บและรับส่งข้อมูลภายในองค์กรมีความสะดวกและปลอดภัย
- 2) สนับสนุนเทคโนโลยีดิจิทัลที่ทันสมัยสำหรับการทำงานในช่วงสถานการณ์ไวรัสโคโรนา 2019
- 3) สนับสนุนให้บุคลากรมีทักษะหรือการอบรมที่จำเป็นในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล

1.3 ด้านการพัฒนาหลักสูตร (ศรัทธา ความเชื่อ)

- 1) หลักสูตรการเรียนการสอนจึงมีความหลากหลาย
- 2) การออกแบบหลักสูตรจึงควรคำนึงถึงความแตกต่างของนักเรียนแต่ละคน
- 3) การพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนให้เป็นหลักสูตรฐานสมรรถนะ เพราะหลักสูตรฐานสมรรถนะจะเป็นส่วนหนึ่งที่จะทำให้ค้นพบศักยภาพของเด็กไทยมากขึ้น
- 4) สถานศึกษาส่งเสริมการพัฒนาทักษะการศึกษาให้แก่คนรุ่นใหม่แล้ว
- 5) มีการพัฒนาฝีมือแรงงาน เช่น Up-Skill และ Re-Skill

1.4 ด้านการพัฒนาครู(วิริยะ ความเพียร)

- 1) แพลตฟอร์มสนับสนุนเพื่อการพัฒนาครูอย่างยั่งยืน (Supporting Platform for New Normal Teachers) ทั้งแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการที่เป็น National Online Platform
- 2) เปลี่ยนจากครูแบบเดิมเป็นครูที่สอนครอบคลุมเกี่ยวกับการใช้ชีวิตจริงได้ (Transform Teachers to New Normal in Education)
- 3) ปรับทักษะของครูเพื่อเอาเทคโนโลยีมาใช้ในปัจจุบันและในอนาคต เป็นการฝึกฝนสอนหนังสือผ่านจอโทรทัศน์หรือจอกล้องคอมพิวเตอร์

2. ด้านการบริหารงบประมาณ

2.1 ด้านการสร้างทีมงาน(วิริยะ ความเพียร)

- 1) การทำงานเป็นทีมมีการเปลี่ยนผู้นำไปตามสถานการณ์ที่เหมาะสม
- 2) ผู้นำทีมมีการใช้อำนาจอย่างเหมาะสมและมีความยืดหยุ่นในการปฏิบัติงาน
- 3) ผู้นำทีมสามารถสร้างความเชื่อมั่นและความไว้วางใจและนำพาให้ทีม

ประสบความสำเร็จได้

- 4) ผู้นำทีมให้การยอมรับในความรู้ความสามารถของสมาชิกในทีม

2.2 ด้านการเรียนรู้เป็นทีม (สมาธิ ความตั้งใจมั่น)

- 1) บุคลากรมีการช่วยเหลือกันในการทำงานเป็นทีมจนงานสำเร็จ
- 2) บุคลากรมีการทำงานร่วมกันเป็นอย่างดี
- 3) บุคลากรมีการสนับสนุนซึ่งกันและกันในการทำงาน
- 4) บุคลากรมีการทำงานด้วยความเคารพซึ่งกันและกัน
- 5) บุคลากรมีการทำงานร่วมกันอย่างใกล้ชิด

2.3 ด้านวางแผนกระบวนการทำงาน (ศรัทธา ความเชื่อ)

- 1) การส่งเสริมให้มีการกำกับดูแลให้เป็นไปตามจรรยาบรรณที่ดี
- 2) การมีความโปร่งใสในการดำเนินงาน สามารถตรวจสอบได้
- 3) การเปิดเผยข้อมูลตรงตามความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใต้

กฎระเบียบ

- 4) การมีวิสัยทัศน์โดยมองการสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่องค์กร

3. ด้านการบริหารงานบุคคล

3.1 ด้านการยอมรับและยกย่อง(ศรัทธา ความเชื่อ)

- 1) ความต้องการที่จะให้สังคมยอมรับว่าตนถือเป็นส่วนหนึ่งของสังคมด้วย
- 2) เป็นที่ยอมรับนับถือแก่คนทั้งหลาย ความเชื่อมั่นในตนเอง ทำให้ฐานะ

ทางสังคมของตัวเองเด่นขึ้น

- 3) การยอมรับจากเพื่อนร่วมงาน

3.2 ด้านความสมหวังและความสำเร็จ(วิริยะ ความเพียร)

- 1) สามารถปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายได้อย่างสมบูรณ์
- 2) ได้รับการประเมินผลการปฏิบัติงานอยู่ในระดับที่ดี
- 3) ผลการปฏิบัติงานได้รับการยอมรับจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องว่ามีคุณภาพ

4. ด้านการบริหารทั่วไป

4.1 ด้านการกำกับติดตาม (สติ ความระลึกรู้ได้)

1) กำกับ ติดตาม ประสานงานให้มีการรวบรวมข้อมูลสถิติให้เป็นปัจจุบัน เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและแก้ไขปัญหา

2) กำหนดหน้าที่ของบุคลากรในกลุ่ม และควบคุมการปฏิบัติงาน

3) บริหารจัดการในสายงานตามบทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4) กำกับ ติดตาม การดำเนินงานให้ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย และมีประสิทธิภาพ

5) กำกับ ติดตาม ประสานฝ่ายต่างๆ เพื่อดำเนินกิจกรรมงานโครงการให้ เป็นไปตามแผนปฏิบัติการ

4.2 ด้านการควบคุม(วินัย ความเพียร)

1) มีความรู้ความสามารถในงานและสามารถแก้ไขข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็วด้วยความเต็มใจ

2) มีระบบการจัดเก็บเอกสารและระบบการค้นหาที่ทันสมัยรวดเร็ว

3) มีการประชาสัมพันธ์ข่าวสารหรือกิจกรรมต่าง ๆ ให้ผู้เกี่ยวข้องได้ทราบอย่างสม่ำเสมอ

4.3 ด้านการประเมินผล(สมาธิ ความตั้งใจมั่น)

1) ส่งเสริมให้ครูพัฒนาตนเอง โดยศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับวิธีการวัดผล และประเมินผลการศึกษา

2) ส่งเสริมและพัฒนาผู้บริหาร ครูให้ใช้วิธีการที่หลากหลายในการวัดและประเมินผลในสถานศึกษา

3) ศึกษาวิเคราะห์รูปแบบ วิธีการในการพัฒนาแนวทางการวัดผลและประเมินผล

4) จัดทำคู่มือการวัดผล เทียบโอนผลการศึกษาสำหรับการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาจตุภาคีรับความ ปกติใหม่ของเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิถี (ใช้หลักธรรมพละ 5) ตามความคิดเห็น ของผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นสอดคล้องกันว่า รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาจตุ ภาคีรับความปกติใหม่ของเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิถี (ใช้หลักธรรมพละ 5) พบว่า ทุกองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ผ่านเกณฑ์ สามารถนำไปใช้ได้

วัตถุประสงค์ข้อที่ 3) เพื่อนำเสนอคู่มือการบริหารจัดการศึกษาจตุภาคีรับความปกติใหม่ ของเยาวชนไทย ในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิถี (ใช้หลักธรรมพละ 5)

ความคิดเห็นความเหมาะสมของคู่มือการบริหารจัดการศึกษาจตุภาคีรับความปกติใหม่
ของเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิถี (ใช้หลักธรรมพละ 5) ผลการประเมินคู่มือโดย
ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ประเมินความสอดคล้องของคู่มือการบริหารจัดการศึกษาจตุภาคีรับความปกติ
ใหม่ของเยาวชนไทย ในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิถี (ใช้หลักธรรมพละ 5) โดยหาค่าดัชนีความ
สอดคล้องของคู่มือ (IOC) นั้น พบว่า ความสอดคล้องของคู่มือ มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง
0.80 - 1.00 แสดงว่าคู่มือมีความเหมาะสมและสอดคล้องสามารถนำไปใช้ได้

ระดับความเหมาะสมของคู่มือการบริหารจัดการศึกษาจตุภาคีรับความปกติใหม่ของ
เยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิถี (ใช้หลักธรรมพละ 5) โดยรวม พบว่า ระดับความ
เหมาะสมของคู่มือการบริหารจัดการศึกษาจตุภาคีรับความปกติใหม่ของเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21
ด้วยหลักพุทธวิถี (ใช้หลักธรรมพละ 5) โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.48$, S.D.=0.60) ด้านที่มีค่าเฉลี่ย
สูงสุด ได้แก่ ด้านรูปแบบและการใช้ภาษา ($\bar{X} = 4.71$, S.D.=0.45) รองลงมา คือ ด้านเนื้อหา ($\bar{X} = 4.67$, S.D.=0.50) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านประโยชน์จากการนำคู่มือไปใช้
($\bar{X} = 4.29$, S.D.=0.49)

ระดับความเหมาะสมของคู่มือการบริหารจัดการศึกษาจตุภาคีรับความปกติใหม่ของ
เยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิถี (ใช้หลักธรรมพละ 5) ด้านเนื้อหา พบว่า ระดับความ
เหมาะสมของคู่มือการบริหารจัดการศึกษาจตุภาคีรับความปกติใหม่ของเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21
ด้วยหลักพุทธวิถี (ใช้หลักธรรมพละ 5) ด้านเนื้อหาโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.67$, S.D.=0.50) ข้อ
ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ความชัดเจนในการอธิบายเนื้อหา ($\bar{X} = 4.70$, S.D.=0.35) รองลงมา คือ เนื้อหา
สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของคู่มือ ($\bar{X} = 4.72$, S.D.=0.56) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การเรียบ
เรียงเนื้อหาที่เข้าใจง่าย ($\bar{X} = 4.58$, S.D.=0.65)

ระดับความเหมาะสมของคู่มือการบริหารจัดการศึกษาจตุภาคีรับความปกติใหม่ของ
เยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิถี (ใช้หลักธรรมพละ 5) ด้านรูปแบบและการใช้ภาษา
พบว่า ระดับความเหมาะสมของคู่มือการบริหารจัดการศึกษาจตุภาคีรับความปกติใหม่ของเยาวชน
ไทย ในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิถี (ใช้หลักธรรมพละ 5) ด้านรูปแบบและการใช้ภาษาโดยรวมอยู่
ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.71$, S.D.=0.45) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การใช้ภาษาถูกต้องเหมาะสมตาม
หลักวิชาการ ($\bar{X} = 4.88$, S.D.=0.41) รองลงมา คือ ความน่าสนใจและเทคนิคที่ใช้ในชิ้นงาน
($\bar{X} = 4.71$, S.D.=0.51) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การจัดวางองค์ประกอบเหมาะสม ($\bar{X} = 4.61$,
S.D.=0.43)

ระดับความเหมาะสมของคู่มือการบริหารจัดการศึกษาจตุภาคีรับความปกติใหม่ของ
เยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิถี (ใช้หลักธรรมพละ 5) ด้านการออกแบบพบว่า ระดับ

ความเหมาะสมของคู่มือการบริหารจัดการศึกษาจตุภาคีรับความปกติใหม่ของเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิถี (ใช้หลักธรรมพละ 5) ด้านการออกแบบโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.32$, S.D.=0.81) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ความเหมาะสมของภาพประกอบ ($\bar{X} = 4.41$, S.D.=0.81) รองลงมา คือ ความเหมาะสมของขนาดตัวอักษร ($\bar{X} = 4.34$, S.D.=0.90) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ความชัดเจนของภาพประกอบ ($\bar{X} = 4.21$, S.D.=0.71)

ระดับความเหมาะสมของคู่มือการบริหารจัดการศึกษาจตุภาคีรับความปกติใหม่ของเยาวชนไทย ในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิถี (ใช้หลักธรรมพละ 5) ด้านรูปเล่ม พบว่า ระดับความเหมาะสมของคู่มือการบริหารจัดการศึกษาจตุภาคีรับความปกติใหม่ของเยาวชนไทย ในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิถี (ใช้หลักธรรมพละ 5) ด้านรูปเล่ม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$, S.D.=0.71) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ รูปเล่มของคู่มือดึงดูดความสนใจ ($\bar{X} = 4.40$, S.D.=0.61) รองลงมา คือ ความเหมาะสมของขนาดเล่ม ($\bar{X} = 4.39$, S.D.=0.81)

ระดับความเหมาะสมของคู่มือการบริหารจัดการศึกษาจตุภาคีรับความปกติใหม่ของเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิถี (ใช้หลักธรรมพละ 5) ด้านประโยชน์จากการนำคู่มือไปใช้ พบว่า ระดับความเหมาะสมของคู่มือการบริหารจัดการศึกษาจตุภาคีรับความปกติใหม่ของเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิถี (ใช้หลักธรรมพละ 5) ด้านประโยชน์จากการนำคู่มือไปใช้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$, S.D.=0.49) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ข้อมูลที่ได้จากการปฏิบัติตามคู่มือจะเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ($\bar{X} = 4.38$, S.D.=0.48) รองลงมา คือ การดำเนินการตามคู่มือมีความชัดเจนและผลที่ได้จากการกำหนดการตามคู่มือแต่ละขั้นตอนมีประโยชน์สำหรับสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.27$, S.D.=0.45) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การนำคู่มือไปใช้จะทำให้สถานศึกษามีความมั่นใจในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ($\bar{X} = 4.24$, S.D.=0.50)

ระดับความเหมาะสมของคู่มือการบริหารจัดการศึกษาจตุภาคีรับความปกติใหม่ของเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิถี (ใช้หลักธรรมพละ 5) ด้านความเป็นไปได้ พบว่า ระดับความเหมาะสมของคู่มือการบริหารจัดการศึกษาจตุภาคีรับความปกติใหม่ของเยาวชนไทย ในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิถี (ใช้หลักธรรมพละ 5) ด้านความเป็นไปได้ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$, S.D.=0.65) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ คู่มือสามารถนำไปใช้ในสถานศึกษาได้จริง โดยเนื้อหาสาระและประโยชน์ซึ่งสามารถนำไปประยุกต์ได้ ($\bar{X} = 4.49$, S.D.=0.65) รองลงมา คือ มีความเป็นไปได้ที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะนำคู่มือไปใช้ ($\bar{X} = 4.58$, S.D.=0.66) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ คู่มือนี้สามารถยอมรับได้ ($\bar{X} = 4.47$, S.D.=0.65)

ในการจัดทำคู่มือการบริหารจัดการศึกษาจากภาคีรับความปกติใหม่ของเยาวชนไทย ในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี (ใช้หลักธรรมพละ 5) คู่มือฉบับนี้ประกอบด้วยส่วนประกอบต่างๆ และเนื้อหาสาระ ด้านรูปแบบและการใช้ภาษา ด้านการออกแบบด้านรูปเล่มด้านประโยชน์ความเป็นไปได้จากการนำคู่มือไปใช้

5.1.6 โครงการวิจัยย่อยเรื่องที่ 6 เรื่อง รูปแบบการพัฒนาการสอนภาษาไทยอ้างอัตลักษณ์ความเป็นไทยรับความปกติใหม่ระดับอุดมศึกษาศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี

มีวัตถุประสงค์การวิจัย คือ 1) เพื่อศึกษารูปแบบการพัฒนาการสอนภาษาไทยอ้างอัตลักษณ์ความเป็นไทยรับความปกติใหม่ระดับอุดมศึกษาศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี 2) เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของรูปแบบการพัฒนาการสอนภาษาไทยอ้างอัตลักษณ์ความเป็นไทยรับความปกติใหม่ระดับอุดมศึกษาศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี ซึ่งมีผลการวิจัย ดังนี้

1. ผลการศึกษารูปแบบการพัฒนาการสอนภาษาไทยอ้างอัตลักษณ์ความเป็นไทยรับความปกติใหม่ระดับอุดมศึกษาศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธีพบว่า ด้านที่มีระดับความเหมาะสมสูงสุดคือด้านหน่วยการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.51 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .220 และด้านที่มีระดับความเหมาะสมรองลงมาคือด้านแนวคิดทฤษฎีที่ใช้เป็นพื้นฐาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.36 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .459 ตามลำดับ โดยสรุปผลการตรวจสอบความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.31 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .276

2. ผลการตรวจสอบความเหมาะสมรูปแบบการพัฒนาการสอนภาษาไทยอ้างอัตลักษณ์ความเป็นไทยรับความปกติใหม่ระดับอุดมศึกษาศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี

2.1 ด้านที่มาและความสำคัญของรูปแบบการเรียนการสอน พบว่า การบรรยายความเป็นมาของการพัฒนารูปแบบมีความชัดเจน สอดคล้องการบูรณาการหลักธรรมพหุสัจจะ (สุ จิ ปุ ลิ) และเหตุผลในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนมีความเหมาะสม และสอดคล้องกับหลักธรรมพหุสัจจะ(สุ จิ ปุ ลิ) มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากันคือเท่ากับ 4.35 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .476 โดยสรุปผลการตรวจสอบความเหมาะสมรูปแบบการพัฒนาการสอนภาษาไทยอ้างอัตลักษณ์ความเป็นไทยรับความปกติใหม่ระดับอุดมศึกษาศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธีด้านที่มาและความสำคัญของรูปแบบการเรียนการสอนอยู่ในระดับเหมาะสมมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.23 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .317

2.2 ด้านแนวคิดทฤษฎีที่ใช้เป็นพื้นฐาน พบว่า การนำแนวคิดทฤษฎีมาใช้ในการพัฒนารูปแบบมีความเหมาะสมและทันสมัย สามารถบูรณาการกับหลักธรรมพหุสัจจะ(สุ จิ ปุ ลิ) ได้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.70 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .460 และแนวคิดทฤษฎีที่ใช้เป็นพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนมีความชัดเจน มีค่าเฉลี่ยรองลงมาเท่ากับ 4.40 และค่า

เบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .919 ตามลำดับ โดยสรุปผลการตรวจสอบความเหมาะสมรูปแบบการพัฒนาการสอนภาษาไทยอ้างอัตลักษณ์ความเป็นไทยรับความปกติใหม่ระดับอุดมศึกษาศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธีด้านแนวคิดทฤษฎีที่ใช้เป็นพื้นฐานอยู่ในระดับเหมาะสมมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.36 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .459

2.3 ด้านองค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน พบว่า จุดประสงค์ของรูปแบบสอดคล้องกับหลักการจุดประสงค์แสดงผลการเรียนรู้ของผู้เรียน และกระบวนการจัดการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์และผลการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากันเท่ากับ 4.65 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .477 โดยสรุปผลการประเมินความเหมาะสมรูปแบบการพัฒนาการสอนภาษาไทยอ้างอัตลักษณ์ความเป็นไทยรับความปกติใหม่ระดับอุดมศึกษาศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธีด้านองค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอนอยู่ในระดับเหมาะสมมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.27 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .229

2.4 ด้านหน่วยการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์ พบว่า เนื้อหาแต่ละหน่วยการเรียนรู้มีความหลากหลายมีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 5.00 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .000 และเนื้อหาแต่ละหน่วยการเรียนรู้สอดคล้องกับการวัดผลและการประเมินผล มีค่าเฉลี่ยรองลงมาเท่ากับ 4.70 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .457 ตามลำดับ โดยสรุปผลการตรวจสอบความเหมาะสมรูปแบบการพัฒนาการสอนภาษาไทยอ้างอัตลักษณ์ความเป็นไทยรับความปกติใหม่ระดับอุดมศึกษาศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธีด้านหน่วยการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์อยู่ในระดับเหมาะสมมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.51 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .220

2.5 ด้านการวัดและการประเมินผล พบว่า การวัดและการประเมินผลมีหลักเกณฑ์และแนวทางการวัดที่ชัดเจนและเหมาะสมมีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.35 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .477 และการวัดและการประเมินผลนำไปสู่ผลการเรียนรู้ได้จริง มีค่าเฉลี่ยรองลงมาเท่ากับ 4.30 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .457 ตามลำดับ โดยสรุปผลการตรวจสอบความเหมาะสมรูปแบบการพัฒนาการสอนภาษาไทยอ้างอัตลักษณ์ความเป็นไทยรับความปกติใหม่ระดับอุดมศึกษาศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธีด้านการวัดและประเมินผลอยู่ในระดับเหมาะสมมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .159

3. ผลการตรวจสอบความสอดคล้องของรูปแบบการพัฒนาการสอนภาษาไทยอ้างอัตลักษณ์ความเป็นไทยรับความปกติใหม่ระดับอุดมศึกษาศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธีเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนการสอนและเครื่องมือการประเมินประสิทธิภาพรูปแบบการเรียนการสอน

ผลการตรวจสอบบนความสอดคล้องของรูปแบบการพัฒนาการสอนภาษาไทยอ้างอัตลักษณ์ความเป็นไทยรับความปกติใหม่ระดับอุดมศึกษาศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี

- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 การวิเคราะห์ข่าวจากสื่อออนไลน์ พบว่า มีค่าดัชนีความ สอดคล้องอยู่ในระดับความสอดคล้องที่กำหนดว่าสามารถนำไปใช้ในการเรียนการสอนได้

- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 การวิเคราะห์สารคดีจากสื่อออนไลน์พบว่า มีค่าดัชนี ความสอดคล้องอยู่ในระดับความสอดคล้องที่กำหนดว่าสามารถนำไปใช้ในการเรียนการสอนได้

- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 การวิเคราะห์บทความจากสื่อออนไลน์พบว่า มีค่าดัชนี ความสอดคล้องอยู่ในระดับความสอดคล้องที่กำหนดว่าสามารถนำไปใช้ในการเรียนการสอนได้

- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 การวิเคราะห์ละครจากสื่อออนไลน์พบว่า มีค่าดัชนี ความสอดคล้องอยู่ในระดับความสอดคล้องที่กำหนดว่าสามารถนำไปใช้ในการเรียนการสอนได้

- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 การวิเคราะห์เรื่องสั้นจากสื่อออนไลน์พบว่า มีค่าดัชนี ความสอดคล้องอยู่ในระดับความสอดคล้องที่กำหนดว่าสามารถนำไปใช้ในการเรียนการสอนได้

ผลการทดลองหาประสิทธิภาพรูปแบบการพัฒนาการสอนภาษาไทยอ้างอัตลักษณ์ ความเป็นไทยรับความปกติใหม่ระดับอุดมศึกษาศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี พบว่า ผลการทดลอง ที่ได้จากการทำแบบประเมินการตรวจสอบประสิทธิภาพและความสอดคล้อง ได้จากการทำแบบ ประเมินการตรวจสอบประสิทธิภาพและความสอดคล้องอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.52 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .491

บทที่ 6

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

โครงการวิจัยชุดเรื่อง การบูรณาการจตุภาคีเพื่อลดปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจยุคนิวนอร์มอลของคนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธธรรม คณะผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบบูรณาการที่ใช้วิธีการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Method) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

วัตถุประสงค์หลัก คือ เพื่อศึกษาการบูรณาการจตุภาคีเพื่อลดปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจยุคนิวนอร์มอลของคนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธธรรม และเพื่อเป็นฐานข้อมูลจัดทำเสนอแนะเชิงนโยบายในการพัฒนาสังคมต่อหน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง

วัตถุประสงค์รอง

1) โครงการวิจัยย่อยเรื่องที่ 1 เรื่อง การพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันเพื่อลดปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจยุคนิวนอร์มอลของคนไทยตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงในศตวรรษที่ 21 ด้วยพุทธวิธีมีวัตถุประสงค์การวิจัย คือ 1) เพื่อศึกษารูปแบบการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจยุคนิวนอร์มอลของคนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี(ใช้หลักธรรมอริยบท 4) 2) เพื่อสร้างรูปแบบการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจยุคนิวนอร์มอลของคนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี(ใช้หลักธรรมอริยบท 4) 3) เพื่อนำเสนอคู่มือการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจยุคนิวนอร์มอลของคนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี(ใช้หลักธรรมอริยบท 4)

2) โครงการวิจัยย่อยเรื่องที่ 2 เรื่อง ผลสัมฤทธิ์การพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมกระบวนการจตุภาคีในการป้องกันยาเสพติดของเยาวชนศตวรรษที่ 21 ด้วยพุทธวิธีมีวัตถุประสงค์การวิจัย คือ 1) เพื่อพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมกระบวนการจตุภาคีในการป้องกันยาเสพติดของเด็กและเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี 2) เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องการพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมกระบวนการจตุภาคีในการป้องกันยาเสพติดของเด็กและเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี

3) โครงการวิจัยย่อยเรื่องที่ 3 เรื่อง การสร้างนวัตกรรมพุทธวิถีการพัฒนาจิตสำหรับผู้สูงอายุในศตวรรษที่ 21 มีวัตถุประสงค์การวิจัย คือ 1) เพื่อศึกษาหลักธรรมในการสร้างนวัตกรรมพุทธวิถีการพัฒนาจิตในศตวรรษที่ 21 2) เพื่อศึกษากระบวนการการสร้างนวัตกรรมพุทธวิถีการพัฒนาจิตผู้สูงอายุในศตวรรษที่ 21 3) เพื่อเสนอรูปแบบการสร้างนวัตกรรมพุทธวิถีการพัฒนาจิตผู้สูงอายุในศตวรรษที่ 21

4) โครงการวิจัยย่อยเรื่องที่ 4 เรื่อง การพัฒนารูปแบบค่านิยมอุดมการณ์ประชาธิปไตยของเยาวชนในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธีมีวัตถุประสงค์การวิจัย คือ 1) เพื่อศึกษาค่านิยมของคน

ไทยอุดมการณ์ประชาธิปไตยเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี(ใช้หลักธรรม สัปปริสธรรม 7) 2) เพื่อสร้างรูปแบบค่านิยมของคนไทยอุดมการณ์ประชาธิปไตยเยาวชนไทยใน ศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี(ใช้หลักธรรมสัปปริสธรรม 7) 3) เพื่อนำเสนอคู่มือการพัฒนา รูปแบบ ค่านิยมของคนไทยอุดมการณ์ประชาธิปไตยเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี (ใช้หลักธรรมสัปปริสธรรม 7)

5) โครงการวิจัยย่อยเรื่องที่ 5 เรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาจตุภาคีรับความ ปกติใหม่ของคนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยพุทธวิธีมีวัตถุประสงค์การวิจัย คือ 1) เพื่อศึกษาองค์ประกอบ การบริหารจัดการศึกษาจตุภาคีรับความปกติใหม่ของคนไทย ในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี (ใช้หลักธรรมผละ 5) 2) เพื่อสร้างรูปแบบและประเมินการบริหารจัดการศึกษาจตุภาคีรับความปกติ ใหม่ของคนไทย ในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี (ใช้หลักธรรมผละ 5) 3) เพื่อนำเสนอคู่มือการ บริหารจัดการศึกษาจตุภาคีรับความปกติใหม่ของคนไทย ในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี (ใช้ หลักธรรมผละ 5)

6) โครงการวิจัยย่อยเรื่องที่ 6 เรื่อง รูปแบบการพัฒนาการสอนภาษาไทยอ้างอัตลักษณ์ ความเป็นไทยรับความปกติใหม่ระดับอุดมศึกษาศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธีมีวัตถุประสงค์การวิจัย คือ 1) เพื่อศึกษารูปแบบการพัฒนาการสอนภาษาไทยอ้างอัตลักษณ์ความเป็นไทยรับความปกติใหม่ ระดับอุดมศึกษาศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี 2) เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของรูปแบบการ พัฒนาการสอนภาษาไทยอ้างอัตลักษณ์ความเป็นไทยรับความปกติใหม่ระดับอุดมศึกษาศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี

คณะผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ จำนวน 6 เรื่อง คือ 1) การพัฒนารูปแบบ การเสริมสร้างภูมิคุ้มกันเพื่อลดปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจยุคนิวนอร์มอลของคนไทยตามหลักเศรษฐกิจ พอเพียงในศตวรรษที่ 21 ด้วยพุทธวิธี 2) ผลสัมฤทธิ์การพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมกระบวนการจตุ ภาคีในการป้องกันยาเสพติดของคนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยพุทธวิธี 3) การสร้างนวัตกรรมพุทธวิถีการ พัฒนาจิตสำหรับผู้สูงอายุในศตวรรษที่ 21 4) การพัฒนารูปแบบค่านิยมอุดมการณ์ประชาธิปไตยของ เยาวชนในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี 5) รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาจตุภาคีรับความปกติ ใหม่ของคนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยพุทธวิธี และ 6) รูปแบบการพัฒนาการสอนภาษาไทยอ้างอัต ลักษณ์ความเป็นไทยรับความปกติใหม่ระดับอุดมศึกษาศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธีทำการเก็บ รวบรวมข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมาย ดังนี้

1. โครงการวิจัยย่อยเรื่องที่ 1 ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มเป้าหมาย ดังนี้

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ บุคลากรในศูนย์การเรียนรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ตามแนวพระราชดำริ ศูนย์สาธิตและส่งเสริมงานศิลปอาชีพ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วย จังหวัดร้อยเอ็ด ยโสธร ศรีสะเกษ สกลนคร จำนวน 311 คน

2. โครงการวิจัยย่อยเรื่องที่ 2 ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มเป้าหมาย ดังนี้

ประชากร ประกอบด้วย กลุ่มที่ 1 ผู้บริหาร บุคลากร สถาบันการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญ หน่วยงานภาครัฐและเอกชน ชุมชน และประชาชนทั่วไปในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง (จังหวัดร้อยเอ็ด และจังหวัดมหาสารคาม) กลุ่มตัวอย่าง แบ่งออกเป็น 2 กลุ่มเป้าหมาย ดังนี้ กลุ่มที่ 1 ผู้บริหาร บุคลากร สถาบันการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญ หน่วยงานภาครัฐและเอกชน ชุมชน และประชาชนทั่วไป ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง (จังหวัดร้อยเอ็ด และจังหวัดมหาสารคาม) จำนวน 10 คน กลุ่มที่ 2 ผู้บริหาร บุคลากร สถาบันการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญ หน่วยงานภาครัฐและเอกชน ชุมชน และประชาชนทั่วไป ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง (จังหวัดร้อยเอ็ด และจังหวัดมหาสารคาม) โดยใช้วิธีสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) รวมทั้งสิ้นจำนวน 310 คน และประเมินประสิทธิภาพ และทดลองใช้เครื่อง จากกลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหาร บุคลากร สถาบันการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญ หน่วยงานภาครัฐและเอกชน ชุมชน และประชาชนทั่วไป โดยใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยใช้เกณฑ์พิจารณาจากความสมัครใจที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน 10 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 310 คน

3. โครงการวิจัยย่อยเรื่องที่ 3 ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มเป้าหมาย ดังนี้

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่พระสงฆ์และเยาวชนที่เป็นนักเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง จำนวน 3 จังหวัด ประกอบด้วย จังหวัดร้อยเอ็ด จังหวัดกาฬสินธุ์ และจังหวัดมหาสารคาม คือ

- 1) บุคลากร/นักวิชาการ 10 คน ได้แก่ นักวิชาการทางด้านศาสนา นักวิชาการทางด้านวัฒนธรรม สำนักงานพระพุทธศาสนา จังหวัดร้อยเอ็ด กาฬสินธุ์ และสกลนคร
- 2) พระสังฆาธิการ พระนักปกครอง พระสงฆ์ จำนวน 50 รูป ได้แก่ เจ้าคณะจังหวัด เจ้าคณะอำเภอ เจ้าสำนักเรียน เจ้าคณะตำบล เจ้าอาวาส
- 3) ผู้สูงอายุ/ปราชญ์ชาวบ้าน จำนวน 300 คน ได้แก่ผู้ที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป มีความรู้ในด้านการพัฒนาจิต ในการดำเนินชีวิต

4. โครงการวิจัยย่อยเรื่องที่ 4 ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มเป้าหมาย ดังนี้

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ เยาวชนไทยที่มีอายุระหว่าง 15-24 ปี จากนิยามของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.) ในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ประกอบด้วย จังหวัดร้อยเอ็ด ขอนแก่น มหาสารคาม และกาฬสินธุ์ จำนวน 400 คน

5. โครงการวิจัยย่อยเรื่องที่ 5 ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มเป้าหมาย ดังนี้

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง จำนวน 148 คน

6. โครงการวิจัยย่อยเรื่องที่ 6 ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มเป้าหมาย ดังนี้

การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research)

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1

1) ประชากร (Population) คือ กลุ่มที่ 1 ผู้บริหารและอาจารย์ สังกัดสำนักงาน ระดับอุดมศึกษา เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง (มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด และมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม) ที่เข้าร่วมโครงการ กลุ่มที่ 2 นิสิตและนักศึกษา สังกัดสำนักงานระดับอุดมศึกษา เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง (มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด, มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด และ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม) เฉพาะกลุ่มนิสิตและนักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาไทย ประกอบด้วย 1) มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด 2) มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด 3) มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

2) กลุ่มตัวอย่าง (Sample) คือ กลุ่มที่ 1 ผู้บริหารและอาจารย์ในระดับอุดมศึกษา เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง (มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด และมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม) ที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน 15 รูป/คน กลุ่มที่ 2 นิสิตและนักศึกษา ในสังกัดสำนักงานระดับอุดมศึกษา เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง (มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด และ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม) เฉพาะกลุ่มนิสิต และนักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาไทย ประกอบด้วย 1) มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 105 คน 2) มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 105 คน โดยใช้วิธีวิธีเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยใช้เกณฑ์พิจารณาจากความสมัครใจของสถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการ รวมทั้งสิ้นจำนวน 210 คน และทดลองใช้เครื่องมือ จากกลุ่มตัวอย่างมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด จำนวน 105 รูป/คน

การวิจัยพหุกรณีศึกษา (Multi-cases study)

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2

ประชากร (Population)คือ ผู้เชี่ยวชาญ และผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 20 คน โดยเลือกแบบเจาะจง ซึ่งเกณฑ์ในการเลือกผู้เชี่ยวชาญ และผู้ทรงคุณวุฒิ แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้ กลุ่มที่ 1 ได้แก่ พระอาจารย์ และอาจารย์ ที่มีประสบการณ์การสอนภาษาไทย จำนวน 12 รูป/คน กลุ่มที่ 2 ได้แก่ ผู้บริหาร อาจารย์ ที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาการสอนภาษาไทยธำรงอัตลักษณ์ความเป็นไทยรับความปกติใหม่ระดับอุดมศึกษาศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธีตามหลักพหุสัจจะหรือระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา จำนวน 3 คน กลุ่มที่ 3 ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนารูปแบบ จำนวน 5 รูป/คน โดยการใช้เทคนิคเดลฟาย (Delphi Technique) เลือกแบบเจาะจง (purposive method) ซึ่งมีคุณสมบัติเป็นผู้มีประสบการณ์การสอนภาษาไทย มากกว่า 10 ปีขึ้นไป

ขอบเขตด้านพื้นที่ ได้แก่ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ประกอบด้วย 1) จังหวัดร้อยเอ็ด 2) จังหวัดมหาสารคาม 3) จังหวัดกาฬสินธุ์ 4) จังหวัดขอนแก่น

ซึ่งมีการสรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะผลการวิจัยตามลำดับต่อไปนี้

6.1 สรุปผล

6.2 อภิปรายผล

6.3 ข้อเสนอแนะ

6.1 สรุปผลการวิจัย

โครงการวิจัยย่อยเรื่องที่ 1 เรื่อง การพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันเพื่อลดปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจยุคคนนิวนอร์มอลของคนไทยตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงในศตวรรษที่ 21 ด้วยพุทธริติ

1. รูปแบบการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจยุคคนนิวนอร์มอลของคนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธริติ(ใช้หลักธรรมอิทธิบาท 4) ใน 5 ด้าน คือ 1) ด้านจิตใจ 2) ด้านสังคม 3) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 4) ด้านเทคโนโลยี 5) ด้านเศรษฐกิจ โดยมุ่งศึกษาประเด็นที่เกี่ยวข้องโดยใช้หลักแนวคิดในทางพระพุทธศาสนาโดยใช้หลักธรรมอิทธิบาท 4

สภาพปัจจุบันของรูปแบบการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจยุคคนนิวนอร์มอลของคนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธริติ(ใช้หลักธรรมอิทธิบาท 4) โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านเทคโนโลยี รองลงมา คือ ด้านเศรษฐกิจ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านจิตใจ

สภาพที่พึงประสงค์ของรูปแบบการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจยุคคนนิวนอร์มอลของคนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธริติ(ใช้หลักธรรมอิทธิบาท 4) โดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านเศรษฐกิจ รองลงมา คือ ด้านเทคโนโลยี ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านจิตใจ

ความต้องการจำเป็นของรูปแบบการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจยุคคนนิวนอร์มอลของคนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธริติ(ใช้หลักธรรมอิทธิบาท 4) โดยรวมมีค่า $PNI_{modified}$ เท่ากับ .34 มีความต้องการจำเป็นโดยมีค่า $PNI_{modified}$ อยู่ระหว่าง 0.23-0.41 รายการความต้องการจำเป็นที่พบว่ามีค่า $PNI_{modified}$ มากกว่า .30 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านสังคม ($PNI_{modified}=0.41$) รองลงมา คือ ด้านจิตใจ ($PNI_{modified}=0.40$) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, ด้านเศรษฐกิจ ($PNI_{modified}=0.31$)

ผู้วิจัยได้นำมาเรียงลำดับใหม่ตามค่า PNI ดังนี้

1. ด้านสังคม ($PNI_{modified}=0.41$)
2. ด้านจิตใจ ($PNI_{modified}=0.40$)

3. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (PNI_{modified}=0.31)

4. ด้านเศรษฐกิจ (PNI_{modified}=0.31)

2. รูปแบบการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจยุคนิวนอร์มอลของคนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี(ใช้หลักธรรมอิทธิบาท 4) จำนวน 4 กลยุทธ์ 22 ตัวชี้วัด รูปแบบการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจยุคนิวนอร์มอลของคนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี(ใช้หลักธรรมอิทธิบาท 4)

1. ด้านสังคม (วิริยะ)

1.1 มุ่งให้เกิดความสามัคคีร่วมมือ เพื่อให้ทุกคนอยู่ร่วมกันได้โดย ปราศจากการเบียดเบียนกัน

1.2 รู้จักแยกแยะผิดชอบชั่วดี ละอายที่จะทำความชั่ว เกรงกลัวต่อผลจากการกระทำที่ไม่ถูกต้อง

1.3 มุ่งให้เกิดสังคมที่มีความสุขสงบ ประชาชนมีความเมตตาเอื้ออาทร ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

1.4 การเอาใจเอาเปรียบกันมุ่งร้ายทำลายกัน

2. ด้านจิตใจ (จิตตะ)

2.1 ความเชื่อในความสามารถกำกับ และพึ่งพาตนเอง

2.2 ความพยายามลงมือแก้ปัญหาที่เป็นการจัดการโดยตรงกับปัญหา

2.3 การสร้างความเชื่อมั่นในตนเองเชื่อในสิ่งที่ตั้งมั่นว่าเป็นสิ่งที่ถูกต้องและคิดอย่างสร้างสรรค์

2.4 ใช้สติปัญญาอย่างถูกต้องและเหมาะสมในการดำเนินชีวิต

2.5 มีความขยันหมั่นเพียร อดทน ไหมโลภ ไม่ตระหนี่ รู้จักแบ่งปันและรับผิดชอบในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม

2.6 การใช้ความคิดในการประเมินสถานการณ์ที่เป็นปัญหาที่เกิดการตอบสนองทางอารมณ์

3. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (วิมังสา)

3.1 การเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาแม่น้ำลำคลองในการเก็บขยะกำจัดวัชพืชน้ำ

3.2 การชักชวนให้สมาชิกในครอบครัวเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาแหล่งน้ำเนื่องในวันสำคัญ

3.3 สนับสนุนงบประมาณในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและควรส่งเสริมสนับสนุนให้มีการจัดตั้งกลุ่มอาสาสมัครพิทักษ์สิ่งแวดล้อม

3.4 ส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่นต่างๆ ด้านเพราะการพัฒนาจะประสบผลสำเร็จได้ขึ้นอยู่กับความร่วมมือร่วมใจของประชาชน

3.5 การบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม

4. ด้านเศรษฐกิจ (ฉันทะ)

- 4.1 มีการพัฒนากลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต
- 4.2 มีการพัฒนาหมู่บ้านท่องเที่ยว หรือกลุ่ม OTOP ในหมู่บ้านที่มีศักยภาพ
- 4.3 เขียนรู้รายรับ-รายจ่ายของตนเองโดยการจัดทำบัญชีครัวเรือน
- 4.4 มีการกำหนดทิศทางการพัฒนาอาชีพและรายได้ของชุมชน
- 4.5 มีการเพิ่มคุณภาพการผลิตของชุมชนบนพื้นฐานความรู้และเอกลักษณ์ของชุมชน
- 4.6 ดำเนินชีวิตโดยยึดหลักทางสายกลาง รู้จักพอประมาณ

3. คู่มือการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจยุคนิวนอร์มอลของคนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี(ใช้หลักธรรมอิทธิบาท 4) ทุกด้านมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.50$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านประโยชน์จากการนำคู่มือไปใช้ รองลงมา คือ ด้านรูปแบบและการใช้ภาษาและด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านรูปเล่ม

โครงการวิจัยย่อยเรื่องที่ 2 เรื่อง ผลสัมฤทธิ์การพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมกระบวนการจตุภาคีในการป้องกันยาเสพติดของเยาวชนศตวรรษที่ 21 ด้วยพุทธวิธี

1. การพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมกระบวนการจตุภาคีในการป้องกันยาเสพติดของเด็กและเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี มีลักษณะ ดังนี้ จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมกระบวนการจตุภาคีในการป้องกันยาเสพติดของเด็กและเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับระดับความเหมาะสมและการพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมกระบวนการจตุภาคีในการป้องกันยาเสพติดของเด็กและเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี ตามความเห็นของผู้บริหาร บุคลากร สถาบันการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญ หน่วยงานภาครัฐและเอกชน ชุมชน และประชาชน พบว่า ด้านการป้องกันการพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมกระบวนการจตุภาคีในการป้องกันยาเสพติดของเด็กและเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธีตามความเห็นของผู้บริหาร บุคลากร สถาบันการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญ หน่วยงานภาครัฐและเอกชน ชุมชน และประชาชน ในการมีส่วนร่วม พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมากค่าเฉลี่ย 3.54 ประเด็นที่มีค่าความถี่น้อยที่สุด คือ การมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเวทีชาวบ้านในเรื่องการป้องกันการแพร่ระบาดของยาเสพติด ค่าเฉลี่ย 3.45 รองลงมาคือ การมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินการป้องกันยาเสพติด ค่าเฉลี่ย 3.48 ตามลำดับ ด้านการปราบปรามการพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมกระบวนการจตุภาคีในการป้องกันยาเสพติดของเด็กและเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธีตามความเห็นของผู้บริหาร บุคลากร สถาบันการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญ หน่วยงานภาครัฐและเอกชน ชุมชน และประชาชน พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางค่าเฉลี่ย 3.29 ประเด็นที่มีค่าความถี่น้อยที่สุด คือ การมีส่วนร่วมกับเจ้าหน้าที่ (ตำรวจ ฝ่ายปกครอง) ในการจับกุมผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ค่าเฉลี่ย 3.04 รองลงมาคือการมีส่วนร่วมปรึกษาหารือกับ

เจ้าหน้าที่ (ตำรวจ ฝ่ายปกครอง) ในการปราบปรามยาเสพติด ค่าเฉลี่ย 3.20 ตามลำดับด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดการพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมกระบวนการจตุภาคีในการป้องกันยาเสพติดของเด็กและเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธีตามความเห็นของผู้บริหาร บุคลากร สถาบันการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญ หน่วยงานภาครัฐและเอกชน ชุมชน และประชาชนพบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางค่าเฉลี่ย 3.18 ประเด็นที่มีค่าความถี่น้อยที่สุด คือ การมีส่วนร่วมในการประสานเจ้าหน้าที่ผู้ทำหน้าที่ผู้ติดยาเสพติดเข้ารับการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ ค่าเฉลี่ย 3.09 รองลงมา คือ การมีส่วนร่วมในการติดตามตรวจสอบผู้ที่ผ่านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดว่ายังมีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติดอีกหรือไม่ ค่าเฉลี่ย 3.10 ตามลำดับด้านหลักพุทธวิธีไตรสิกขา ศีล สมาธิปัญญา การพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมกระบวนการจตุภาคีในการป้องกันยาเสพติดของเด็กและเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี ตามความเห็นของผู้บริหาร บุคลากร สถาบันการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญ หน่วยงานภาครัฐและเอกชน ชุมชน และประชาชนพบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางที่สุด ค่าเฉลี่ย 3.41 ประเด็นที่มีค่าความถี่น้อยที่สุด คือ ด้านสมาธิการมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อให้เยาวชนได้เรียนรู้และเข้าใจเกี่ยวกับสภาวะอารมณ์เพื่อพัฒนาจิตใจไม่ให้อึดอัด ต่อสิ่งเร้าที่เข้ามากระทบจิตใจเป็นการสร้างความเพียงพอก่อนที่จะเกิดอารมณ์ที่นำไปสู่พฤติกรรมการติดยาเสพติด ค่าเฉลี่ย 3.35 รองลงมาคือด้านปัญญา การมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อให้เยาวชนได้เรียนรู้ทักษะในการคิดวิเคราะห์ และตัดสินใจแก้ปัญหาพฤติกรรมอันไม่พึงประสงค์จะส่งผลต่อวิถีการดำเนินชีวิต และนำไปสู่การเลิกพฤติกรรมต่อการติดยาเสพติดในอนาคต ค่าเฉลี่ย 3.38 ตามลำดับ

2. ผลการตรวจสอบความสอดคล้องของการพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมกระบวนการจตุภาคีในการป้องกันยาเสพติดของเด็กและเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์โดยผู้วิจัยได้สำรวจความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 20 รูป/คน เป็นแบบสอบถามรอบที่ 1 จากทั้งหมด 3 รอบในเทคนิคเดลฟาย (Delphi techniques) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นหลังจากได้สำรวจสภาพปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมกระบวนการจตุภาคีในการป้องกันยาเสพติดของเด็กและเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี

โดยมุ่งสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมกระบวนการจตุภาคีในการป้องกันยาเสพติดของเด็กและเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี ในประเด็นหลัก 4 ด้าน คือ 1) ด้านการป้องกัน 2) ด้านการปราบปราม 3) ด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด และ 4) ด้านหลักพุทธวิธีไตรสิกขา ศีล สมาธิ ปัญญา ซึ่งข้อมูลที่ได้ผู้วิจัยได้นำมาจัดหมวดหมู่โดยใช้เทคนิคเดลฟาย (Delphi techniques) ได้รูปแบบการดำเนินการพัฒนารูปแบบการมี

ส่วนร่วมกระบวนการจตุภาคีในการป้องกันยาเสพติดของเด็กและเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี ดังนี้

1) ด้านการป้องกัน พบว่า ได้การพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมกระบวนการจตุภาคีในการป้องกันยาเสพติดของเด็กและเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี ที่มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ 16 ข้อ ดังนี้ 1) การศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับโทษและพิษของยาเสพติดและการใช้ยาต่างๆ 2) การเลือกคบเพื่อนที่ดีเพื่อเป็นการช่วยส่งเสริมและสนับสนุนให้ทำที่ดีมีประโยชน์ 3) การใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ทำตัวให้มีคุณค่าต่อตนเองครอบครัวและสังคม 4) การมีสติในการแก้ไขปัญหาด้วยเหตุผลไม่ใช้อารมณ์ในการตัดสินใจ 5) การรู้จักหน้าที่ตัวเองการมีเป้าหมายในชีวิตที่ชัดเจนการฝึกความอดทนต่อสิ่งยั่วต่างๆ 6) การฝึกใจให้เข้มแข็งโดยการนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาเข้ามาเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต 7) ครอบครัวเป็นสถาบันที่สำคัญต่อจิตใจของเด็กและเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 8) ควรจัดให้มีกิจกรรม ด้านแนะนำ ที่จัดโดยครอบครัวเรื่องพฤติกรรม ควรแนะแนวเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตให้ห่างไกลจากยาเสพติด 9) ควรจัดกิจกรรมที่ผู้เข้าร่วมปฏิบัติด้วยความสมัครใจ และเต็มใจ 10) ควรจัดรูปแบบ การจัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับชีวิตของเด็กและเยาวชนวัยรุ่นให้รู้เท่าทันยาเสพติด 11) ควรมีการอบรมเด็กและเยาวชนทั้งในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษาเพื่อเป็นการป้องปรามและสร้างความตระหนักและจิตสำนึกที่ดี 12) ควรมีการสอดแทรกในวิชาสังคมศึกษาทุกระดับชั้นเพื่อสร้างองค์ความรู้และติดปัญญาให้เด็กและเยาวชนได้เรียนรู้และทราบเกี่ยวกับภัยของยาเสพติดว่ามีความร้ายแรงและเป็นปัญหาของสังคมและประเทศอย่างไรบ้าง 13) ปัญหาเสพติดที่เกิดขึ้นกับเด็กและเยาวชนในชุมชนส่วนมากเกิดจากการว่างงานสภาพแวดล้อมที่ทำให้เด็กและเยาวชนหลงผิดคิดเสพยาเสพติด ทางที่จะสามารถป้องกันได้คือประสานความร่วมมือกับผู้นำชุมชนช่วยสอดส่องพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนจัดกิจกรรม หรือส่งเสริมอาชีพเพื่อไม่ให้เกิดความว่างงานของเยาวชน จัดกิจกรรมปลูกฝังจิตวิญญาณปลูกฝังจิตใจให้มีศีลธรรมให้เกิดความละเอียดอ่อนกลัวต่อบาปมากขึ้นอาจเป็นแนวทางที่จะสามารถป้องกันยาเสพติดต่อเด็กและเยาวชนได้บ้าง 14) จัดการอบรมเกี่ยวกับการป้องกันยาเสพติด โรงเรียนหรือชุมชน ควรสอดส่องเยาวชนให้ห่างไกลยาเสพติด ให้ความรู้ด้านผลเสพยาเสพติด 15) เจ้าคณะผู้ปกครองระดับตำบลจะมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินการป้องกันยาเสพติด และชาวบ้านอยู่บ่อยครั้งส่งเสริมอาชีพและให้โอกาสอาชีพและทางการศึกษาเด็กและเยาวชน เทศนาสอนหลักธรรมปลูกจิตสำนึก แต่เยาวชนในโอกาสต่างๆ 16) พระพุทธศาสนาจังหวัดในด้านการป้องกันยาเสพติดของเด็กและเยาวชนจะเป็นลักษณะของการจัดกิจกรรมหรือโครงการต่างๆ เช่น โครงการหนึ่งใจให้ธรรมะโครงการครอบครัวอบอุ่น ซึ่งเป้าหมายได้แก่เด็กและเยาวชนตามสถานศึกษาต่างๆ ในเขตจังหวัดร้อยเอ็ด เป็นการนำธรรมะเข้าสู่จิตใจเยาวชนฝึกการรักษาศีล เจริญสมาธิ ให้กับเยาวชนสอนให้เห็น

โทษของยาเสพติดและปัญหาที่จะตามมาเป็นการปิดกั้นไม่ให้เด็กไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดอีกทางหนึ่ง อีกทั้งยังสอนให้เด็กทำความดีละเว้นความชั่ว โดยพระวิทยากรจากวัดต่าง ๆ

2) ด้านปราบปราม พบว่า ได้การพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมกระบวนการจิตภาคีในการป้องกันยาเสพติดของเด็กและเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ จำนวน 15 ข้อ ดังนี้ 1) ด้านการปราบปรามยาเสพติดของประเทศไทยเราผู้ที่มีความรับผิดชอบควรจะเอาใจใส่ติดตามอย่างใกล้ชิด และตั้งใจจริง 2) ทุกคนควรให้ความร่วมมือและคอยสอดส่อง เรื่องนี้เพราะการกระทำเป็นกระบวนการ หากเราช่วยกัน และแจ้งข่าวเท่ากับเราได้ช่วยสังคม ให้ห่างไกลจากยาเสพติด 3) ดูแลคนใกล้ชิด คอยสังเกต และเฝ้าระวัง เป็นอย่างดี อย่าให้มีสิ่งเสพติดเข้ามาสู่คนใกล้ชิดตัวเราทุกกรณี 4) หากมีผู้ที่เรารู้จักหรือใกล้ชิดเสพและติด ก็ควรให้ขวัญกำลังใจ และหาวิธีการช่วยบำบัด รักษาให้หายให้โอกาส 5) สร้างความตระหนักให้รู้ถึงโทษและพิษภัยของยาเสพติดทุกประเภท 6) การใช้สติในการดำเนินชีวิตในสังคม เช่น การเลือกคบเพื่อนดี การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม 7) รู้จักใช้วิจารณญาณในการแก้ปัญหา ด้วยเหตุผล ถ้าไม่สามารถแก้ไขเองได้ก็ควรปรึกษาพ่อแม่หรือผู้ที่ไว้ใจได้ 8) พยายามหลีกเลี่ยงจากผู้ที่เสพติด ต้องฝึกจิตใจตนเองให้เข้มแข็งไม่ผล่อใจให้กับสิ่งชั่ว 9) สถาบันครอบครัว จะต้องให้ความอบอุ่น เป็นบ้านล่อมรัก พุ่มพักลูกให้อยู่ดีมีความสุข 10) เจ้าหน้าที่ตำรวจ เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง ช่วยดูแล ขอความร่วมมือจากคนในชุมชนให้ช่วยเป็นหูเป็นตา แจ้งเบาะแสเพื่อดำเนินการปราบปรามต่อไป หากพบคนในชุมชนเบื้องต้นใช้จิตวิทยานำหลักคุณธรรมพูดคุยไกล่เกลี่ย หาตัวกลางก่อนที่จะเข้าสู่กระบวนการทางกฎหมาย ช่วยกันสังเกตพฤติกรรมบุคคลแปลกหน้าที่เข้ามาในชุมชน ประสานเจ้าหน้าที่เข้าตรวจสอบจุดที่อาจจะเป็นที่ชุมนุมมั่วสุม 11) ควรให้เจ้าหน้าที่ทางการเมืองโดยเฉพาะผู้มีอำนาจทางการปกครอง และผู้มีหน้าที่บังคับใช้กฎหมายได้ดำเนินการอย่างจริงจัง แต่ให้ความเป็นธรรมกับเด็กและเยาวชนโดยใช้หลักธรรมไตรสิกขา 12) เน้นการป้องปรามหรือป้องกันมากกว่าการปราบปรามเพราะเด็กและเยาวชนบางครั้งอาจทำลงไปโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์ผู้ใหญ่หรือเจ้าหน้าที่บ้านเมืองต้องให้ความเป็นธรรมยุติธรรมตามหลักไตรสิกขา 13) การปราบปรามยาเสพติดในปัจจุบันของประเทศไทยมีบทลงโทษคือประหารชีวิตแต่ในข้อเท็จจริงแล้วประเทศไทยไม่มีการลงโทษประหารชีวิตแล้ว การลงโทษมีนโยบายในการคัดแยกผู้เสพผู้ขายจะการแยกตามนโยบายดังกล่าวส่งผลที่ไม่จบสิ้นต่อไปคือการบำบัดผู้ติดยาเสพติดและการลงโทษผู้ขายยาเสพติดตามบทลงโทษต่อไป 14) ตำรวจ บ้าน โรงเรียน ชุมชน ต้องมาดูแลเด็กและเยาวชนให้ห่างยาเสพติด กิจกรรมในวัดพึงธรรมนั่งสมาธิพึงธรรมรักษายาเสพติด 15) การป้องกันภัยยาเสพติดเริ่มจากครอบครัวชุมชนโรงเรียนและให้เยาวชนได้ทราบถึงภัยและโทษของยาเสพติดและรณรงค์ให้มีส่วนร่วมในการแจ้งเบาะแสของยาเสพติดให้กับทางราชการ 16) สมาชิกในชุมชนเมื่อพบเห็นเยาวชนหรือบุคคลต้องสงสัยก็จะมีการแจ้งผู้นำชุมชนให้ช่วยสอดส่อง

ดูแลความเรียบร้อยของหมู่บ้านหากมีโครงการที่ช่วยส่งเสริมสร้างความเข้มแข็งในชุมชนที่พร้อมที่จะให้ความร่วมมือเต็มที่เต็มกำลัง

3) ด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พบว่า ได้รูปแบบการดำเนินการพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมกระบวนการจตุภาคีในการป้องกันยาเสพติดของเด็กและเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี ที่มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ จำนวน 8 ข้อ ดังนี้ 1) วัดยินดีและยินยอมเปิดโอกาสให้ลูกหลานเด็กเยาวชนที่ว่างงานไม่มีโอกาสทางอาชีพทางสังคมและทางการศึกษา สนับสนุนส่งเสริมให้เข้ามาอบรมเข้ามาบวช ไม่ว่าจะเพียงแค่บวชชีพราหมณ์บวชพระทางวัดยินดีสนับสนุนเพื่อให้เด็กและเยาวชนเหล่านั้นได้รับโอกาสและเป็นที่ยอมรับของสังคมมากขึ้น การบวชถือเป็นวิธีการหนึ่งที่จะสามารถคืนคนดีสู่สังคมได้เป็นอย่างดี นอกจากการบวชแล้วจะเป็นการจัดโครงการค่ายอบรมปฏิบัติธรรมเป็นเวลา 3 วัน 5 วัน 1 สัปดาห์ เพื่อให้เขาเหล่านั้นได้เกิดสำนึกและกลับตัวกลับใจเป็นคนดีของสังคมต่อไปได้ 2) ถ้าเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ได้รับมอบหมาย ควรสอดส่องดูแลการดำเนินชีวิตของคนในชุมชน เกี่ยวกับผู้ค้า ผู้เสพถ้าหากพบก็ควรหาวิธีการพูดคุย หาแนวทางนำมาบำบัด 3) ติดต่อสถานบำบัดเพื่อนำผู้ติดยาเข้ารับการบำบัดรักษาโดยโอกาสนำสู่สังคม เพื่อให้เกิดการยอมรับและให้เห็นความสำคัญ เมื่อบำบัดหาย ควรให้ความรู้และอาชีพที่มั่นคงเพื่อดำเนินชีวิตที่ดีต่อไป 4) แนะนำวิธีป้องกันและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ด้วยการออกกำลังกายประจำสม่ำเสมอ นอนหลับให้เพียงพอ หางานอดิเรกทำหรือทำกิจกรรมสร้างสรรค์งดอบายมุขทุกอย่าง 5) เมื่อเด็กหรือเยาวชนหลงผิดติดยาเสพติดไปแล้วควรดูแลเขาให้เป็นอย่างดีให้ถือ ผู้ติดยาเสพติดคือรู้หลงผิดไม่ใช่เจตนา ต้องบำบัดรักษาฟื้นฟูเป็นอย่างดีเหมือนการรักษาผู้ป่วยทั่วไปอย่างให้ผู้ติดยาเสพติดมีความรู้สึกว่าเป็นบุคคลกลุ่มพิเศษ 6) เมื่อบำบัด รักษาฟื้นฟูสมรรถภาพเป็นปกติแล้วก็ให้กลับไปสู่สังคมเป็นปกติอย่าให้สังคมมองว่าเป็นบุคคลชั้ยหรือบุคคลติดสารเสพติดและที่สำคัญอย่าให้กลับไปติดอีก 7) การให้โอกาสแก่คนที่เคยหลงผิดในการเสพยาโดยไม่ตั้งใจและโดยตั้งใจให้เขาได้กลับมาเป็นคนดีของสังคมต่อไป 8) สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดเป็นอีกองค์กรหนึ่งที่สนองงานคณะสงฆ์ซึ่งคณะสงฆ์ก็ได้ทำหน้าที่นำธรรมะไปเผยแผ่ให้ประชาชนให้เป็นคนดีมีศีลธรรมโดยการนำธรรมะไปสั่งสอนและจัดโครงการดีๆ ในการสั่งสอนเด็กและเยาวชนเช่นโครงการหนึ่งใจให้ธรรมะหรือโครงการครอบครัวอบอุ่นซึ่งบุคลากรสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดมีบทบาทในการจัดกิจกรรมโดยบูรณาการร่วมกับคณะสงฆ์ในจังหวัดสำนักงานคุมประพฤติได้มาขอความอนุเคราะห์เจ้าหน้าที่สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดในการเป็นวิทยากรบรรยายให้ความรู้แก่เยาวชนตลอดมาเพื่อให้เยาวชนได้ตระหนักถึงโทษของยาเสพติดและสร้างจิตสำนึกให้ทำความดีละเว้นความชั่ว

4) ด้านหลักพุทธวิธีไตรสิกขา ศีล สมาธิ ปัญญา พบว่า ได้รูปแบบการดำเนินการพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมกระบวนการจตุภาคีในการป้องกันยาเสพติดของเด็กและเยาวชนไทยใน

ศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี ที่มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ จำนวน 11 ข้อ ดังนี้

- 1) ควรให้การสนับสนุนบุคลากรและระบบเพื่อส่งเสริมการให้หลักไตรสิกขาในการป้องกันยาเสพติดของเด็กและเยาวชนไทย
- 2) ควรส่งเสริมการเรียนรู้คุณและโทษ โดยมีการเรียนการสอนตามพิธีไตรสิกขาเพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์แก่เด็กและเยาวชน
- 3) ใช้หลักธรรมคำสอนและกิจกรรมทางพระพุทธศาสนาเป็นแนวทางปฏิบัติดำเนินชีวิตด้วยสติ ปัญญา ไม่ใช่อารมณ์ในการตัดสินใจแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น
- 4) จัดการอบรมเกี่ยวกับการรักษาศีล ซึ่งเป็นเครื่องข่มจิต ข่มตัวเองไม่ให้ตามกิเลส
- 5) ทำสมาธิ เพื่อเป็นเครื่องข่มกิเลส ไม่ให้มาเบียดเบียนจิตใจ
- 6) จะทำให้เกิดปัญญา ซึ่งเป็นเครื่องขุดรากถอนโคนกิเลสเพราะเวลา เราถือศีล สมาธิจะเกิดง่าย ถ้าเสียศีลสมาธิจะเกิดยาก ถ้าสมาธิไม่เกิด กิเลสก็จะเกิด โลภะก็จะเกิด สมาธิไม่เกิด ควรประพฤติผิดในตามโลภะ ก็เกิด แล้วสติ สมาธิอะไรก็จะเสื่อม ดังนั้น ควรคิดจิตของเด็กและเยาวชน ให้รับรู้สิ่งเหล่านี้
- 7) ควรฝึกให้เด็กและเยาวชนต้องศึกษา 3 ประการ คือ (1) ศีลสิกขา เป็นการอบรมกาย วาจา (2) จิตตสิกขา เป็นการฝึกอบรมภายในจิตใจ (3) ปัญญาสิกขา เป็นการพัฒนาปัญญาให้รู้แจ้งเห็นจริงในสัจธรรม
- 8) ควรจัดกิจกรรมกระบวนการคิด โดยให้วิचारญาณเพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนผู้ตามหลักไตรสิกขา ศีล สมาธิ ปัญญา เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้เท่าทัน และความสามารถให้เด็กและเยาวชนรู้เท่าถึงโทษของยาเสพติด
- 9) การนำหลักไตรสิกขามาใช้ในการปรับกายและใจให้พร้อมเป็นการปลูกฝังพฤติกรรมด้านสังคม เพื่อสร้างภูมิคุ้มกัน ด้วยการสร้างบรรยากาศความรักความอบอุ่นให้เกิดขึ้นภายในครอบครัวและชุมชนด้วยการทำกิจกรรมร่วมกันจะช่วยหล่อหลอมให้เด็กและเยาวชนมีเกาะป้องกันมีพัฒนาการที่ดีมีบุคลิกภาพที่สมบูรณ์และเป็นผู้ที่มีสุขภาพจิตดีเป็นที่รักของทุกคน ต้องช่วยกันดูแลพัฒนาด้วยการนำหลักธรรมมาเป็นแก่นในการดำเนินชีวิต
- 10) หลักไตรสิกขาสามารถแก้ไขปัญหายาเสพติดได้จริงเมื่อนำหลักธรรมมาประพฤติ ปฏิบัติ จะทำให้เรามีความรู้มีสติสัมปชัญญะรู้ว่าอะไรควร อะไรไม่ควร อะไรเป็นประโยชน์และอะไรไม่ใช่ประโยชน์ทำให้เกิดความห่วงใยในปัญหาของคนในสังคมมีสำนึกร่วมกัน สังคมเกิดพลังความสามัคคีสร้างกระบวนการเรียนรู้ทางสังคมร่วมกับมีความเชื่อมั่นในพลังของชุมชนฟื้นฟูประเพณีวัฒนธรรมและความสุขสงบของสังคมทั้งนี้การมีแนวทางแก้ไขปัญหายาเสพติด กระบวนการค้นหาปัญหาการคืนข้อมูลแก่ชุมชนการวางแผนดำเนินงานกระบวนการดำเนินงานการประสานและการติดตามผลจะทำให้เด็กเยาวชนและสังคมสงบสุข ดังนั้นการใช้หลักธรรมในการปราบปรามจึงเป็นการตัดวงจรด้านผู้เสพและผู้ติดยาเสพติดได้จริง
- 11) การใช้หลักไตรสิกขาในการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสามารถทำให้เกิดการพัฒนาในตัวบุคคลอย่างเป็นองค์รวมได้แก่ พฤติกรรม จิต และปัญญา ซึ่งเป็นความตระหนักรู้ความจริง รู้จักไปตรองว่าสิ่งใดดี สิ่งใดชั่ว สามารถมองเห็นผลกระทบอันเกิดจากการใช้ยาเสพติดได้จึงควรทำหลักไตรสิกขามาพัฒนาผู้บำบัดยาเสพติด

โครงการวิจัยย่อยเรื่องที่ 3 เรื่อง การสร้างนวัตกรรมพุทธวิธีการพัฒนาจิตสำหรับผู้สูงอายุ ในศตวรรษที่ 21

1. ปัจจัยส่วนบุคคล ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 234 คน คิดเป็นร้อยละ 78 มีอายุระหว่าง 70-79 ปี จำนวน 148 คน คิดเป็นร้อยละ 49.3 การศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน 173 คน คิดเป็นร้อยละ 57.7 ประกอบอาชีพทำนา จำนวน 159 คน คิดเป็นร้อยละ

2. ผลการวิเคราะห์การสร้างนวัตกรรมพุทธรูปวิถีการพัฒนาจิตผู้สูงอายุในศตวรรษที่ 21 ปรากฏดังนี้

การสร้างนวัตกรรมพุทธรูปวิถีการพัฒนาจิตผู้สูงอายุในศตวรรษที่ 21 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ด้านพัฒนาจิตด้วยปัญญา ($\bar{X}=4.43$) รองลงมา คือ ด้านพัฒนาจิตด้วยศีล ($\bar{X}=4.37$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านผลที่ได้จากการพัฒนาจิต ($\bar{X}=4.12$) ตามลำดับ

2.1 ด้านการพัฒนาจิตด้วยศีล พบว่า การสร้างนวัตกรรมพุทธรูปวิถีการพัฒนาจิตผู้สูงอายุในศตวรรษที่ 21 โดยรวม ด้านการพัฒนาจิตด้วยศีล อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อที่ 5 ที่ว่า ละเว้นการพูดปด พูดส่อเสียด พูดเพื่อเจ้า ($\bar{X}=4.39$) รองลงมา คือ ข้อที่ 7 ที่ว่า ไม่ใช่เครื่องสำอางน้ำหอมเวลาปฏิบัติธรรม ($\bar{X}=4.38$) และ ข้อที่ 9 ที่ว่า ไม่นอนที่นอนสูงเกิน ใช้ที่นอนตามที่กำหนดในการปฏิบัติธรรม ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อที่ 2 ที่ว่า ละเว้นการฆ่าสัตว์ เป็นนิจ ($\bar{X}=4.32$)

2.2 ด้านพัฒนาจิตด้วยสมาธิ พบว่า การสร้างนวัตกรรมพุทธรูปวิถีการพัฒนาจิตผู้สูงอายุในศตวรรษที่ 21 ด้านพัฒนาจิตด้วยสมาธิ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ปรากฏว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อที่ 10 ที่ว่า ส่งเสริมให้คนในสังคมแก้ไขข้อบกพร่องด้วยวิธีการที่เหมาะสม ($\bar{X}=4.40$) รองลงมา คือ ข้อที่ 4 ที่ว่า ใช้ரியบทการนั่งสมาธิ แบบต่างๆ ($\bar{X}=4.39$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อที่ 6 และข้อที่ 7 ที่ว่า มีพระพี่เลี้ยงแนะนำในการทำสมาธิที่ถูกต้องและมีการประเมินรูปแบบการทำสมาธิ แล้วเอากลับมาปรับปรุง ($\bar{X}=4.34$)

2.3 ด้านพัฒนาจิตด้วยปัญญา พบว่า การสร้างนวัตกรรมพุทธรูปวิถีการพัฒนาจิตผู้สูงอายุในศตวรรษที่ 21 ด้านพัฒนาจิตด้วยปัญญา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ปรากฏว่า อยู่ในระดับมากทั้งหมด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อที่ 2 ที่ว่า เป็นมิตรกับทุกคนที่มีปฏิบัติธรรมเพื่อเสริมสร้างความรู้ให้เกิดปัญญา ($\bar{X}=4.46$) รองลงมา คือ ข้อที่ 9 ที่ว่า นำเอาความรู้ที่ได้มาแนะนำถ่ายทอดให้เพื่อนปฏิบัติตาม ($\bar{X}=4.45$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อที่ 1 ที่ว่า ได้ใช้หลักธรรมอภุศลกรรมบถในการเจริญปัญญา ($\bar{X}=4.39$)

2.4 ด้านผลที่ได้จากการพัฒนาจิต พบว่า การสร้างนวัตกรรมพุทธรูปวิถีการพัฒนาจิตผู้สูงอายุในศตวรรษที่ 21 ด้านผลที่ได้จากการพัฒนาจิต โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ปรากฏว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อที่ 1 ที่ว่า สามารถรู้เท่าทัน

กิเลส ตัณหา อุปทานได้ ($\bar{X}=4.44$) รองลงมา คือข้อที่ 2 ที่ว่าสามารถรู้เท่าทันกิเลส ตัณหา อุปทานได้ ($\bar{X}=4.43$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อที่ 6 ที่ว่าไม่ยินดีหรือยินร้ายจนควบคุมตัวเองไม่ได้ ($\bar{X}=4.04$)

3. การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีการสร้างนวัตกรรมพุทธวิถีการพัฒนาจิตผู้สูงอายุในศตวรรษที่ 21

การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีการสร้างนวัตกรรมพุทธวิถีการพัฒนาจิตผู้สูงอายุในศตวรรษที่ 21 พบว่า ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการเผยแผ่พุทธวิถีเพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าวของคนไทยในศตวรรษที่ 21 ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

โครงการวิจัยย่อยเรื่องที่ 4 เรื่อง การพัฒนารูปแบบค่านิยมอุดมการณ์ประชาธิปไตยของเยาวชนในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิถี

1. ค่านิยมของคนไทยอุดมการณ์ประชาธิปไตยเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิถี(ใช้หลักธรรมสัปปุริสธรรม 7) 6 ประการ ได้แก่ 1) อำนาจเป็นของประชาชน 2) สิทธิมนุษยชน 3) การใช้เหตุผลและสันติธรรม 4) การปกครองโดยเสียงส่วนใหญ่ 5) ฉันทานุมัติ 6) กระบวนการประชาธิปไตย

ศึกษาสภาพปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของรูปแบบค่านิยมของคนไทยอุดมการณ์ประชาธิปไตยเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิถี(ใช้หลักธรรมสัปปุริสธรรม 7)

1.1 สภาพปัจจุบันของรูปแบบค่านิยมของคนไทยอุดมการณ์ประชาธิปไตยเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิถี(ใช้หลักธรรมสัปปุริสธรรม 7) ด้านอำนาจเป็นของประชาชนโดยรวมอยู่ในระดับน้อย ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ อำนาจอธิปไตยถือเป็นอำนาจสูงสุดของประชาชน อันเป็นหัวใจของประชาธิปไตย รองลงมา คือ ประชาธิปไตยต้องคำนึงถึงเสียงส่วนใหญ่ของประชาชน ทั้งนี้เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ส่วนรวมมากที่สุด ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การใช้อำนาจในการตัดสินใจเด็ดขาด รวดเร็วมีความจำเป็นในการแก้ไขปัญหาบ้านเมืองในปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์ของรูปแบบค่านิยมของคนไทยอุดมการณ์ประชาธิปไตยเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิถี(ใช้หลักธรรมสัปปุริสธรรม 7) ด้านอำนาจเป็นของประชาชนโดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การใช้อำนาจในการตัดสินใจเด็ดขาด รวดเร็วมีความจำเป็นในการแก้ไขปัญหาบ้านเมืองในปัจจุบัน รองลงมา คือ การเลือกตั้งที่บริสุทธิ์ยุติธรรมทำให้ได้ผู้แทนที่ถูกต้องตามแนวคิดของประชาธิปไตย ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ รัฐบาลที่มีการบริหารประเทศที่โปร่งใส ตรวจสอบได้ เป็นสิ่งสำคัญในระบบประชาธิปไตยความต้องการจำเป็นของรูปแบบค่านิยมของคนไทยอุดมการณ์ประชาธิปไตยเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิถี(ใช้หลักธรรมสัปปุริสธรรม 7) ด้านอำนาจ

เป็นของประชาชนได้แก่ 1) การใช้อำนาจในการตัดสินใจเด็ดขาด รวดเร็วมีความจำเป็นในการแก้ไขปัญหาบ้านเมืองในปัจจุบัน 2) นักการเมืองไทยจะมีนายทุนเป็นผู้อุปถัมภ์ถือว่าไม่ใช่เรื่องเสียหายต่อระบอบประชาธิปไตย 3) หลักเสรีภาพนั้นเป็นการที่บุคคลกระทำสิ่งใดก็ได้ที่เหมาะสมกับตนเองและคำนึงว่าจะกระทบหรือละเมิดผู้อื่น

1.2 สภาพปัจจุบันของรูปแบบค่านิยมของคนไทยอุดมการณ์ประชาธิปไตยเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิถี(ใช้หลักธรรมสัปปริสธรรม 7) ด้านสิทธิมนุษยชนอยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เยาวชนไทยมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะเพื่อประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตรองลงมา เยาวชนไทยมีสิทธิได้รับความคุ้มครองโดยรัฐ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ เยาวชนไทยมีสิทธิที่ได้รับการคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หรือตามกฎหมายไทยหรือสนธิสัญญาที่ประเทศไทยเป็นภาคีสภาพที่พึงประสงค์ของรูปแบบค่านิยมของคนไทยอุดมการณ์ประชาธิปไตยเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิถี(ใช้หลักธรรมสัปปริสธรรม 7) ด้านสิทธิมนุษยชนอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เยาวชนไทยมีสิทธิได้รับความคุ้มครองโดยรัฐ รองลงมา คือ เยาวชนไทยมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะเพื่อประโยชน์ต่อการดำรงชีวิต ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ เยาวชนไทยมีสิทธิที่ได้รับการคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หรือตามกฎหมายไทยหรือสนธิสัญญาที่ประเทศไทยเป็นภาคีความต้องการจำเป็นของรูปแบบค่านิยมของคนไทยอุดมการณ์ประชาธิปไตยเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิถี(ใช้หลักธรรมสัปปริสธรรม 7) ด้านสิทธิมนุษยชนได้แก่ 1) เยาวชนไทยมีสิทธิที่ได้รับการคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หรือตามกฎหมายไทยหรือสนธิสัญญาที่ประเทศไทยเป็นภาคี 2) เยาวชนไทยมีสิทธิได้รับความช่วยเหลือจากรัฐ

1.3 สภาพปัจจุบันของรูปแบบค่านิยมของคนไทยอุดมการณ์ประชาธิปไตยเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิถี(ใช้หลักธรรมสัปปริสธรรม 7) ด้านการใช้เหตุผลและขันติธรรมอยู่ในระดับปานกลางข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เยาวชนไทยสามารถที่จะรับยั้งเหตุแห่งทุกข์ต่างๆ ไว้ได้ทั้งทำจิตใจให้สบาย คือสบายดี เหมือนอย่างไม่ได้ถูกกระทบกระทั่งอะไรด้วยกายวาจา รองลงมา คือ เยาวชนไทยคำนึงถึงความสำเร็จจากการใช้เหตุผลและขันติธรรมเพื่อวางเป้าหมายของชีวิตให้ชัดเจนและดำเนินกิจกรรมไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ เยาวชนไทยมีความอดทนต่อทุกขเวทนาที่เกิดจากความเจ็บไข้ได้ป่วย สภาพที่พึงประสงค์ของรูปแบบค่านิยมของคนไทยอุดมการณ์ประชาธิปไตยเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิถี(ใช้หลักธรรมสัปปริสธรรม 7) ด้านการใช้เหตุผลและขันติธรรมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เยาวชนไทยคำนึงถึงความสำเร็จจากการใช้เหตุผลและขันติธรรมเพื่อวางเป้าหมายของชีวิตให้ชัดเจนและดำเนินกิจกรรมไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้ รองลงมา คือ เยาวชนไทยมีความตระหนักในกระบวนการใช้เหตุผลและขันติธรรมที่ต้องใช้ความอดทนในการพัฒนาตนเองอย่างสูง ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ เยาวชนไทย

มีความอดทนต่อทุกขเวทนาที่เกิดจากความเจ็บไข้ได้ป่วยความต้องการจำเป็นของรูปแบบค่านิยมของคนไทยอุดมการณ์ประชาธิปไตยเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี(ใช้หลักธรรมสัปปริสธรรม 7) ด้านการใช้เหตุผลและขันติธรรม ได้แก่ 1) เยาวชนไทยมีความตระหนักในกระบวนการใช้เหตุผลและขันติธรรมที่ต้องใช้ความอดทนในการพัฒนาตนเองอย่างสูง 2) เยาวชนไทยมีความอดทนต่อความทุกข์ยากจากการทำงาน 3) เยาวชนไทยมีความอดทนต่อทุกขเวทนาที่เกิดจากความเจ็บไข้ได้ป่วย

1.4 สภาพปัจจุบันของรูปแบบค่านิยมของคนไทยอุดมการณ์ประชาธิปไตยเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี(ใช้หลักธรรมสัปปริสธรรม 7) ด้านการปกครองโดยเสียงส่วนใหญ่ อยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ยึดหลักการดำเนินการเป็นรูปธรรม เช่น การลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ได้รับคะแนนสูงสุดจะเป็นผู้ที่ได้รับเลือก หรือในการออกเสียงประชามติ รองลงมา คือ ปฏิบัติตามกฎหมายของบ้านเมืองอย่างสม่ำเสมอ และช่วยทำให้กฎหมายของบ้านเมืองมีความศักดิ์สิทธิ์ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การจะตัดสินใจใดๆ ต้องเกิดจากการปรึกษาหารือของสมาชิกในกลุ่มเป็นการปกครองโดยประชาชนส่วนใหญ่จึงให้ความสำคัญกับหลักการเสียงข้างมาก สภาพที่พึงประสงค์ของรูปแบบค่านิยมของคนไทยอุดมการณ์ประชาธิปไตยเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี(ใช้หลักธรรมสัปปริสธรรม 7) ด้านการปกครองโดยเสียงส่วนใหญ่ อยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การจะตัดสินใจใดๆ ต้องเกิดจากการปรึกษาหารือของสมาชิกในกลุ่มเป็นการปกครองโดยประชาชนส่วนใหญ่จึงให้ความสำคัญกับหลักการเสียงข้างมาก รองลงมา คือ ปฏิบัติตามกฎหมายของบ้านเมืองอย่างสม่ำเสมอ และช่วยทำให้กฎหมายของบ้านเมืองมีความศักดิ์สิทธิ์ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ยอมรับการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งด้วยสันติวิธี ไม่นิยมความรุนแรง ความต้องการจำเป็นของรูปแบบค่านิยมของคนไทยอุดมการณ์ประชาธิปไตยเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี(ใช้หลักธรรมสัปปริสธรรม 7) ด้านการปกครองโดยเสียงส่วนใหญ่ ได้แก่ 1) การจะตัดสินใจใดๆ ต้องเกิดจากการปรึกษาหารือของสมาชิกในกลุ่มเป็นการปกครองโดยประชาชนส่วนใหญ่จึงให้ความสำคัญกับหลักการเสียงข้างมาก 2) เคารพเหตุผลมากกว่าบุคคลการที่ประชาชนใช้มติของประชาชนส่วนใหญ่เป็นหลักในการทำงาน 3) ความรับผิดชอบต่อส่วนรวมซึ่งเกิดขึ้นจากความรู้สึกของคนในสังคมว่า ตนเป็นเจ้าของประเทศ และประเทศเป็นของคนทุกคน 4) ปฏิบัติตามกฎหมายของบ้านเมืองอย่างสม่ำเสมอ และช่วยทำให้กฎหมายของบ้านเมืองมีความศักดิ์สิทธิ์

1.5 สภาพปัจจุบันของรูปแบบค่านิยมของคนไทยอุดมการณ์ประชาธิปไตยเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี(ใช้หลักธรรมสัปปริสธรรม 7) ด้านฉันทานุมัติอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.88$, $S.D.=0.85$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ อำนาจอันชอบธรรมในการปกครองของรัฐบาลเกิดจากความยินยอมเป็นแนวคิดเกี่ยวกับสิทธิเสรีภาพ รองลงมา คือ การมารวมตัวกันเกิดเป็นสังคมได้

ร่วมกันทำสัญญาหรือที่เรียกว่าสัญญาประชาคม เพื่อเป็นข้อตกลงร่วมกันในการจัดตั้งสังคมและ ผู้ปกครองขึ้นมา ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การป้องกันสิทธิเสรีภาพของมนุษย์โดยรัฐนั้นต้องมา จากการยินยอมของคนในสังคม เพื่อให้รัฐบาลมาทำหน้าที่ในการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ สภาพที่พึง ประสงค์ของรูปแบบค่านิยมของคนไทยอุดมการณ์ประชาธิปไตยเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี(ใช้หลักธรรมสัปบุริสธรรม 7) ด้านฉันทานุมัติ อยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ อำนาจอันชอบธรรมในการปกครองของรัฐบาลเกิดจากความยินยอมเป็นแนวคิดเกี่ยวกับสิทธิ เสรีภาพ รองลงมา คือ ผู้ที่มีความสนใจทางการเมืองมาก มีแนวโน้มที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมือง มากกว่าผู้ที่ไม่สนใจทางการเมือง ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การป้องกันสิทธิเสรีภาพของมนุษย์โดย รัฐนั้นต้องมาจากการยินยอมของคนในสังคม เพื่อให้รัฐบาลมาทำหน้าที่ในการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ความต้องการจำเป็นของรูปแบบค่านิยมของคนไทยอุดมการณ์ประชาธิปไตยเยาวชนไทยในศตวรรษ ที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี(ใช้หลักธรรมสัปบุริสธรรม 7) ด้านฉันทานุมัติ ได้แก่ 1) การป้องกันสิทธิ เสรีภาพของมนุษย์โดยรัฐนั้นต้องมาจากการยินยอมของคนในสังคม เพื่อให้รัฐบาลมาทำหน้าที่ในการ คุ้มครองสิทธิเสรีภาพ 2) ผู้ที่มีความสนใจทางการเมืองมาก มีแนวโน้มที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมือง มากกว่าผู้ที่ไม่สนใจทางการเมือง 3) การมารวมตัวกันเกิดเป็นสังคมได้ร่วมกันทำสัญญาหรือที่ เรียกว่าสัญญาประชาคม เพื่อเป็นข้อตกลงร่วมกันในการจัดตั้งสังคมและผู้ปกครองขึ้นมา

1.6 สภาพปัจจุบันของรูปแบบค่านิยมของคนไทยอุดมการณ์ประชาธิปไตยเยาวชนไทย ในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี(ใช้หลักธรรมสัปบุริสธรรม 7) ด้านกระบวนการประชาธิปไตยอยู่ใน ระดับปานกลาง ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ท่านเข้าใจว่าอำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชน คืออำนาจสูงสุดในการ ตัดสินใจเป็นของประชาชนทุกคนไม่เฉพาะกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง รองลงมา คือ ประชาชนมีสิทธิและ เสรีภาพในการดำเนินชีวิตโดยอยู่ภายใต้ขอบเขตที่กฎหมายกำหนด ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ท่านเข้าใจว่าประชาชนในสังคมมีความเสมอภาคและเท่าเทียมกัน สภาพที่พึงประสงค์ของรูปแบบ ค่านิยมของคนไทยอุดมการณ์ประชาธิปไตยเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี (ใช้หลักธรรมสัปบุริสธรรม 7) ด้านกระบวนการประชาธิปไตยอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ท่านเข้าใจว่าอำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชน คืออำนาจสูงสุดในการตัดสินใจเป็นของประชาชนทุก คนไม่เฉพาะกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง รองลงมา คือ ท่านเข้าใจว่าประชาชนในสังคมมีความเสมอภาคและเท่า เทียมกัน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ประชาชนมีสิทธิและเสรีภาพในการดำเนินชีวิตโดยอยู่ภายใต้ ขอบเขตที่กฎหมายกำหนดความต้องการจำเป็นของรูปแบบค่านิยมของคนไทยอุดมการณ์ ประชาธิปไตยเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี(ใช้หลักธรรมสัปบุริสธรรม 7) ด้านกระบวนการประชาธิปไตย ได้แก่ 1) ท่านเข้าใจว่าประชาชนในสังคมมีความเสมอภาคและเท่า เทียมกัน 2) ประชาชนแสดงอำนาจในการปกครองผ่านทางกิจกรรมต่างๆ ที่จัดขึ้นและอำนวยความสะดวก โดยรัฐบาล เช่น การเลือกตั้ง การออกเสียงประชามติการเสนอร่างกฎหมายการชุมนุมตามที่

กฎหมายกำหนดเพื่อเรียกร้องบางอย่างจากรัฐบาล เป็นต้น 3) ประชาชนมีสิทธิและเสรีภาพในการดำเนินชีวิตโดยอยู่ภายใต้ขอบเขตที่กฎหมายกำหนด 4) ท่านเข้าใจว่าอำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชนคืออำนาจสูงสุดในการตัดสินใจเป็นของประชาชนทุกคนไม่เฉพาะกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง

2. รูปแบบค่านิยมของคนไทยอุดมการณ์ประชาธิปไตยเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิถี(ใช้หลักธรรมสัปปุริสธรรม 7) ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ 19 ตัวบ่งชี้ ดังนี้

2.1 ด้านอำนาจเป็นของประชาชน (ธัมมัญญตา)

1) ผู้นำมีการใช้อำนาจในการตัดสินใจเด็ดขาด รวดเร็วมีความจำเป็นในการแก้ไขปัญหาบ้านเมืองในปัจจุบัน

2) นักการเมืองไทยจะมีนายทุนเป็นผู้อุปถัมภ์ถือว่าไม่ใช่เรื่องเสียหายต่อระบอบประชาธิปไตย

3) หลักเสรีภาพนั้นเป็นการที่บุคคลกระทำการสิ่งใดก็ได้ที่เหมาะสมกับตนเองและคำนึงว่าจะกระทบหรือละเมิดผู้อื่น

2.2 ด้านสิทธิมนุษยชน (มัตตัญญตา)

1) เยาวชนไทยมีสิทธิที่ได้รับการคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยหรือตามกฎหมายไทยหรือสนธิสัญญาที่ประเทศไทยเป็นภาคี

2) เยาวชนไทยมีสิทธิได้รับความช่วยเหลือจากรัฐ

2.3 ด้านการใช้เหตุผลและขันติธรรม(อิตตัญญตา)

1) เยาวชนไทยมีความตระหนักในกระบวนการใช้เหตุผลและขันติธรรมที่ต้องใช้ความอดทนในการพัฒนาตนเองอย่างสูง

2) เยาวชนไทยมีความอดทนต่อความทุกข์ยากจากการทำงาน

3) เยาวชนไทยมีความอดทนต่อทุกขเวทนาที่เกิดจากความเจ็บไข้ได้ป่วย

2.4 ด้านการปกครองโดยเสียงส่วนใหญ่ (บุคคัลัญญตา)

1) การจะตัดสินใจใดๆ ต้องเกิดจากการปรึกษาหารือของสมาชิกในกลุ่มเป็นการปกครองโดยประชาชนส่วนใหญ่จึงให้ความสำคัญกับหลักการเสียงข้างมาก

2) เคารพเหตุผลมากกว่าบุคคลการที่ประชาชนใช้มติของประชาชนส่วนใหญ่เป็นหลักในการทำงาน

3) ความรับผิดชอบต่อส่วนรวม ซึ่งเกิดขึ้นจากความรู้สึกของคนในสังคมว่า ตนเป็นเจ้าของประเทศ และประเทศเป็นของคนทุกคน

4) ปฏิบัติตามกฎหมายของบ้านเมืองอย่างสม่ำเสมอ และช่วยทำให้กฎหมายของบ้านเมืองมีความศักดิ์สิทธิ์

2.5 ด้านฉันทานุมัติ (อรรถสัญญาตา)

1) การป้องกันสิทธิเสรีภาพของมนุษย์โดยรัฐนั้นต้องมาจากการยินยอมของคนในสังคม เพื่อให้รัฐบาลมาทำหน้าที่ในการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ

2) ผู้ที่มีความสนใจทางการเมืองมาก มีแนวโน้มที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองมากกว่าผู้ที่ไม่สนใจทางการเมือง

3) การมารวมตัวกันเกิดเป็นสังคมได้ร่วมกันทำสัญญาหรือที่เรียกว่าสัญญาประชาคม เพื่อเป็นข้อตกลงร่วมกันในการจัดตั้งสังคมและผู้ปกครองขึ้นมา

2.6 ด้านกระบวนการประชาธิปไตย (กาลัญญาตา)

1) ท่านเข้าใจว่าประชาชนในสังคมมีความเสมอภาคและเท่าเทียมกัน

2) ประชาชนแสดงอำนาจในการปกครองผ่านทางกิจกรรมต่างๆ ที่จัดขึ้นและอำนวยความสะดวกโดยรัฐบาล เช่น การเลือกตั้ง การออกเสียงประชามติ การเสนอร่างกฎหมายการชุมนุมตามที่กฎหมายกำหนดเพื่อเรียกร้องบางอย่างจากรัฐบาล เป็นต้น

3) ประชาชนมีสิทธิและเสรีภาพในการดำเนินชีวิตโดยอยู่ภายใต้ขอบเขตที่กฎหมายกำหนด

4) ท่านเข้าใจว่าอำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชน คืออำนาจสูงสุดในการตัดสินใจเป็นของประชาชนทุกคนไม่เฉพาะกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง

3. คู่มือการพัฒนาแบบฉบับค่านิยมของคนไทยอุดมการณ์ประชาธิปไตยเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิถี (ใช้หลักธรรมสัปปุริสธรรม 7) ความเหมาะสมของคู่มือเพื่อการพัฒนาแบบฉบับค่านิยมของคนไทยอุดมการณ์ประชาธิปไตยเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิถี (ใช้หลักธรรมสัปปุริสธรรม 7) โดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านประโยชน์จากการนำคู่มือไปใช้ รองลงมา คือ ด้านความเป็นไปได้และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการออกแบบ

โครงการวิจัยย่อยเรื่องที่ 5 เรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาจตุภาคีรับความปกติใหม่ of เยาวชนศตวรรษที่ 21 ด้วยพุทธวิถี

1. องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาจตุภาคีรับความปกติใหม่ of เยาวชนไทย ในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิถี (ใช้หลักธรรมพละ 5) ใน 4 ด้าน คือ 1) ด้านการบริหารวิชาการ 2) ด้านการบริหารงบประมาณ 3) ด้านการบริหารงานบุคคล 4) ด้านการบริหารทั่วไป โดยมุ่งศึกษาประเด็นที่เกี่ยวข้องโดยได้ใช้หลักแนวคิดในทางพระพุทธศาสนาโดยใช้หลักธรรมพละ 5

สภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการศึกษาจตุภาคีรับความปกติใหม่ of เยาวชนไทย ในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิถี (ใช้หลักธรรมพละ 5) โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง สภาพที่พึงประสงค์ของรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาจตุภาคีรับความปกติใหม่ of

เยาวชนไทย ในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิถี (ใช้หลักธรรมพละ 5) โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

ความต้องการจำเป็นของรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาจากตุภาคีรับความปกติใหม่ของเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิถี (ใช้หลักธรรมพละ 5) โดยรวมมีค่า $PNI_{modified}$ เท่ากับ .33

1.1 ด้านการบริหารวิชาการ (ใช้หลักธรรมพละ 5) โดยรวมมีค่า $PNI_{modified}$ เท่ากับ .35 มีความต้องการจำเป็นโดยมีค่า $PNI_{modified}$ อยู่ระหว่าง 0.33-0.37 รายการความต้องการจำเป็นที่พบว่ามีค่า $PNI_{modified}$ มากกว่า .30 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการจัดการเรียนการสอน ($PNI_{modified}=0.37$) รองลงมา คือ ด้านเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล และ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ($PNI_{modified}=0.35$) ด้านการพัฒนาครู ($PNI_{modified}=0.33$)

1.2 ด้านการบริหารงบประมาณ (ใช้หลักธรรมพละ 5) โดยรวมมีค่า $PNI_{modified}$ เท่ากับ .33 มีความต้องการจำเป็นโดยมีค่า $PNI_{modified}$ อยู่ระหว่าง 0.32-0.36 รายการความต้องการจำเป็นที่พบว่ามีค่า $PNI_{modified}$ มากกว่า .30 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการสร้างทีมงาน ($PNI_{modified}=0.36$) รองลงมา คือ ด้านการเรียนรู้เป็นทีม และด้านวางแผนกระบวนการทำงาน ($PNI_{modified}=0.32$)

1.3 ด้านการบริหารงานบุคคล (ใช้หลักธรรมพละ 5) โดยรวมมีค่า $PNI_{modified}$ เท่ากับ .31 มีความต้องการจำเป็นโดยมีค่า $PNI_{modified}$ อยู่ระหว่าง 0.27-0.34 รายการความต้องการจำเป็นที่พบว่ามีค่า $PNI_{modified}$ มากกว่า .30 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการยอมรับและยกย่อง ($PNI_{modified}=0.34$) รองลงมา คือ ด้านความสมหวังและความสำเร็จ ($PNI_{modified}=0.32$)

1.4 ด้านการบริหารทั่วไป (ใช้หลักธรรมพละ 5) โดยรวมมีค่า $PNI_{modified}$ เท่ากับ .32 มีความต้องการจำเป็นโดยมีค่า $PNI_{modified}$ อยู่ระหว่าง 0.32-0.33 รายการความต้องการจำเป็นที่พบว่ามีค่า $PNI_{modified}$ มากกว่า .30 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการกำกับติดตาม ($PNI_{modified}=0.33$) รองลงมา คือ ด้านการควบคุม และด้านการประเมินผล ($PNI_{modified}=0.32$)

2. รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาจากตุภาคีรับความปกติใหม่ของเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิถี (ใช้หลักธรรมพละ 5) จำนวน 4 องค์ประกอบหลัก 12 องค์ประกอบย่อย 45 ตัวชี้วัด ได้แก่

2.1 ด้านการบริหารวิชาการ

2.1.1 ด้านการจัดการเรียนการสอน (ปัญญา ความรู้ทั่วชัด)

1) การเรียนในห้องเรียนสามารถปฏิบัติตามนโยบาย Social Distancing เพื่อรักษาระยะห่างและการดูแลสุขอนามัยของผู้เรียนได้อย่างเคร่งครัด

2) การเรียนผสมผสานแบบออนไลน์และออฟไลน์

3) การเรียน Home School โดยผู้ปกครองจะมีบทบาทเป็นผู้จัดการเรียนการสอนในรูปแบบที่เหมาะสมกับผู้เรียน

4) ผู้เรียนมีความพร้อมในการเรียนผ่านระบบออนไลน์ ผู้ปกครองมีความพร้อมในการช่วยเหลือสนับสนุน รวมทั้งมีเครื่องมือสนับสนุนการเรียนเช่น คอมพิวเตอร์ โน้ตบุ๊ก แท็บเล็ต สมาร์ทโฟน และอินเทอร์เน็ต

2.1.2 ด้านเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล (ศรัทธา ความเชื่อ)

1) เทคโนโลยีดิจิทัลช่วยให้การจัดเก็บและรับส่งข้อมูลภายในองค์กรมีความสะดวกและปลอดภัย

2) สนับสนุนเทคโนโลยีดิจิทัลที่ทันสมัยสำหรับการทำงานในช่วงสถานการณ์ไวรัสโคโรนา 2019

3) สนับสนุนให้บุคลากรมีทักษะหรือการอบรมที่จำเป็นในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล

2.1.3 ด้านการพัฒนาหลักสูตร (ศรัทธา ความเชื่อ)

1) หลักสูตรการเรียนการสอนจึงมีความหลากหลาย

2) การออกแบบหลักสูตรจึงควรคำนึงถึงความแตกต่างของนักเรียนแต่ละคน

3) การพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนให้เป็นหลักสูตรฐานสมรรถนะ เพราะหลักสูตรฐานสมรรถนะจะเป็นส่วนหนึ่งที่จะทำให้ค้นพบศักยภาพของเด็กไทยมากขึ้น

4) สถานศึกษาส่งเสริมการพัฒนาทักษะการศึกษาให้แก่คนรุ่นใหม่แล้ว

5) มีการพัฒนาฝีมือแรงงาน เช่น Up-Skill และ Re-Skill

2.1.4 ด้านการพัฒนาครู(วิริยะ ความเพียร)

1) แพลตฟอร์มสนับสนุนเพื่อการพัฒนาครูอย่างยั่งยืน (Supporting Platform for New Normal Teachers) ทั้งแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการที่เป็น National Online Platform

2) เปลี่ยนจากครูแบบเดิมเป็นครูที่สอนครอบคลุมเกี่ยวกับการใช้ชีวิตจริงได้ (Transform Teachers to New Normal in Education)

3) ปรับทักษะของครูเพื่อเอาเทคโนโลยีมาใช้ในปัจจุบันและในอนาคต เป็นการฝึกฝนสอนหนังสือผ่านจอโทรทัศน์หรือจอกล้องคอมพิวเตอร์

2.2 ด้านการบริหารงบประมาณ

2.2.1 ด้านการสร้างทีมงาน(วิริยะ ความเพียร)

1) การทำงานเป็นทีมมีการเปลี่ยนผู้นำไปตามสถานการณ์ที่เหมาะสม

2) ผู้นำทีมมีการใช้อำนาจอย่างเหมาะสมและมีความยืดหยุ่นในการปฏิบัติงาน

3) ผู้นำทีมสามารถสร้างความเชื่อมั่นและความไว้วางใจและนำพาให้ทีมประสบความสำเร็จได้

4) ผู้นำทีมให้การยอมรับในความรู้ความสามารถของสมาชิกในทีม

2.2.2 ด้านการเรียนรู้เป็นทีม (สมาธิ ความตั้งใจมั่น)

1) บุคลากรมีการช่วยเหลือกันในการทำงานเป็นทีมจนงานสำเร็จ

2) บุคลากรมีการทำงานร่วมกันเป็นอย่างดี

3) บุคลากรมีการสนับสนุนซึ่งกันและกันในการทำงาน

4) บุคลากรมีการทำงานด้วยความเคารพซึ่งกันและกัน

5) บุคลากรมีการทำงานร่วมกันอย่างใกล้ชิด

2.2.3 ด้านวางแผนกระบวนการทำงาน (ศรัทธา ความเชื่อ)

1) การส่งเสริมให้มีการกำกับดูแลให้เป็นไปตามจรรยาบรรณที่ดี

2) การมีความโปร่งใสในการดำเนินงาน สามารถตรวจสอบได้

3) การเปิดเผยข้อมูลตรงตามความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใต้

กฎระเบียบ

4) การมีวิสัยทัศน์โดยมองการสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่องค์กร

2.3 ด้านการบริหารงานบุคคล

2.3.1 ด้านการยอมรับและยกย่อง(ศรัทธา ความเชื่อ)

1) ความต้องการที่จะให้สังคมยอมรับว่าตนถือเป็นส่วนหนึ่งของสังคมด้วย

2) เป็นที่ยอมรับนับถือแก่คนทั้งหลาย ความเชื่อมั่นในตนเอง ทำให้ฐานะ

ทางสังคมของตัวเองเด่นชัด

3) การยอมรับจากเพื่อนร่วมงาน

2.3.2 ด้านความสมหวังและความสำเร็จ(วิริยะ ความเพียร)

1) สามารถปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายได้อย่างสมบูรณ์

2) ได้รับการประเมินผลการปฏิบัติงานอยู่ในระดับที่ดี

3) ผลการปฏิบัติงานได้รับการยอมรับจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องว่ามีคุณภาพ

2.4 ด้านการบริหารทั่วไป

2.4.1 ด้านการกำกับติดตาม (สติ ความระลึกรู้)

1) กำกับ ติดตาม ประสานงานให้มีการรวบรวมข้อมูลสถิติให้เป็นปัจจุบัน เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและแก้ไขปัญหา

2) กำหนดหน้าที่ของบุคลากรในกลุ่ม และควบคุมการปฏิบัติงาน

3) บริหารจัดการในสายงานตามบทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4) กำกับ ติดตาม การดำเนินงานให้ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย และมีประสิทธิภาพ

5) กำกับ ติดตามประสานฝ่ายต่างๆ เพื่อดำเนินกิจกรรมงานโครงการให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการ

2.4.2 ด้านการควบคุม(วิริยะ ความเพียร)

1) มีความรู้ความสามารถในงานและสามารถแก้ไขข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็วด้วยความเต็มใจ

2) มีระบบการจัดเก็บเอกสารและระบบการค้นหาที่ทันสมัยรวดเร็ว

3) มีการประชาสัมพันธ์ข่าวสารหรือกิจกรรมต่างๆ ให้ผู้เกี่ยวข้องได้ทราบอย่างสม่ำเสมอ

2.4.3 ด้านการประเมินผล(สมาธิ ความตั้งใจมั่น)

1) ส่งเสริมให้ครูพัฒนาตนเอง โดยศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับวิธีการวัดผลและประเมินผลการศึกษา

2) ส่งเสริมและพัฒนาผู้บริหาร ครูให้ใช้วิธีการที่หลากหลายในการวัดและประเมินผลในสถานศึกษา

3) ศึกษาวิเคราะห์รูปแบบ วิธีการในการพัฒนาแนวทางการวัดผลและประเมินผล

4) จัดทำคู่มือการวัดผล เทียบโอนผลการศึกษาศำหรับการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

3. คู่มือการบริหารจัดการศึกษาจตุภาคีรับความปกติใหม่ของเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิถี (ใช้หลักธรรมพละ 5) คู่มือฉบับนี้ประกอบด้วยส่วนประกอบต่างๆ และเนื้อหาสาระ ด้านรูปแบบและการใช้ภาษา ด้านการออกแบบด้านรูปเล่มด้านประโยชน์ความเป็นไปได้จากการนำคู่มือไปใช้

โครงการวิจัยย่อยเรื่องที่ 6 เรื่อง รูปแบบการพัฒนาการสอนภาษาไทยอ้างอัตลักษณ์ความเป็นไทยรับความปกติใหม่ระดับอุดมศึกษาศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิถี

1. ผลการศึกษารูปแบบการพัฒนาการสอนภาษาไทยอ้างอัตลักษณ์ความเป็นไทยรับความปกติใหม่ระดับอุดมศึกษาศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิถี ดังนี้

รูปแบบการพัฒนาการสอนภาษาไทยอ้างอัตลักษณ์ความเป็นไทยรับความปกติใหม่ระดับอุดมศึกษาศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิถีผลการตรวจสอบความสอดคล้องของรูปแบบการ

พัฒนาการสอนภาษาไทยอ้างอัตลักษณ์ความเป็นไทยรับความปกติใหม่ระดับอุดมศึกษาศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี โดยสรุปอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.31 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .276 ด้านที่มาและความสำคัญของรูปแบบการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.23 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .317 ด้านแนวคิดทฤษฎีที่ใช้เป็นพื้นฐานอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.36 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .459 ด้านองค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.27 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .229 ด้านหน่วยการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.51 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .220 ด้านการวัดและการประเมินผลอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .159

2. ผลการตรวจสอบความสอดคล้องของรูปแบบการพัฒนาการสอนภาษาไทยอ้างอัตลักษณ์ความเป็นไทยรับความปกติใหม่ระดับอุดมศึกษาศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี

การตรวจสอบความสอดคล้องของรูปแบบการพัฒนาการสอนภาษาไทยอ้างอัตลักษณ์ความเป็นไทยรับความปกติใหม่ระดับอุดมศึกษาศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธีแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 การวิเคราะห์ข่าวจากสื่อออนไลน์แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 การวิเคราะห์สารคดีจากสื่อออนไลน์แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 การวิเคราะห์บทความจากสื่อออนไลน์ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 การวิเคราะห์ละครจากสื่อออนไลน์ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 การวิเคราะห์เรื่องสั้นจากสื่อออนไลน์ มีจุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้

โดยนำหลักธรรมพหุสัจจะ (สุ จิ ปุ ลิ) มาบูรณาการสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับการวัดและประเมินผลมีกิจกรรมแต่ละขั้นตอนทำให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์กิจกรรมแต่ละขั้นตอนชัดเจนและปฏิบัติได้จริงกิจกรรมเสริมสร้างการคิดวิเคราะห์และการรู้เท่าทันสื่อกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเองและการเรียนรู้ร่วมกันและกิจกรรมกำหนดเวลาเหมาะสมการวัดและการประเมินผลมีเกณฑ์การวัดและการประเมินผลชัดเจนและเหมาะสมโดยสรุปมีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ในระดับความสอดคล้องที่กำหนดว่าสามารถนำไปใช้ในการเรียนการสอนได้

6.2 อภิปรายผลการวิจัย

โครงการวิจัยย่อยเรื่องที่ 1 เรื่อง การพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันเพื่อลดปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจยุคโควิดของคนไทยตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงในศตวรรษที่ 21 ด้วยพุทธวิธี จากข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัยเรื่องนี้ ผู้วิจัยได้นำมาอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

1. รูปแบบการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจยุคโควิดของคนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี(ใช้หลักธรรมอิทธิบาท 4) ใน 5 ด้าน คือ 1) ด้านจิตใจ 2) ด้านสังคม 3) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 4) ด้านเทคโนโลยี 5) ด้านเศรษฐกิจ โดยมุ่งศึกษาประเด็น

ที่เกี่ยวข้องโดยได้ใช้หลักแนวคิดในทางพระพุทธศาสนาโดยใช้หลักธรรมอิทธิบาท 4 มีสภาพปัจจุบัน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า จากการศึกษาเอกสารและการลงพื้นที่รวมทั้งการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงประจักษ์ทำให้ได้ทราบและเห็นวิถีปฏิบัติของบุคลากรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างได้มีการนำรูปแบบปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นหลักคิดและหลักปฏิบัติในการดำเนินชีวิต ใช้เป็นแนวทางการแก้ไข เพื่อให้รอดพ้นวิกฤต และสามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนภายใต้ความเปลี่ยนแปลง เพื่อเสริมสร้างภูมิคุ้มกันปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจยุคนิวนอร์มอลโดยบูรณาการหลักพุทธวิธี (ใช้หลักธรรมอิทธิบาท 4) มาเป็นแนวทางในการปฏิบัติและการดำรงชีวิตอย่างสมดุลมีเหตุมีผลส่งผลให้เกิดความยั่งยืนในการดำรงชีวิต และทางจะไปสู่ความสำเร็จ 4 ประการ คือ ฉันทะ ความพอใจ วิริยะ ความเพียร จิตตะ ความเอาใจใส่ และวิมังสา ไตร่ตรองค้นคว้าในสิ่งนั้นๆ ถ้าเรารักสิ่งนั้น เอาใจใส่สิ่งนั้น มันก็ก้าวหน้า การคิดการทำ ก็ก้าวหน้าต่อไปสอดคล้องกับแนวทางของกระทรวงศึกษาธิการ (2552) กล่าวว่า หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาที่เป็นทั้งแนวคิด หลักการ และแนวทางปฏิบัติ ตนของแต่ละบุคคล และองค์กร โดยคำนึงถึงความพอประมาณกับศักยภาพของตนเองและสภาวะแวดล้อม ความมีเหตุมีผลที่ถูกต้องตามความเป็นจริง และการมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวเอง คือ ไม่ประมาท ในการดำเนินชีวิต โดยใช้ความรู้ต่างๆ อย่างถูกหลักวิชาการ ด้วยความรอบคอบและระมัดระวัง ควบคู่ไปกับการมีคุณธรรม คือ รู้จักแยกแยะผิดชอบชั่วดี ละอายที่จะทำความชั่ว เกรงกลัวต่อผลจากการกระทำที่ไม่ถูกต้องตามทำนองคลองธรรมไม่เบียดเบียนผู้อื่นหรือสังคม มีการแบ่งปัน ช่วยเหลือ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่แก่ผู้อื่นและชีวิตอื่นๆ เห็นความสำคัญของการร่วมมือปรองดองกันในสังคม ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างสายใยเชื่อมโยงคนในภาคส่วนต่างๆ ของสังคมเข้าด้วยกัน ร่วมสร้างสรรค์พลังในทางบวก อย่างรู้จัก สามัคคี นำไปสู่การพัฒนาและความเจริญก้าวหน้าที่สมดุลยั่งยืนพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ไม่ว่าจะเป็น การเปลี่ยนแปลงทางด้านวัตถุ/เศรษฐกิจ ด้านสังคม/ชุมชนด้านทรัพยากรธรรมชาติ/สิ่งแวดล้อม และด้านวัฒนธรรม/ความเชื่อ/ค่านิยมต่างๆ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัตนา ตฤณารังสี (2564) ได้ศึกษาการเปลี่ยนแปลงเพื่อความสำเร็จของการทำงานในยุคนิวนอร์มอลตามหลักพุทธธรรม พบว่า การบูรณาการหลักพุทธธรรมสำหรับผู้บริหาร และผู้ปฏิบัติงานในองค์กรควรนำมาเป็นแนวทางในปฏิบัติเพื่อความสำเร็จของการทำงานคือ อิทธิบาท 4 ได้แก่ 1) ฉันทะ หมายถึง ความพอใจ 2) วิริยะ หมายถึง ความเพียร 3) จิตตะ หมายถึง ความคิดมุ่งไป 4) วิมังสา หมายถึง ความไตร่ตรองซึ่งเป็นฐานหรือหนทางสู่ความสำเร็จ หรือคุณธรรมที่นำไปสู่ความสำเร็จแห่งผลที่มุ่งหมายในยุคนิวนอร์มอล ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติต้องนำหลักอิทธิบาท 4 มาใช้เป็นแนวทางการเปลี่ยนแปลงการทำงานในยุคนิวนอร์มอล (New normal)

2. รูปแบบการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจยุคนิวนอร์มอลของคนไทย ในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี(ใช้หลักธรรมอิทธิบาท 4) จำนวน 4 กลยุทธ์ 22 ตัวชี้วัด รูปแบบการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจยุคนิวนอร์มอลของคนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลัก

พุทธวิธี(ใช้หลักธรรมอิทธิบาท 4) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ในการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจยุคโควิดของคนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธีโดยบูรณาการหลักธรรมอิทธิบาท 4 พบว่า ด้านสังคมปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจในยุคโควิดทำให้คนไทยต้องเพิ่มความวิริยะอุตสาหะ พากเพียรที่จะดำรงชีวิตให้อยู่ในสังคมปัจจุบันให้ได้ด้วยการมุ่งความสามัคคีร่วมมือเพื่อให้ทุกคนอยู่ร่วมกันได้โดยปราศจากการเบียดเบียนกัน รู้จักแยกแยะผิดชอบชั่วดี ละเอียดที่จะทำความชั่วเกรงกลัวต่อผลจากการกระทำที่ไม่ถูกต้องมุ่งให้เกิดสังคมที่มีความสุขสงบ ประชาชนมีความเมตตาเอื้ออาทร ช่วยเหลือซึ่งกันและกันไม่เอาัดเอาเปรียบกันมุ่งร้ายทำลายกันเชื่อในความสามารถและพึ่งพาตนเองสร้างความเชื่อมั่นในตนเองเชื่อในสิ่งที่ดีงามว่าเป็นสิ่งที่ถูกต้องและคิดอย่างสร้างสรรค์ ส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมด้านเศรษฐกิจ (ฉันทะ) มีความพอใจในการดำเนินชีวิตโดยยึดหลักทางสายกลาง รู้จักพอประมาณ โดยที่ความพอเพียงจะต้องประกอบด้วยคุณลักษณะ ประการดังนี้ 1) ความพอประมาณ 2) ความมีเหตุผล และ 3) การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว ประกอบกับเงื่อนไขความรู้ และคุณธรรมเป็นพื้นฐาน การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงคือการเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบ และการเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆ ที่จะเกิดขึ้น โดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่างๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตทั้งใกล้และไกล สอดคล้องกับแนวคิดของ ดุจเดือน พันธุมนาวิ และ งามตา วนิทานนท์ (5551) ได้วิเคราะห์ว่า ภูมิคุ้มกันตนเป็นคุณลักษณะที่สำคัญลักษณะหนึ่งตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การมีภูมิคุ้มกันตน ประกอบด้วยการมีสติสัมปชัญญะความชอบเสียง ความสามารถในการจัดการกับปัญหาและการมองโลกในแง่ดี และงานวิจัยของ พิรพัฒน์ ใจแก้วมา (2563) ได้ทำวิจัยเรื่องการศึกษาพฤติกรรมการดำรงชีวิตแบบปรกติใหม่ของประชาชนชาวไทยระหว่างวิกฤตโควิด-19ที่ปรากฏในสื่อออนไลน์ พบว่า พฤติกรรมชีวิตแบบปรกติใหม่ของสังคมไทยที่ปรากฏอยู่ใน Google Trends มี 4 ด้าน คือ วิถีชีวิต สุขภาพเศรษฐกิจ และนันทนาการ

โครงการวิจัยย่อยเรื่องที่ 2 เรื่อง ผลสัมฤทธิ์การพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมกระบวนการจตุภาคีในการป้องกันยาเสพติดของเยาวชนศตวรรษที่ 21 ด้วยพุทธวิธีจากข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัยเรื่องนี้ ผู้วิจัยได้นำมาอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

1. การพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมกระบวนการจตุภาคีในการป้องกันยาเสพติดของเด็กและเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี พบว่า การพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมกระบวนการจตุภาคีในการป้องกันยาเสพติดของเด็กและเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี ผลการวิจัยพบว่า ด้านการป้องกันการพัฒนากระบวนการมีส่วนร่วมกระบวนการจตุภาคีในการป้องกันยาเสพติดของเด็กและเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี ตามความเห็นของผู้บริหาร บุคลากร สถาบันการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญ หน่วยงานภาครัฐและเอกชน ชุมชน และประชาชนในการมีส่วนร่วม พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมากค่าเฉลี่ย 3.54 ประเด็นที่มีค่าความถี่น้อยที่สุด คือ

การมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเวทีชาวบ้านในเรื่องการป้องกันการแพร่ระบาดของยาเสพติด ค่าเฉลี่ย 3.45 รองลงมาคือ การมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินการป้องกันยาเสพติด ค่าเฉลี่ย 3.48 ตามลำดับ ด้านการปราบปรามการพัฒนาารูปแบบการมีส่วนร่วมกระบวนการจตุภาคีในการป้องกันยาเสพติดของเด็กและเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธีตามความเห็นของผู้บริหาร บุคลากร สถาบันการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญ หน่วยงานภาครัฐและเอกชน ชุมชน และประชาชน พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางค่าเฉลี่ย 3.29 ประเด็นที่มีค่าความถี่น้อยที่สุด คือ การมีส่วนร่วมกับเจ้าหน้าที่ (ตำรวจ ฝ่ายปกครอง) ในการจับกุมผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ค่าเฉลี่ย 3.04 รองลงมาคือการมีส่วนร่วมปรึกษาหารือกับเจ้าหน้าที่ (ตำรวจ ฝ่ายปกครอง) ในการปราบปรามยาเสพติด ค่าเฉลี่ย 3.20 ตามลำดับด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดการพัฒนาารูปแบบการมีส่วนร่วมกระบวนการจตุภาคีในการป้องกันยาเสพติดของเด็กและเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี ตามความเห็นของผู้บริหาร บุคลากร สถาบันการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญ หน่วยงานภาครัฐและเอกชน ชุมชน และประชาชน พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางค่าเฉลี่ย 3.18 ประเด็นที่มีค่าความถี่น้อยที่สุด คือ การมีส่วนร่วมในการประสานเจ้าหน้าที่ผู้นำผู้ติดยาเสพติด เข้ารับการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ ค่าเฉลี่ย 3.09 รองลงมา คือ การมีส่วนร่วมในการติดตามตรวจสอบผู้ที่ผ่านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดว่ายังมีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติดอีกหรือไม่ ค่าเฉลี่ย 3.10 ตามลำดับ ด้านหลักพุทธวิธีไตรสิกขา ศีล สมาธิปัญญา การพัฒนาารูปแบบการมีส่วนร่วมกระบวนการจตุภาคีในการป้องกันยาเสพติดของเด็กและเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี ตามความเห็นของผู้บริหาร บุคลากร สถาบันการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญ หน่วยงานภาครัฐและเอกชน ชุมชน และประชาชน พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางที่สุด ค่าเฉลี่ย 3.41 ประเด็นที่มีค่าความถี่น้อยที่สุด คือ ด้านสมาธิการมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อให้เยาวชนได้เรียนรู้และเข้าใจเกี่ยวกับสภาวะอารมณ์ เพื่อพัฒนาจิตใจไม่ให้หวั่นไหว ต่อสิ่งเร้าที่เข้ามากระทบจิตใจเป็นการสร้างความเพียงที่เกิดขมอารมณ์ที่นำไปสู่พฤติกรรมการติดยาเสพติด ค่าเฉลี่ย 3.35 รองลงมาคือด้านปัญญา การมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อให้เยาวชนได้เรียนรู้ทักษะในการคิดวิเคราะห์ และตัดสินใจแก้ปัญหาพฤติกรรมอันไม่พึงประสงค์จะส่งผลต่อวิถีการดำเนินชีวิต และนำไปสู่การเลิกพฤติกรรมต่อการติดยาเสพติดในอนาคต ค่าเฉลี่ย 3.38 ตามลำดับ เมื่อแยกออกเป็นรายด้าน พบประเด็นที่น่าสนใจและสามารถนำมาอภิปรายผลเพิ่มเติมได้ดังนี้

1.1 ด้านการป้องกัน พบว่า การพัฒนาารูปแบบการมีส่วนร่วมกระบวนการจตุภาคีในการป้องกันยาเสพติดของเด็กและเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับระดับความเหมาะสมด้านการป้องกันการพัฒนาารูปแบบการมีส่วนร่วมกระบวนการจตุภาคีในการป้องกันยาเสพติดของเด็กและเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธีตามความเห็นของผู้บริหาร บุคลากร สถาบันการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญ หน่วยงานภาครัฐและเอกชน ชุมชน

และประชาชน ในการมีส่วนร่วม พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า การมีส่วนร่วมในการเสนอปัญหาและแนวทางป้องกันยาเสพติด การมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินการป้องกันยาเสพติด การมีส่วนร่วมในการร่วมรณรงค์ประชาสัมพันธ์กระตุ้นให้เกิดกระแสต่อต้านยาเสพติด การมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเวทีชาวบ้านในเรื่องการป้องกันการแพร่ระบาดของยาเสพติด การมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมสนับสนุนการกีฬาในหมู่บ้านเพื่อไม่ให้เกิดการแพร่ระบาดของยาเสพติด และการมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมส่งเสริมอาชีพเยาวชนเพื่อป้องกันยาเสพติด เพื่อผู้รับบริการจะได้เลือกทักษะต่างๆ ได้ตามความต้องการ สอดคล้องกับสำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (2544) และกระทรวงมหาดไทย (2559) ที่เสริมสร้างความเข้มแข็งของบุคคล ครอบครัว และชุมชน และผสมผสานการรักษาบำบัด หรือการปราบปรามตามสภาพปัญหาของพื้นที่และกลุ่มคนด้วยกิจกรรมต่างๆ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศักดา มังคะรัตน์ (2563) ได้ศึกษาแนวทางการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษา เขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการป้องกัน อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมจิต ยาใจ (2564) ได้ศึกษารูปแบบการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน จังหวัดจันทบุรี

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก คือ การมีส่วนร่วมในการเสนอปัญหาและแนวทางป้องกันยาเสพติด ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า เปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ เพื่อกระตุ้นให้ประชาชนเกิดกระแสต่อต้านยาเสพติด เช่น การประชาสัมพันธ์ผ่านหอกระจายข่าวของหมู่บ้าน จัดโครงการต้านภัยยาเสพติด จัดเวทีประชาคมเพื่อร่วมประชุมปรึกษาหารือเกี่ยวกับปัญหายาเสพติดในชุมชน และเสนอปัญหายาเสพติด ร่วมมือในการแก้ไขปัญหายาเสพติด ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ที่กล่าวถึง สาระสำคัญการดำเนินงานการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดว่า ด้านการปฏิบัติ จะต้องมีการรณรงค์แสวงหาความร่วมมือจากประชาชนทุกหมู่เหล่า ทุกองค์กรให้ร่วมแรง ร่วมใจ เสริมสร้าง ความเข้มแข็งให้กับสถาบันครอบครัว การศึกษา ศาสนา และชุมชน เป็นเครือข่ายต่อต้านยาเสพติดรวมทั้งจัดให้มีกลุ่มราษฎรอาสาสมัคร ป้องกันยาเสพติดเป็นกำลังหลักในการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด ทั้งนี้เพราะการรณรงค์ให้ทุกภาคส่วนของหมู่บ้าน/ชุมชน ตระหนักว่าปัญหายาเสพติดเป็นภัยคุกคามต่อสังคมและประเทศชาติ ที่จะต้องร่วมมือกันป้องกันและแก้ไข

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก คือการมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเวทีชาวบ้านในเรื่องการป้องกันการแพร่ระบาดของยาเสพติด มีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินการป้องกันยาเสพติด ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า ประชาชนยังมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินการป้องกันยาเสพติด และเห็นว่าเป็นหน้าที่ของคณะกรรมการหมู่บ้านจะเป็นผู้ประสานกับหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคประชาชน ในการดำเนินงานแก้ไข

ปัญหายาเสพติด ประชุมวางแผนการดำเนินงานขับเคลื่อนภารกิจให้เป็นรูปธรรม รวมถึงเสนอโครงการของงบประมาณสนับสนุนจากองค์การบริหารส่วนตำบลสิงห์ เพื่อขับเคลื่อนกิจกรรมหมู่บ้าน และเป็นกลไกสำคัญในการสร้างกระแสสังคมต่อต้านยาเสพติด ทั้งด้านการป้องกัน การปราบปราม และการบำบัด รักษาผู้ติดยาเสพติด แต่ในการวางแผนการป้องกันยาเสพติดคณะกรรมการยังมีบทบาทในระดับต่ำ ทั้งนี้ต้องได้รับมอบหมายจากส่วนงานที่เกี่ยวข้องให้นำไปปฏิบัติ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สำนักงานคณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามยาเสพติด ที่กล่าวถึง สารสำคัญการดำเนินงานการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดว่า ด้านการปฏิบัติ จะต้องมีการรณรงค์แสวงหาความร่วมมือจากประชาชนทุกหมู่เหล่า ทุกองค์กรให้ร่วมแรง ร่วมใจ เสริมสร้าง ความเข้มแข็งให้กับสถาบันครอบครัว การศึกษา ศาสนา และชุมชน เป็นเครือข่ายต่อต้านยาเสพติดรวมทั้งจัดให้มีกลุ่มราษฎรอาสาสมัคร ป้องกันยาเสพติดเป็นกำลังหลักในการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด ทั้งนี้เพราะการรณรงค์ให้ทุกภาคส่วนของหมู่บ้าน/ชุมชน ตระหนักว่าปัญหายาเสพติดเป็นภัยคุกคามต่อสังคมและประเทศชาติ ที่จะต้องร่วมมือกันป้องกันและแก้ไข

1.2 ด้านการปราบปราม พบว่า การพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมกระบวนการจตุภาคีในการป้องกันยาเสพติดของเด็กและเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ในด้านการปราบปราม คณะกรรมการหมู่บ้าน มีบทบาทหน้าที่สำคัญในการบังคับใช้มาตรการสังคมกับผู้ขาย-ผู้เสพ ออกสุ่มตรวจปัสสาวะหาสารเสพติด ปราบปรามแหล่งค้าในชุมชน ส่งเสริมอาชีพให้แก่กลุ่มผู้เลิกค้า และเลิกเสพ รวมถึงให้คำปรึกษาหารือกับเจ้าหน้าที่ (ตำรวจฝ่ายปกครอง) ในการปราบปรามยาเสพติด แจ้งข่าวสารข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งมั่วสุมของวัยรุ่นในหมู่บ้าน ให้เจ้าหน้าที่ และติดตามสืบสวน หาข่าวเกี่ยวกับคนแปลกหน้าที่เข้ามาในหมู่บ้านซึ่งอาจเกี่ยวข้องกับยาเสพติด โดยคณะกรรมการหมู่บ้านเป็นองค์กรหลักที่รับผิดชอบในการบูรณาการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน และบริหารกิจกรรมที่ดำเนินงานในหมู่บ้านร่วมกับองค์กรอื่นทุกภาคส่วน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สำนักงานคณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามยาเสพติด ที่กล่าวว่า การปลูกพล้งแผ่นดินและการป้องกัน โดยกระตุ้น และปลุกจิตสำนึกของปวงชนในชาติ ให้มีความรู้ ความเข้าใจตลอดจนตระหนักถึงพิษภัยของยาเสพติดที่จะมีต่อประเทศชาติและบังเกิดความมุ่งมั่นที่จะร่วมกันป้องกันและแก้ไขปัญหา โดยตระหนักว่าการที่จะเอาชนะยาเสพติดได้ มิใช่หน้าที่ของบุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือองค์กรใดองค์กรหนึ่ง แต่ต้องค้ำพยจะร่วมกัน ผนึกเป็นพลังของแผ่นดิน เข้าต่อสู้และเอาชนะยาเสพติดให้ได้โดยเร็ว โดยใช้มาตรการป้องกันทำการปราบปราม ด้วยการดูแล และสร้างภูมิคุ้มกันประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กเยาวชน และกลุ่มผู้ใช้แรงงาน โดยเริ่มต้นจากสถาบันครอบครัว สอดคล้องกับงานวิจัยของแนวคิดของ สำนักงานคณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามยาเสพติด

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก คือ การมีส่วนร่วมในการฝึกอบรมตามโครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในการป้องกันแก้ไขปัญหา ที่เป็นเช่นนี้

อภิปรายได้ว่า การแก้ไขปัญหายาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชน รัฐได้มีแนวคิดที่จะให้ประชาชนได้เกิด ความตระหนักถึงความสำคัญของตนเอง และเข้ามามีบทบาทกับหมู่บ้านชุมชนของตนเอง ในการเข้า มามีส่วนร่วมกับเจ้าหน้าที่ของฝ่ายรัฐ ให้คำปรึกษาหารือกับเจ้าหน้าที่ (ตำรวจ ฝ่ายปกครอง) ในการปราบปรามยาเสพติดเพื่อที่จะจัดการกับปัญหาเสพติดในชุมชน จึงทำให้บทบาทของคณะกรรมการหมู่บ้าน ซึ่งเป็นต้นทุนทางสังคม เป็นกลไกสำคัญในการสร้างกระแสสังคมต่อต้านยาเสพติด โดยทำ หน้าที่เป็น ศูนย์กลางประสานความร่วมมือ ระดมสรรพกำลังจากทุกกลุ่มกิจกรรม (องค์กรชุมชน) รวมทั้งประชาชนทุกฝ่ายในหมู่บ้าน เชื่อมโยงรวมพลังกันเป็นกระบวนการ ประชาคม หมู่บ้านต่อต้าน ยาเสพติด ซึ่งสอดคล้องกับ ศักดา มังคะรัตน์ (2563) ได้ศึกษาแนวทางการดำเนินงานป้องกันและ แก้ไขปัญหาเสพติดในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การมีส่วนร่วมกับเจ้าหน้าที่ (ตำรวจ ฝ่ายปกครอง) ในการ จับกุมผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ที่เป็นเช่นนี้อภิปรายได้ว่า ในการจัดตั้งจุดสกัดยาเสพติดใน หมู่บ้าน ตำบลสิ่งที่ยังไม่มีการดำเนินการอย่างจริงจัง จึงทำให้คณะกรรมการหมู่บ้านมีบทบาทในการ ตั้งจุดสกัดอยู่ในระดับต่ำ รวมถึงยังไม่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเท่าที่ควร ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ กรมการปกครอง สำนักบริหารการปกครองท้องที่ ส่วนประสานพัฒนา ท้องที่ ที่กล่าวถึง การปฏิบัติงานของคณะกรรมการหมู่บ้าน ฝ่ายกิจการป้องกันและรักษาความสงบ เรียบร้อย มีหน้าที่ ให้คำแนะนำหรือปรึกษา และปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการจัดหน่วยคุ้มครอง และ รักษาความสงบเรียบร้อยภายในหมู่บ้าน เช่น จัดเวรยาม จัดทำสัญญาเตือนภัย รมรงค์หมู่บ้านด้าน อบายมุข ป้องกันยาเสพติด เช่น เฮโรอีน ฝิ่น กัญชา ยาบ้า ดมกาว และจัดกำลังป้องกันบรรเทาสา ธารณภัยในหมู่บ้าน

1.3 ด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พบว่า การมีส่วนร่วม สำรวจข้อมูลผู้ติดยาเสพติดในหมู่บ้าน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อภิปรายได้ว่า การบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด องค์การบริหารส่วนตำบลลูกกาสิงห์ ได้ใช้ กระบวนการชาวบ้านต้านยาเสพติด ด้วยการสรรหาคณะกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด ระดับตำบล โดยกำหนดให้คณะกรรมการ ฝ่ายบำบัดฟื้นฟู ประกอบด้วย อสม. พระสงฆ์ ผู้สูงอายุ เจ้าหน้าที่สาธารณสุข มีบทบาทสำคัญใน การจัดค่ายบำบัด ในชุมชน การใช้ประเพณีท้องถิ่น เช่น มัดมือสู่วัณ ุรับคนดีคืนสู่สังคม การส่งเสริมอาชีพหลังบำบัดสอดคล้องกับแนวคิดของ สำนักงาน คณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามยาเสพติด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภาคทา สีสเงิน (2558) ได้ศึกษาแนวทางการสร้างความร่วมมือป้องกัน และแก้ไขปัญหาเสพติดของผู้นำชุมชนใน จังหวัดอุดรดิษฐ์ ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการสร้างความร่วมมือป้องกัน และแก้ไขปัญหาเสพติด ของผู้นำชุมชนในจังหวัดอุดรดิษฐ์ ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผน ด้านการควบคุมและสอดส่อง ด้านการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด ด้านการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน โดยภาพรวมมีปัญหา

อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านที่มีปัญหามากที่สุดคือ ด้านการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนมีส่วนร่วมในการประสานเจ้าหน้าที่ผู้ฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดเข้ารับการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า ประชาชนได้มีการประสานงานกับเจ้าหน้าที่ทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อดำเนินการจัดส่งผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดให้ชุดปฏิบัติการดูแลผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด เพื่อดูแลให้เข้ารับการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพในศูนย์บริการสาธารณสุข สถานีอนามัย หรือโรงพยาบาลในพื้นที่ หรือ บำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง คือ มีส่วนร่วมในการบริจาคทรัพย์สินเงินทองให้ผู้ติดยาเสพติดเข้ารับการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริจาคเพื่อบำบัดฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด ซึ่งส่วนใหญ่ได้บริจาคข้าวสาร อาหารแห้ง และบริจาคสิ่งของ อาหาร เครื่องอุปโภค เครื่องบริโภค ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สำนักงานคณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามยาเสพติด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภาดา ทาสีเงิน (2558) ได้ศึกษาแนวทางการสร้างร่วมมือป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติดของผู้นำชุมชนในจังหวัดอุตรดิตถ์

1.4 ด้านหลักพุทธวิธีไตรสิกขา ศีล สมาธิ ปัญญา ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด กิจกรรมด้านปัญญา การมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อให้เยาวชนได้เรียนรู้ทักษะในการคิดวิเคราะห์ และตัดสินใจแก้ปัญหาพฤติกรรมอันไม่พึงประสงค์จะส่งผลกระทบต่อวิถีการดำเนินชีวิต และนำไปสู่การเลิกพฤติกรรมต่อการติดยาเสพติดในอนาคตสอดคล้องกับแนวคิดของ สำนักงานคณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามยาเสพติด และสอดคล้องกับงานวิจัย รุ่งทิพย์ กล้าหาญ บรรชร กล้าหาญ (2562) ได้ศึกษากระบวนการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดด้วยหลักพุทธธรรม ในหมู่บ้านป่าไผ่ ต.แม่โป่ง อ.ดอยสะเก็ด จ.เชียงใหม่

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด พบว่า กิจกรรมด้านสมาธิ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อให้เยาวชนได้เรียนรู้และเข้าใจเกี่ยวกับสภาวะอารมณ์ เพื่อพัฒนาจิตใจไม่ให้หวั่นไหว ต่อสิ่งเร้าที่เข้ามากระทบจิตใจเป็นการสร้างความเพียงที่เกิิดขมอารมณ์ที่นำไปสู่พฤติกรรมการติดยาเสพติด สอดคล้องกับงานวิจัยของ รุ่งทิพย์ กล้าหาญ นายบรรชร กล้าหาญ (2562) ได้ศึกษา กระบวนการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดด้วยหลักพุทธธรรม ในหมู่บ้านป่าไผ่ ต.แม่โป่ง อ.ดอยสะเก็ด จ.เชียงใหม่ หลักธรรมสำคัญที่ชุมชนใช้ป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติด ประกอบด้วย 1. หลักอริยสัจสี่ คือ การเข้าใจในสถานการณ์ปัญหาและวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหายาเสพติด คิดค้นวิธีการ แก้ไข และนำไปสู่การปฏิบัติรวมทั้งประเมินผลการดำเนินงานเพื่อการพัฒนา 2. หลักอปริหานิยธรรม คือ หลักการอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่มคณะ ซึ่งมีการรวมกลุ่ม ร่วมคิด ร่วมทำร่วมรับผลแห่งการกระทำ คือ ความเป็นปกติสุขในสังคม 3. หลักสามัคคีธรรม คือ การสร้างความร่วมมือปรองดอง เกื้อกูลรัก โกร่ เมตตาต่อกัน 4. หลักประโยชน์ 3 ประการ ซึ่งเป็นฐานคิดของหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยประกอบด้วย

หลักประโยชน์ ในชาตินี้ (ทฤษฎีธัมมิกตลประโยชน์) โดยเน้นให้คนในชุมชน ดำรงชีวิตอย่างเหมาะสม รู้จักการแสวงหาทรัพยากรเก็บรักษาทรัพยากรอย่างถูกวิธีหลักประโยชน์ในชาติหน้า (สัมปรายภิตลประโยชน์) คือ การปฏิบัติตนเหมาะสมตามหลักศีลธรรม เชื้อกฏแห่งการทำดี ทำชั่ว และหลักประโยชน์อย่างยิ่ง คือ การดำรงตนอย่างสงบสุขด้วยปัญญาไตร่ตรอง มีสติเท่าทัน ความทุกข์เพราะโลภ โกรธ หรือหลง 5. หลักธรรมไตรสิกขา คือ ได้รักษาศีล ได้เจริญสมาธิและ ได้เจริญปัญญา

2. ผลการตรวจสอบความสอดคล้องการพัฒนาารูปแบบการมีส่วนร่วมกระบวนการจตุภาคี ในการป้องกันยาเสพติดของเด็กและเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นกับ ข้อมูลเชิงประจักษ์ ด้านการป้องกัน พบว่า ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ เห็นว่ามีความเหมาะสม สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ทุกข้อโดยในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย 1. ด้านการป้องกัน ค่าเฉลี่ย 2.44 และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้น้ำหนักตามลำดับความสำคัญ ดังนี้ 1) ความรู้ด้านโทษพิษภัยและการป้องกันปัญหาเสพติดในโรงเรียน 2) ชมรมกิจกรรมโครงการ และนิทรรศการการเพื่อป้องกันปัญหาเสพติดในโรงเรียน และชุมชน สอดคล้องกับที่ สำนักงานพัฒนาการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด (2553) ได้ศึกษาการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนทั่วไป โดยการดำเนินการแบบบูรณาการมาตรการต่างๆ เข้าด้วยกัน คือ มาตรการป้องกัน มาตรการปราบปราม และมาตรการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด โดยใช้มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด เป็นมาตรการปราบปรามยาเสพติด เพราะเป็นการแก้ปัญหาที่ต้นเหตุอย่างแท้จริง 3) การบรรยายหรือกิจกรรมด้านการป้องกันปัญหาเสพติดโดยวิทยากรภายนอก และอาจารย์สอนสอดแทรกความรู้ด้านการป้องกันปัญหาเสพติดในวิชาต่างๆ 4) อาจารย์เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมกำหนดมาตรการป้องกันปัญหาเสพติดในโรงเรียน และชุมชน สสำรวจสถานการณ์ปัญหาเสพติดในบริเวณซึ่งเป็นที่ตั้งของสถานศึกษาโดยเชิญตัวแทนจากส่วนราชการในพื้นที่ เช่น ตำรวจ ฝ่ายปกครอง ฝ่ายพัฒนาชุมชน และบุคลากรสาธารณสุข ร่วมประชุม กับสถานศึกษาเป็นรูปแบบ เฉพาะกับผู้ที่เกี่ยวข้องคือครอบครัวและเด็กวัยรุ่นที่มีความเสี่ยงสูง จึงต้องอาศัยระยะเวลาที่ยาวนาน ในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ซึ่งเป็นรูปแบบที่มีกระบวนการเรียนรู้บนพื้นฐานสอดคล้องกับ กระทรวงมหาดไทย (2559) ได้กำหนดยุทธศาสตร์การป้องกันแก้ไขปัญหาเสพติด แผนบริหารจัดการอย่างบูรณาการ มีแนวทางการดำเนินการประกอบด้วย พัฒนา ปรับปรุง ระบบบริหารจัดการองค์กร โดยเฉพาะศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจังหวัดศูนย์อำนวยการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดกรุงเทพมหานคร ศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอ และศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด และพัฒนาบทบาทหน้าที่กระบวนการบริหารจัดการองค์กรปกครองท้องถิ่นในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด การพัฒนาระบบการจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด ปี 2559 และกระบวนการจัดทำแผนและ

งบประมาณในระดับจังหวัด การกำกับ ติดตาม การใช้จ่ายงบประมาณ การรายงานผลการดำเนินงาน และประเมินผลการดำเนินงานของแผนโดยคณะอนุกรรมการ การพัฒนาระบบข้อมูลยาเสพติดในระดับจังหวัดและอำเภอเพื่อชี้สถานการณ์ปัญหาเสพติด และพัฒนาระบบศูนย์ปฏิบัติการข้อมูล (War Room) ในทุกระดับอย่างต่อเนื่อง การพัฒนารูปแบบและแนวทางการพัฒนาบุคลากร พัฒนาระบบกำลังพลยาเสพติด เพื่อสร้างแรงจูงใจอย่างเป็นธรรม การพัฒนาการวิจัย พัฒนาวิชาการ และองค์ความรู้ด้านยาเสพติด ระบบข้อมูลเชิงปฏิบัติการ ฐานข้อมูลยาเสพติด และการพัฒนาระบบการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดจังหวัดอย่างบูรณาการ โดยใช้จังหวัดนำร่องเป็นจังหวัดต้นแบบการพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมกระบวนการจตุภาคีในการป้องกันยาเสพติดของเด็กและเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี ด้านการปราบปราม พบว่า ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิเห็นว่ามี ความเหมาะสม สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ทุกข้อโดยในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ค่าเฉลี่ย 2.22 และเมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้น้ำหนักตามลำดับความสำคัญ ดังนี้

- 1) การมีส่วนร่วมในการแจ้งข่าวสารข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งมั่วสุมของวัยรุ่นในหมู่บ้านให้เจ้าหน้าที่
- 2) การมีส่วนร่วมในการร่วมตั้งจุดตรวจสกัดยาเสพติดในหมู่บ้าน
- 3) การมีส่วนร่วมในการฝึกอบรมตามโครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในการป้องกันแก้ไขปัญหายา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย สมจิต ยายใจ (2564) ได้ศึกษารูปแบบการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน จังหวัดจันทบุรีรูปแบบการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ประกอบด้วย 1) การจัดทำและปฏิบัติตามแผนการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดโดยการมีส่วนร่วม ของชุมชน 2) การสร้างและใช้มาตรการทางสังคมเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด 3) การ จัดกิจกรรมในชุมชนเพื่อสนองตอบโครงการเสริมพลัง สร้างความเข้มแข็งต่อต้านยาเสพติด และ 4) การจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้เพื่อต่อต้านยาเสพติดในชุมชน เพื่อให้สมาชิกในชุมชนใช้เรียนรู้ร่วมกัน จาก การวิจัยครั้งนี้มีข้อเสนอแนะว่า ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับชุมชนควรนำรูปแบบการป้องกันและ แก้ไข ปัญหายาเสพติดโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนนี้ไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสม เพื่อให้ชุมชน ปลอดภัยจาก ยาเสพติด และประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น 5) การมีส่วนร่วมโครงการหมู่บ้าน/ชุมชนต่อต้านยา เสพติด (พลังแผ่นดิน) เมื่อชุมชนละแวกสถานศึกษาที่มีการแพร่ระบาดของทั้งยาเสพติดที่ถูกกฎหมาย และผิดกฎหมายแต่ในโรงเรียนมีการแพร่ระบาดของยาเสพติดประเภทถูกกฎหมาย เช่น บุหรี่ สุรา ประกาศกฎหมายห้ามโดยชี้แจงทำความเข้าใจให้ตรงกันกับครู เจ้าหน้าที่ และลูกจ้างของสถานศึกษา โดยไม่นำบุหรี่ยี่ และสุราเข้ามาในสถานศึกษาและ 6) การมีส่วนร่วมปรึกษาหารือกับเจ้าหน้าที่ (ตำรวจ ฝ่ายปกครอง) ในการปราบปรามยาเสพติดประกาศบทลงโทษสำหรับนักเรียนที่นำบุหรี่ยี่ สุรา และยา เสพติดเข้ามาในสถานศึกษา โดยให้ชุมชนและนักเรียนสามารถมองเห็นประกาศได้อย่างทั่วถึงสอดคล้อง กับแนวคิดของ สำนักงานคณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามยาเสพติด สอดคล้องกับงานวิจัยของ รุ่งทิพย์ กล้าหาญ บรรพชร กล้าหาญ (2562) ได้ศึกษา กระบวนการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

ด้วยหลักพุทธธรรม ในหมู่บ้านป่าไผ่ ต.แม่โป่ง อ.ดอยสะเก็ด จ.เชียงใหม่ กระบวนการดำเนินงาน ประกอบด้วย 1. การสร้างสำนึกและการมีส่วนร่วม โดยการร่วม คิด ร่วมค้นหาสถานการณ์ สาเหตุของปัญหาและวิธีการป้องกันแก้ไขผ่านกลไกการจัดประชุม ประชาคม 2. การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 3. การใช้มาตรการทางสังคม 4. การปรับใช้ประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่น 5. การให้การศึกษารเรียนรู้ 6. การสร้างเยาวชนแกนนำรุ่นใหม่ 7. การสร้างเครือข่ายทั้งภายในและนอกชุมชน 8. การบูรณาการสู่สถานศึกษา 9. การฟื้นฟูป่าไม้ 10. ระบบอาสาสมัครชุมชน 11. การใช้มาตรการทางกฎหมายปัจจัยส่งผลต่อความสำเร็จการดำเนินงาน ด้านการประเด็นด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พบว่า ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิเห็นว่ามีความเหมาะสมสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ทุกข้อโดยในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ค่าเฉลี่ย 2.22 และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิได้นำหน้าตามลำดับความสำคัญ ดังนี้ 1) การมีแนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนในการแก้ไขปัญหายาเสพติด 2) การมีส่วนร่วมสำรวจข้อมูลผู้ติดยาเสพติดในหมู่บ้าน สอดคล้องกับแนวคิดของ สำนักงานคณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามยาเสพติด สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมจิต ยาใจ (2564) ได้ศึกษารูปแบบการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน จังหวัดจันทบุรี ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ประกอบด้วย การจัดทำและปฏิบัติตามแผนการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดโดยการมีส่วนร่วม ของชุมชน การสร้างและใช้มาตรการทางสังคมเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด การจัดกิจกรรมในชุมชนเพื่อสนองตอบโครงการเสริมพลัง สร้างความเข้มแข็งต่อต้านยาเสพติด และการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้เพื่อต่อต้านยาเสพติดในชุมชน เพื่อให้สมาชิกในชุมชนใช้เรียนรู้ร่วมกัน 3) การมีส่วนร่วมในการชักชวนแนะนำให้ผู้ติดยาเสพติดเข้ารับการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ 4) การมีส่วนร่วมในการติดตามตรวจสอบผู้ที่ผ่านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดว่ายังมีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติดอีกหรือไม่ 5) การมีส่วนร่วมในการประสานเจ้าหน้าที่ผู้นำผู้ติดยาเสพติดเข้ารับการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ 6) การมีส่วนร่วมในการบริจาคทรัพย์สินเงินทองให้ผู้ติดยาเสพติดเข้ารับการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ภาดา ทาสีเงิน (2558) ได้ศึกษาแนวทางการสร้างความร่วมมือป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติดของผู้นำชุมชนในจังหวัดอุดรธานี ผลการวิจัยพบว่า 1. ปัญหาการสร้างความร่วมมือป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติดของผู้นำชุมชนในจังหวัดอุดรธานี ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผน ด้านการควบคุมและสอดส่อง ด้านการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด ด้านการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน โดยภาพรวมมีปัญหายุ่งในระดับปานกลาง ส่วนด้านที่มีปัญหามากที่สุดคือ ด้านการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนด้านหลักพุทธวิธีหลักไตรสิกขา ศีล สมาธิ ปัญญา ติด พบว่า ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิเห็นว่ามีความเหมาะสมสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ทุกข้อโดยในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ค่าเฉลี่ย 2.42 และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า 1) กิจกรรมด้านศีล การมีส่วนร่วม

ในกิจกรรมเพื่อให้เยาวชนได้เรียนรู้ในการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขด้วยการสร้างมนุษยสัมพันธ์ที่เกิดจากการติดยาเสพติด ด้วยกาย วาจา ใจ และเห็นคุณค่าของผู้อื่น 2) กิจกรรมด้านปัญญา การมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อให้เยาวชนได้เรียนรู้ทักษะในการคิดวิเคราะห์ และตัดสินใจแก้ปัญหาพฤติกรรมอันไม่พึงประสงค์จะส่งผลต่อวิถีการดำเนินชีวิต และนำไปสู่การเลิกพฤติกรรมต่อการติดยาเสพติดในอนาคต 3) กิจกรรมด้านสมาธิ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อให้เยาวชนได้เรียนรู้และเข้าใจเกี่ยวกับสภาวะอารมณ์ เพื่อพัฒนาจิตใจไม่ให้หวั่นไหว ต่อสิ่งเร้าที่เข้ามากระทบจิตใจเป็นการสร้างความพึงพอใจที่ขัดแย้งที่นำไปสู่พฤติกรรมติดยาเสพติด สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระกาญจนะ ธมมธโร (ศรีทรงเมือง) (2555) ได้ศึกษา การประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อใช้แก้ปัญหาติดยาเสพติดในสังคมไทย ยุคปัจจุบัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ รุ่งทิพย์ กล้าหาญ บรรชกร กล้าหาญ (2562) ได้ศึกษา กระบวนการป้องกันและแก้ไขปัญหาติดยาเสพติดด้วยหลักพุทธธรรมในหมู่บ้านป่าไผ่ ต.แม่โป่ง อ.ดอยสะเก็ด จ.เชียงใหม่ หลักธรรมสำคัญที่ชุมชนใช้ป้องกันแก้ไขปัญหาติดยาเสพติด ประกอบด้วย 1. หลักอริยสัจสี่ คือ การเข้าใจในสถานการณ์ปัญหาและวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหาติดยาเสพติด คิดค้นวิธีการ แก้ไข และนำไปสู่การปฏิบัติรวมทั้งประเมินผลการดำเนินงานเพื่อการพัฒนา 2. หลักอปริหานิยธรรม คือ หลักการอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่มคณะ ซึ่งมีการรวมกลุ่ม ร่วมคิด ร่วมทำร่วมรับผลแห่งการกระทำ คือ ความเป็นปกติสุขในสังคม 3. หลักสามัคคีธรรม คือ การสร้างความร่วมมือปรองดอง เกื้อกูล รักใคร่ เมตตาต่อกัน 4. หลักประโยชน์ 3 ประการ ซึ่งเป็นฐานคิดของหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยประกอบด้วย หลักประโยชน์ ในชาตินี้ (ทฤษฎีธัมมิกตลประโยชน์) โดยเน้นให้คนในชุมชน ดำรงชีวิตอย่างเหมาะสม รู้จักการแสวงหาทรัพยากรเก็บรักษาทรัพยากรอย่างถูกวิธีหลักประโยชน์ในชาติหน้า (สัมปรายกิตลประโยชน์) คือ การปฏิบัติตนเหมาะสมตามหลักศีลธรรม เชื่อกฎแห่งการทำดี ทำชั่ว และหลักประโยชน์อย่างยิ่ง คือ การดำรงตนอย่างสงบสุขด้วยปัญญาไตร่ตรอง มีสติเท่าทัน ความทุกข์เพราะโลภ โกรธ หรือหลง 5. หลักธรรมไตรสิกขา คือ ได้รักษาศีล ได้เจริญสมาธิและ ได้เจริญปัญญา

โครงการวิจัยย่อยเรื่องที่ 3 เรื่อง การสร้างนวัตกรรมพุทธวิถีการพัฒนาจิตสำหรับผู้สูงอายุ ในศตวรรษที่ 21 จากข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัยเรื่องนี้ ผู้วิจัยได้นำมาอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

1. การสร้างนวัตกรรมพุทธวิถีการพัฒนาจิตผู้สูงอายุในศตวรรษที่ 21 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ด้านพัฒนาจิตด้วยปัญญา ($\bar{X} = 4.43$) รองลงมา คือ ด้านพัฒนาจิตด้วยศีล ($\bar{X} = 4.37$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านผลที่ได้จากการพัฒนาจิต ($\bar{X} = 4.12$) ตามลำดับการพัฒนาจิตใจของผู้พัฒนาจิตใจของผู้ปฏิบัติธรรมอย่างต่อเนื่องให้มีความสมดุลและส่งเสริมสุขภาพซึ่งก็มีความสำคัญ โดยเฉพาะผู้สูงอายุเพื่อให้มีกำลังใจที่เข้มแข็งประกอบด้วยพุทธปัญญาแห่งพุทธธรรม มีหลักยึดแนวจิตใจ คือพระรัตนตรัยและมีความสุขอย่างแท้จริงทั้งทางร่างกายและจิตใจในปัจจุบัน หรือที่กล่าวว่

“ชราอย่างมีคุณค่าตายก่อนตายอย่างมีความสุข” ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยที่ผ่านมาของ พระธรรมโมลี (ทองอยู่ ญาณวิสุทฺธ, 2551, หน้า 9) ที่กล่าวว่า ชีวิตที่มีสุขภาพดีตามหลักการทางพระพุทธศาสนา นั้นจะต้องประกอบพร้อมไปด้วยความสุขทั้ง 2 ประการ คือ 1) กายิกสุข ความสุขทางกาย 2) เจตสิก สุขความสุขทางใจ สุขภาวะทั้ง 2 อย่างนี้ ในทางพระพุทธศาสนาถือว่า สุขภาวะทางใจเป็นเลิศ หรือเป็นสิ่งสำคัญที่สุด เพราะบุคคลแม้ร่างกายจะได้รับความทุกข์ยากลำบากเพียงใดก็ตาม ถ้าจิตใจเป็นสุข ไม่ขุ่นมัวแล้ว ย่อมทนต่อความทุกข์ที่เกิดขึ้นทางกายนั้นได้ ทั้งยังอาจหาอุบายหลีกเลี่ยงความทุกข์นั้นๆ ได้อีกด้วย เราจะเห็นได้ชัดเจนในกรณีของพระอรหันต์ผู้ดับกิเลสต่างๆ ได้อย่างสิ้นเชิงแล้วแต่ท่านก็ยังต้องประสบกับความทุกข์อันเนื่องด้วยเบญจขันธ์ได้แก่ อากาศอาหารต่างๆ หรือกระทั่งความหิว เป็นต้น แต่ท่านเหล่านั้นก็ได้เดือดเนื้อร้อนใจ หรือเป็นทุกข์เป็นร้อนเพราะเวทนาทางกายเหล่านั้นได้ เพราะใจท่านเป็นสุขสงบเย็นนั่นเอง หรือจะกล่าวให้ง่าย ๆ ในระดับปุถุชนคนทั่วไปนั้นแม้ร่างกายจะเจ็บปวด หรือเจ็บไข้สักเพียงใด หากเขามีจิตใจที่เข้มแข็ง สงบเย็น ไม่วิตกกังวลแล้วอาการทางกายเหล่านั้นก็สามารถทุเลาได้ หรือไม่ก็สามารถยอมรับความจริงที่ตนเองเป็นได้ เรียกว่า “อยู่เหนือทุกข์” โดยแท้

2. ด้านการพัฒนาจิตด้วยศีล พบว่า การสร้างนวัตกรรมพุทธวิถีการพัฒนาจิตผู้สูงอายุใน ศตวรรษที่ 21 โดยรวมด้านการพัฒนาจิตด้วยศีล อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อที่ 5 ที่ว่า ละเว้นการพูดปด พูดส่อเสียด พูดเพื่อแฉอ ($\bar{X}=4.39$) รองลงมา คือ ข้อที่ 7 ที่ว่า ไม่ใช่เครื่องสำอางน้ำหอมเวลาปฏิบัติธรรม ($\bar{X}=4.38$) และ ข้อที่ 9 ที่ว่าไม่นอนที่นอนสูงเกิน ใช้ที่นอนตามที่กำหนดในการปฏิบัติธรรม ส่วนข้อที่มี ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อที่ 2 ที่ว่า ละเว้นการฆ่าสัตว์ เป็นนิจ ($\bar{X}=4.32$) การพัฒนาศาสนบุคคลศาสน ธรรม ศาสนพิธี ศาสนสถานและงานสัมมาอาชีวะ เพื่อให้ประชาชนและผู้สูงอายุได้มีส่วนร่วมใน โครงการและกิจกรรมที่หลากหลายและปฏิบัติธรรมอย่างต่อเนื่องจนก่อเกิดสัมมาทิฐิ(ความเห็นชอบ) ทั้งฝ่ายโลกียะและฝ่ายมุนีสุโลกุตระ คือ เชื่อกรรม เชื่อผลแห่งกรรม มีความรู้ความเข้าใจในโลกและชีวิต ตามความเป็นจริง และได้เข้าร่วมในพิธีปฏิบัติตนเพื่อมุ่งพัฒนาตนสู่การดำเนินชีวิตตามแนวทางแห่ง อริยชนด้วยความสมัครใจ โดยเชื่อมั่นในปัญญาตรัสรู้ของพระพุทธเจ้าคือ อริยสัจ 4 ประการ และ ดำเนินตามอริยมรรคมีองค์ 8 ตลอดชีวิต ดังมีในคำปฏิญาณตนของอุบาสกรัตน อุบาสิการัตน ในข้อที่ 4 ว่า “ข้าพเจ้าจะตั้งมั่นในพระสัจธรรมอันประเสริฐคือ อริยสัจ 4 ประการและดำเนินตาม อริยมรรคมีองค์ 8 ประการ (ว่าโดยย่อคือ ศีล สมาธิและปัญญา)” ซึ่งถือเป็นพื้นฐานสำคัญในการสร้าง เสริมสุขภาพทางด้านจิตใจสู่ด้านปัญญา(ปัญญาภาวนา) ของผู้สูงอายุได้เป็นอย่างดี คือการมี สัมมาทิฐิ (ความเห็นชอบ) โดยเฉพาะผู้สูงอายุหรือผู้ให้ข้อมูลในงานวิจัยครั้งนี้ทุกคนที่มาร่วมกิจกรรม อย่างต่อเนื่องตั้งแต่ 5 ปี ขึ้นไป ล้วนเป็นผู้เชื่อกรรมและเชื่อผลของกรรม 100 % ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยที่ผ่านมาของ พระนำชัย ชยากโร (เต็มศิริเกียรติ, 2556, หน้า 173) ซึ่งพบว่า สัมมาทิฐิ

(ความเห็นชอบ) ในฐานะที่เป็นจุดเริ่มต้นของการศึกษาตามหลักการของพระพุทธศาสนา เป็นแกนนำ และมีบทบาทในทุกขั้นตอนแห่งกระบวนการของการศึกษาตามมรรคาแห่งมัชฌิมาปฏิปทา คือ อริยมรรคมีองค์ 8 เมื่อมีสัมมาทิฐิเป็นประธานแล้ว กระบวนการแห่งการศึกษาในภาคปฏิบัติก็จะดำเนินไปได้ กระบวนการแห่งการศึกษา คือ อริยมรรคมีองค์ 8 นี้ สงเคราะห์ (หรือว่าโดยย่อ) ได้เป็น 3 ขั้นตอน หรือที่เรียกว่า ไตรสิกขาหรือหลักการศึกษา 3 ประการ คือ 1. อธิศีลสิกขา (เรียกง่ายๆ ว่าศีล) 2. อธิจิตตสิกขา (เรียกง่ายๆ ว่า สมาธิ) 3. อธิปัญญาสิกขา (เรียกง่ายๆ ว่า ปัญญา) หลักการศึกษา 3 ประการนี้ จัดวางขึ้นไว้โดยอาศัยหลักปฏิบัติที่เรียกว่า วิธีแก้ปัญหาของอารยชนเป็นพื้นฐาน วิธีแก้ปัญหาแบบอารยชนนี้ เรียกตามคำบาลีว่า อริยมรรค แปลว่า ทางดำเนินสู่ความดับทุกข์ที่ทำให้เป็น อริยชนหรือวิถีดำเนินชีวิตที่ประเสริฐในการสร้างเสริมสุขภาพของผู้สูงอายุใช้หลักธรรมที่เป็นเครื่องวัด และสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพทั้งทางกายและจิตใจคือ หลักภavana 4อันหมายถึง กายภavana สีลภavana จิตตภavanaและปัญญาภavana ผลการศึกษาพบว่า (1) กายภavanaหรือด้านร่างกาย โดยเฉพาะในด้านพฤติกรรมดำรงชีวิตเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น คือ นอกจากผู้สูงอายุจะดูแลสุขภาพร่างกายหรือสุขอนามัยแบบเฉพาะตนแล้ว ยังใช้การทำงานเพื่อสาธารณกุศลหรืองานจิตอาสา เป็นการออกกำลังกาย รวมถึงการรับประทานอาหารที่ปลอดภัยจากสารเคมีและดำรงชีวิตที่เรียบง่ายพอเพียง หลีกเลี่ยงการดื่มสุราและการเที่ยวเตร่ยามค่ำคืนหรือไปในสถานที่อันเป็นอโคจร (2) สีลภavanaหรือด้านสังคม ผู้สูงอายุทุกคนดำรงตนอยู่ในกรอบของศีล 5 อันดีงาม ไม่คิดเบียดเบียนผู้อื่นให้เสียหาย มีวัฒนธรรมการทำความดีร่วมกันเป็นสามัคคีธรรมมีความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกันในครอบครัว และชุมชนของตน (3) จิตตภavanaหรือด้านจิตใจ ผู้สูงอายุมีจิตใจที่สงบเย็นขึ้นมีความโลภ ความโกรธ น้อยลง มีความสุขใจมากขึ้นโดยเฉพาะทุกครั้งที่ได้ทำบุญ และมีจิตใจดีงามชอบช่วยเหลือผู้อื่นอยู่เสมอ มีการฝึกปฏิบัติในด้านสมาธิภavanaมากขึ้นกว่าเดิม (4) ปัญญาภavanaหรือด้านปัญญา มีความเชื่อในกฎแห่งกรรมและการเวียนว่ายตายเกิด เชื่อในปัญญาตรัสรู้ของพระพุทธเจ้ามีความรู้ความเข้าใจในอริยสัจ 4 มีความปรารถนาที่จะประพฤติปฏิบัติธรรมเพื่อเข้าถึงความเป็นอริยชนตามพุทธบัญญัติ ซึ่งแนวคิดทางพระพุทธศาสนาได้กล่าวถึงองค์ประกอบ ในการดำเนินชีวิตที่มีองค์รวม 3 ด้าน มีชื่อว่า ไตรสิกขา คือ ศีล สมาธิและปัญญา ซึ่งแนวคิดหลักไตรสิกขาสามารถนำมาพัฒนา 4 ด้านเพื่อให้ครอบคลุมองค์แห่งสุขภาพทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจคือ ภavana 4 การดูแลสุขภาพของผู้สูงอายุสู่การดำเนินชีวิตที่ดีงามได้นั้น หลักไตรสิกขาเพื่อการดูแลสุขภาพตนเองสามารถนำไปพัฒนา 4 ด้าน คือ ด้านกาย ด้านศีล ด้านจิตและด้านปัญญา ผู้สูงอายุที่นำหลักภavana 4 ไปปฏิบัติตลอดชีวิต ย่อมส่งผลให้มีความสุขทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจเพราะเป็นการดูแลสุขภาพองค์รวมวิถีพุทธแบบยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยที่ผ่านมาของ ประภัสสร กิมสุวรรณวงศ์ (2559) พบว่า ผู้สูงอายุเป็นวัยแห่งความเสื่อมถอย แนวคิดทางพระพุทธศาสนาได้กล่าวถึงองค์ประกอบในการดำเนินชีวิตที่มีองค์รวม 3 ด้านมีชื่อว่า ไตรสิกขา กล่าวคือ 1) การพัฒนาด้านความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมทั้งสิ่งแวดล้อมด้าน

กายภาพและสิ่งแวดล้อมทางสังคม เรียกรวมกันว่า ศิล 2) การพัฒนาด้านจิตและสุขภาพให้เป็นจิตใจที่ดั่งใจ แข็งแรง มีความสุข โดยมีเจตจำนงที่เป็นกุศล และมีสภาพเอื้อพร้อมต่อการใช้งานทางปัญญา เรียกสั้นๆ ว่า สมภา 3) การพัฒนาด้านปัญญา ซึ่งการดำเนินชีวิตเป็นองค์รวมนั้นทั้ง 3 ด้านนั้นต้องมีความสัมพันธ์และเชื่อมโยงถึงกันอย่างต่อเนื่อง และแนวคิดหลักไตรสิกขาสามารถนำมาพัฒนา 4 ด้าน คือ ภาวนา 4 การดูแลสุขภาพของผู้สูงอายุสู่การดำเนินชีวิตที่ดั่งใจได้นั้นหลักไตรสิกขาเพื่อการดูแลสุขภาพตนเอง สามารถนำไปพัฒนา 4 ด้าน คือ ภาวนา 4 ประกอบด้วย 1) กายภาวนา คือ การดูแลสุขภาพตนเองด้วยกายภาพ 2) ศิลภาวนา คือ การดูแลสุขภาพตนเองด้านสัมพันธ์ภาพกับผู้อื่น 3) จิตตภาวนา คือ การดูแลสุขภาพจิตใจตนเองและ 4) ปัญญาภาวนา คือ การคิดพิจารณาทุกสิ่งอย่างรอบคอบ บุคคลที่ปฏิบัติตามหลักภาวนา 4 ย่อมส่งผลให้มีความสุขดีตามมา เพราะเป็นการดูแลสุขภาพแบบองค์รวมอย่างแท้จริง

3. ด้านพัฒนาจิตด้วยสมาธิ พบว่า การสร้างนวัตกรรมการพัฒนาจิตผู้สูงอายุในศตวรรษที่ 21 ด้านพัฒนาจิตด้วยสมาธิ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ปรากฏว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อที่ 10 ที่ว่า ส่งเสริมให้คนในสังคมแก้ไขข้อบกพร่องด้วยวิธีการที่เหมาะสม ($\bar{X} = 4.40$) รองลงมา คือ ข้อที่ 4 ที่ว่า ใช้อริยบทการนั่งสมาธิ แบบต่างๆ ($\bar{X} = 4.39$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อที่ 6 และข้อที่ 7 ที่ว่า มีพระที่เลี้ยงแนะนำในการทำสมาธิที่ถูกต้องและมีการประเมินรูปแบบการทำสมาธิ แล้วเอากลับมาปรับปรุง ($\bar{X} = 4.34$) ผู้สูงอายุใช้หลักธรรมที่เป็นเครื่องวัดและสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพทั้งทางกายและจิตใจคือ หลักภาวนา 4 อันหมายถึง กายภาวนา ศิลภาวนา จิตตภาวนา และปัญญาภาวนา ผลการศึกษาพบว่า 1) กายภาวนาหรือด้านร่างกาย โดยเฉพาะในด้านพฤติกรรมการดำรงชีวิตเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น คือ นอกจากผู้สูงอายุจะดูแลสุขภาพร่างกายหรือสุขอนามัยแบบเฉพาะตนแล้ว ยังใช้การทำงานเพื่อสาธารณกุศลหรืองานจิตอาสาเป็นการออกกำลังกาย รวมถึงการรับประทานอาหารที่ปลอดภัยจากสารเคมีและดำรงชีวิตที่เรียบง่ายพอเพียง หลีกเลี่ยงการดื่มสุราและการเที่ยวเตร่ยามค่ำคืนหรือไปในสถานที่อันเป็นอโคจร 2) ศิลภาวนาหรือด้านสังคม ผู้สูงอายุทุกคนดำรงตนอยู่ในกรอบของศีล 5 อันดีงาม ไม่คิดเบียดเบียนผู้อื่นให้เสียหาย มีวัฒนธรรมการทำความดีร่วมกันเป็นสามัคคีธรรมมีความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างคนในครอบครัวและชุมชนของตน 3) จิตตภาวนาหรือด้านจิตใจ ผู้สูงอายุมีจิตใจที่สงบเย็นขึ้นมีความโลภ ความโกรธน้อยลง มีความสุขใจมากขึ้นโดยเฉพาะทุกครั้งที่ได้ทำบุญและมีจิตใจดีงามชอบช่วยเหลือผู้อื่นอยู่เสมอ มีการฝึกปฏิบัติในด้านสมาธิภาวนามากขึ้นกว่าเดิม 4) ปัญญาภาวนาหรือด้านปัญญา มีความเชื่อในกฎแห่งกรรมและการเวียนว่ายตายเกิด เชื่อในปัญหาตรัสรู้ของพระพุทธเจ้ามีความรู้ความเข้าใจในอริยสัจ 4 มีความปรารถนาที่จะประพฤติปฏิบัติธรรมเพื่อเข้าถึงความเป็นอริยชนตามพุทธบัญญัติ ซึ่งแนวคิดทางพระพุทธศาสนาได้กล่าวถึงองค์ประกอบในการดำเนินชีวิตที่มีองค์รวม 3 ด้าน มีชื่อว่า ไตรสิกขา คือ ศิล สมาธิและปัญญา

4. ด้านพัฒนาจิตด้วยปัญญา พบว่า การสร้างนวัตกรรมการพัฒนาจิตผู้สูงอายุในศตวรรษที่ 21 ด้านพัฒนาจิตด้วยปัญญา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ปรากฏว่าอยู่ในระดับมากทั้งหมด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อที่ 2 ที่ว่า เป็นมิตรกับทุกคนที่มีปฏิบัติธรรมเพื่อเสริมสร้างความรู้ให้เกิดปัญญา ($\bar{X}=4.46$) รองลงมา คือ ข้อที่ 9 ที่ว่า นำเอาความรู้ที่ได้มาแนะนำถ่ายทอดให้เพื่อนปฏิบัติตาม ($\bar{X}=4.45$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อที่ 1 ที่ว่า ได้ใช้หลักธรรมอภุศลกรรมบถในการเจริญปัญญา ($\bar{X}=4.39$) เบิกบานจนทำให้ท่านถึงพร้อมด้วยธรรม (ปัญญาภavana) ตามคำสอนเรื่องสัมปรายิกัตถสังวัตตนิทธรรม 4 (คือ ถึงพร้อมด้วยศรัทธาด้วยศีลด้วยจาคะและด้วยปัญญาซึ่งสอดคล้องกับคำปฏิญาณตนเป็นอุบาสกัรตน์และอุบาสิกาัรตน์ของสถานปฏิบัติธรรม) และท่านสามารถบรรลุสัมปรายิกัตถประโยชน์เป็นอย่างน้อย (ประโยชน์ภายในหรือโลกหน้า) ประมัตถประโยชน์เป็นอย่างยิ่ง (ประโยชน์สูงสุดคือ พระนิพพาน อันหมายถึง ความสิ้นกิเลส) เชื่อว่าสามารถพัฒนาชีวิตตามหลักการพัฒนามนุษย์ตามแนวพระพุทธศาสนาได้อย่างสมบูรณ์ หากบุตรธิดาหรือบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องกับการดูแลผู้สูงอายุได้ดูแลท่านตามแนวทางทางดังกล่าวมานี้ ย่อมเชื่อว่าได้ทำประโยชน์อย่างมากให้แก่สังคม เพราะจะทำให้เกิดเป็นสังคมที่เอื้ออาทรต่อกันและกัน เนื่องจากผู้สูงอายุมีอุปการคุณอย่างสูงต่อสังคม อนุชนรุ่นหลังควรตอบแทนบุญคุณท่านโดยการนำแนวทางการดูแลผู้สูงอายุตามแนวพระพุทธศาสนาเถรวาท มาดูแลท่านในช่วงปัจฉิมวัยสังคมไทยก็จะได้มีแนวทางในการดูแลผู้สูงอายุอย่างมีคุณภาพอีกแนวทางหนึ่ง และสอดคล้องกับ พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตโต, 2551, หน้า 70-71) ที่กล่าวว่า องค์ประกอบของชีวิตตามหลักพุทธธรรม เมื่อจัดตามหลักภavana 4 ประการคือ 1) กายภavana 2) สีลภavana 3) จิตตภavana 4) ปัญญาภavana จะมีส่วนประกอบแห่งชีวิตที่สำคัญ 4 ด้าน ได้แก่ 1) ส่วนประกอบทางด้านร่างกาย ได้แก่ ร่างกาย และสิ่งแวดล้อมภายนอก เช่น น้ำอากาศ ที่อยู่อาศัย อาหาร เป็นต้น 2) ส่วนประกอบทางด้านสังคม หรือศีล ได้แก่ สิ่งแวดล้อมทางสังคมต่างๆ เช่น เศรษฐกิจ วัฒนธรรม การศึกษา อาชีพปัญหาสังคม ความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น เป็นต้น 3) ส่วนประกอบทางด้านจิตใจ ได้แก่ ส่วนประกอบทางด้านคุณธรรมทั้งหลาย ได้แก่ ความมีเมตตากรุณา ความอดทน มีสมาธิ และสดชื่น เบิกบาน เป็นสุข

5. ด้านผลที่ได้จากการพัฒนาจิต พบว่า การสร้างนวัตกรรมการพัฒนาจิตผู้สูงอายุในศตวรรษที่ 21 ด้านผลที่ได้จากการพัฒนาจิต โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ปรากฏว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อที่ 1 ที่ว่าสามารถรู้เท่าทันกิเลส ตัณหา อุปทานได้ ($\bar{X}=4.44$) รองลงมา คือ ข้อที่ 2 ที่ว่าสามารถรู้เท่าทันกิเลส ตัณหา อุปทานได้ ($\bar{X}=4.43$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อที่ 6 ที่ว่าไม่ยินดีหรือยินร้ายจนควบคุมตัวเองไม่ได้ ($\bar{X}=4.04$)

โครงการวิจัยย่อยเรื่องที่ 4 เรื่อง การพัฒนารูปแบบค่านิยมอุดมการณ์ประชาธิปไตยของเยาวชนในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี จากข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัยเรื่องนี้ ผู้วิจัยได้นำมาอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

1. ค่านิยมของคนไทยอุดมการณ์ประชาธิปไตยเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี(ใช้หลักธรรมสัปปุริสธรรม 7) มีสภาพปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า อุดมการณ์ประชาธิปไตยเป็นระบบความคิดความเชื่อทางการเมืองที่ให้ความสำคัญกับหลักการดังนี้ 1) หลักมนุษย์เป็นผู้มีสติปัญญารู้จักเหตุผลรู้ดีรู้ชั่วและสามารถปกครองตนเองได้ 2) หลักสิทธิเสรีภาพเชื่อว่าการให้สิทธิและเสรีภาพจะทำให้เกิดความก้าวหน้าของสังคม 3) หลักความเสมอภาคความเท่าเทียม เป็นความเชื่อที่ให้ความสำคัญกับคนอื่นคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ วิธีประชาธิปไตยการนำเอาอุดมการณ์ประชาธิปไตยมาเป็นแนวทางในการดำรงชีวิตประจำวันและดำรงตนในสังคมเพื่อให้สังคมมีความสงบสุขลักษณะของวิถีประชาธิปไตย เป็นไปตามบทบาทของเยาวชนยุคใหม่ที่เป็นอนาคตของชาติ สอดคล้องกับแนวคิดของ ประเวศ วะสี (2545) ที่เห็นว่า วิถีชีวิตของมนุษย์ในศตวรรษที่ 21 จะมีปัญหามากขึ้น อันเนื่องมาจากกิเลสและอวิชชา ที่จะต้องอาศัยหลักธรรมทางพุทธศาสนา มาแก้ไขปัญหา มนุษย์จะต้องเปลี่ยนไปสู่ภาวะหรือภพภูมิที่สูงกว่า เหล่านี้คือ ความกังวลใจที่นึกสังเกตุการณ์ตั้งข้อสงสัยขึ้น และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไอยธร เทพทอง,กนกกาญจน์ อนุแก่นทราย (2562) ได้ศึกษาค่านิยมประชาธิปไตยของเยาวชนไทย: กรณีศึกษานักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายจังหวัดนนทบุรี ผลการศึกษาพบว่า ค่านิยมประชาธิปไตยเยาวชนไทยที่พึงประสงค์ดังนี้ 1) ยอมรับความแตกต่างทางเพศ 2) ความไว้วางใจและเชื่อมั่นผู้อื่น 3) ติดตามข่าวสาร 4) มีน้ำใจและจิตสาธารณะ และ 5) รักชาติและภูมิใจในความเป็นชาติ ค่านิยมประชาธิปไตยของเยาวชนไทยที่ไม่พึงประสงค์และเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประชาธิปไตย พบดังต่อไปนี้ (1) ความสัมพันธ์อำนาจแนวตั้ง (2) คำนึงผลตอบแทน (3) ให้คุณค่าต่อวัตถุนิยม และ (4) ขาดระเบียบวินัยและไม่เคารพกฎหมาย และงานวิจัยของ อัจฉรา อุยทศิริกุล (2561) ได้ทำการศึกษาคุณลักษณะความเป็นพลเมืองตามวิถีประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมัศึกษามีคุณลักษณะความเป็นพลเมืองตามวิถีประชาธิปไตยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. รูปแบบค่านิยมของคนไทยอุดมการณ์ประชาธิปไตยเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี(ใช้หลักธรรมสัปปุริสธรรม 7) ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ 19 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ 1. ด้านอำนาจเป็นของประชาชน (ธัมมัญญตา) 3 ตัวบ่งชี้ 2. ด้านสิทธิมนุษยชน (มัตตัญญตา) 2 ตัวบ่งชี้ 3. ด้านการใช้เหตุผลและขันติธรรม(อตัตัญญตา) 3 ตัวบ่งชี้ 4. ด้านการปกครองโดยเสียงส่วนใหญ่ (ปุคคัลญญตา) 4 ตัวบ่งชี้ 5. ด้านฉันทานุมัติ (อตัตัญญตา) 3 ตัวบ่งชี้ 6. ด้านกระบวนการประชาธิปไตย(กาลัญญตา) 4 ตัวบ่งชี้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า คนไทยให้ความสำคัญกับตัวเองเป็นหลัก เน้นเอาตัวรอด มุ่งสนองความต้องการของตนและการพึ่งพาผู้อื่นที่ให้ประโยชน์ได้ จึงเน้นความสัมพันธ์

ระหว่างบุคคลและการถือศักดิ์ศรี ชอบความมีอิสระมากกว่าความเสมอภาค ตรงกับที่กาญจนา แก้วเทพ (2552, หน้า 35) อธิบายว่าค่านิยมคือ ทศนคติร่วมที่สังคมประเมินสิ่งใดสิ่งหนึ่งว่าดีหรือเลวมีคุณค่าหรือไร้คุณค่า ซึ่งค่านิยมคือสิ่งที่พึงปรารถนาของคนส่วนใหญ่ แต่ถึงกระนั้นบุคคลก็มีทั้งค่านิยมส่วนตัวและรับเอาค่านิยมทางสังคมมาเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมของตนด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของสัญญา เคนาภูมิ, เสาวลักษณ์ โกศลกิตติอมพร (2561) ได้ศึกษาการพัฒนาวิถีประชาธิปไตยด้วยกระบวนการเสริมสร้างอุดมการณ์แบบประชาธิปไตยฐานคติหุ้นส่วนทางการเมืองในจังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า กระบวนการเสริมสร้างอุดมการณ์แบบประชาธิปไตยฐานคติหุ้นส่วนทางการเมือง พบว่า อุดมการณ์ทางการเมืองเป็นปัจจัยเงื่อนไขที่มีอิทธิพลสำคัญต่อพฤติกรรมทางการเมือง โดยเฉพาะพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมือง ทั้งนี้หากประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองสูงมากขึ้นเท่าใด ก็ย่อมหมายถึงพัฒนาการทางการเมืองแบบประชาธิปไตยมีมากขึ้นเท่านั้น

โครงการวิจัยย่อยเรื่องที่ 5 เรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาจตุภาคีรับความปกติใหม่ของเยาวชนศตวรรษที่ 21 ด้วยพุทธวิธีจากข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัยเรื่องนี้ ผู้วิจัยได้นำมาอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

1. องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาจตุภาคีรับความปกติใหม่ของเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี (ใช้หลักธรรมพละ 5) ใน 4 ด้าน คือ 1) ด้านการบริหารวิชาการ 2) ด้านการบริหารงบประมาณ 3) ด้านการบริหารงานบุคคล 4) ด้านการบริหารทั่วไปโดยมุ่งศึกษาประเด็นที่เกี่ยวข้องโดยได้ใช้หลักแนวคิดในทางพระพุทธศาสนาโดยใช้หลักธรรมพละ 5 โดยมีสภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การบริหารการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ ต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบและดำเนินการในองค์กรรวมไม่แยกส่วน ถึงแม้จะกำหนดประเด็นการบริหารการศึกษาแต่ละเรื่องก็ตาม แต่ก็ต้องมีการวางแผนและส่งเสริมเกื้อหนุนกันอย่างเป็นระบบ โดยรัฐต้องกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ยุทธศาสตร์ แผนดำเนินการ และกลไกรับผิดชอบในลักษณะเป็นเอกภาพ ความร่วมมือกันระหว่างกลุ่มคน องค์กรหรือหน่วยงานต่างๆ ทำข้อตกลงร่วมกันในการกำหนดเป้าหมาย ภารกิจ และการดำเนินงานด้านการจัดการศึกษา โดยอาศัยความร่วมมือ ร่วมคิด และร่วมรับผิดชอบต่อผลลัพธ์ของงานจากทุกฝ่ายให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ตามขอบข่ายการบริหารสถานศึกษา 4 ด้าน ได้แก่ 1) การบริหารวิชาการ 2) การบริหารงบประมาณ 3) การบริหารงานบุคคล 4) การบริหารทั่วไป ภายใต้เปลี่ยนแปลงไปสู่วิถีใหม่ภายใต้หลักมาตรฐานใหม่ที่ไม่คุ้นเคย รูปแบบวิถีชีวิตใหม่นี้ ประกอบด้วยวิธีคิด วิธีเรียนรู้ วิธีสื่อสาร วิธีปฏิบัติ และการจัดการ การใช้ชีวิตแบบใหม่เกิดขึ้นสอดคล้องกับแนวทางของ สุภาภรณ์ พรหมบุตร (2563) ได้ศึกษาวิถีการดำรงชีวิตแบบใหม่เพื่อให้ปลอดภัยจากการติดเชื้อควบคู่ไปกับความพยายามรักษาและฟื้นฟูศักยภาพทางเศรษฐกิจและธุรกิจ นำไปสู่การสรรค์สร้างสิ่งประดิษฐ์ใหม่ๆ เทคโนโลยีใหม่ๆ มีการปรับแนวคิดวิสัยทัศน์ วิธีการจัดการ ตลอดจนพฤติกรรมที่

เคยทำมาเป็นกิจวัตร เกิดการบ่าเบ้นออกจากความคุ้นเคยอันเป็นปกติมาแต่เดิมในหลายมิติ ทั้งในด้านอาหาร การแต่งกาย การรักษาสุขอนามัยการศึกษาเล่าเรียน การสื่อสารการทำธุรกิจ ฯลฯ ซึ่งสิ่งใหม่เหล่านี้ได้กลายเป็นความปกติใหม่ จนในที่สุดเมื่อเวลาผ่านไปก็ทำให้เกิดความคุ้นชินก็จะกลายเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตปกติของผู้คนในสังคมและงานวิจัยของ พัทธราภรณ์ ดวงชื่น (2563) การบริหารจัดการศึกษารับความปกติใหม่หลังวิกฤตโควิด-19 พบว่า ผู้บริหารจึงต้องมีการบริหารจัดการการศึกษาที่สอดคล้องกับความปกติใหม่โดยมีแนวทางในการบริหาร ได้แก่ การเตรียมความพร้อมในการเรียนการสอนออนไลน์ด้านอุปกรณ์และเทคโนโลยี การออกแบบหลักสูตรโดยคำนึงถึงความแตกต่างของนักเรียนแต่ละคน การบริหารจัดการโรงเรียนและครูให้ประสบความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ มีการหารือและวางแผนร่วมกันของบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องในทุกภาคส่วน ตั้งแต่ผู้กำหนดนโยบาย ผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากรทางศึกษา ผู้ประกอบการในภาคธุรกิจและภาคประชาสังคม พ่อแม่ ผู้ปกครอง รวมถึงการเตรียมความพร้อมทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจของครูและนักเรียน

2. รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาจากตุลาการศึกษารับความปกติใหม่ของเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี (ใช้หลักธรรมพละ 5) จำนวน 4 องค์ประกอบหลัก 12 องค์ประกอบย่อย 45 ตัวชี้วัด ได้แก่ 1. ด้านการบริหารวิชาการ 4 องค์ประกอบย่อย 15 ตัวบ่งชี้ 2. ด้านการบริหารงบประมาณ 3 องค์ประกอบย่อย 12 ตัวบ่งชี้ 3. ด้านการบริหารงานบุคคล 2 องค์ประกอบย่อย 6 ตัวบ่งชี้ 4. ด้านการบริหารทั่วไป 3 องค์ประกอบย่อย 12 ตัวบ่งชี้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาจากตุลาการศึกษารับความปกติใหม่ของเยาวชนไทยมาจากการศึกษาเอกสาร แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง การสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาและการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงประจักษ์ ทำให้ได้รูปแบบที่ผ่านเกณฑ์การประเมินที่มีคุณภาพและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการศึกษาเพื่อรับความปกติใหม่ของเยาวชนไทย ในด้านการจัดการเรียนการสอน (ปัญหา ความรู้ทั่วชัด) มีการจัดการเรียนในห้องเรียนที่สามารถปฏิบัติตามนโยบาย Social Distancing เพื่อรักษาระยะห่างและการดูแลสุขภาพอนามัยของผู้เรียนได้อย่างเคร่งครัดเรียนผสมผสานแบบออนไลน์และออฟไลน์มีการใช้เทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัลด้วยความศรัทธา ความเชื่อ มีการสนับสนุนเทคโนโลยีดิจิทัลที่ทันสมัยสำหรับการทำงานในช่วงสถานการณ์ไวรัสโคโรนา 2019 การพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนให้เป็นหลักสูตรฐานสมรรถนะเพราะหลักสูตรฐานสมรรถนะจะเป็นส่วนหนึ่งที่จะทำให้ค้นพบศักยภาพของเด็กไทยมากขึ้นการเรียนรู้เป็นทีม (สมาธิ ความตั้งใจมั่น)สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรศักดิ์ อรรถจินดา (2563) ได้ศึกษาการจัดการสภาพแวดล้อมทางกายภาพทั่วไป และภายใต้สถานการณ์ COVID-19 ของโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม ผลการศึกษา พบว่า ความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการจัดการสภาพแวดล้อมทางกายภาพทั่วไป และใต้สถานการณ์ COVID-19 ของโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม ด้านมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของ

COVID-19 อยู่ในระดับมาก รองลงมา ด้านการจัดการอาคารสถานที่และด้านการจัดการความปลอดภัย ตามลำดับ ปัจจัยด้านบริหารจัดการที่มีผลต่อการจัดการสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ในภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก

โครงการวิจัยย่อยเรื่องที่ 6 เรื่อง รูปแบบการพัฒนาการสอนภาษาไทยอ้างอัตลักษณ์ความเป็นไทยรับความปกติใหม่ระดับอุดมศึกษาศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี จากข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัยเรื่องนี้ ผู้วิจัยได้นำมาอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

1. การศึกษารูปแบบการพัฒนาการสอนภาษาไทยอ้างอัตลักษณ์ความเป็นไทยรับความปกติใหม่ระดับอุดมศึกษาศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี พบว่า ผลการตรวจสอบความสอดคล้องของรูปแบบการพัฒนาการสอนภาษาไทยอ้างอัตลักษณ์ความเป็นไทยรับความปกติใหม่ระดับอุดมศึกษาศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี โดยสรุปอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.31 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .276 ด้านที่มาและความสำคัญของรูปแบบการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.23 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .317 ด้านแนวคิดทฤษฎีที่ใช้เป็นพื้นฐานอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.36 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .459 ด้านองค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.27 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .229 ด้านหน่วยการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.51 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .220 ด้านการวัดและการประเมินผลอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .159 ผลการทดลองหาประสิทธิภาพรูปแบบการพัฒนาการสอนภาษาไทยอ้างอัตลักษณ์ความเป็นไทยรับความปกติใหม่ระดับอุดมศึกษาศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.52 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .491 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับแนวคิดของ กิตติภูมิ มีประดิษฐ์ (2562) ที่สรุปว่าสถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งกำลังเผชิญกับกระแสที่ท้าทายและมีผลต่อการบริหารจัดการอย่างมาก โดยเฉพาะในศตวรรษที่ 21 ที่มุ่งเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความฉลาด รอบรู้ มีปัญญา มีวิจารณ์ญาณ รู้เท่าทันโลก สืบเสาะหาความรู้เป็น ผู้เรียนต้องถูกสร้างให้มีน้ำอดน้ำทนต่อการเผชิญความทุกข์ยาก และเมื่อมีความสำเร็จก็จะมีกระสะท้อนคิดให้สามารถยกระดับชีวิตให้สูงขึ้นเสมออุดมศึกษาจึงต้องมีการปรับเปลี่ยนให้ประสานสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับกระแสโลกาภิวัตน์ โดยต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong learning) เสริมสร้างทักษะในการคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจได้ด้วยตนเอง ส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจ การเผยแพร่วัฒนธรรม และส่งเสริมประชาธิปไตยโดยเตรียมความพร้อมเพื่อให้สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีเสรีภาพ บัณฑิตที่พึงประสงค์ในโลกปัจจุบันต้องสร้างให้เกิดมุมมองในประโยชน์ 2 อย่าง คือ ประโยชน์เพื่อตัวเองและประโยชน์เพื่อส่วนรวม ต้องมีความฉลาด ขยัน ซื่อสัตย์ มีมนุษยสัมพันธ์ ใรู้อบ และไม่เน้นการจำเพียงอย่างเดียว ต้องสามารถเชื่อมโยง หาเหตุผลให้ได้ รู้มากกว่าสิ่งที่เห็น เข้าใจมากกว่าสิ่งที่ได้ฟังมา สามารถคัดแยกแยะสิ่งที่รับรู้ได้ด้วยตัวเอง รวมทั้ง

ต้องเป็นคนใฝ่รู้ใฝ่เรียนตลอดชีวิตซึ่งการจะได้บัณฑิตในลักษณะนี้ต้องไม่เน้นการเรียนการสอนเพียงอย่างเดียวแต่ต้องเน้นให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติและแก้ปัญหาให้ได้ด้วยตนเองในการพัฒนาประเทศที่มุ่งไปสู่สังคมดิจิทัล มีเป้าหมายอยู่ที่การสร้างนวัตกรรมการศึกษาที่เอื้อให้เกิดการบูรณาการที่มีคุณภาพสอดคล้องกับความต้องการของภาคอุตสาหกรรม ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงการศึกษาอย่างมาก เช่น ประเด็นของการลดช่องว่างการแข่งขันระหว่างสถาบันการศึกษา ทำให้สถาบันการศึกษาต้องปรับตัวทั้งในด้านการบริหาร การจัดการองค์กร ก่อให้เกิดการแข่งขันทางธุรกิจการศึกษามากขึ้น สร้างช่องทางการขยายการศึกษาให้มากขึ้น เกิดการทำงานภายใต้แนวคิดการศึกษา 24 ชั่วโมง โดยผู้เรียนสามารถทำกิจกรรมทางการศึกษาตลอด 24 ชั่วโมง มีการสร้างรูปแบบความร่วมมือทางการศึกษาหรือเครือข่ายการศึกษาที่หลากหลายขึ้น ลดค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นทั้งภายในและภายนอกองค์กรและทำให้เกิดแรงผลักดันในการจัดการศึกษารูปแบบแปลกใหม่เพิ่มมากขึ้น การผลิตบัณฑิตเพื่อออกไปรับผิดชอบต่ออนาคตของชาติจึงเป็นเรื่องที่ท้าทายและไม่ง่ายอย่างที่คิด ในอดีตคำว่า “ทรัพยากร” ในเชิงทุนนิยม หมายถึง เงินทุน โรงงาน ที่ดิน และปัจจัยทางวัตถุเพื่อการผลิต แต่ในโลกศตวรรษที่ 21 สิ่งที่มีค่ามีความหมายและเป็นทรัพยากรที่สำคัญอย่างยิ่งก็คือ “องค์ความรู้” การพัฒนาประเทศจะประสบความสำเร็จได้หรือไม่ขึ้นอยู่กับการสะสมองค์ความรู้ของคนในชาติ สถาบันการศึกษาจะต้องเป็นสถาบันแห่งการเรียนรู้และการสอนอย่างแท้จริง ต้องจัดการศึกษาหาความรู้ให้เกิดแก่ผู้เรียนอย่างกว้างขวางในระดับที่สูงกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน มีการกระตุ้นและเสริมพลังผู้เรียนทุกระดับและทุกวัยให้มีแรงจูงใจในการเรียนและมีระเบียบวินัยในการศึกษา ต้องทำงานร่วมกับองค์กรนายจ้างให้มากขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ ต้องมีระบบที่เปิดกว้างยอมรับทั้งผู้ที่มีการศึกษาระดับสูง และผู้ที่ไม่มีโอกาสได้ศึกษาในระดับสูงเมื่อสมัยที่ยังอายุน้อยอยู่ไม่ว่าด้วยเหตุผลอะไรก็ตาม ให้ได้ศึกษาต่ออย่างเท่าเทียมกัน เมื่อบทบาทเปลี่ยนไปอาจารย์และสถาบันศึกษาจะต้องมีภาระหน้าที่ที่สำคัญ โดยเปลี่ยนจากการบอกให้จำและการสอนที่มีอยู่เดิม เปลี่ยนเป็นการกระตุ้นส่งเสริมเพื่อที่จะค้นหาพลังและศักยภาพที่มีอยู่ในคนคนนั้น บทบาทของครูอาจารย์จะเปลี่ยนจากผู้สอนไปเป็นเหมือนกับครูของศิลปิน หรือผู้ฝึกสอนนักกีฬา (Coach) มากกว่าที่จะเป็นผู้บอกอย่างในปัจจุบัน สำหรับรูปแบบการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับสังคมไทยนั้น ต้องมีความยืดหยุ่นและสามารถทำให้ผู้เรียนเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ที่จะติดตัวในลักษณะที่คงทนและสามารถประยุกต์สิ่งที่ได้เรียนมาให้เหมาะสมกับงานที่เขาจะต้องทำในอนาคตผลการทดลองหาประสิทธิภาพรูปแบบการพัฒนาการสอนภาษาไทยอ้างอัตลักษณ์ความเป็นไทยรับความปกติใหม่ระดับอุดมศึกษาศตวรรษที่ 21 ด้วยหลัก พุทธวิธี ที่ได้จากการทำแบบประเมินการตรวจสอบประสิทธิภาพและความสอดคล้องโดยสรุป อยู่ในระดับมาก

2. การตรวจสอบความสอดคล้องของรูปแบบการพัฒนาการสอนภาษาไทยอ้างอัตลักษณ์ความเป็นไทยรับความปกติใหม่ระดับอุดมศึกษาศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี จากการตรวจสอบความสอดคล้องของรูปแบบการพัฒนาการสอน ผู้วิจัยพบว่าผลการตรวจสอบความสอดคล้องของ

รูปแบบการพัฒนาการสอนภาษาไทยอ้างอัตลักษณ์ความเป็นไทยรับความปกติใหม่ระดับอุดมศึกษา ศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี โดยสรุปอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.31 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .276 ด้านที่มาและความสำคัญของรูปแบบการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.23 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .317 ด้านแนวคิดทฤษฎีที่ใช้เป็นพื้นฐานอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.36 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .459 ด้านองค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.27 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .229 ด้านหน่วยการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.51 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .220 ด้านการวัดและการประเมินผลอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .159 ผลการทดลองหาประสิทธิภาพรูปแบบการพัฒนาการสอนภาษาไทยอ้างอัตลักษณ์ความเป็นไทยรับความปกติใหม่ระดับอุดมศึกษาศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.52 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .491 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปรีวัตร เชื้อนแก้ว ทิพรัตน นพฤทธิ (2559) ได้ศึกษาการพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้อัตนศาสตร์ที่สอดคล้องกับผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 เพื่อส่งเสริมการคิดเชิงสถิติของนักศึกษาในระดับอุดมศึกษา การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้อัตนศาสตร์ และ 2) ศึกษาผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้อัตนศาสตร์ที่สอดคล้องกับผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 เพื่อส่งเสริมการคิดเชิงสถิติของนักศึกษาในระดับอุดมศึกษา โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยและพัฒนา มีขั้นตอนการวิจัย 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 ร่างรูปแบบการจัดการเรียนรู้อัตนศาสตร์ ขั้นที่ 2 พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้อัตนศาสตร์ ขั้นที่ 3 นำรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้นไปใช้ ขั้นที่ 4 ปรับปรุงรูปแบบการจัดการเรียนรู้อัตนศาสตร์ กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ ในการวิจัยมี 2 กลุ่ม ประกอบด้วยกลุ่ม ที่ใช้ในขั้นพัฒนารูปแบบ จำนวน 34 คน และกลุ่มที่ใช้ในขั้นนำรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้นไปใช้จำนวน 26 คน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจำนวนทั้งหมด 4 คน ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้สถิติแบบบรรยาย ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์ เนื้อหาและทำการสรุปเป็นความเรียง ผลการศึกษาพบว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้อัตนศาสตร์ที่พัฒนาขึ้นมีชื่อว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้อัตนศาสตร์ที่สอดคล้องกับผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 เพื่อส่งเสริมการคิดเชิงสถิติของนักศึกษาในระดับอุดมศึกษา (IO Model) มีองค์ประกอบของรูปแบบ 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ที่มาของรูปแบบการจัดการเรียนรู้อัตนศาสตร์ 2) รูปแบบการจัดการเรียนรู้อัตนศาสตร์ 3) การนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้อัตนศาสตร์ไปใช้ และ 4) ผลทำเกิดขึ้นจากการจัดการเรียนรู้อัตนศาสตร์ โดยผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้อัตนศาสตร์ โอไอ พบว่า นักศึกษามีระดับการคิดเชิงสถิติขั้นสูงในทุกด้านภายหลังได้การจัดการเรียนรู้อัตนศาสตร์ ตามรูปแบบ และมีเจตคติที่ดีต่อการจัดการเรียนรู้อัตนศาสตร์ตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้อัตนศาสตร์

ผลการทดลองหาประสิทธิภาพรูปแบบการพัฒนาการสอนภาษาไทยอ้างอัตลักษณ์ความเป็นไทยรับความปกติใหม่ระดับอุดมศึกษาศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี ที่ได้จากการทำแบบ

ประเมินการตรวจสอบประสิทธิภาพและความสอดคล้องของกลุ่มทดลองด้านที่มาจากความสำคัญของรูปแบบการเรียนการสอน ด้านแนวคิดทฤษฎีที่ใช้เป็นพื้นฐาน ด้านองค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน ด้านหน่วยการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์ และด้านการวัดและการประเมินผล ผลการทดลองหาประสิทธิภาพรูปแบบการพัฒนาการสอนภาษาไทยอ้างอัตลักษณ์ความเป็นไทยรับความปกติใหม่ระดับอุดมศึกษาศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.52 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .491

6.3 ข้อเสนอแนะ

โครงการวิจัยย่อยเรื่องที่ 1 เรื่อง การพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันเพื่อลดปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจยุคโควิดของคนไทยตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงในศตวรรษที่ 21 ด้วยพุทธวิธี จากสรุปผลการวิจัยและการอภิปรายผลดังกล่าวมาแล้ว มีข้อค้นพบ (Fact Finding) ที่มีคุณค่าและเป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้ จึงนำมาจัดทำเป็นข้อเสนอแนะเป็น 3 ระดับ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1) ด้านเศรษฐกิจภาครัฐควรตระหนักและให้บทบาทแก่ชุมชนมากขึ้น ในการส่วนร่วมการวางแผนโดยนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนให้การดำเนินชีวิตโดยยึดหลักทางสายกลาง รู้จักพอประมาณ

2) เพิ่มมาตรการการป้องกันโรคอุบัติใหม่ที่อาจเกิดขึ้นได้ โดยการส่งเสริมด้านเทคโนโลยีให้มีการใช้ระบบสารสนเทศในการปฏิบัติงานจะทำให้การทำงานสะดวกและรวดเร็วขึ้น

2. ข้อเสนอแนะนำในการไปใช้

1) จากผลการวิจัย พบว่า ด้านจิตใจ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้น ผู้บังคับบัญชาควรส่งเสริมให้บุคลากรมีความตระหนักรู้ในคุณธรรม เห็นความสำคัญในการสร้างความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง

2) จากผลการวิจัย พบว่า ด้านเศรษฐกิจมีค่า PNI ต่ำสุด ดังนั้น ควรมีการระดมทุนทางสังคม เศรษฐกิจเพื่อพัฒนาชุมชนโดยการขับเคลื่อนนำทุนที่เป็นภูมิปัญญา มาสร้างมูลค่าผ่านตัวผลิตภัณฑ์โดยอาศัยทุนทางกายภาพ และความสัมพันธ์ฉันทน์เครือข่ายซึ่งเป็นทุนที่เอื้อต่อการทำธุรกิจชุมชน มาเป็นทุนหนุนนำการขับเคลื่อน

3. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

1) ควรมีการศึกษาและหาแนวทางการพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจยุคโควิดของคนไทยในศตวรรษที่ 21

2) ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจยุคโควิดของคนไทยในศตวรรษที่ 21

โครงการวิจัยย่อยเรื่องที่ 2 เรื่อง ผลสัมฤทธิ์การพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมกระบวนการ จตุภาคีในการป้องกันยาเสพติดของเยาวชนศตวรรษที่ 21 ด้วยพุทธวิธีจากสรุปผลการวิจัยและการ อภิปรายผลดังกล่าวมาแล้ว มีข้อค้นพบ (Fact Finding) ที่มีคุณค่าและเป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้ จึงนำมาจัดทำเป็นข้อเสนอแนะเป็น 2 ระดับ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะ

1) ควรจัดโครงการอบรมศีลธรรมปลูกจิตสำนึกให้แก่เยาวชนชกชวณลูกหลานเด็กวัยรุ่น ที่ขาดโอกาสทางการศึกษาได้มีทางเลือกก็มาบวชเรียนในพระพุทธศาสนาชกชวณเยาวชนผู้ที่ว่างงาน ส่งเสริมอาชีพโดยให้เขามาช่วยงานในวัดและทางวัดจ่ายเป็นค่าจ้างเพื่อเป็นแรงจูงใจในการทำงานนำ ตัวออกห่างสิ่งเสพติดให้โทษส่งเสริมโดยการบริจาคทรัพย์ให้กับสถานบำบัดและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด โครงการเข้าค่ายคุณธรรมบำบัดจิตใจสภาวะทางอารมณ์ฟื้นฟูจิตใจเด็กและเยาวชน

2) ควรจัดให้มีกิจกรรม ด้านแนะนำ ที่จัดโดยครอบครัวเรื่องพฤติกรรมควรแนะนำ เกี่ยวกับการดำเนินชีวิตให้ห่างไกลจากยาเสพติด กิจกรรมที่ผู้เข้าร่วมปฏิบัติด้วยความสมัครใจและเต็ม ใจและควรจัดรูปแบบการจัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับชีวิตของเด็กและเยาวชนวัยรุ่นให้รู้เท่าทันยาเสพติด

3) การประยุกต์ใช้กิจกรรมที่สอดคล้องกับหลักธรรมเพื่อบำบัดช่วยฟื้นฟูสภาพจิตใจของ ผู้บำบัดยาเสพติดให้เห็นพิษภัยของการติดยาเสพติด ทำให้เกิดสมาธิและปัญญาสามารถคิดหาทาง ออกกับปัญหาที่เกิดขึ้นกับตนเองได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม มีภูมิปัญญาป้องกันปัญหาการกลับไป เสพซ้ำ

4) ควรให้โอกาสทางการศึกษาอาชีพสังคม เด็กและเยาวชนขาดความรู้เกี่ยวกับบทบาท โทษทางกฎหมาย และชาติศีลธรรม

5) ควรมีวิธีการที่จะป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาดังกล่าวหรือปัญหาดังกล่าวลดน้อยลงเพื่อ ส่งผลให้ปัญหายาเสพติดของเด็กและเยาวชนลดน้อยหายไป เพื่อให้เด็กๆ เข้าใจในโทษยาเสพติด ให้มากขึ้น นำธรรมะเข้ามาสอนในหลักสูตรโรงเรียน จัดกิจกรรมธรรมะเกี่ยวกับยาเสพติดและใช้ธรรมะ บำบัด

6) ให้ชุมชนและวัดจัดกิจกรรมฟังธรรมะบรรยายความรู้ด้านพระพุทธศาสนาและผลร้าย ยาเสพติดให้เด็กและเยาวชนในชุมชนได้ทราบและจัดกิจกรรมความรู้ความสามัคคีตามชุมชน

7) ควรมีการอบรมตามชุมชนโรงเรียนครอบครัว ให้เด็กและเยาวชนเข้าใจโทษยาเสพติด สถานที่เหมาะสมคือพาเข้าวัดอบรมธรรมะด้วย

8) ให้เยาวชนเรียนรู้ถึงการลดละเลิกสิ่งเสพติดตามหลักพระพุทธศาสนาศีล 5 รู้จักยับยั้ง ชั่งใจมีสติปัญญาไม่ไปยุ่งเกี่ยวยาเสพติดไม่หลงเชื่อใครง่าย ๆ

9) ควรศึกษาปัญหาของเด็กและเยาวชนก่อนว่ามีสาเหตุใดบ้างที่ทำให้เด็กและเยาวชนนั้นเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดเมื่อพบปัญหาที่แน่ชัดชัดเจนแล้วการมีส่วนร่วมตามคำถามวิจัยของท่านจะสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

10) รัฐบาลควรมีนโยบายในการนำธรรมะเข้าสู่โรงเรียนตั้งแต่ระดับประถมโดยการนำหลักสูตรการสอนธรรมะเข้าในหลักสูตรการเรียนทุกชั้นปี มีนโยบายให้โรงเรียนจัดโครงการอบรมด้านคุณธรรมให้แก่เด็กและเยาวชนในโรงเรียนทุกชั้นปี

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัย

1) ควรมีการศึกษาวิจัยกับกลุ่มเจ้าหน้าที่ที่มีบทบาทหน้าที่โดยตรงและมีความใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด เช่น ข้าราชการฝ่ายปกครองข้าราชการตำรวจ เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานด้านยาเสพติด เพื่อเป็นการสะท้อนให้ฝ่ายเจ้าหน้าที่ของรัฐได้รับทราบข้อมูลทั้งสองด้าน ทั้งด้านความสำเร็จและด้านความล้มเหลว ข้อเสนอแนะ แนวทาง ตลอดจนความเข้าใจถึงบทบาท หน้าที่ภารกิจ ของตนเอง

2) ควรมีการวิจัย “เรื่องเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหายาเสพติดของประชาชนในพื้นที่ อำเภออื่นๆ” เพื่อใช้เป็นแนวทางในการกำหนดยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหายาเสพติดต่อไป

โครงการวิจัยย่อยเรื่องที่ 3 เรื่อง การสร้างนวัตกรรมพุทธรูปวิถีการพัฒนาจิตสำหรับผู้สูงอายุ ในศตวรรษที่ 21 จากสรุปผลการวิจัยและการอภิปรายผลดังกล่าวมาแล้ว มีข้อค้นพบ (Fact Finding) ที่มีคุณค่าและเป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้ จึงนำมาจัดทำเป็นข้อเสนอแนะเป็น 3 ระดับ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ผู้วิจัยมีความเห็นว่าควรพัฒนาองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสังคมให้เป็นแบบอย่างที่ดี เพราะถ้าองค์กรการพัฒนาสังคมไม่มีคุณธรรมจริยธรรมแล้วยากที่จะพัฒนาส่วนอื่นๆ ของสังคมได้

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ ควรจัดการให้มีการจัดการด้านองค์ความรู้เพื่อพัฒนาสังคมให้เป็นสังคมที่มีคุณธรรมจริยธรรม ที่เห็นเป็นรูปธรรม ไม่ว่าจะเป็ด้านการศึกษาปฏิบัติแนวทางการปฏิบัติตามหลักไตรสิกขา

3. ข้อเสนอแนะการทำวิจัยครั้งต่อไป 2 เรื่อง

1) ศึกษาหลักการปฏิบัติในหลักไตรสิกขา เพื่อกำหนดเป็นหลักปฏิบัติทางสังคม

2) ศึกษาการผลกระทบหรือปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติตามหลักไตรสิกขาทางสังคม เพื่อการพัฒนาสังคมต่อไป

โครงการวิจัยย่อยเรื่องที่ 4 เรื่อง การพัฒนารูปแบบค่านิยมอุดมการณ์ประชาธิปไตยของเยาวชนในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธรูปวิถีจากสรุปผลการวิจัยและการอภิปรายผลดังกล่าวมาแล้ว มีข้อค้นพบ (Fact Finding) ที่มีคุณค่าและเป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้ จึงนำมาจัดทำเป็นข้อเสนอแนะเป็น 3 ระดับ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1) การพัฒนาครูผู้สอนด้านหน้าที่พลเมือง โดยมีสถานที่อบรมครูผู้สอนให้มีกระบวนการเรียนการสอน และรูปแบบที่ส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตยให้มีมาตรฐาน

2) เพื่อให้เกิดความตระหนักในค่านิยมประชาธิปไตย หน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องควรหาวิธีส่งเสริมและสนับสนุน เผยแพร่ความรู้ด้านประชาธิปไตย และลักษณะพลเมืองดี เช่น การทำสื่อสร้างสรรค์เพื่อการศึกษาและสร้างการเรียนรู้ (Social Media) อาจใช้เว็บไซต์ บล็อก (Blog) หรือการรวมกลุ่มผ่านเครือข่ายโซเชียลมีเดียต่างๆ ในการเผยแพร่ความรู้ด้านประชาธิปไตย และพลเมืองที่คาดหวัง

2. ข้อเสนอแนะในการไปใช้

1) จากผลการวิจัย พบว่า ด้านกระบวนการประชาธิปไตยมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้น หน่วยงานควรจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับการสร้างความเข้าใจในอำนาจอธิปไตยเป็นอำนาจสูงสุดในการตัดสินใจให้กับเยาวชน

2) จากผลการวิจัย พบว่า ด้านการใช้เหตุผลและขั้นศีลธรรม มีค่า PNI ต่ำสุด ดังนั้น ควรมีการนำเรื่องของขั้นศีลธรรมเข้าไปประกอบการสอนและฝึกอบรมในสถานศึกษาสอดคล้องแต่ละบริบทของแต่ละสังกัด

3. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

1) ควรมีการศึกษาและสร้างเครื่องมือวัดค่านิยมประชาธิปไตยที่เป็นแบบแผนหรือมาตรฐานเพื่อเป็นแนวทางเบื้องต้นในการทราบถึงค่านิยมประชาธิปไตยนำไปสู่การศึกษาข้อมูลเชิงลึกถึงการเกิดค่านิยมเหล่านั้น

2) ควรมีการศึกษาถึงบุคคลต้นแบบในแวดวงต่างๆ ที่มีอิทธิพลและแรงจูงใจต่อเยาวชน เพื่อศึกษาถึงปัจจัยทางด้านแรงจูงใจ นำมาถ่ายทอดเรื่องราวเป็นแรงบันดาลใจและนำมาเป็นแนวทางในการส่งเสริมค่านิยมที่พึงประสงค์

โครงการวิจัยย่อยเรื่องที่ 5 เรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาจากตุลาการรับความปกติใหม่ของเยาวชนศตวรรษที่ 21 ด้วยพหุวิธีจากสรุปผลการวิจัยและการอภิปรายผลดังกล่าวมาแล้ว มีข้อค้นพบ (Fact Finding) ที่มีคุณค่าและเป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้ จึงนำมาจัดทำเป็นข้อเสนอแนะเป็น 2 ระดับ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการไปใช้

1) จากผลการวิจัย พบว่า การบริหารวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอน (ปัญหาความรู้ทั่วชัด) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ดังนั้น ครูควรจัดการเรียนในห้องเรียนที่สามารถปฏิบัติตามนโยบาย Social Distancing เพื่อรักษาระยะห่างและการดูแลสุขอนามัยของผู้เรียนได้อย่างเคร่งครัด

2) จากผลการวิจัย พบว่า ด้านการบริหารงานบุคคล มีค่า PNI ต่ำสุด ดังนั้น ควรมี การศึกษาวิเคราะห์รูปแบบ วิธีการในการพัฒนาแนวทางการวัดผลและประเมินผล

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

1) ควรมีการศึกษาและหาแนวทางเพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการศึกษาจากตุลาการ ีรับ ความปกติใหม่ของเยาวชนไทย ในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี (ใช้หลักธรรมพละ 5)

2) ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการศึกษาจากตุลาการ ีรับ ความปกติใหม่ของเยาวชนไทย ในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี (ใช้หลักธรรมพละ 5)

โครงการวิจัยย่อยเรื่องที่ 6 เรื่อง รูปแบบการพัฒนาการสอนภาษาไทยอ้างอัตลักษณ์ความ เป็นไทยรับความปกติใหม่ระดับอุดมศึกษาศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธีจากสรุปผลการวิจัยและการ อภิปรายผลดังกล่าวมาแล้ว มีข้อค้นพบ (Fact Finding) ที่มีคุณค่าและเป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้ จึงนำมาจัดทำเป็นข้อเสนอแนะเป็น 3 ระดับ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

รูปแบบการพัฒนาการสอนภาษาไทยอ้างอัตลักษณ์ความเป็นไทยรับความปกติใหม่ ระดับอุดมศึกษาศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี สามารถนำไปพัฒนาต่อเนื่องได้ หากบุคลากรทาง การศึกษาตระหนักถึงประโยชน์ทางด้าน การเรียนการสอน โดยผู้ที่ได้รับประโยชน์อย่างสูงสุดคือ ผู้เรียน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ปฏิบัติ

รูปแบบการพัฒนาการสอนภาษาไทยอ้างอัตลักษณ์ความเป็นไทยรับความปกติใหม่ ระดับอุดมศึกษาศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี สามารถนำไปใช้ในการบูรณาการการสอนกับรายวิชา อื่นได้ ทักษะทางด้านภาษาไทยเป็นสิ่งที่สำคัญมากกับทุกคนในสังคม เป็นอัตลักษณ์ของความเป็นไทย อีกทั้งการบูรณาการหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาให้มีบทบาทต่อการเรียนการสอนในรายวิชาเป็น น้อมนำและอ้างไว้ซึ่งความเป็นไทยตลอดกาล

3. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

จากการทำวิจัยเรื่องรูปแบบการพัฒนาการสอนภาษาไทยอ้างอัตลักษณ์ความเป็นไทย รับความปกติใหม่ระดับอุดมศึกษาศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักพุทธวิธี ผู้วิจัยพบว่า รูปแบบการพัฒนา การสอนภาษาไทยอ้างอัตลักษณ์ความเป็นไทยรับความปกติใหม่ระดับอุดมศึกษาศตวรรษที่ 21 ด้วยหลัก พุทธวิธีต้องเป็นระบบเชิงผลลัพธ์ (Outcome) ที่ต้องเน้น “เปลี่ยนแปลง” พฤติกรรม ความคิด ทักษะ และเจตคติ ของผู้เรียนซึ่งเกิดจากความเข้าใจ (Understanding) ด้วยหลักพุทธวิธีตามหลักพาสัจจะ คือการนำหลักพาสัจจะมาบูรณาการกับการเรียนการสอนวิชาการสอนภาษาไทย เพื่อเยาวชน นิสิต และนักศึกษา ที่อ้างอัตลักษณ์ความเป็นไทย อย่างภาคภูมิใจในความเป็นคนไทย ดังนั้น หากมี งานวิจัยที่เกี่ยวกับรูปแบบการเรียนการสอนในรายวิชาอื่น หรือเป็นงานวิชาการที่สามารถสร้างการ

เรียนรู้ใหม่ในศตวรรษที่ 21 ด้วยการนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนามาบูรณาการ จะเป็นประโยชน์
อย่างยิ่งต่อการพัฒนาวงการด้านการศึกษา และงานวิจัยในอนาคตต่อไป

บรรณานุกรม

- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2549). *มาตรฐานการพัฒนาเด็กและเยาวชน*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- เกียรติขจร วัจนะสวัสดิ์. (2550). *การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินนโยบายของรัฐบาลด้านการบริการจัดหางาน*. กรุงเทพฯ: กองแผนงานและสารสนเทศกรมการจัดหางานกระทรวงแรงงาน.
- คณินิจ ศรีบัวเอี่ยม และคณะ. (2540). *แนวทางการเสริมสร้างประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2540 : ปัญหา อุปสรรค และทางออก*. นนทบุรี: สถาบันพระปกเกล้า.
- ถวิลวดี บุรีกุล. (2551). *การมีส่วนร่วม : แนวคิด ทฤษฎีและกระบวนการ*. กรุงเทพฯ: สถาบันพระปกเกล้า.
- นงนภัส คู่ขวัญ เทียงกมล. (2551). *การวิจัยเชิงบูรณาการแบบองค์รวม*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บวรศักดิ์ อุวรรณโณ. (2548). *ประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม*. นนทบุรี: ศูนย์สันติวิธีและธรรมาภิบาลสถาบันพระปกเกล้า.
- พระมหาสุทิตย์ อาภากร. (2547). *เครือข่าย : ธรรมชาติ ความรู้ และการจัดการ*. กรุงเทพฯ: โครงการเสริมสร้างการเรียนรู้เพื่อชุมชนเป็นสุข (สรส.).
- รัตนา ตฤณารังสี. (2564). การเปลี่ยนแปลงเพื่อความสำเร็จของการทำงานในยุคนิวนอร์มอลตามหลักพุทธธรรม. *วารสาร มจร มนุษยศาสตร์ปริทรรศน์*. 7(2). 367-369.

ประวัตินักวิจัย

ชื่อ พระครูกิตติวรราทร, ผศ.ดร.
ตำแหน่ง หัวหน้าโครงการวิจัยชุดและหัวหน้าโครงการวิจัยย่อยเรื่องที่ 2 และ 3
ตำแหน่งทางวิชาการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ (รัฐศาสตร์การปกครอง)
ผู้รับผิดชอบหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่นตามแนวพุทธศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด
จังหวัดร้อยเอ็ด

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2560 ปริญญาเอก ร.ด. (รัฐศาสตร์การปกครอง)
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีและการจัดการอีสเทิร์น
พ.ศ. 2552 ปริญญาโท ศน.ม. (รัฐศาสตร์การปกครอง)
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
พ.ศ. 2549 ปริญญาตรี ศน.บ. (รัฐศาสตร์การปกครอง)
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ประวัติการทำงาน

- นักวิชาการการศึกษา ฝ่ายฝึกอบรมและพัฒนา ปี 2558
- อาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐศาสตร์การปกครอง ปี 2551
- อาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครอง
ท้องถิ่นตามแนวพุทธศาสตร์ ปี 2553
- ผู้อำนวยการสำนักงานวิทยาเขตร้อยเอ็ด ปี 2558
- รองอธิการบดี วิทยาเขตร้อยเอ็ด ปี 2558

ตำแหน่งปัจจุบัน

- อาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครอง
ท้องถิ่นตามแนวพุทธศาสตร์ ปี 2553
- อาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐศาสตรดุษฎีบัณฑิต วิทยาเขตร้อยเอ็ด

ผลงานทางวิชาการ/วิจัย

พระครูกิตติวรราทร. (2559). การพัฒนาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของครูพระสอน
ศีลธรรมในโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขต

- ร้อยเอ็ด. วารสารสถาบันวิจัยญาณสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย. ปีที่ 7 ฉบับที่ 1 (มกราคม-มิถุนายน 2559) ISSN 2228-8376.
- พระครูกิตติวราทร, จิราภรณ์ ผันสว่าง. (2559). รูปแบบการพัฒนาส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม สำหรับเด็กและเยาวชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย. วารสารสถาบันวิจัย ญาณสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย. ปีที่ 7 ฉบับที่ 1 (มกราคม-มิถุนายน 2559) ISSN 2228-8376. หน้า 20-30.
- พระครูกิตติวราทร.(2560). ความพึงพอใจของสถานศึกษาที่มีต่อครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน สังกัดมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด. วารสารสถาบันวิจัยญาณสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย. ปีที่ 8 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม 2560) ISSN 2228-8376. หน้า 41-50.
- จิราภรณ์ ผันสว่าง, พระครูกิตติวราทร, พระครูสังฆรักษ์ไชยรัตน์ ขยรัตน์, ดร., กุสุมา สุ่มมาตร และ ระพีพัฒน์ หาญโสภณ. (2561). การพัฒนารูปแบบความร่วมมือเพื่อการจัดการเรียนรู้ตลอด ชีวิตระหว่างมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ดกับชุมชนในเขตเทศบาล เมืองร้อยเอ็ด. วารสารสถาบันวิจัยญาณสังวร. ปีที่ 9 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม 2561). ISSN 2228-8376. หน้า 59-73.
- จิราภรณ์ ผันสว่าง, พระครูวิจิตรปัญญาภรณ์, พระครูกิตติวราทร, พระครูสังฆรักษ์ไชยรัตน์ ขยรัตน์, ดร.,สุเทพ เมยไธสง, อมรรัตน์ เทพนรินทร์. (2561). การบริหารเชิงพุทธของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด โดยใช้หลักพุทธยาปณิกสูตร. การ นำเสนอในที่ประชุมวิชาการระดับชาติครั้งที่ 2 หัวข้อ”การวิจัยทางพระพุทธศาสนาเพื่อ การพัฒนาที่ยั่งยืน” และตีพิมพ์ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุม (20 มีนาคม 2561) วิทยาลัย สงฆ์บุรีรัมย์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, หน้า 277-284.
- มัทนา พันทวี, พระเมธาวิเชียรส, พระครูกิตติวราทร, รุ่งนภา เวียงสงค์, พระครูสังฆรักษ์ไชยรัตน์ ขยรต โน และนารีรัตน์ จันทวฤทธิ์. (2561). การนำเสนอในที่ประชุมวิชาการระดับชาติครั้งที่ 3 หัวข้อ”นวัตกรรมที่พลิกแม่สังคมโลก” และตีพิมพ์ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุม (25 พฤษภาคม 2561) มหาวิทยาลัยราชธานี, หน้า 1054-1061.
- สุเทพ เมยไธสง, พระครูกิตติวราทร, พระครูวิกรมธรรมธัช, จำเนียร ฉรินัง, อุดม พิริยสิงห์, และจิราภรณ์ ผันสว่าง. (2561). การพัฒนารูปแบบการสอนศีลธรรมตามแนวพุทธศาสนาของผู้ปกครอง นักเรียนในการเป็นครูที่บ้าน. การนำเสนอในที่ประชุมวิชาการระดับชาติครั้งที่ 1 หัวข้อ “ระเบียบสามัคคีบำเพ็ญประโยชน์เพื่อพัฒนาสังคมให้ยั่งยืน” และตีพิมพ์ในรายงาน สืบเนื่องจากการประชุม (25 สิงหาคม 2561) มมร. วิทยาเขตร้อยเอ็ด, หน้า 1098-1117.

- พระครูกิตติวราทร, มัทนา พันทวี, รุ่งนภา เวียงสงค์, จิราภรณ์ ผันสว่าง, ระเบียบพัฒน์ หาญโสภา (2562). การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมและหลักธรรมาภิบาลในการปฏิบัติงานของบุคลากร องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วารสารธรรมทรรศน์. ปีที่ 19 ฉบับที่ 2 เมษายน-มิถุนายน 2562 ISSN 1513-5845. หน้า 143-154.
- พระครูกิตติวราทร, จิราภรณ์ ผันสว่าง, พชรี ศิลารัตน์, ปิยะสุดา เพชรเวช, รัชณีย์ เจริญนนท์, พระครูวิกรมธรรมธัช, พระครูสังฆรักษ์ไชยรัตน์ ชยรัตน์, จรุงภรณ์ กลางบุรีรัมย์, อุทัย ภูคคหิน, และระเบียบพัฒน์ หาญโสภา. (2562). การพัฒนารูปแบบวิธีการป้องกัน แก้ไขปัญหายาเสพติดในกลุ่มเด็กและเยาวชน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.วารสารวิชาการ ธรรมทรรศน์ปีที่ 19 ฉบับที่ 3 ประจำเดือน กรกฎาคม-กันยายน 2562.ISSN 1513-5845. หน้า 215-230.
- จิราภรณ์ ผันสว่าง, พระราชปริยัติวิมล, พระครูกิตติวราทร, พชรี ศิลารัตน์, วศยา เอกวิสัย, กุสุมา สุ่มมาตร์, เดชอนันต์ ญาตินิยม, อมรรัตน์ เทพนรินทร์ และระเบียบพัฒน์ หาญโสภา. (2562). การพัฒนารูปแบบการ ดำเนินชีวิตอย่างมีคุณภาพของผู้สูงอายุในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนกลางโดยใช้หลักจักรสี. วารสารบัณฑิตเอเชีย ปีที่ 9 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม 2562).ISSN 2392-5787. หน้า 24-31.
- พระครูกิตติวราทร, พระศิลาศักดิ์ สุเมธ, พชรเดช เสมานู, จิราภรณ์ ผันสว่าง, และพรพิมล โพธิ์ชัยหล้า. (2563). การพัฒนาแนวทางการปฏิบัติงานในรายวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพทางรัฐศาสตร์ ที่เน้นทักษะการปฏิบัติสำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 4 สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยวิทยาเขตร้อยเอ็ด.วารสารวิชาการวิทยาลัยบริหาร ศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ปีที่ 3 ฉบับที่ 1 (มกราคม-มีนาคม 2563). ISSN 2673-0758. หน้า25-34.
- จิราภรณ์ ผันสว่าง, พระครูกิตติวราทร, พชรี ศิลารัตน์, ศุภสิทธิ์ ลินทมาตย์, อมรรัตน์ เทพนรินทร์ และระเบียบพัฒน์ หาญโสภา. (2563). รูปแบบการดำเนินชีวิตแบบพึ่งพาตนเองตามหลัก สัมมาอาชีวะเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเกษตรกรภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง. วารสารมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด. ปีที่ 9 ฉบับที่ 1 (มกราคม- มิถุนายน 2563). ISSN 2286-6906. หน้า 84-94.
- พระครูกิตติวราทร. (2558). รัฐศาสตร์ตามแนวพุทธศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : แดเน็กซ์ อินเทอร์เน็ต ปอเรนซ์. ISBN 987-616-394-187-9, 154 หน้า
- พระครูกิตติวราทร.(2559). พรรคการเมืองกลุ่มผลประโยชน์และการเลือกตั้ง. มหาสารคาม : โรงพิมพ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. ISBN 978-616-497-470-8, 375 หน้า

พระครูกิตติวราทร. (2559). พระพุทธศาสนากับบทบาททางการเมือง (Buddhism and its political role). วารสารมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด. ปีที่ 6 ฉบับที่ 1 (มกราคม-มิถุนายน 2560). ISSN 2286-6906. หน้า 162-171.

พ.ต.ต.ดร.ณัฐภัทร เสมานู, ดร.สุวัฒน์ จิตจันทร์ และพระครูกิตติวราทร, ดร. (2560). ยาเสพติดเป็นภัยต่อสังคมทุกคนต้องร่วมกันป้องกันยาเสพติด. วารสาร UMT- Poly Journal, ปีที่ 14 (กรกฎาคม- ธันวาคม 2560 ฉบับพิเศษ. ISSN 1686-7440. หน้า 118-123.

พ.ต.ต.ดร.ณัฐภัทร เสมานู, ดร.สุวัฒน์ จิตจันทร์ และพระครูกิตติวราทร,ดร. (2560). ผลกระทบด้านลบของปัญหา ยาเสพติด จากการแก้ไขกฎหมาย. (The negative impact of drug problem to amendments of the drug laws). วารสาร UMT- Poly Journal, ปีที่ 14 ฉบับที่ 2 (พิเศษ.), (กรกฎาคม- ธันวาคม 2560). ISSN 1686-7440. หน้า 141-151.

สถานที่ทำงานปัจจุบัน

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

ถนนเลียงเมือง ตำบลดงลาน อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

ประวัตินักวิจัย

ชื่อ พระราชปรียัติวิมล, ดร.
ตำแหน่ง หัวหน้าโครงการวิจัยย่อยเรื่องที่ 1
อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาพุทธศาสนาและปรัชญา หลักสูตรปรับปรุง (พ.ศ. 2563)
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยวิทยาเขตร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

ประวัติการศึกษา

ปริญญาเอก Ph.D. (Doctor of Philosophy) 1999	Dr. Babasaheb Ambedkar Marathwada University Aurangabad. INDIA
ปริญญาโท M.A. (Master of Arts) 1991	University of Delhi. INDIA
ปริญญาตรี ศน.บ. (ศาสนศาสตรบัณฑิต) 2530	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราช วิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด
อื่นๆ ป.ธ. 4 (เปรียญธรรม 4 ประโยค) 2521	สำนักเรียนคณะจังหวัด ร้อยเอ็ด

ประวัติการทำงาน

สอนในรายวิชา สัมมนาสารัตถะในพระไตรปิฎก สาขาวิชา พุทธศาสนาและปรัชญา	รหัสวิชา GS 62207 ชั้นปีที่ 1 หลักสูตร ศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สอนในรายวิชา สัมมนาพระพุทธานุภาพ สาขาวิชา พุทธศาสนาและปรัชญา	รหัสวิชา GS 62310 ชั้นปีที่ 2 หลักสูตร ศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต

ประสบการณ์สอน โปรตรระบุ รายวิชาและหลักสูตร เพื่อประกอบการพิจารณา

1. สัมมนาพระพุทธานุภาพ
2. สัมมนาสารัตถะในพระไตรปิฎก
3. สัมมนาทฤษฎีการเมืองปัจจุบัน
4. สารัตถะในพระไตรปิฎก
5. ทฤษฎีและการปฏิบัติกรรมฐาน

ผลงานการวิจัย

พระครูญาณโพธารักษ์ อภิญญาโณ, **พระราชปริยัติวิมล, ดร.**, พระมหาสากล สุภรเมธี, ดร.
(2565). การพัฒนาวัดโดยหลักการมีส่วนร่วมตามแนวพระพุทธศาสนาในสังคมไทยปัจจุบัน.
รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 4 พ.ศ. 2565 เล่ม 2, หน้า 117-
131. (Proceedings)

พระราชปริยัติวิมล, พระมหาสากล สุภรเมธี, พระใบฎีกา นรินทร์ สีลเตโช, สงวน หล้าโพน
ทัน, พระมหาใจสิงห์ สิริธมโม. (2564). แนวคิดความยุติธรรมที่พึงประสงค์ตามหลัก
พระพุทธศาสนา, *วารสารวรมัญจนาธรพุทธศาสตร์ปริทรรศน์*, ปีที่ 8 ฉบับที่ 1 ประจำเดือน
มกราคม-มิถุนายน 2564 หน้า 47-64. (TCI ๒)

สงวน หล้าโพนทัน, **พระราชปริยัติวิมล**, พระมหาสากล สุภรเมธี. (2563). อรรถปริวรรตวิธ
หลักคำสอนของพุทธทาสภิกขุ. รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับชาติ คณะ
ศาสนาและปรัชญา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ครั้งที่ 2 The 2nd National
Academic Conference 2020 "ปรัชญาสุวรรณภูมิ : กระบวนทัศน์พระพุทธศาสนาเพื่อ
พัฒนาชีวิตในศตวรรษที่ 21" "Suvarnabhumi Philosophy : Buddhist Paradigm for
life Development in the 21st Century" คณะศาสนาและปรัชญา มหาวิทยาลัยมหา
มกุฏราชวิทยาลัย, ครั้งที่ 2, พ.ศ. 2563, หน้า 9 - 29. (Proceedings)

พระราชปริยัติวิมล, ดร., พระมหาสากล สุภรเมธี, ดร., พระใบฎีกา นรินทร์ สีลเตโช, ดร.,
ดร. สงวน หล้าโพนทัน, พระมหาใจสิงห์ สิริธมโม. (2563). แนวคิดความยุติธรรมที่พึงประสงค์
ตามหลักพระพุทธศาสนา. *การประชุมวิชาการระดับชาติ/The 1st MCUSR National
Conference มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตสุรินทร์* ครั้งที่ 1, 3
เมษายน 2563, บทความกลุ่มมนุษยศาสตร์, ภาควิชาปรัชญา, AO1187, หน้า 383-407.
(Proceedings)

พระทศเทพ ทสธมโม (วณิชาติ), จักรพรรณ วงศ์พรพวัฒน์, **พระราชปริยัติวิมล, ดร.**, ประภาส
แก้วเกตุพงษ์, พระมหาสากล สุภรเมธี. (2562). จริยศาสตร์ของค้ำนทร์ : การทำหน้าที่ระหว่าง

บุพการีและกตัญญูทเวที. *วารสารวิชาการธรรมทรรศน์*, ปีที่ 19 ฉบับที่ 3 ประจำเดือน
กรกฎาคม-กันยายน 2562 หน้า 231-241. (TCI ๑)

พระมหาสากล สุภรเมธี, **พระราชปรีดิวิมล (ศรีสุระ)**. (2562). กำเนิดและพัฒนาการพุทธ
ศิลปวัตถุสมัยต่างๆ ในประเทศไทย, *วารสารสถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนคร
รินทรวโรดม*, ปีที่ 21 ฉบับที่ 1 (41) ประจำเดือน กรกฎาคม-ธันวาคม 2562 หน้า 45-52.
(TCI ๒)

สถานที่ทำงานปัจจุบัน มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

E-mail : waynetto8@gmail.com , เบอร์โทร 083-149-7009

ประวัตินักวิจัย

ชื่อ ดร.พรพิมล โปธ์ชัยหล้า
ตำแหน่ง หัวหน้าโครงการวิจัยย่อยเรื่องที่ 4
อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่นตามแนวพุทธศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยวิทยาเขตร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

ประวัติการศึกษา

ปริญญาเอก Ph.D. (Doctor of Philosophy) 2018	Dr. Babasaheb Ambedkar Marathwada University Aurangabad. INDIA
ปริญญาโท ศน.ม. (ศาสนศาสตรมหาบัณฑิต) 2556	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด
ปริญญาตรี ศน.บ. (ศาสนศาสตรบัณฑิต) 2552	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด
อื่น ๆ ป.บัณฑิตวิชาซีพครุ ประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาซีพครุ 2553	มหาวิทยาลัยมหามกุฏ ราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

ประวัติการทำงาน

สอนในรายวิชา ความรู้เบื้องต้นทางรัฐศาสตร์	รหัสวิชา GS 47101 ชั้นปีที่ 1
สาขาวิชา การปกครองปกครองท้องถิ่นตามแนวพุทธศาสตร์	หลักสูตร รัฐศาสตรมหาบัณฑิต
สอนในรายวิชา สังคมและการเมืองท้องถิ่น	รหัสวิชา GS 47413 ชั้นปีที่ 2
สาขาวิชา การปกครองท้องถิ่นตามแนวพุทธศาสตร์	หลักสูตร รัฐศาสตรมหาบัณฑิต

ประสบการณ์สอน โปตรระบุ รายวิชาและหลักสูตร

1. ทฤษฎีการเมืองและจริยศาสตร์
2. การเมืองการปกครองเปรียบเทียบ
3. สัมมนาทฤษฎีการเมืองปัจจุบัน
4. พรรคการเมืองและกลุ่มผลประโยชน์
5. ระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐศาสตร์
6. ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ
7. ระบบบริหารราชการไทย
8. ยุทธศาสตร์ในการปกครองท้องถิ่นตามแนวพุทธศาสตร์
9. หลักพื้นฐานทางรัฐศาสตร์
10. ระเบียบวิธีวิจัย

ผลงานการวิจัย

ดร.พรพิมล โพธิ์ชัยหล้า (2563). ความคิดเห็นของประชาชนต่อวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยเทศบาลตำบลเสลภูมิ อำเภอเสลภูมิจังหวัดร้อยเอ็ด, *วารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ*, ปีที่ 5 ฉบับที่ 12 ธันวาคม 2563 หน้า 63-74. (TCI ฐาน 1)

พระครูกิตติวราทร, พระศิลาศักดิ์ สุเมโธ, พชรเดช เสมานู จิราภรณ์ ผันสว่าง และ **พรพิมล โพธิ์ชัยหล้า** (2563). การพัฒนาแนวทางการปฏิบัติงานในรายวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพทางรัฐศาสตร์ที่เน้นทักษะการปฏิบัติสำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 4 สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยวิทยาเขตร้อยเอ็ด, *วารสารวิชาการวิทยาลัยบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่*, ปีที่ 3 ฉบับที่ 1 มกราคม-มีนาคม 2563 หน้า 25-34. (TCI ฐาน 2)

พระศิลาศักดิ์ สุเมโธ , จูรี สายจันเจียม , อดิศักดิ์ ทุมอนันต์ , วิมลพร สุวรรณแสนทวี , วงศ์ชนก จำเริญสาร และพรพิมล โพธิ์ชัยหล้า (2564). การสร้างนวัตกรรมอบรมค่ายธรรมะของเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 Creating Innovations for Dharma Camp Training for Thai Youth in the 21st Century, *วารสารมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอภัยภูฏา*, ปีที่ 10 ฉบับที่ 1 (มกราคม – มิถุนายน 2564) หน้า 769-780. (TCI ฐาน 2)

บทความทางวิชาการ

พรพิมล โพธิ์ชัยหล้า (2565). การเมืองการปกครองท้องถิ่นไทยในศตวรรษที่ 21 POLITICS AND LOCAL GOVERNANCE IN THAILAND IN THE 21st CENTURY, *วารสารพุทธปรัชญาวิวัฒน์ (Journal of Buddhist Philosophy Evolved)*, ปีที่ 6 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม - ธันวาคม 2565) หน้า 280-289. (TCI ฐาน 2)

พระสุริยะ ศรีสุระ, พรพิมล โพธิ์ชัยหล้า (2565). ทศนคติทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของประชาชนไทยในศตวรรษที่ 21, *วารสารพุทธปรัชญาวิวัฒน์*, ปีที่ 6 เล่มที่ 1 (มกราคม-มิถุนายน 2565) หน้า 280-289. (TCI ฐาน 2)

หนังสือ/ตำรา/เอกสารประกอบการสอน

เอกสารประกอบการสอน รายวิชา ยุทธศาสตร์ในการปกครองท้องถิ่นตามแนวพุทธศาสตร์ รหัส GS 47309

สถานที่ทำงานปัจจุบัน มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอภัยภูฏา

E-mail: pochailar11@gmail.com , เบอร์โทร 064-741-5963

ประวัตินักวิจัย

ชื่อ	ดร.วิมลพร สุวรรณแสนทวี
ตำแหน่ง	หัวหน้าโครงการวิจัยย่อยเรื่องที่ 5 - ผู้รับผิดชอบหลักสูตรศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด - อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

ประวัติการศึกษา

- ปริญญาเอก ปร.ด.(ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต) 2552 มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- ปริญญาโท ศษ.ม.(ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต) 2548 มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- ปริญญาตรี ค.บ.(การศึกษาพิเศษ) 2527 วิทยาลัยครูสวนดุสิต

ประวัติการทำงาน

- ข้าราชการครู สังกัดสำนักบริหารการศึกษาศึกษาพิเศษ 30 ปี
- ผู้อำนวยการสำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยอีสาน
- อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยอีสาน
- ผู้อำนวยการสำนักแผนและพัฒนา มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด
- อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

บทความทางวิชาการ

- วิมลพร สุวรรณแสนทวี และเมือง สุวรรณแสนทวี. (2563). พื้นฐานการวิจัยอนาคตศึกษาแบบ EDFR. วารสารพุทธปรัชญาวิวัฒน์, 4(1), 91-102.

- **วิมลพร สุวรรณแสนทวี**, เมือง สุวรรณแสนทวี. (2562). ทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 (Learner's Skills in the 21st Century). การนำเสนอในการประชุมวิชาการและเสนอ ผลงานวิจัยระดับชาติครั้งที่ 2 ประจำปี 2562 และตีพิมพ์ในรายงานสืบเนื่องจากการ ประชุม (24 สิงหาคม 2562) มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด.

- **ดร.วิมลพร สุวรรณแสนทวี**. (2561). การเขียนอภิปรายผลในรายงานวิจัย Writing discussion in research report. การนำเสนอในการประชุมวิชาการและเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 1 ประจำปี 2561และตีพิมพ์ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุม (25 สิงหาคม 2561) มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด.

ผลงานการวิจัย

- อนงค์ ปาसानะตัง และวิมลพร สุวรรณแสนทวี. (2565). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคโรคอุบัติใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์. วารสารการบริหารการศึกษา มมร.วิทยาเขตร้อยเอ็ด, 2(3), 13-23.

- วิจักขณ ไหญ่เลิศ, พระครูชัยรัตนากร, วิมลพร สุวรรณแสนทวี. (2565). รูปแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการ กองพันทหารราบที่ 1 กรมทหารราบที่ 16 จังหวัดร้อยเอ็ด. วารสารพุทธปรัชญาวิวัฒน์, 6(2), 1-10.

- **วิมลพร สุวรรณแสนทวี**, จุฑามาศ จำปาชนม์, อัจฉรา ไชยราช. (2564). การพัฒนารูปแบบการจัดการความรู้เพื่อประสิทธิผลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1. วารสารมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด, 10(1), 612-620.

- ณิชัญญ อินทร์แก้ว, กฤตยากร ลดาวัลย์ และ**วิมลพร สุวรรณแสนทวี**. (2564). การบริหารงานบุคคลโดยใช้หลักสัปปุริสธรรม 7 ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28. วารสารการบริหารการศึกษา มมร.วิทยาเขตร้อยเอ็ด, 1(1), 11-22.

- ศตวรรษ กฤษณา, กฤตยากร ลดาวัลย์ และ**วิมลพร สุวรรณแสนทวี**. (2564). การบริหารงานกิจการนักเรียนตามหลักสังคหวัตถุ 4 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28. วารสารการบริหารการศึกษา มมร. วิทยาเขตร้อยเอ็ด, 1(1), 23-34.

- ศิลา กิตตินุสรณ์, พระครูชัยรัตนากร และ**วิมลพร สุวรรณแสนทวี**. (2564). การบริหารงานบุคลากรตามหลักพรหมวิหาร 4 ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์. วารสารพุทธปรัชญาวิวัฒน์, 5(1), 23-32.

- วัฒนสันต์ แสงจันดา, กฤตยากร ลดาวัลย์ และ**วิมลพร สุวรรณแสนทวิ**. (2564). ภาวะผู้นำตามแนวพุทธศาสตร์ของผู้บริหารสถานศึกษา ศูนย์ส่งเสริมประสิทธิภาพการศึกษา อำเภอเมืองร้อยเอ็ด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1. วารสารการบริหารการศึกษา มจร.วิทยาเขตร้อยเอ็ด, 1(3), 1-12.

- พระศิลาศักดิ์ สุเมโธ, จุรี สายจันเจียม, อติศักดิ์ ทูมอนันต์, **วิมลพร สุวรรณแสนทวิ**, วงศ์ชนก จำเริญสาร, พรพิมล โพธิ์ชัยหล้า. (2564). การสร้างนวัตกรรมอบรมค่ายธรรมะของเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21. วารสารมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด. 10(1), 769-780.

- Worapol Tiwhuang, Jiraporn Pansawang, **Vimonporn Suwansaentavee**. (2021). A MODEL OF INFORMATION SYSTEMS MANAGEMENT EFFECTIVENESS FOR ACADEMIC WORKS OF THE COLLEGE OF AGRICULTURE AND TECHNOLOGY IN THE NORTHEAST. Turkish Journal of Physiotherapy and Rehabilitation; 32(3) ISSN 2651-4451 | e-ISSN 2651-446X, 11086-11091.

- กาญจนา วิเชียรศรี, กฤตยากร ลดาวัลย์ และ**วิมลพร สุวรรณแสนทวิ**. (2563). การบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดร้อยเอ็ด. วารสารพุทธปรัชญาวิวัฒน์, 4(2), 21-32.

- **วิมลพร สุวรรณแสนทวิ**, พระครูวิจิตรปัญญาภรณ์ และแสงดาว คงนาวัง. (2563). ปัจจัยโครงสร้างเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดขอนแก่น. วารสารพุทธปรัชญาวิวัฒน์, 4(1), 43-54.

- กฤตยากร ลดาวัลย์, **วิมลพร สุวรรณแสนทวิ** และธีรภัทร์ ถิ่นแสนดี. (2563). รูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามหลักไตรสิกขา โรงเรียนมัธยมศึกษากลุ่มร้อยแก่นสารสินธุ์. วารสารวิชาการธรรมทรรศน์, 20(1), 87-97.

- **วิมลพร สุวรรณแสนทวิ**. (2562). [การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการตามหลักธรรมมาภิบาล ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม](#). วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์, 8(1), 152-164.

- ดร.ปรียาดา สุขสว่าง, ดร.มนูญ ศิวารมย์, นางจิตโสภิน เคนจันทิก, **ดร.วิมลพร สุวรรณแสนทวิ**. (2562). การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเครือข่ายเพื่อขับเคลื่อน หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษายุคไทยแลนด์ 4.0. วารสารวิจัย. สำนักงานศึกษาธิการ ภาค 12, สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2562.

- **วิมลพร สุวรรณแสนทวี.** (2562). การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลใน โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม. วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์, ปีที่ 8 ฉบับที่ 1 มกราคม - มีนาคม 2562

- พระสุรศักดิ์ เขมจาโร, พระครูชัยรัตนากร,ดร. **ดร.วิมลพร สุวรรณแสนทวี.** (2562). การบริหารงานบุคคลตามหลักสังคหวัตถุ 4 ในสถานศึกษาอำเภอวาปีปทุม สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษามหาสารคามเขต 2. วารสารมหาวิทยาลัยมหามกุฏราช วิทยาลัย วิทยาเขต ร้อยเอ็ด, ปีที่ 8 ฉบับที่ 2 เดือน กรกฎาคม-ธันวาคม 2562.

- แสงดาว คงนาวัง, แสงเดือน คงนาวัง, สำเร็จ คำโหมง, **วิมลพร สุวรรณแสนทวี.** (2562). การ บริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 30. วารสารมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด, ปีที่ 8 ฉบับที่ 2 เดือน กรกฎาคม-ธันวาคม 2562

- **วิมลพร สุวรรณแสนทวี.** (2561). ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบใช้วิจัยเป็นฐาน รายวิชาการวิจัยทางการบริหารการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาเอกมหาวิทยาลัยมหามกุฏราช วิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด. รายงานการประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 1, 2561.

- ดร.ถวิล ลดาวัลย์, **วิมลพร สุวรรณแสนทวี,** ปิยรัตน์ เทียงภักดี. (2561). การปรับตัวและเตรียมการของนักศึกษามหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน 2558. วารสารมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด, 7(1), 231-241.

- **วิมลพร สุวรรณแสนทวี.** (2561). การปรับตัวและเตรียมการของนักศึกษามหาวิทยาลัย ภาค ตะวันออกเฉียงเหนือเพื่อความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน วารสารมหาวิทยาลัยมหามกุฏ ราช วิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด, ปีที่ 7 ฉบับที่ 1 เดือน มกราคม-มิถุนายน 2561.

- จิรัชยา บุตรพรม, **ดร.วิมลพร สุวรรณแสนทวี.** (2561). การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็ก เล็กตามเกณฑ์มาตรฐานของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น อำเภอทุ่งเขาหลวง จังหวัด ร้อยเอ็ด. รายงานการประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 1, 2561.

- ชรัญญา บุตรโคตร, **ดร.วิมลพร สุวรรณแสนทวี.** (2561). การบริหารจัดการสภาพแวดล้อม ของ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตอำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด. รายงานการประชุม วิชาการ และนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 1, 2561.

- ธนาภา แสนเสนยา, **ดร.วิมลพร สุวรรณแสนทวี.** (2561). การบริหารจัดการศึกษาระดับ ปฐมวัย ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอจังหาร จังหวัดร้อยเอ็ด. รายงานการประชุมวิชาการและ นำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 1, 2561.

- ศิริพร ศรีขาวรส, ดร.กฤตยากร ลดาวัลย์, **ดร.วิมลพร สุวรรณแสนทวี**. (2561). การบริหารงาน ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3. รายงานการประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 5 และระดับ นานาชาติ ครั้งที่ 3, 2561. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด.

- พระไพฑูริย์ สมจิตโต (แคนวัง) **ดร.วิมลพร สุวรรณแสนทวี**, พระครูสังฆรักษ์ไชยรัตน์ ชยรัตนโน,ดร. (2561) การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาโยธธา เขต 1 การนำเสนอในการประชุมวิชาการ และเสนอ ผลงานวิจัยระดับชาติครั้งที่ 1 ประจำปี 2561 และตีพิมพ์ในรายงานสืบเนื่องจาก การประชุม (25 สิงหาคม 2561) มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด, หน้า 742-753.

- **วิมลพร สุวรรณแสนทวี**. (2561). ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบใช้วิจัยเป็นฐาน รายวิชาการ วิจัยทางการบริหารการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาเอกมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด. การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 1 วันที่ 25 สิงหาคม 2561 ณ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด.

- **Vimonporn Suwansaentavee**. (2018). A Structural Equation Model of Integrative Leadership for Administrator Ecclesiastical Schools. 11th International Conference on New Challenges In Management and Business. 114

- **วิมลพร สุวรรณแสนทวี**. (2560). การพัฒนารูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด เขตการปกครองที่ 12. วารสารวิชาการธรรมทรศน์, ปีที่ 16 ฉบับที่ 1 (มีนาคม-มิถุนายน 2560).

- มนูญ ศีวารมย์, **วิมลพร สุวรรณแสนทวี**, พระครูสังฆรักษ์ไชยรัตน์ ชยรัตนโน. (2560). อนาคตภาพ การบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดขอนแก่น. วารสารวิชาการธรรมทรศน์, ปีที่ 16 ฉบับที่ 3 (พฤศจิกายน 2560-กุมภาพันธ์ 2561).

- **วิมลพร สุวรรณแสนทวี**. (2560). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารจัดการตามนโยบายการเข้าสู่ สมาชิกประชาคมอาเซียนของบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดขอนแก่น. วารสารวิชาการธรรมทรศน์, ปีที่ 16 ฉบับที่ 3 (พฤศจิกายน 2560-กุมภาพันธ์ 2561).

- **วิมลพร สุวรรณแสนทวี**. (2560). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในจังหวัดขอนแก่น.วารสารวิชาการธรรมทรศน์, ปีที่ 16 ฉบับที่ 3 (พฤศจิกายน 2560- กุมภาพันธ์ 2561).

- พระครูวิจิตรปัญญาภรณ์, **วิมลพร สุวรรณแสนทวี**, จิราภรณ์ ผันสว่าง, พระครูสังฆรักษ์ไชยรัตน์, มีศักดิ์ แสงศิลา. (2560). รูปแบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ภาคอีสาน เขต 1. การนำเสนอในการประชุมวิชาการและเสนอ ผลงานวิจัย

ระดับชาติและระดับนานาชาติ ครั้งที่ 5/2560 ประจำปี 2560 และตีพิมพ์ใน รายงานสืบเนื่องจากการประชุม (6 ตุลาคม 2560) วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย, หน้า 1121- 1133.

- ภัทรวดี สิทธิสาร, **ดร.วิมลพร สุวรรณแสนทวี**, พระครูสังฆรักษ์ไชยรัตน์ ชยรัตน, (2560). การบริหารบุคคลในสถานศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด. การ นำเสนอในการประชุมวิชาการและเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและระดับนานาชาติ ครั้งที่ 5/2560ประจำปี 2560 และตีพิมพ์ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุม(6 ตุลาคม 2560) วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย, หน้า 1057-1067.

- มโนทัย คุณหาร, **วิมลพร สุวรรณแสนทวี**, กฤตยากร ลดาวัลย์. (2560). ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดมหาสารคาม. นำเสนอในการประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติ และตีพิมพ์ในรายงาน สืบเนื่องจากการประชุม ครั้งที่ 5/ 2560 วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย, หน้า 305-307.

- นภาพร กลางเอก, **วิมลพร สุวรรณแสนทวี**, กฤตยากร ลดาวัลย์(2560). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อ การดำเนินงานทันตสาธารณสุขในโรงเรียนประถมศึกษา เขตอำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด. นำเสนอในการประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติ และตีพิมพ์ในรายงาน สืบเนื่องจากการ ประชุมครั้งที่ 5/ 2560 วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย, หน้า 408-410

- ประนอม พุฒศรี, **วิมลพร สุวรรณแสนทวี**, กฤตยากร ลดาวัลย์(2560). การบริหารจัดการแหล่ง เรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม. วารสารมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ปีที่ 6 ฉบับที่ 1 (มกราคม-มิถุนายน 2560). ISSN 2286- 6906, หน้า 84-93. 115

- พระครูวิจิตรปัญญาภรณ์, **วิมลพร สุวรรณแสนทวี**, จิราภรณ์ ผันสว่าง, พระครูสังฆรักษ์ไชยรัตน์ , มีศักดิ์ แสงศิลา. (2559). รูปแบบการพัฒนามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ดสู่ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้. การนำเสนอในที่ประชุมวิชาการระดับชาติครั้งที่ 3 และตีพิมพ์ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุม (28 มีนาคม 2559). มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น, หน้า 3313-3322.

ประวัตินักวิจัย

ชื่อ-นามสกุล ดร.จรุงภรณ์ กลางบุรีรัมย์
ตำแหน่ง หัวหน้าโครงการวิจัยย่อยเรื่องที่ 6

ประวัติการศึกษา

ระดับการศึกษา	คุณวุฒิ	ชื่อคุณวุฒิ	สาขาวิชา	สถาบัน	ปีที่สำเร็จ
ปริญญาเอก	ปร.ด.	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	การบริหารการศึกษา	มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	2559
ปริญญาโท	ศน.ม.	ศาสตราจารย์มหาบัณฑิต	การบริหารการศึกษา	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย	2551
ปริญญาตรี	ศษ.บ.	ศึกษาศาสตร์บัณฑิต	ภาษาไทย	มหาวิทยาลัยรามคำแหง	2546

ประวัติการทำงาน

ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง อาจารย์ประจำ

ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง อาจารย์ เมื่อวันที่ 1 เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2557

ภาระงานที่ได้รับมอบหมาย

1. กรรมการประจำวิทยาเขตร้อยเอ็ด

- คำสั่งสภามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ที่ 1/2563 เรื่อง แต่งตั้ง

คณะกรรมการประจำวิทยาเขตร้อยเอ็ด ตั้งแต่วันที่ 5 ธันวาคม พ.ศ. 2562

ถึงวันที่ 31 ตุลาคม พ.ศ. 2563

- คำสั่งสภามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ที่ 23/2563 เรื่อง แต่งตั้ง

คณะกรรมการประจำวิทยาเขตร้อยเอ็ด ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน พ.ศ. 2563

ถึงวันที่ 31 ตุลาคม พ.ศ. 2565

- คำสั่งสภามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ที่ 18/2565 เรื่อง แต่งตั้ง

คณะกรรมการประจำวิทยาเขตร้อยเอ็ด ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน พ.ศ. 2565

ถึงวันที่ 31 ตุลาคม พ.ศ. 2567

2. อาจารย์ประจำหลักสูตร คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการสอนภาษาไทย
3. เลขานุการ คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการสอนภาษาไทย
4. ผู้ประสานงานคณาจารย์ คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการสอนภาษาไทย
5. ผู้กำกับนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 2

ผลงานทางวิชาการ

บทความวิชาการ

จรุงภรณ์ กลางบุรีรัมย์. (2561). การปลูกฝังจริยธรรมขั้นพื้นฐานในเยาวชนด้วยหลักภavana 4. การประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 5 และระดับนานาชาติ ครั้งที่ 3 วันที่ 28-29 มีนาคม 2561 มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น ฉบับที่ 4 หน้า 346-352

จรุงภรณ์ กลางบุรีรัมย์. (2562). คุณธรรมของความเป็นครูตามวิถีพุทธในสังคมไทย. การประชุมวิชาการและเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 2 วันที่ 24 สิงหาคม 2562 มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ฉบับที่ 2 หน้า 1243-1254

จรุงภรณ์ กลางบุรีรัมย์. (2562). การส่งเสริมคุณภาพชีวิตประชาชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง. การประชุมวิชาการและเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 2 วันที่ 24 สิงหาคม 2562 มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ฉบับที่ 2 หน้า 163-172

จรุงภรณ์ กลางบุรีรัมย์. (2563). กลยุทธ์การสอนภาษาไทยในศตวรรษที่ 21 เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์. วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ปีที่ 9 ฉบับที่ 2 (2020): กรกฎาคม - ธันวาคม 2563 หน้า 764-776

จรุงภรณ์ กลางบุรีรัมย์. (2564). วาทกรรม : ศาสตร์แห่งการสื่อสาร. วารสารบัณฑิตสาเกตปริทรรศน์ ปีที่ 6 ฉบับที่ 2 หน้า 83-90

ผลงานการวิจัย

บทความวิจัย

จรุงภรณ์ กลางบุรีรัมย์. (2559). รูปแบบกิจกรรมพลศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย เพื่อปลูกฝังจริยธรรมขั้นพื้นฐานในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. การประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 5 และระดับนานาชาติ ครั้งที่ 3 วันที่ 28-29 มีนาคม 2561 มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น ฉบับที่ 4 หน้า 353-359

จรุงภรณ์ กลางบุรีรัมย์. (2560). การนำหลักธรรมคุ้มครองโลกมาแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง. การประชุมวิชาการและเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 1 วันที่ 25 สิงหาคม 2561 มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ฉบับที่ 1 หน้า 625-637

จรุงภรณ์ กลางบุรีรัมย์. (2561). การดำเนินงานส่งเสริมวินัยของนักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ. การประชุมวิชาการและเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 1 วันที่ 25 สิงหาคม 2561 มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ฉบับที่ 1 หน้า 100-101

จรุงภรณ์ กลางบุรีรัมย์. (2561). การส่งเสริมวินัยของนักศึกษาคฤหัสถ์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย : ศึกษาเฉพาะกรณี วิทยาเขตร้อยเอ็ด อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด. การประชุมวิชาการและเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 1 วันที่ 25 สิงหาคม 2561 มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ฉบับที่ 1 หน้า 228-229

จรุงภรณ์ กลางบุรีรัมย์. (2562). การพัฒนาการดำเนินงานส่งเสริมวินัยนักเรียนโรงเรียนพระกุมารร้อยเอ็ด. การประชุมวิชาการและเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 2 วันที่ 24 สิงหาคม 2562 มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ฉบับที่ 2 หน้า 1213-1221

จรุงภรณ์ กลางบุรีรัมย์. (2562). การประยุกต์หลักธรรมคัมภีร์ครองโลกมาพัฒนาพฤติกรรมพึงประสงค์ในโรงเรียนและในเครือข่ายสังคมออนไลน์ ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น. การประชุมวิชาการและเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 2 วันที่ 24 สิงหาคม 2562 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ฉบับที่ 2 หน้า 1312-1325

จรุงภรณ์ กลางบุรีรัมย์. (2562). การเสริมสร้างทัศนคติการเรียนรู้ภาษาถิ่นไทยแก่เด็กและเยาวชนตามหลัก สุ จี ปุ ลิ เพื่ออนุรักษ์ภาษาถิ่นไทยอีสานภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง. การประชุมวิชาการและเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 2 วันที่ 24 สิงหาคม 2562 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ฉบับที่ 2 หน้า 971-979

จรุงภรณ์ กลางบุรีรัมย์. (2565). การพัฒนารูปแบบการสอนวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในยุค New Normal พุทธบูรณาการ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด. วารสารสถาบันวิจัยญาณสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย. ปีที่ 13 ฉบับที่ 1 (มกราคม-มิถุนายน 2565). ISSN 2228-8376. หน้า 59-70

เอกสารประกอบการสอน

1. เอกสารประกอบการสอน รายวิชา ภาษากับการสื่อสารร่วมสมัย
ISSN: 978-616-572-570-5
2. เอกสารประกอบการสอน รายวิชา การเขียนการสื่อสาร
ISSN: 978-616-572-718-1

รางวัลที่เคยได้รับ

ประกาศเกียรติคุณ โล่ รางวัล ที่หน่วยงานหรือองค์กรต่างๆ เพื่อเป็นการรับรองคุณความดี

ปี	รางวัล	สถาบัน/หน่วยงาน
พ.ศ. 2558	แม่ดีเด่น ระดับปทุมวีย์	โรงเรียนพระกุมารร้อยเอ็ด
พ.ศ. 2564	ครูภาษาไทยดีเด่น ระดับจังหวัด	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดร้อยเอ็ด

พ.ศ. 2564	เชิดชูเกียรติผู้ทำคุณประโยชน์ และสร้างชื่อเสียงให้กับมหาวิทยาลัย	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด
พ.ศ. 2566	ผู้กำกับนักศึกษาวิชาทหารดีเด่น	หน่วยฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 27
พ.ศ. 2566	รางวัล รางวัลแห่งชาติ Thai Awards สาขา ข้าราชการไทยดีเด่น	สภาการนักข่าวไทย THAI PRESS COUNCIL
พ.ศ. 2566	ข้าราชการดีเด่นแห่งชาติ ประจำปี พุทธศักราช 2566 สาขา ข้าราชการการศึกษาตัวอย่าง ดีเด่น	สภาสื่อมวลชนไทย สมัชชานักจัด รายการข่าววิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย (สว. นท)
พ.ศ. 2566	รางวัล วัชรนาคา สาขา ข้าราชการพลเรือน ผู้ทำคุณประโยชน์ต่อประเทศชาติ ตัวอย่างดีเด่น	สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

สถานที่ทำงานปัจจุบัน มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด